

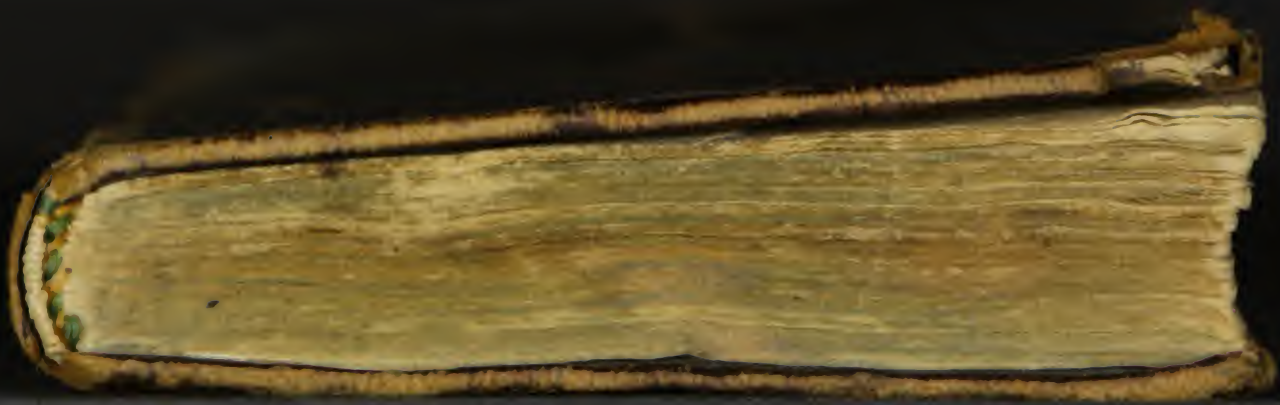
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.9

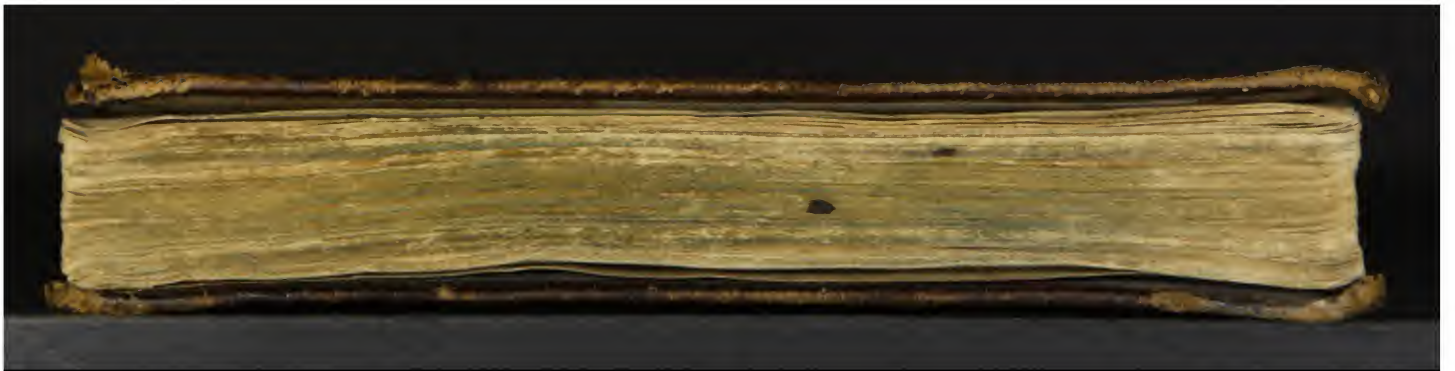

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.9

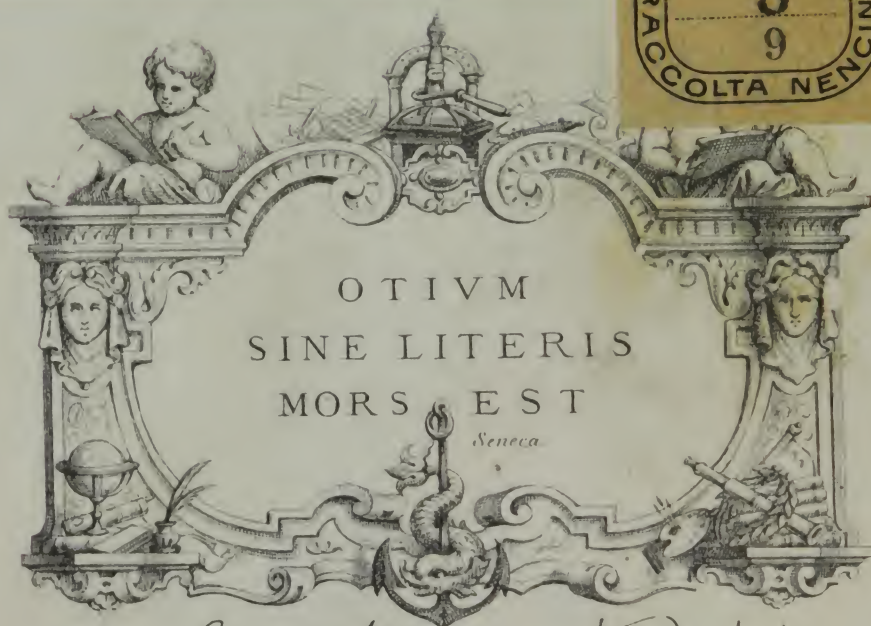
Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.9

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Biblioteca Nazionale Centrale di
Firenze.
Ald.3.3.9

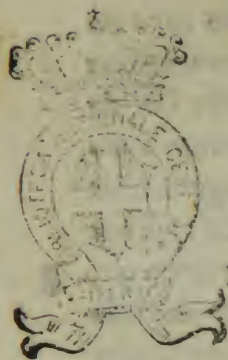
Ald 3/3

Ex Libris Joannis Nenoni
1874

*Uine Deum placa
utulu sine cre-
scat aratro.*

CATVLLVS

TIBVLLVS.

PROPERTIVS.

n. Leuere

xpo-

i tu so-

id putare

seulo

*quello che e le
fuono*

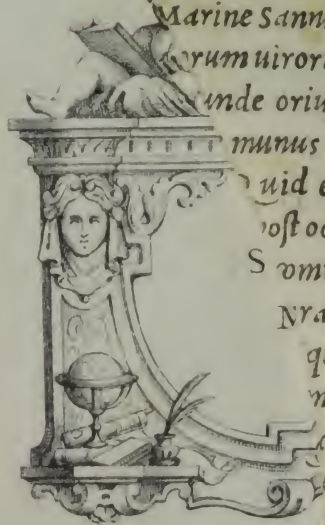
dor,

puellae

A 2

AL. M. R. MARINO SANNVTO
PATRICIO VENETO BENE
DICTI FILIO. S.

Ex Libris

Valerium Catullum Veronensem his diebus cura nostra impressum eò libentius ad te legendum mittimus. Marine Sannute humaniss. quoniam in urbe ista domum uirorum parente, et altrice ingeniorum Veronense oriundus Catullus, quaesturam agis. Scimus munus nostrum tibi gratiss. fore, tum ipso munus uid enim gratius catulliano lepore? tum quia, post occupationes publicas relaxare animum summo modo et haberi in manibus, et euoluere nostra Catullus poterit. Delectabit quod longe alius, quam qui erat, uidebitur meditationes, et uersus tum additos, tum incum restitutos. in qua re adiutus sum meo Veronymo Auantio Veronensi homine domo ingenio, tibi quoque deditissimo. Quare cum tibi Catullum putamus futurum, quod tuus Veronensis, uel noster potius illi in pristinum candorem restituendo, et et multo labore, et una mecum incum accuratiss. incubuimus. Quae tamen debis notata, ea in fine operis aliter, recudenda curauimus, ut possit studio melius uisum fuerit, eligere pro arbitrio in Tibullo, et Propertio fecimus, in uoluminum, et plus eò hac minime in manus tuas, et ceterorum, committam cum Catullo et ire, et redire vale.

2

VALERII CATVLLI VERONEN
SIS AD CORNELIVM NE
POTEM LIBELLVS.

Vi dono lepidum nouum
libellum,
Arido modo pumice expo-
litum
Corneli: tibi, nanq; tu so-
lebas
Meas esse aliquid putare
nugas

Leuare

I am tum, cum ausus es unus italorum
O mne æuū tribus explicare chartis,
D octis Iuppiter, & laboriosis.
Quare habe tibi quicquid est libelli,
Qualecunq; quidem ora per uirorū
Plus uno maneat perenne sæclo,
Ad passerem Lesbæ.

seculo

*quello che è le
fuono*

Passer delitiæ meæ puellæ,
Qui cum ludere, quem in sinu tenere,
Cui primum digitum dare appetenti,
Et acrens solet incitare morsus
Cum desyderio meo nitenti,
Carum nescio quid lubet iocari,
Et solatiolum sui doloris,
Credo, ut cum grauis acquiescet ardor,
Tecum ludere, sicut ipsa, possem,
Et tristers animi leuare curas
I am gratum mihi, quàm ferunt puellæ

A 2

uobis

u. g. la. p. p. *La. d. d. d. d.* **P**ernici aureolum fuisse malum,
Quod Zonam soluit diu ligatam.

CATVL.

De passere mortuo Lesbæ.

bellæ

Lugete o ueneres, cupidinesq;
Et quantum est hominum uenustiorum,
Passer mortuus est meæ puellæ,
Quem plus illa oculis suis amabat.
Nam mellitus erat, suamq; norat
Ipsam tam bene, quàm puella matrem,
Nec sese à gremio illius mouebat,
Sed arcusiliens modo huc, modo illuc,
Ad solam dominam usq; pipilābat.

uicinis

Qui nunc it per iter tenebricosum
Illuc, unde negant redire quenquam.
At uobis male sit malæ tenēbræ
Orci, quæ omnia bella deuoratis,
Tam bellum mihi passerem abstulistis.
O' factum male, o' miselle passer
Tua nunc opera meæ puellæ
Flendo turgiduli rubent ocelli.

u. f. m. d.
pho

De Phaselo, quo in patriam
reuectus est.

Phaselus ille, quem uidetis hospites,
Ait fuisse nauum celerrimum,
Neq; ullius natantis impetum ratis
Nequisse præterire, siue palmulis
Opus foret uolare, siue linteo.
Et hoc negat minacis adriatici
Negare litus, insulasue Cycladas,
Rhodumue nobilem, horridamue Thraciam,

officina

LIBER.

3

P ropontida, truce[m]ue ponticum sinum,
 V bi iste post phaselus antea fuit
 C omata sylua. nam cythorio in iugo
 L oquente saepe sibilum edidit coma.
 A mastri pontica, & cythore buxifer
 T ibi haec fuisse, & esse cognitissima
 A it phaselus, ultima ex origine
 T uo stetisse dicat in cacumine,
 T uo imbuisse palmulas in aequore,
 E t inde tot per impotentia freta
 H erum tulisse, laeva, siue dextera
 V oaret aura, siue utrunq; *Iuppiter*
 S imul secundus incidisset in pedem,
 N eq; ulla nota littoralibus dijs
 S ibi esse facta, cum ueniret a mari
 N ouissime hunc ad usq; limpidum lacum.
 S ed haec prius fuere, nunc recondita
 S enet quiete, seq; dedicat tibi
 G emelle Castor, & gemelle Castoris.

AD LESBIAM.

u Inamus mea Lesbia, atq; amemus,
 Rumoresq; senum seueriorum
 O mnes unius aestimemus assis.
 S oles occidere, & redire possunt,
 N obis, cum semel occidit breuis lux,
 N ox est perpetua una dormienda.
 D a mi basia mille, deinde centum,
 D ein mille altera, da secunda centum,
 D ein usq; altera mille, deinde centum,
 D ein cum millia multa fecerimus,

A 3

congruam

CATVL.

*C*onturbabimus illa, ne sciamus,
*A*ut nequis malus inuidere possit,
*C*um tantum sciat esse basiorum.

AD FLAVIVM.

f Laui delitias tuas Catullo,
*N*i sint illepidae, atq; inelegantes,

*V*elles dicere, nec tacere posses,
*V*erum nescio quid febriculosi
*S*corti diligis, hoc pudet fateri,
*N*am te non uiduas iacere noctes
*N*equicquam tacitum cubile clamat,

*S*ertisq; assyrio fragrans oliu^o,
*P*uluinusq; peraeq; & hic, & illic
*A*ttritus, tremulq; quassa lecti
*A*rgutatio, inambulatioq;

*N*am ni praeualet ista nil taceres
*C*ur non tam latera exfututa pandas,
*N*e tu quid facias ineptiarum?
*Q*uare quicquid habes boni, maliq;
*D*ic nobis, uolo te, ac tuos amores
*A*d caelum lepido uocare uersu.

AD LESBIAM.

q Væris quot mihi basiationes
*T*uæ Lesbia sint satis, superq;?
*Q*uam magnus numerus libysæ arenæ
*L*aserpiaferis iacet Cyrenis
*O*raclum Iouis inter æstuosi,
*E*t Batti ueteris sacrum sepulchrum,
*A*ut quam sydera multa, cum tacet nox,
*F*urtiuos hominum uident amores,

reposito
collatione

T am te basia multa basiare
 V esano satis, & super Catullo est,
 Quæ nec pernumerare curiosi
 P ossint, nec magis fascinare lingua.

AD SEIPSUM.

m Iser Catulle desinas ineptire,
 Et quod uides perijsse, perditum ducas.
 F ulsere quondam candidi tibi soles,
 C um uentitabas, quod puella ducebat,
 A mata nobis, quantum amabitur nulla.
 I bi illa multa tum iocosa fiebant,
 Quæ tu uolebas, nec puella nolebat,
 F ulsere uere candidi tibi soles,
 N unc iam illa non uult, tu quoq; impotens esto
 N ec quæ fugit sectare, nec miser uiue,
 S ed obstinata mente perfer, obdura.
 V ale puella, iam Catullus obdurat,
 N ec te requiret, nec rogabit inuitam,
 A t tu dolebis, cum rogeberis nulli
 S celerata te ne? quæ tibi manet uita?
 Q uis nunc te adibit? cui uideberis bella?
 Q uem nunc amabis? cuius esse diceris?
 Q uem basiaabis? cui labella mordebis?
 A t tu Catulle destinatus obdura.

Ad Veranium.

u Erant omnibus è meis amicis
 Antistes mihi millibus trecentis,
 V enisti ne domum ad tuos penates?
 F ratresq; unanimes, tuamq; matrem?
 V enisti? o' mihi nuntij beati,

ueteris yeno

fra

CATVL.

V isam te incolumem, audiamq; hiberum
N arrantem loca, facta, nationes,
V t mos est tuus, applicansq; collum
I uandum os, oculosq; suauabor.
O' quantum est hominum beatorum,
Quid me latius est, beatus'ue?

DE VARRI SCORTO.

¶ Arrus me meus ad suos amores
Visum duxerat e' foro otiosum,
S cortillum mihi tum repente uisum est
N on sanè illepidum, nec inuenustum,
H uc ut uenimus, incidere nobis
S ermones uarij, in quibus quid esset
I am Bithynia, quomodo se haberet,
E t quonam mihi profuisset ære,
R espondi, id quod erat, nihil, neq; ipsi,
N ec prætorebus esse, nec cohorti.
Cur quisquam caput unctius referret,
P resertim quibus esset irrumator
P rætor, nec faceret pili cohortem?
A t certe tamen inquit, quod illic
N atum dicatur, ære comparasti
A d lecticam homines, ego, ut puellæ
V num me facerem beatorum,
N on inquam mihi tam fuit maligne,
V t, prouincia quod mala incidisset,
N ò possem octo homines parare rectos.
A t mi nullus erat neq; hic, neq; illic,
F ractum qui ueteris pedem grabati
I n collo sibi collocare posset.

Hic illa, ut decuit cinædiorem,
Quæso inquit, mihi mi Catulle paulum
Istos commodâ, nam uolo ad Scrapin *
Deferri, manē me, inquit puellæ *
Istid, quod modo dixeram me habere.
Fugit me ratio meus sodalis
Cinna est grauis, is sibi parauit. *
Verum utrum illius, an mei, quid ad me?
Vtor tam bene, quàm mihi pararim.
Sed tu insulsa, male, & molesta uiuis,
Per quam non licet esse negligentem.

Ad Furium, & Aurelium.

furi, & Aureli comites Catulli,
 s iue in extremos penetrarit Indos,
Littus ut longe resonante eoa
 Tunditur unda,
Siue in Hyrcanos, Arabasq; molles
Seu Sacas, sagittiferosq; Parthos,
Siue qua septengeminus colorat
 Aequora Nilus,
Siue trans altas gradietur alpeis,
Cæsaris uisens monimenta magni
Gallicum Rhenum, horribiles, & ulti-
 mosq; Britanos.
Omnia hæc, quæcunq; feret uoluntas
Cœlitum, tentare simul parati,
Pauca nuntiate meæ puellæ
 Non bona dicta,
Cum suis uiuat, ualeatq; mœchis,
Quos simul complexa tenet trecentos,

CATVL.

N ullum amans uere, sed identidem omnium

Ilia rumpens,

N ec meum spectet, uelut ante, amorem,

Qui illius culpa cecidit, uelut prati

V ltimus flos, prætereunte postquam

Tactus aratro est,

In Matrucanum Asinium.

acceptum pro m Atrucine Asini manu sinistra

Non belle uteris in ioco, atque uino.

T ollis linthea negligentiorum,

H oc falsum esse putas? fugit te inepte,

Quàm uis sordida res, & inuenusta est.

N on credis mihi? crede Pollioni

F ratri, qui tua furti uel talento

M utari uelit, est enim leporum

D isertus puer, ac facietiarum.

Quare aut hendecasyllabos trecentos

E xpecta, aut mihi lintheum remitte,

Quod me non mouet aestimatione,

V erum est *μνν μούουor* mei sodalis

N am sudaria sæta ex hiberis

M iserunt mihi muneri Fabullus,

E t Veranius hoc amem necesse est,

V t Veraniolum meum, & Fabullum.

AD FABVLLVM.

c Oenabis bene mi Fabulle apud me

Paucis, si tibi dii fauent, diebus,

S i tecum attuleris bonam, atq; magnam

C œnam, non sine candida puella.

E t uino, & sale, et omnibus cachinnis

Hæc si inquam attuleris Fabulle noster
Cœnabis bene nam tui Catulli
Plenus sacculus est aranearum.
Sed contra accipies meros amores.
Sed quid suavius, elegantius'ue est,
Nam unguentum dabo, quod meæ puellæ
Donarunt ueneres, cupidinesq;
Quod tu cum olfacies, deos rogabis,
Totum ut te faciant Fabulle nasum.

Ad Calvum Licinium Oratorem.

n I te plus oculis meis amarem
Iucundissime Calve, munere isto
O dissem te odio uatiniano.
Nam quid feci ego? quid'ue sum locutus?
Cur me tot male perderes poetis?
Isti dii mala multa dent clienti,
Qui tantum tibi misit impiorum,
Quod si (ut suspicor) hoc nouum, ac repertum
Munus dat tibi Sylla litterator,
Non est mi male, sed bene, ac beate,
Quod non dispereunt tui labores.
Dii magni horribilem, & sacrum libellum,
Quem tu scilicet ad tuum Catullum
Misti, continuo ut die periret
Saturnalibus optimo dierum.
Non non hoc tibi false sic abibit,
Nam si luxerit, ad librariorum
Curram scrinia, cœsios, aquinos,
Suffenum, omnia colligam uenena,
Ac te his supplicijs remunerabor.

CATVL.

Vos hinc interea ualete, abite
 Illuc, unde malum pedem attulistis,
 Sæcli incommoda pessimi poetæ
 Legistis, male me marem putastis,
 Siqui forte mearum ineptiarum
 Lectores eritis, manusq; uestras
 Non horrebitis admouere nobis.

AD AVRELIVM.

Commendo tibi me, ac meos amores
 Aureli, ueniam peto pudentem,
 Ut si quicquam animo tuo cupisti,
 Quod castum expeteres, & integellum,
 Conserues puerum mihi pudice
 Non dico à populo, nihil ueremur
 Istos, qui in platea modo huc, modo illuc
 In re prætereunt sua occupati,
 Verum à te metuo, tuoq; pene
 Infesto pueris bonis, malisq;,
 Quem tu, qua lubet, ut lubet, moueto
 Quantum uis, ubi crit foris, paratum,
 Hunc unum excipio, ut puto, pudenter.
 Quod si te mala mens, furorq; uecors
 In tantam impulerit scelerste culpam,
 Ut nostrum insidijs caput laceßas,
 Ah tum te miserum, maliq; fati,
 Quem attractis* pedibus patente porta
 Percurrent raphaniq; mugilesq;.

AD AVRELIVM.

Pædicabo ego uos, & irrumabo
 Aureli pathice, & cinæde Furi.

Qui me ex uersiculis meis putatis,
 Quod sint molliculi, parum pudicum.
 Nam castum esse decet pium poetam
 Ipsum, uersiculos nihil necesse est,
 Qui tum deniq; habent salem, ac leporem,
 Si sunt molliculi, ac parum pudici,
 Et quod pruriat inatate possunt.
 Non dico pueris, sed ijs pilosis
 Qui duros nequeunt mouere lumbos.
 Vos quod millia multa basiorum
 Pædicabo ego uos, & irrumabo.

Ad Coloniam.

O' Colonia quem cupis ponte lædere longo,
 En salire paratum habes, sed uereris inepta
 C rura ponticuli sub his totus irrediuinus
 Ne supinus eat, caudq; in palude recumbat.
 Sic tibi bonus ex tua pons libidine fiat, *conuincit ille tuos de-
serio.*
 In quo uel salij uel subsalij sacra suscipiuntur, *eadem scilicet*
 M unus hoc mihi miximi da Colonia risus. *peti*
 Quendam municipem meum de tuo uolo ponte
 Ire præcipitem in lutum per caputq; pedesq;
 Verum totius ut lacus putidæq; paludis
 L iuidissima, maximeq; est profunda uorago.
 I nsulsiſſimus est homo, nec sapit pueri instar
 B imuli tremula patris dormientis in ulna,
 C ui cum sit uiridissimo nupta flore puella,
 V t puella tenellulo delicatior hædo,
 A sseruanda nigerrimis diligentius unis,
 L udere hanc sinit, ut lubet, nec pili facit uni,
 N ec se subleuat ex sua parte, sed uelut almus

CATVL.

I n fossa liguris iacet separata securi,
T antundem omnia sentiens, q̄ si nulla sit usquam
T alis iste meus stupor nil uidet, nihil audit,
I pse quis sit, utrum sit, an non sit, id quoq; nescit.
H unc ego uolo de tuo ponte mittere pronum,
S i potest olidum repente excitare ueternum,
E t supinum animum in graui derelinquere cœno,
F erre am ut soleam tenaci in uoragine nula.

Ad Aurelium.

Aureli pater esuritionum,
N on harum modo, sed quot aut fuerunt,
A ut sunt, aut alijs erunt in annis,
P ædicare cupis meos amores,
N ec clām, nam simul & iocaris una,
H ærens ad latus omnia experiris
F rustra, nam insidias mihi instruentem
T angam te prius irrumatione.
A tqui, si id faceres satur, tacerem,
N unc ipsum id doleo, quod esurire
N æ meus puer, & sitire discet.
Quare desine, dum licet pudico,
N e finem facias, sed irrumatus.

Ad Varum.

P I
nuono redito
Suffenus iste vare, quem probe nosti,
H omo est uenustus, & diuax, & urbanus,
I demq; longe plurimos facit uersus,
P uto esse ego illi millia aut decem, aut plura
P erscripta, nec scit, ut sit in palinwesto,
R elata, carthæ regie, non libri,

3
non sono che 1 fo. nella testa de libri
3
legatura
cuperta

D irecta* plumbo, & pumice omnia equata
 H æc cum legas, tum bellus ille, & urbanus
 S uffenus unus caprimulgus, aut fossor
 R ursus uidetur, tantum abhorret, ac mutat.
 H oc quid putemus esse? qui modo scurra,
 A ut siquid hac retristus uidebatur,
 I dem infaceto est infacetiore rure,
 S imul poemata attigit, neq; idem unquam
 A eque est beatus, ac poema cum scribit.
 T am gaudet in se, tamq; se ipse miratur.
 N imirum idem omnes fallimur, neque est quisquam,
 Q uem non in aliqua re uidere suffenum
 P ossis, suus cuiq; attributus est error,
 S ed non uidemus manticae quid in tergo est.

Ad Furium.

Furi, cui neq; seruus est, neque arca,
 N ec amex, nec araneus, nec ignis,
 V erum est & pater, & nouerca, quorum
 D entes uel silicem comesse possunt.
 E st pulchre tibi cum tuo parente,
 E t cum coniuge lignea parentis,
 N ec mirum, bene nam ualetis omnes,
 P ulchre concoquitis, nihil timetis,
 N on incendia, non graues ruinas,
 N on facta impia, non dolos ueneni,
 N on casus alios periculorum.
 A t qui corpora sicciora cornu,
 A ut siquid magis aridum est, habetis,
 S ole, & frigore, & esuritione,
 Q uare non tibi sit bene, ac beate?

CATVL.

A' te sudor abest, abest salina,
 Mucusq; & mala pituita nasi.
 Hanc ad munditiem addemundiozem,
 Quod culus tibi purior salillo est,
 Nec toto decies catas in anno,
 Atq; id durius est faba, & lapillus,
 Quod tu si manibus teras, fricesq;
 Non unquam digitum inquinare posses.
 Hæc tu commoda tam beata Furi
 Noli spernere, nec putare parui,
 Et sestertia quæ soles precari
 Centum, desine, nam sat es beatus.

Ad Puerum.

O qui flosculus es iuuentilorum*
 Non horum modo, sed quot aut fuerunt,
 Aut posthac alijs erunt in annis,
 Mallem delitias mihi dedisses,
 Quàm isti, cui neq; seruus est, neq; arca,
 Quàm sic te sineres ab isto amari,
 Qui non est homo. bellus inquires est,
 Sed bello huic, neq; seruus est, neq; arca.
 Hæc tu quàm lubet abijce, eleuaq;
 Nec seruum tamen ille habet, neq; arcam.

Ad Thallum.

Cinæde Thalle mollior cuniculi capillo,
 Vel anseris medulla, uel inula mollicella,
 Vel pene languido senis, situq; araneoso,
 Idemq; Thalle turbida rapacior procella.
 Cum diua mater alites ostendit ocinenteris*
 Remitte pallium mihi meum, quod inuolasti,
 Sudariumq;

LIB.

9

Sudariumq; setabum, cata graphosq; Thynos
 In nepte quæ palam soles habere tanquam auita,
 Quæ nunc tuis ab unguibus reglutina, & remitte,
 Nec laneum latifculum, manusq; mollicellas
 In musta turpiter tibi flagella conscribillent,
 Et insolenter æstues, uelut minuta magno
 Deprensa nauis in mari uesaniēte uento.

Ad Furium.

Furi uillula nostra non ad austri
 Flatus opposita est, nec ad fauoni,
 Nec sæui boreæ, aut apeliotæ,
 Verum ad millia quindecim, & ducenta.
 O uentum horribilem, atque pestilentem.

Ad Puerum suum.

Minister uetuli puer salerni
 Ingere mi calices amariores,
 Ut lex posthumæ iubet magistræ
 Ebriosa aena ebrioris.
 At uos quod lubet hinc abite lymphæ
 Vini perniciæ, & ad seueros
 Migrate, hic merus est thyonianus

famem

Ad Veranum, & Fabullum.

Pisonis comites, cohors inanis
 Aptis sarcinulis, & expeditis
 Verani optime, tuque mi Fabulle,
 Quid rerum geritis? satis ne cum isto
 Vappa, frigoraq; & famem tulistis?
 E cquidnam in tabulis patet lucelli
 Expensum? ut mihi, qui meum secutus
 Praetorem, refero datum lucello.

B

CATVL.

O Memmi bene me, ac diu supinum
 Tota ista trabe lentus irrumasti,
 Sed, quantum uideo, pari fuisti
 Casu, nam nihilo minore uerpa
 Es factus, pete nobiles amicos.
 At uobis mala multa di, deæq;
 Dent opprobria Romuli, Remiq;.

In Manurram.

Quis hoc potest uidere? quis potest pati?
 Nisi impudicus, & uorax, & aleo
 Manurram habere, quod comata Gallia
 Habebat, & cuncta ultima Britania.
 Cinæde Romule hoc uidebis, & feres?
 Es impudicus, & uorax, & aleo.
 Et ille nunc superbus, & superfluens
 Perambulabit omnium cubilia?
 Ut albulus columbulus dionæus.
 Cinæde Romule hoc uidebis, & feres?
 Es impudicus, & uorax, & aleo.
 Eo'ne nomine imperator unice
 Fuisti in ultima occidentis insula,
 Ut ista uestra diffututa mentula
 Ducenties comesset, aut trecenties?
 Quid est? an hæc sinistra liberalitas
 Parum expatrauit? an parum helluatus est?
 Paterne primum lancinata sunt bona,
 Secunda præda pontica, inde tertia
 Hibera, quam scit amnis aurifer Tagus,
 Hunc Gallia timent, timent Britania,

Quid hunc (malum) fouetis, aut quid hic potest,
 Nisi uncta deuorare patrimonium?
 Eo ne nomine urbis oppulentissimæ
 Sceler, generq; perdidistis omnia?

Ad Alphenum.

Alphene immemor, atq; unanimes false sodalibus
 Iam te nil miseret dure tui dulcis amuli,
 Iam me prodere, iam non dubitas fallere perfide.
 Nec facta impia fallacum hominum cœlicolis placent.
 Quæ tu negligis, ac me miserum deseris in malis.
 Eheu qd faciant dico homines, cui ue habeant fidem?
 Certe tu te iurabas animam tradere me quoq;
 Inducens in amorem, quasi tuta omnia mi forent,
 Idem nunc retrahis te, ac tua dicta omnia, factaq;
 Ventos irrita ferre ad nebulas aerias sinis.
 Si tu oblitus es, at dii meminerunt, meminit fides,
 Quæ te ut poeniteat postmodo facti faciet tui.

Ad Sirmionem peninsulam.

Peninsularum Sirmio, insularumq;
 O cœle, quas cumq; in liquentibus stagnis,
 Mariq; vasto fert uterq; neptunus,
 Quam te libenter, quamq; lætus inuiso,
 Vix mi ipse credens thyniam, atq; bithynos
 Liquisse campos, & uidere te in tuto.
 O quid solutis est beatius curis?
 Cum mens onus reponit, ac peregrino
 Labore fessi uenimus larem ad nostrum,
 Desyderatoq; acquiescimus lecto,
 Hoc est, quod unum est pro laboribus tantis.
 Salue o uenusta Sirmio, atq; hero gaude,

CATV L.

Gaudete, nos quoq; lydiæ lacus undæ,
Ridete quicquid est domi carchinnorum.

Ad Ipsithillam.

Amabo mea dulcis Ipsithilla,
Meæ delitiæ, mei lepores,
Iube ad te ueniam meridiatum,
Quod si iusseris, illud adiunato,
Nequis liminis obseret tabellam,
Neu tibi lubeat foras abire,
Sed domi maneat, paresq; nobis
Noxem continuas fututiones,
Verum siquid ages, statim iubeto,
Nam pransus iaceo, & satur supinus
Pertundo tunicamq; palliumq;.

In Vibennium, & Furium cinædum.

O furum optime balneariorum
Vibenni pater, & cinæde fili,
Nam dextra pater iniquatione,
Culo filius est uoracior,
Cur non exilium, malasq; in oras
Iris, quandoquidem patris rapinæ
Notæ sunt populo, & nates pilosas
Fili non potes asse uenditare?

Seculare carmen ad Dianam.

Dianæ sumus in fide
Puellæ, & pueri integri
Puellæq; canamus,
O Latonia maximi
Magna progenies Iouis,

Quam mater prope' deliam
 Deposuit oliuam,
 Montium domina ut fores,
 Sylvarumq; uirentium,
 Saltuumq; reconditorum,
 Amniumq; sonantum,
 Tu Lucina dolentibus,
 Iuno dicta puerperis,
 Tu potens triuia, & notho es
 Dicta lumine luna,
 Tu cursu dea menstruo
 Metiens iter annum,
 Rustica agricolæ bonis
 Tecta frugibus explēs,
 Sis quocunque tibi placet
 Sancta nomine, Romuliq;
 Antiquam, ut solita es, bona
 Sospites ope gentem.

Ad Libellum.

Poetæ tenero meo sodali
 Velim Cælio papyre dicās
 Veronam ueniat Noui relinquens
 Comi mœnia, lariumq; littus.
 Nam quasdam uolo cogitationes
 Amici accipiat sui, mei q;
 Quare, si sapiet, uiam uorabit,
 Quamuis candida millies puella
 Euntem reuocet, manusq; collo
 Ambas inijciens roget morari,
 Quæ nunc, si mihi uera nuntiantur,

CATVL.

Illum deperit impotente amore,
 Nam quo tempore legit inchoatam
 Indymi dominam, ex eo misellæ
 Ignes interiore edunt medullam.
 Ignosco tibi sapphica puella
 Musa doctior, est enim uenuste
 Magna Cælio inchoata mater.

In Annales Volusij.

Annales Volusij cacata charta
 Votum soluite pro mea puella,
 Nam sanctæ Veneri, Cupidiniq;
 Vouit, si sibi restitutus essem,
 Desissemq; truces uibrare iambos,
 Electissima pessimi poetæ
 Scripta tardipedi deo daturam
 Infelicibus ustulanda lignis.
 Et hoc pessima se puella uidit
 Iocose, & lepide uouere diuis.
 Nunc o cæruleo creata ponto,
 Quæ sanctum idalium, uriosq; apertos,
 Quæq; Ancona, Cnidumq; arundinosam
 Colis, quæq; Amathunta, quæq; Colchos,
 Quæq; Dyrrhachium adriæ tabernam,
 Acceptum fac, redditumq; uotum
 Si non illepidum, neque inuenustum est.
 At uos interea uenite in ignem
 Leni thuris, & infætiarum
 Annales Volusij cacata charta.

Ad Contubernales.

Salax taberna, uosq; contubernales,

A pileatis nona fratribus pila,
 S olis putatis esse mentulas uobis?
 S olis licere, quicquid est puellarum
 C onfutuere, & putare ceteros hircos?
 A n, continenter quod sedetis insulsi
 C entum, aut ducenti, non putatis ausurum
 M e una ducentos irrumare seffores?
 A t qui putate. nanque totius uobis
 F rontem tabernæ scipionibus scribam.
 P uella nam mea, quæ meo sinu fugit,
 A mata tantum, quantum amabitur nulla,
 P ro qua mihi sunt magna bella pugnata,
 C onfedit istic, hanc boni, beatiq;
 O mnes amatis, & quidem, quod indignum est,
 O mnes pusilli, & senitarij mæchi.

Ad Cornificium,

M ale est Cornifici tuo Catullo,
 M ale est, me hercule, & laboriose,
 E t magis magis in dies, & horas,
 Q uem tu, quod minimum, facillimumq; est, *
 Q ua solatus es allocutione?
 I rascor tibi, sic meos amores *
 P aulum quidlibet allocutionis
 M æstus lachrymis simonideis

In Egnatium.

Egnatius, quod candidos habet dentes,
 R enidet usquequaque, seu ad rei uentum est
 S ubsellium, cum orator excitat fletum,
 R enidet ille, seu pii ad rogum filij
 L ugetur, orba cum flet unicum mater,

CATVL.

R enidet ille quicquid est, ubicunq; est
 Quodcunq; agit, renidet, hunc habet morbum
 Neq; elegantem, ut arbitror, neq; urbanum.
 Quare monendus es mihi bone Egnati.
 Tu præter omnes une de capillatis
 C unculosæ celtiberiæ fili
 E gnati, opaca quem bonum facit barba,
 E t dens hibera defricatus urina,
 S i urbanus esses, aut sabinus, aut tyburs,
 A ut parcus umber, aut obesus hetruscus,
 A ut lanuvinus ater, atque dentatus,
 A ut transpadanus, ut meos quoq; attingam,
 A ut quilibet, qui puriter lauit dentes,
 T amen renidere usquequaque te nollem,
 N am risu inepto res ineptior nulla est,
 N unc celtiberus celtiberia in terra
 Quod quisque minxit hoc ibi solet mane
 D entem, atque rufam defricare ginguam.
 V t quo iste uester expolitior Dens est,
 H oc te amplius bibisse prædicet loti.

Ad Ravidum.

Quæ nam te mala mens miselle Rauide
 A git præcipitem in meos iambos?
 Q uis Deus tibi non bene aduocatus
 V ecordem parat excitare rixam?
 A n'ne ut peruenias in ora vulgi?
 Q uid uis? qualubet esse notus optas,
 E ris, quandoquidem meos amores
 C um longa uoluisti amare pœna.

De Acme.

* Acme illa, illa puella defututa,
 Tota mill'a me decem poposcit,
 Ista turpiculo puella naso,
 Deceptoris amica Formiani.
 Propinqui, quibus est puella cura,
 Amicos, medicosq; conuocate.
 Non est sana puella, nec rogate
 Qualis sit, solet hoc imaginosum.
 Adeste hendecasyllabi, quot estis
 Omnes undique, quotquot estis omnes.
 Iocum me putat esse mœcha turpis,
 Et negat mihi nostra reddituram
 Pugillaria, si pati potestis,
 Persequamur eam, & reflagitemus.
 Quæ sit quæritis, illa, quam uidetis
 Turpe incedere myrmice, ac moleste
 Ridentem catuli ore gallicani.
 Circumsistite eam, & reflagitate,
 Mœcha putida redde codicillos,
 Redde putida mœcha codicillos.
 Non assis facis o lutum lupanar,
 Aut si perditius potest quid esse,
 Sed non est tamen hoc satis putandum,
 Quod si non aliud potest ruborem
 Afferre o canis exprimamus ore,
 Conclamate iterum altiore uoce,
 Mœcha putida redde codicillos,
 Redde putida mœcha codicillos,
 Sed nil proficimus, nihil mouetur,

CATVL.

M utanda est ratio, modusq; uobis,
S iquid proficere amplius potestis,
P udicta, & proba redde codicillos.

In Amicam Formiani.

Salue nec minimo puella naso,
N ec bello pede, nec nigris ocellis,
N ec longis digitis, nec ore siccato,
N ec sane nimis elegante lingua,
D ectoris amica Formiani,
T en' prouincia narrat esse bellam?
T ecum Lesbia nostra comparatur?
O seclum insipiens, & infacetum.

Ad Fundum.

O Funde noster, seu Sabine, seu Tyburs,
N am te esse Tyburtem autumant, quibus non est
C ordi Catullum laedere, at quibus cordi est,
Q uo uis Sabinum pignore esse contendunt,
S ed seu Sabine, siue uerius Tyburs,
F ui libenter in tua suburbana
V illa, malamq; pectore expuli tussim. *
N on immerenti uertitur mihi quàm mens,
D um sumptuosas appeto dedit cœnas,
N am Sextianus dum uolo esse conuiuia,
O rationem minantum petitorum
P lenam ueneni, & pestilentiae legit.
H ic me grauedo frigida, & frequens tussis,
Q uassauit, usquedum in tuum sinum fugi,
E t me recurraui ocymò que, & urtica.
Q uare relictus maximas tibi grates
A go, meum quod non es ulta peccatum.

Nec deprecor iam, si nefaria scripta
Sentire cesso, quin grauedinem, & tussim
Non mi, sed ipsi Sextio ferat frigus,
Qui tunc uocat me, cum malum legit librum.

De Acme, & Septimio.

Acmen Septimius suos amores,
Tenens in gremio, mea inquit Acme,
Ni te perdit amo, atque amare porro
Omnes sum assidue paratus annos,
Quantum qui pote plurimum perire.
Solus in Libya, Indiaq; testa,
Cæcio ueniam obuius leoni.
Hoc ut dixit, amor sinistra ut ante,
Dextra sternuit approbatione,
At Acme leuiter caput reflectens,
Et dulcis pueri ebrios ocellos,
Illo purpureo ore suauata,
Sic inquit, mea uita Septimille,
Huic uni domino usque seruiamus,
Vt multo mihi maior, acriorq;
Ignis, mollibus ardet in medullis,
Hoc ut dixit, amor sinistra ut ante,
Dextra sternuit approbatione.
Nunc ab auspicio bono profecti,
Mutuis animis amant, amantur,
Vnam Septimius misellus Acmen,
Mauult, quàm syrias, Britaniasq;
Vno in Septimio fidelis Acme
Facit delitias, libidinesq;
Quis ullos homines beatiores

CATVL.

V idit? quis uenerem auspiciorem?

Ad seipsum de aduentu ueris.

Iam uer egelidos refert tepores,
I am cœli furor æquinoctialis
I uundis Zephyri silescit auris,
L inquantur phrygi Catulle campi,
N iceæq; ager uber æstuosæ,
A d claras Asiæ uolemus urbes,
I am mens prætrepidans auct uagari,
I m læti studio pedes uigescunt,
O dulces comitum ualete cœtus,
L onge quos simul a' domo profectos,
D iuersos uariæ uicæ reportant,

Ad Porcium, & Socratonem.

Porci, & Socraton, duæ sinistrae
P ifonis scabies, famesq; Memmi,
V os Veraniolo meo, & Fabullo
V erpus præposuit priapus ille,
V os conuiuia lauta sumptuose
D e die facitis, mei sodales
Q uærent in trivio uorationes.

Ad Iuuenium.

Mellitos oculos tuos Iuueni,
S iquis me sinat usque basiare,
V sque ad millia basiem trecenta,
N ec unquam saturum inde cor futurum est,
N on si densior aridis aristis
S it nostræ seges osculationis.

Ad Marcum T. C.

Disertissime Romuli nepotum,

Quot sunt, quotq; fuere Marce Tulli,
 Quotq; post alijs erunt in annis,
 Gratias tibi maximas Catullus
 Agit pessimus omnium poeta,
 Tanto pessimus omnium poeta,
 Quanto tu optimus omnium patronus.

Ad Licinium.

Hesterno Licini die otiosi
 Multum lusimus in meis tabellis,
 Ut conuenerat esse delicatos.
 Scribens uersiculos uterq; nostrum,
 Ludebat numero modo hoc, modo illoc,
 Reddens mutua per iocum, atq; uinum,
 Atq; illinc abij tuo lepore
 Incensus Licini, facietisq;
 Ut nec me miserum abus inuaret,
 Nec somnus tegetet quiete ocellos,
 Sed toto indomitus furore lecto
 Versarer, cupiens uidere lucem,
 Ut tecum loquerer, simulq; ut essem.
 At defessa labore membra, postquam
 Semimortua lectulo iacebant,
 Hoc iucunde tibi poema feci,
 Ex quo perspiceres meum dolorem,
 Nunc audax caue sis, precesq; nostras
 Oranus caue despuas ocello,
 Ne poenas Nemesis reposcat a te.
 Est uehemens dea, laedere hanc caute.

Ad Lesbiam.

Ille mi par esse deo uidetur,

CATVL.

I lle si fas est, superare diuos,
Qui sedens aduersus identidem te
spectat, & audit

D ulce ridentem, misero quod omnes
E ripit sensus mihi, nam simul te
L esbia aspexi, nihil est super me

*

L ingua sed torpet, tenuis sub artus
F lamma demanat, sonitu suo pte
T intinant aures, gemina teguntur
Lumina nocte.

O tium Catulle tibi molestum est.
O tio exultas, nimiumq; gestis.
O tium & reges prius, & beatas
Perdidit urbes.

Ad seipsum de Struma, & Vatinio.

Quid est Catulle, quod moraris emori?
S ella in curuli Struma Nouius sedet.
P er consulatum peierat Vatinus,
Quid est Catulle, quod moraris emori?

De quodam, & Caluo.

Risi nescio quem modo in corona,
C ui cum mirifice Vatiniana
M eus carmina Caluus explicasset,
A dnurans ait hæc, manusq; tollens,
D ij magni salaputium disertum
O thonus caput oppido est pusillum.
H eri rustice semilauta crura *
S ubtile, & leue peditum Libonis *
S ed non omnia displicere uellem *

Tibi, & Sufficio seni recocto.

In Camerium.

Irafcere iterum meis iambis
 Immerentibus unice Imperator
 Oramus, si forte non molestum est,
 Demonstres ubi sunt tuæ tabernæ.
 Te quæsiuimus in minore campo,
 Te in circo, te in omnibus labellis
 Te in templo superi Iouis sacro,
 In Magni simul ambulatione.
 Fœcellas omnes amice premdi,
 Quas uultu uidi tamen serenas,
 Auelli sinite ipse flagitabam
 Camerium mihi pessimæ puellæ.
 Quædam, inquit, nitidum sinum reducens,
 Non custos si fingar ille cretum,
 Non si pegaseo ferar uolatu,
 Non Ladas ego, pennipesue Perseus,
 Non Rhesi niuæ, citæq; bigæ.
 Adde huc plumipedas, uolatilesq;
 Ventorumq; simul require cursum,
 Quos iunctos Cameri mihi diceres,
 Defessus tamen omnibus medullis,
 Et multis * langoribus pefessus
 Essem, te mihi amice quæritando.
 En hic in roseis latet papillis,
 Sed te quærere iam herculis labos est.
 Tanto te in fastu negas amice?
 Dic nobis ubi sis futurus, ede
 Audacter committe, crede, lucret

CATVL.

Nunc te lacteolæ tenent puellæ?
 Si linguam clauso tenes in ore,
 F ructus proyctas amoris omnes,
 V erbosa gaudet Venus loquela.
 V el si uis, licet obseres palatum,
 S is nostri quoq; particeps amaris.

Ad M. Catonem Porcium.

O rem ridiculam Cato, & iocosam,
 D ignamq; auribus, & tuo cachinno.
 R ide quicquid amas Cato Catullum,
 R es est ridicula, & nimis iocosa,
 D eprende modo Pupulum puellæ
 T rasantem, hunc ego si placet Dionæ,
 P ro telo rigida mea cecidi.

In Mamurram, & Cæsarem.

Pulchre conuenit improbis cinædis
 M amurræ, pathicq; Cæsariq;
 N ec mirum maculæ pares utrisq;
 V rbana altera, & illa formiana,
 I mpressæ resident, nec eluentur,
 M orbosi pariter, gemelli utriq;
 V no in lectulo, erudituli ambo,
 N on hic, quam ille magis uorax adulter,
 R iuales, socij & puellularum,
 P ulchre conuenit improbis cinædis.

Ad Cœlium de Lesbia.

Cœli Lesbia nostra, Lesbia illa,
 I lla Lesbia, quam Catullus unam
 P lus, quàm se, atq; suos amauit omnes,
 N unc in quadriuijs, & angiporis,
 Glubit

Glubit magnanimos Remi nepotes.

De Rusa, & Rusulo.

Bononiensis Rusa Rusulum fellat

Vxor Meneni, sæpe quam in sepulchretis

Vidistis, ipso rapere è rogo cœnam,

Cum deuolutum ex igne prosequens panem,

Ab semiraso tunderetur ustore.

Num te læna montibus libyssinis;

Aut Scylla latrans infima inguinum parte,

Tam mente dura procreauit, ac tetra,

Vt supplicis uocem in nouissimo casu

Contemptam haberes? ah nimis fero corde.

IVLIAE, ET **M**ALLII
EPITHALAMIVM.

Ollis o heliconij

Cultor, uraniæ genus,

Qui rapis teneram ad uirum

Virginem o hymenæe o

Hymen o hymenæe.

Cinge tempora floribus,

Suauis olentis amaraci,

Flammeum cape, lætus huc

Huc ueni niueo gerens

Luteum pede focum.

Exatusq; hilari die,

Nuptialia concinens,

Voce carmina tinnula,

Pelle humum pedibus, manu

Pineam quate tedam.

CATVL.

Nanque Iulia Mallio,
 Qualis idalium colens
 Venit ad phrygium Venus
 Iudicem, bona cum bona
 Nubit alite uirgo,
Floridis uelut enitens
 Myrtus asia ramulis,
 Quos Hamadryades deæ
 Ludicrum sibi roscido
 Nutriunt humore

Quare age huc aditum ferens
 Perge linquere thespiae
 Rupis aonios specus,
 Lympha quos super irrigat
 Frigerans Aganippe,

Ac domum dominam uocat
 Coniugis cupidam noui,
 Mentem amore reuinciens,
 Vt tenax edera hac, & hac
 Arborem implicat errans,

Vos item simul integræ
 Virgines, quibus aduenit
 Par dies, agite in modum
 Diate o hymenæe o
 Hymen o hymenæe,

Vt lubentius audiens,
 Se citatier ad suum
 Munus huc aditum ferat
 Dux bonæ Veneris, boni
 Coniugator amoris

Quis deus magis optimis
Est petendus amantibus?
Quem colant homines magis
Cœlitum? o hymenæe o
Hymen o hymenæe.

Te suis tremulus parens
Inuocat, tibi uirgines
Zonula soluiunt sinus,
Te timens cupida novos
Captat aure maritos,

Tu fero inueni in manus,
Floridam ipse puellulam
Matris e' gremio suæ
Dedis, o hymenæe, o
Hymen o hymenæe.

Nil potest sine te Venus,
Fama quod bona comprobet,
Commodi capere, at potest
Te uolente. quis huic deo
Compararier ausit?

Nulla quit sine te domus
Liberos dare, nec parens
Stirpe dicere, at potest
Te uolente. quis huic deo
Compararier ausit?

Quæ tuis careat sacris
Non queat dare præsides
Terra finibus, at queat
Te uolente. quis huic deo
Compararier ausit?

CATVL.

Claustra pandite ianua.

Virgo adest, uiden' ut faces
Splendidas quatiunt comas?
Sed moraris, abit dies,
Prodeas noua nupta.

Tardat ingenuus pudor,
Quem tamen magis audiens
Flet, quod ire necesse sit.
Sed moraris, abit dies,
Prodeas noua nupta.

Flere desine, non tibi
Arculeia periculum est,
Nequa foemina pulchrior
Clarum ab oceano diem
Viderit uenientem.

Talis in uario solet
Diuitis domini hortulo
Stare flos hyacinthinus.
Sed moraris, abit dies,
Prodeas noua nupta.

Prodeas noua nupta, si
Iam uidetur, & audias
Nostra uerba. uiden' faces
Aureas quatiunt comas,
Prodeas noua nupta.

Non tuus leuis in mala
Deditus uir adultera,
Procat turpia persequens,
A' tuis teneris uolet
Secubare papillis,

- L**enta qui uelut assitas
Vitis implicat arbores,
Implicabitur in tuum
Complexum. sed abit dies,
Prodeas noua nupta.
- O**cubile quot omine
Candido pede lectuli
Quæ tibi ueniunt bona,
Gaudeas. sed abit dies,
Prodeas noua nupta.
- Quæ tuo ueniunt hero,
Quanta gaudia, quæ uaga
Nocte, quæ media die,
Gaudeas. sed abit dies,
Prodeas noua nupta.
- T**ollite o pueri facies,
Flammæum uideor uidere,
Ite, concinite in modum,
O hymen hymenæe o
Hymen o hymenæe.
- N**e diu taceat prociæ
Fescenina locutio,
Neu nuces pueris neget
Desertum domini audiens
Concubinus amorem.
- D**a nuces pueris iners
Concubine, satis diu
Lusisti nucibus, lubet
Iam seruire Thalasio,
Concubine nuces da.

CATVL.

S ordebant tibi uillicæ
 Concubine hodie, aque heri,
 Nunc tuum anerarius
 Tondet os, miser ah miser,
 Concubine nuces da.

D iceris male te à tuis
 Vnguentate glabris marite
 Abstinerè, sed abstine.

O hymen hymenæe o

Hymen o hymenæe,

S cinus hæc tibi, quæ licent
 sola cognita, sed marito
 Ista non eadem licent.

O hymen hymenæe o,

Hymen o hymenæe.

N upta tu quoque, quæ tuus
 Vir petet, caue ne neges,
 Ne petitum aliunde eat.

O hymen hymenæe o

Hymen o hymenæe.

E n tibi domus ut potens,

Et beata uiri tui,

Quæ tibi sine fine erit.

O hymen hymenæe o

Hymen o hymenæe.

V sque dum tremulum mouens

Cana tempus anilitas

Omnia omnibus annuit.

O hymen hymenæe o

Hymen o hymenæe.

Transfer omine cum bono

Limen aureolos pedes,

Rasilemque subi forem.

O hymen hymenæe o

Hymen o hymenæe.

Aspice unus ut accubans

Vir tuus tyrio in toro,

Totus immineat tibi.

O hymen hymenæe o,

Hymen o hymenæe.

Ille non minus, atque tu

Pectore uritur intimo

Flamma, sed penite magis.

O hymen hymenæe o,

Hymen o hymenæe.

Mitte brachiolum teres

Prætextate puellulæ,

Iam cubile adeat uiri.

O hymen hymenæe o

Hymen o hymenæe.

* **V**os unis senibus bonæ

Cognitæ bene fœminæ

Collocare puellulam.

O hymen hymenæe o,

Hymen o hymenæe.

Iam licet uenias marite,

Vxor in thalamo est tibi

Ore floridulo nitens,

Alba parthenice uelut

CATVL.

Luteum'ue papauer
Non diu remoratus es,
 Iam uenus, bona te uenus
 Inuerit, quoniam palam'
 Quod cupis, capis, & bonum
 Non abscondis amorem.

At marita tuum tamen
 Caelites, nihilo minus,
 (Pulchræ res) neque te Venus
 Negligit. sed abit dies
 Perge, ne remorare.

Ille puluis erythræi,
 Syderumq; micantium
 Subducit numerum prius,
 Qui uestri numerare uult
 Multa millia lusum.

Ludite, ut lubet, & breui
 Liberos date, non decet
 Tam uetus sine liberis
 Nomen esse, sed indidem
 Semper ingenerari.

Torquatus uolo paruulus,
 Matris è gremio suæ
 Porrigens teneras manus,
 Dulce rideat ad patrem,
 Sed micante labello.

Sit suo similis patri,
 Mallio, & facile insciis
 Noscitur ab omnibus,
 Et pudicitiam suæ

Matris indicet ore.

T alis illius à bona

Matre laus genus approbet,

Qualis unica ab optima

Matre Telemacho manet

Fama penelopæo.

C laudite hostia uirgines,

Lusinus satis, at boni

Coniuges bene uiuite, &

Munere assiduo ualentem

Exercete iuuentam.

CARMEN NVPTIALE.

Esper adest iuuenes, consurgite, uesper

u olympo

Expectata diu uix tandem lumina

tollit.

Surgere iã tempus, iã pinguis linquere mensas.

Iam ueniet uirgo, iam dicetur hymenæus.

Hymen o' hymenæe hymen ades o' hymenæe.

C ernitis innuptæ iuuenes? consurgite contra,

Nimirum eos ostendit noctifer imbres

Sic certe, uiden' ut pernicious exilueret?

Non temere exilueret, canent quo uincere par est.

Hymen o' hymenæe hymen ades o' hymenæe.

N on facilis nobis æquales palma parata est,

Aspicite, innuptæ secum ut meditata requirunt;

Non frustra meditantur, habent memorabile qd sit.

Nos aliò mentes, aliò diuisus aureis,

Iure igitur uincemur. amat uictoria curam.

CATVL.

- Quare nunc animos saltem committite uestros,
Dicere iam incipient, iam respondere decebit.
Hymen o' hymenæe hymen ades o' hymenæe.
- Hesperere, qui cælo fertur crudelior ignis?
Qui natam possis complexu auellere matris,
Complexu matris retinentem auellere natam,
Et iuueni ardenti castam donare puellam,
Quid faciunt hostes capta crudelius urbe?
Hymen o' hymenæe hymen ades o' hymenæe.
- Hesperere, qui cælo lucet iucundior ignis?
Qui desponsa tua firmes connubia flamma.
Quod pepigere uiri, pepigerunt ante parentes,
Nec iunxere prius, quàm se tuus extulit ardor.
Quid datur à diuis felici optatius hora?
Hymen o' hymenæe hymen ades o' hymenæe.
- Hesperus a' nobis æquales abstulit unam. *
- Nanq; tuo aduentu uigilat custodia semper,
Nocte latent fures, quos idem sæpe reuertens
Vespere mutato comprehendis nomine eosdem,
At lubet innuptis ficto te carpere questu.
Quid tum si carpunt tacita quod mente regunt?
Hymen o' hymenæe hymen ades o' hymenæe.
- Vt flos in septis secretus nascitur hortis,
Ignotus pecori, nullo contusus aratro,
Quem mulcent auræ, firmat sol, educat imber,
Multi illum pueri, multæ optauere puellæ,
Idem cum tenui carptus defloruit ungui,
Nulli illum pueri, nullæ optauere puellæ,
Sic uirgo, dum intacta manet, dum cara suis, sed
Cum castum amisit polluto corpore florem,

Nec pueris iucunda manet, nec cara puellis.

Hymen o' hymenæe hymen ades o' hymenæe

Vt uidua in nudo uitis quæ nascitur aruo,
Nunquam se extollit, nunquam mitè educat unã,
Sed tenerum prono deflectens pondere corpus,
Iam iam contingit summum radice flagellum,
Hanc nulli agricolæ nulli accollere iuuenti,
At si forte eadem est ulmo coniuncta marito,
Multi illam agricolæ, multi accollere iuuenti,
Sic uirgo, dū intacta manet, dū inculta senescit,
Cum par connubium maturo tempore adeptæ est,
Cara uiro magis, & minus est inuisa parenti.

At tu ne pugna cum tali coniuge uirgo,
Nō æquum est pugnare, pater cui tradidit ipse,
Ipse pater cum matre, quibus parere necesse est.
Virginitas non tota tua est, ex parte parētum est,
Tertia pars matri data, pars data tertia patri,
Tertia sola tua est, noli pugnare duobus,
Qui genero sua iura simul cum dote dederunt.
Hymen o' hymenæe hymen ades o' hymenæe.

DE BEREYCYNTHIA ET ATY.

Vper alta uectus Aty's celeri rate
maria

Phrygium ut nemus citato cupide pe
de tetigit,

Adijtq; opaca syluis redimita loca deæ

stimulatus ut furenti rabie uagus animus,

CATVL.

D iuellit ille acuto sibi pondera silice,
 I taq; ut relictæ sensit sibi membra sine uiro,
 E tiam recente terræ sola sanguine maculans
 N iueis citata cepit manibus leue tympanum.
 T ympanum tubam Cybelle tua mater initia,
 Q uatensq; terga tauri teneris caua digitis,
 C anere hæc suis adorta est tremebunda comitibus,
 A gite ite ad alta gallæ Cybeles nemora simul,
 S imul ite dindymenæ dominæ uaga pecora,
 A lienæ petentes pede, ut exules, loca celeri
 S ectam meam executæ duce me mihi comites
 R apidum salum tulistis, truculentaq; pelagi.
 E t corpus euirastis ueneris nimio odio.
 H ilarate excitatis erroribus animum,
 M ora tarda mente cedat, simul ite, sequimini
 P hrygiâ ad domû, Cybelles phrygia ad nemora deæ,
 V bi cymbalum sonat uox, ubi tympana reboant,
 T ibicen ubi cauit phryx curuo graue calamo,
 V bi capita mænades ui iaciunt hederigeræ,
 V bi sacra sancta acutis ululatibus agitant,
 V bi sœuit illa diuæ uolitare uaga cohors,
 Q uo' nos decet citatis celerare tripudiis.
 S imul hæc comitibus Atys cecinit noua mulier,
 T hiasus repente linguis trepidantibus ululat,
 L eue tympanum remugit, caua cymbala recrepât,
 V iridem citus adit idam properante pede chorus.
 F uribunda simul anhelans uaga uadit animo egês.
 C omitata tympano Atys per opaca nemora dux,
 V eluti iuuenta uitans onus indomita iugi,
 R apidæ ducem sequuntur gallæ pede propero,

I taq; ,ut domum Cybelles tetigere lassula,
 N imio è labore somnum capiunt sine cerere,
 P iger his labanters langore oculos sopor operit,
 A bit in quiete molli rabidi furor animi.
 S ed ubi oris aurei sol radiantibus oculis
 L ustrauit æthéra album, sola dura, mare ferum,
 P epulitq; noctis umbras uegetis sonipedibus,
 V bi somnus excitum Atyn fugiens citus abiit,
 T repidantem eum recepit dea pasithea sinu.
 I ta de quiete molli rapida sine rabie,
 S imul ipsa pectore Atys sua facta recoluit,
 L iquidaq; mente uidit sine quis, ubiq; foret,
 A nimo æstuate rursum redditum ad uada tetulit,
 V bi maria uasta uisens lachrymantibus oculis,
 P atriam allocuta ita est uoce mœsta miseriter,
 P atria o mea creatrix, patria o mea genitrix,
 E go quam miser relinquens, dominos ut heri fugæ
 F amuli solent, ad idæ tetuli nemora pedem,
 V t apud niuem, & ferarum gelida stabula forem,
 E t earum omnia adirem furibunda latibula.
 V bi nam, aut quibus locis te positam patria rear?
 C upit ipsa pupula ad te sibi dirigere aciem,
 R abie fera cærens dum breue tempus, animus est.
 E go'ne à mea remota hæc ferar in nemora domo?
 P atria, bonis, amicis, genitoribus abero?
 A bero foro, palæstra, stadio, & gymnasijs?
 M iser ah miser querendum est etiam atq; èt anime,
 Q uod enim genus figuræ est, ego nunquid abierim?
 E go mulier, ego adolescens, ego ephebus, ego puer,
 E go gymnasijs fui flos, ego eram decus olei,

CATVL.

M ihi ianuæ frequentes, mihî limina tepida,
 M ihi floridis corollis redimita domus erat,
 L inquendum ubi esset orto mihî sole cubiculum.
 E g'ne deum ministra, & Cybeles famula ferar?
 E go mænâs, ego mei pars, ego uir sterilis ero?
 E go uiridis algida idæ niue amicta loca colam?
 E go uitam agam sub altis phrygiæ columinibus?
 V bi cerua syluicultrix, ubi aper nemoriuagus?
 I am iam dolet, quod egi, iam iam quoq; pœnitet.
 R oseis ut huic labellis palâm sonitus abiit
 G eminas deorum ad aures noua nuntia referens.
 V bi iuncta iugâ resoluens Cybele leonibus,
 L enumq; pecoris hostem stimulans ita loquitur,
 A gedum, inqt, age ferox, hûc agedû aggredere furor,
 F ac ut furoris ictu reditum in nemora ferat,
 M ea libere nimis, qui sugere imperia cupit,
 A ge, cæde terga cauda tua, uerbera pateant.
 F ace cuncta mugienti fremitu loca retonent.
 R utilam ferox torosa ceruice quate iubam.
 A it hæc minax Cybelle, religatq; iugâ manu,
 F erus ipse sese adhortans rapidum incitat animum
 V adit, infrenit, refringit uirgulta pede nago,
 A t ubi humida albicantis loca littoris adiit,
 T enerumq; uidit Atyn prope' marmora pelagi,
 F acit impetum, ille demens fugit in nemora fera,
 I bi semper omne uitæ spatium famula fuit
 D ea magna, dea Cybelle, dea dindymi domina
 P rocul a' mea tuus sit furor omnis hera domo,
 A lios age incitatos, alios age rabidos.

Eliaco quondam prognata uertice pinus
P Dicuntur liquidas Neptuni nasse per undas
Phasidos ad fluctus, et fines ætæos,
C um lecti iuuenes arguæ robora pubis
A uratam optantes Colchis auertere pellem,
A usi sunt uada salsa cita decurrere puppi,
C ærula uerrentes abiegnis æquora palmis,
D iua quibus retinens in summis urbibus arces,
I psa leui fecit uolitantem flamine currum,
P inea coniungens inflexæ texta carinæ,
I lla rudem cursu prima imbuit amphitriten,
Q uæ simulac rostro uentosum proscidit æquor,
T otaq; remigo spumis incanuit unda,
E mersere feri candenti è gurgite uultus
A equoreæ monstrum nereides admirantes,
I llâq; atq; alia uiderunt luce marinas
M ortales oculi nudato corpore nymphas
I am crurum tenus extantes è gurgite cano.
T um Thetidis Peleus incensus fertur amore,
C um Thetis humanos non despexit hymenæos,
C um Thetidi pater ipse iugandum Pelæa sensit.
O nimis optato seclorum tempore nati
H eroes saluete, deûm genus, o bona mater,
V os ego sæpe meo uos carmine compellabo,
T éq; adeo eximie tediis felicius aucte
T hessaliæ columen Peleu, cui Iuppiter ipse,
I pse suos diuûm genitor concessit amores,
T e'ne Thetis tenuit pulcherrima neptunine,

CATVL.

T e'ne suam Tethys concessit ducere neptem?
 O ceanusq; pater, totum qui amplectitur orbem?
 Quæ simul optatæ finito tempore lucas
 A duenere, domum conuentu tota frequentat
 T hessalia, oppletur lætanti regia cœtu,
 D ona ferunt, præ se declarant gaudia uultu,
 D eseritur Scyros, relinquunt phthioticæ tempe,
 G raiugenasq; domos, ac mœnia larissæa.
 P harsaliam cœunt, pharsalia tecta frequentant,
 R ura colit nemo, mollescunt colla iuuentis,
 N on humilis curuis purgatur uinea rastris,
 N on glebam prono conuellit uomere taurus,
 N on falx attenuat frondatorum arboris umbram,
 S qualida desertis rubigo infertur aratris.
 I psius at sedes, quacunq; opulenta recessit
 R egia, fulgenti splendent auro, atq; argento,
 C andet ebur soliis, collucent pocula mensæ,
 T ota domus gaudet regali splendida gaza,
 P uluinar uero diuæ geniale locatur
 S edibus in medijs, indo quod dente politum
 T incta tegit roseo conchylis purpura fūco.
 H æc uestis priscis hominum uariata figuris,
 H eroum mira uirtutes indicat arte.
 N anq; fluenti sono prospectans littore Diæ
 T hesæa cedentem celeri cum classe tuetur
 I ndomitos in corde gerens Ariadna furores,
 N ec dum etiam, seseq; sui tum credidit esse,
 V tpote fallaci quæ tum primum excita somno
 D esertam in sola miseram se cernit arena.
 I mmemor at iuuenis fugiens, pellit uada remis,
 Irrita

Irrita uentosæ linquens promissa procellæ,
Quem procul ex algæ mœstis minoris ocellis
Saxeæ ut effigies bacchantis prospicit euæ,
Prospicit, & magnis curarum fluctuat undis,
Non flauo retinens subtilem uertice mitram,
Non contecta leui uelatum pectus amictu,
Non tereti strophio lactantem uincta papillas,
Omnia quæ toto delapsa è corpore passim
Ipsius ante pedes fluctus salis allidebant.
Sed neq; tum mitræ, neq; tum fluitantis amictus
Illa uicem curans, toto te pectore Theseu,
Toto animo, tota perdebat perdita mente.
Ah miseram, assiduus quam luctibus extenuauit
Spinosas Eryana ferens in pectore curas.
Illa tempestate, feroxq; & tempore Theseus
Egressus curuis è littoribus pyreæi,
Attingit iniusti regis Gortynia tecta.
Nam perhibent olim crudeli peste coactam
Androgeoneæ poenas exoluere cædis
Electos iuuenes simul & decus innuptarum
Cecropiam solitam esse dapem dare Minotauro,
Quæ angusta malis cum mœnia uexarentur,
Ipse suum Theseus pro caris corpus Athenis
Proicere optauit potius quàm talia Cretam
Funera Cecropiæ ne funera, portarentur.
Atque ita naue leui nitens, ac lenibus auris,
Magnanimum ad Minoa uenit, sedesq; superbas.
Hunc simulac cupidus conspexit lumine uirgo
Regia, quam suauis expirans castus odores
Lectulus, in molli complexu matris alebat

CATVL.

Qualens Eurotæ pergignunt flumina myrtos,
 A ura'ue distinctos educit uerna colores,
 Non prius ex illo flagrantia declinavit
 Lumina,quàm toto concepit pectore flammam
 Funditus,atq; imis exarsit tota medullis.
 H eu misere exagitans immutti corde furores
 Sancte puer,curis hominum qui gaudia mīscēs,
 Quæq; regis Colchos,quæq; Idalium frondosum,
 Qualibus incensam iactastis mente puellam
 Fluctibus,in flauo sæpe hospite suspirantem,
 Quantos illa tulit languenti corde timores,
 Quanto sæpe magis fulgore expalluit auri,
 Cum sæuum cupiens contra contendere monstrum,
 Aut mortem oppeteret Theseus,aut præmia laudis,
 Non ingrata tamen frustra munuscula diuis
 Promittens,tacito suspendit uota labello.
 Nam uelut in summo quatientem brachia tauro
 Quercum,aut conigeram sudanti cortice pinum,
 Indomitus turbo contorquens flamine robur
 Eruit,illa procul radiabus extirpata
 Prona cadit,lateq; & comminus omnia frangit,
 Sic domito sæuum prostrauit corpore Theseus
 Nequicquam uanis iactantem cornua uentis,
 Inde pedem uictor multa cum laude reflexit
 Errabunda regens tenui uestigia filo,
 Ne labyrinthis è flexibus egredientem
 Tecti frustraretur inobservabilis error.
 Sed quid ego a' primo digressus carmine,plura
 Commemorem?ut linguens genitoris filia uultum,
 Ut consanguineæ complexum,ut deniq; matris,

Quæ misera ignaro fletet deperdita lecto,
 O mnibus his Thesei dulcẽm præferret amorem,
 A ut ut uecta ratis spumosa ad littora Diæ,
 A ut ut eam dulci deuictam lumina somno
 Liquerit immemori discedens pectore coniux.
 S æpe illam perhibent ardenti corde furentem,
 Clarisonas imo fudisse e' pectore uoces,
 A c tum præruptos tristem conscendere montes,
 V nde aciem pelagi vastos protenderet æstus,
 T um tremuli salis aduersas procurrere in undas
 M ollia nudatæ tollentem tegmina suræ,
 A tq; hæc extremis mœstam dixisse querelis,
 F rigidulos udo singultus ore cientem.
 S icine me patrijs abductam perfide ab oris,
 P erfide deserto liquisti in littore Theseu?
 S icine discedens neglecto numine diuûm
 I mmemor, ah deuota domum periuria portas,
 N ulla ne res potuit crudelis flectere mentis
 C onsilium, tibi nulla fuit clementia prædo,
 I mmitte ut nostri uellet miserescere pectus.
 A t non hæc quondam blanda promissa dedisti
 V oce mihi, non hoc miseram sperare iubebas,
 S ad connubia læta, sed optatos hymenæos,
 Quæ cuncta aerij discerpunt irrita uenti.
 T um iam nulla uiro iuranti fœmina credat,
 N ulla uiri speret sermones esse fideles,
 Q ui dum aliquid cupiens aninus prægestit apiscî,
 N il metuunt iurare, nihil promittere parcunt,
 S ed simulac cupidæ mentis satiata libido est,
 D icta nihil metuere, nihil periuria curant.

CATVL.

Certe ego te in medio uersantem turbine leti
 Eripui, & potius germanum amittere creui,
 Quam tibi fallaci supremo in tempore deesse.
 Pro quo dilaceranda feris labor, alitibusq;
 Præda, nec iniecta tumultabor inortua terra.
 Quæ nam te genuit sola sub rupe læna?
 Quod mare conceptum spumantibus expuit undis?
 Quæ Syrtis, quæ Scylla uorax, quæ uasta Charybdis,
 Talia qui reddis pro dulci præmia uita?
 Si tibi non cordi fuerant connubia nostra,
 Sæua quod horrebas prius præcepta parentis,
 Attamen in uestras potuisti ducere sedes,
 Quæ tibi iucundo famularer serua labore,
 Candida permulcens liquidis uestigia lymphis,
 Purpurea uel tuum consternens ueste cubile.
 Sed quid ego ignarus nequicquam conqueror auris
 Eternata malo? quæ nullis sensibus auctæ,
 Nec missas audire queunt, nec reddere uoces.
 Ille autem prope iam medijs uersatur in undis,
 Nec quisquam apparet uacua mortalis in alga,
 Sic nimis insultans extremo tempore sæua
 Fors etiam nostris inuidit questibus aures.
 Iuppiter omnipotens utinam nec tempore primo
 Gnosia cecropiæ tetigissent littora puppes,
 Indomito nec dira ferens stipendia tauro
 Perfidus in Cretam reliquisset nauita funem,
 Nec malus hic cælans dulci crudelia forma,
 Consilium nostris quæsisset sedibus hospes.
 Nam quo me referam? quali spe perditam nitam?
 Isthmoneos ne petam montes? a' gurgite lato

D iscernens pontum truculentum ubi diuidit æquor?
A n patris auxilium sperem, quem nã ipsa reliqui,
R esper sum inuenem fraterna cæde secuta?
C oniugis an fido consolet memet amore?
Q uivne fugit lentos incurvans gurgite remos?
P raterea nullo litus, sola insula, tecto,
N ec patet egressus pelagi cingentibus undis,
N ulla fugæ ratio, nulla spes, omnia muta,
O mnia sunt deserta, ostentant omnia letum.
N on tamen ante mihi languescent lumina morte,
N ec prius a fesso secedent corpore sensus,
Q uam iustam a diuis exposcam prodita multam,
C ælestumq; fidem postrema comprecet hora.
Q uare facta virum multantes vindicæ pœna
E umenides, quibus angineo redimita capillo
F rons expirantis præportat pectoris iras,
H uc huc aduentate, meas audite querelas,
Q uas ego num misera, extremis proferre medullis,
C ogor inops, ardens, amenti cæca furore,
Q uæ quoniam vere nascuntur pectore ab imo,
V os nolite pati nostrum uanescere luctum,
S ed quali solam Theseus me mente reliquit,
T ali mente deæ funestet, seq; suosq;.
H as postquam mæsto profudit pectore uoces,
S upplicium sævis exposcens anxia factis,
A nnuat inuicto cælestum numine rector,
Q uo tunc et tellus, atq; horrida contremuerunt
A equora, concussitq; micantia sydera mundus.
I pse autem cæca mentis caligine Theseus
C onfusus, oblito dimisit pectore cuncta,

CATVL.

Quæ mandata prius constanti mente tenebat
 Dulcia nec mœsto sustollens signa parenti,
 Sospitem, & ereptum se ostendit uisere portum,
 Nanq; ferunt, olim classi, cum mœnia diuæ
 Linqueret, & gnatum uentis concederet Aegæus,
 Talia complexus inueni mandata dedisse.
 Gnate mihi longa iucundior unica uita,
 Gnate, ego quem in dubios cogor dimittere casus,
 Reddite in extremæ nuper mihi fine senectæ,
 Quandoquidem fortuna mea, ac tua feruida uirtus,
 Eripit inuito mihi te, cui languida non dum
 Lumina sunt gnati cætra saturata figura,
 Non ego te gaudens lætanti pectore mittam,
 Nec te ferre sinam fortunæ signa secundæ,
 Sed primum multas expromam mente querelas,
 Canitiem terra, atq; infuso puluere fœdans,
 Inde infecta uago suspendam lintea malo,
 Nostros ut luctus, nostræq; incendia mentis
 Carbæsus obscura dicat ferrugine hibera.
 Quod tibi si sancti concesserit incola Ithyni,
 Quæ nostrum genus, ac sedes defendere sueta
 Annuerit, tauri ut respergas sanguine dextram,
 Tum uero facito, ut memori tibi condita corde
 Hæc uiuant mandata, nec ulla oblitteret ætas,
 Ut simulac nostros inuisent lumina collers,
 Funeſtam antennæ deponant undiq; uestem,
 Candida q; intorti sustollant uela rudentes,
 Quamprimum cernens, ut læta gaudia mente
 Agnoscam, cum te reducem fors prospera sistet.
 Hæc mandata prius constanti mente tenentem

Thesèa, cœu pulsæ uentorum flamine nubes
Acrium niuei montis liquere cacumen.
At pater, ut summa prospectum ex arce petebat,
Anxia in assiduos absumens lumina fletus,
Cum primum inflati conspexit lintea ueli,
Precipitem sese scopulorum e' uertice iecat,
Amissum credens immiti Thesea fato.
Sic funesta domus ingressus tecta paterna,
Morte ferox Theseus, qualem unoidi luctum
Obtulerat mente immemori, talem ipse recepit.
Quæ tum prospectans cedentem mœsta carinam
Multiplices animo uoluebat saucia curas.
At parte ex alia florens uolitabat Iacchus,
Cum thyaso satyrorum, & nisigenis silenis,
Te querens Ariadna, tuoq; incensus amore,
Qui tum alacres passim lymphata mente furebāt,
Euoe bacchantes, euoe capita inflectentes,
Horum pars tecta quatiebant cuspide thyrsos,
Pars e' diuulso iactabant membra inuenco,
Pars sese tortis serpentibus inangebant,
Pars obscura cauis celebrabant orgia cistis,
Orgia, quæ frustra cupiunt audire profani.
Plangebant alij proceris tympana palmis,
Aut tereti tenueris tinnitus ære ciebant.
Multaq; rauicifonos efflabant cornua bombos,
Barbaraq; horribili stridebat tibia cantu.
Talibus amplifica uestis decorata figuris,
Puluinar complexa suo uelabat amictu.
Quæ postquam cupide spectando thessala pubes
Expleta est, sanctis cœpit decedere diuis.

CATVL.

Hic qualis flatu placidum mare matutino
 Horrificans Zephyrus procliuas incitat undas,
 A urore exoriente uagi sub lumina solis,
 Quæ tarde primum clementi flamine pulsæ
 Procedunt, leuiterq; sonant plangore cithinni,
 Post uento crescente, magis magis increbrescunt,
 Purpureaq; procul nantes à luce refulgent,
 Sic tum uestibuli linquentes regia tecta
 A se quisq; uago passim pede discedebant.
 Quorum post abitum, princeps è uertice Pelij
 Aducit Chiron portans syluestria dona.
 Nam quoscunq; ferunt campi, quos thessala magnis
 Montibus ora creat, quos propter fluminis undas
 Aura parit flores tepidi fecunda fauoni,
 Hos indistinctis plexos tulit ipse corollis,
 Quers permulsa domus iucundo risit odore.
 Confestim Penæos adit uiridantia tempe,
 Tempe, quæ syluæ angunt superimpendentes,
 Nereidum linquens clavis celebranda choreis, *
 Nonacrias, atq; ille tulit radicitus altæ
 Fagos, ac recto procerae stipite laurus,
 Non sine nutanti platano, lentaq; sorore
 Flammæ Phæthontis, & aeria cupressu.
 Hæc circum sedes late contexta locauit,
 Vestibulum ut molli uelatum fronde uireret.
 Post hunc consequitur solerti corde Prometheus
 Extenuata gerens ueteris uestigia pœnæ,
 Quam quondam filici restrictus membra cathena
 Persoluit, pendens è uertiabus præruptis.
 Inde pater diuûm sancta cum coniuge, natisq;

A duenit calo, te solum Phæbe relinquens,
V nigenamq; simul cultricem montibus idæ
P elea nam tecum pariter soror aspernata est,
N ec Thetidis tedas uoluit celebrare iugaleis.
Qui post quam niueis flexerunt sedibus artus,
L arge multiplici constructæ sunt dapē mensæ,
C um interea infirmo quatientes corpora motu,
V eridicos parca cœperunt edere cantus,
H is corpus tremulum complectens undiq; quercus
E t roseo niuæa residebant uertice uittæ,
C andida purpureusq; rubos intinxerat ora,
A eternumq; manus carpebant rite laborem.
L æua colum molli lana retinebat amictum,
D extra tum leuiter deducens fila supinis
F ormabat digitis, tum pronò in pollice torquens,
L ibratum tereti uersabat turbine fusum,
A tq; ita decerpens æquabat semper opus dens,
L anedq; aridulis hærebant morsa labellis,
Quæ prius in leui fuerant extantia filo.
A nte pedes autem candentis mollia lanæ
V ellera uirgati custodibant calathisci.
H æ tum clarifona pellentes uellera uoce
T alia diuino fuderunt carmine fata,
C armine, perfidiæ quod post nulla arguet ætas.
O decus eximium, & magnis uirtutibus augens,
E mathiæ columen Peleu, clarissime nato,
A cape, quod læta tibi pandunt luce sorores,
V eridicum oraculum, sed uos, quæ fata sequuntur,
C urrite ducentes subte gmina currite fusi.
A dueniet tibi iam portans optata maritis

CATVL.

Hesperus, adueniet fausto cum sydere coniux,
 Quæ tibi flexo animo mentis persundat amorem,
 Languidulosq; paret tecum coniungere somnos,
 Leuia substernens robusto brachia collo.
 Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
 Nulla domus tales unquam contexit amores,
 Nullus amor tali coniunxit fœdere amantes,
 Qualis adest Thetidi, qualis concordia Pelæ.
 Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
 Nasceretur uobis expers terroris Achilles,
 Hostibus haud tergo, sed forti pectore notus,
 Qui persæpe uago uictor certamine cursus
 Flamma præuertet celeris uestigia cernæ.
 Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
 Non illi quisquam bello se conferet heros,
 Cum phrygiæ tenebris manabunt sanguine riuus,
 Troicæq; obsidens longinquo mœnia bello,
 Periuri Pelopis uastabit tertius hæres.
 Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
 Illius egregias uirtutes, claraq; facta
 Sæpe fatebuntur gnatorum in funere matres,
 Cum tremulo incanos soluent à uertice crines,
 Putridaq; infirmis uariabunt pectora palmis.
 Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
 Namq; uelut densas prosternens messor aristas,
 Sole sub ardenti flauentia demetit arua,
 Troiugenum infesto prosternet corpora ferro.
 Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
 Testis erit magnis uirtutibus unda scamandri,
 Quæ passim rapido diffunditur Hellesponto,

Cuius iter cæsis angustans corporum acervis,
Alta tepefaciet permista flumina cæde.
Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
Deniq; testis erit morti quoq; reddita præda,
Cum teres excelso coacervatum aggere bustum
Excipiet niveos percussæ uirginis artus.
Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
Nam simulac fessis dederit fors copiam Achiuis
Vrbis Dardaniæ neptunia soluere uincla,
Alta polixenia madefient cæde sepulchra,
Quæ uelut ancipiti succumbens uictima ferro,
Proijcet truncum submisso poplite corpus.
Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
Quare agite optatos animi coniungite amores,
Accipiat coniux felici fœdere diuam,
Dedatur cupido iandudum nupta marito.
Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
Non illam nutrix orienti luce reuisens,
Hesternum collum poterit circumdare filo.
Currite ducentes subtegmina, currite fusi,
Anxia nec mater discordis mœsta puellæ
Secubitu, caros mittet sperare nepotes.
Currite ducentes subtegmina, currite fusi.
Talia præfantes quondam felicia Pelei
Carmina, diuino cecinerunt pectore parca.
Præfantes nanq; ante domos inuisere castas
Sæpius, et sese mortali ostendere cœtu,
Cœlicolæ non dum sprete pietate solebant.
Sæpe pater diuûm templo in fulgente reuisens,
Annua dum festis uenissent sacra diebus,

CATVL.

C onspexit terra centum procurrare currus.
 S æpe uagus liber Parnassi uertice summo
 T hyadas effusis euanters crinibus egit,
 C um delphi tota certatim ex urbe ruentes
 A ciperent læti diuûm fumantibus aris.
 S æpe in letifero belli certamine Mauors,
 A ut rapidi Tritonis Hera, aut Ramnusia uirgo,
 A rmatas hominum est præsens hortata cateruas.
 S ed postquam tellus scelere est imbuta nefando,
 I ustitiamq; omnes cupida de mente fugerunt,
 P erfudere manus fraterno sanguine fratres,
 D estitit extinctos natus lugere parentes,
 O ptauit genitor primæui funera nati,
 L iber ut innuptæ potiretur flore nouercæ,
 I gnaro mater substernens se impia nato,
 I mpia non uerita est diuos scelerare penates,
 O mnia fanda, nefanda malo permista furore,
 I ustificam nobis mentem auertere deorum.
 Q uare nec tales dignantur uisere cœtus,
 N ec se contingi patiuntur lumine claro.

AD ORTALVM.

e T si me assiduo confectum cura dolore
 seuocat a' doctis Ortale uirginibus,
 N ec potis est dulcers musarum expromere fœtus
 Mens animi tantis fluctuat ipsa malis,
 N anq; mei nuper lethæo gurgite fratris,
 Pallidulum manans alluit unda pedem,
 T roia rheteo quem subter littore tellus,
 Ereptum nostris obterit ex oculis,

Alloquar? uidero ne unquam tua uerba loquentem?

Nunquam ego te uita frater amabilior

Aspiciam posthac? at certe semper amabo,

Semper mœsta tua carmina morte canam,

Qualia sub densis ramorum concinit umbris

Daulias, assumpti fata gemens Ityli.

Sed tamen in tantis mœroribus Orta le mitto

Hæc expressa tibi carmina Battiadæ,

Ne tua dicta uagis nequicquam credita uentis

Effluxisse meo forte putes animo,

Vt missum sponsi furtiuo munere malum

Procurrit casto uirginis e gremio,

Quod miseræ oblitæ molli sub ueste locatum

Dum aduentu matris profilit, excutitur,

Atq; illud prono præceps agitur decursu,

Hinc manat tristi conscius ore rubor.

De Coma Berenice.

Omnia qui magni despexit lumina mundi,

Qui stellarum ortus comperit, atq; obitus,

Flammeus ut rapidi solis nitor obscuretur,

Vt cedant certis sydera temporibus,

Vt triuiam furtim sub latmæ saxa relegans

Dulcis amor gyro deuocet aërio,

Idem me ille Conon cœlesti numine uidit

E' beroniceo uertice cæsariem,

Fulgentem clare quam multis illa dearum

Lenia protendens brachia pollicita est,

Qua rex tempestate nouis auctus hymenæis,

Vastatum fines iuerat assyrios,

Dulcia nocturnæ portans uestigia rixæ,

CATVL.

Quam de uirginis gesserat exuuijs.
E st'ne nouis nuptis odio Venus? an'ne parentum
 Frustrantur falsis gaudia lachrymulis?
V bertim thalami quas intra limina fundunt
 Non, ita me diui, uera gemunt, iuierint
I d mea me multis docuit regina querelis
 Inuisente nouo praelia torua uiro.
A t tu non orbem luxti deserti cubile,
 sed fratris cari flebile dissidium,
C um penitus mœstas excedit cura medullas,
 Ut tibi tunc toto pectore sollicitæ
S ensibus ereptis mens excidit, atq; ego certe
 Cognoram à parua uirgine magnanimam.
A n'ne bonum oblita es facinus, qđ regiū adepta es
 Coniugium, quod non fortior auxit auis?
S ed tum mœsta uirum mittens, quæ uerba locuta es?
 (Iuppiter) ut tersti lumina sæpe manu.
Q uis te mutauit tantus deus? an quod amantes,
 Non longe à caro corpore abesse uolunt?
A t quæ ibi, pro cunctis, pro dulci coniuge, diuis
 Non sine taurino sanguine pollicita es,
S i reditum tetulisset is, haud in tempore longo
 Captam Asiam Aegypti finibus addiderat.
Q uers ego pro factis cœlesti reddita cœtu,
 Pristina uota nouo munere dossolio.
I nuita o regina tuo de uertice cessi,
 Inuita, adiuro teq; tuumq; caput,
D igna ferat, quod si quis inaniter adiuravit.
 sed qui se ferro postulet esse parem?
I lle quoq; euersus mens est, quem maxima in oris

Progenies phthiae clara superuehitur,
Cum medi irrupere nouum mare, cumq; iuuentus
Per medium classi barbara nauit Athon.
Quid facient crines, cum ferro talia cedant?
Iuppiter, ut χαλῖβων omne genus pereat.
Et qui principio sub terra quærere uenas
Institit, ac ferri frangere duritiem.
Abiunctæ paulo ante comæ mea fata sorores
Lugebant, cum se Memnonis æthiopis
Vnigena impellens nutantibus aëra pennis
Obtulit Arsinoes Cloridos ales equus *
Isq; per ætherias me tollens aduolat auras,
Et Veneris casto collocat in gremio,
Ipsa suum Zephyritis eod' famulum legarat,
Grata canopeis* incola littoribus,
Salict in uario ne solum limite cœli
Ex ariadnæis aurea temporibus
Fixa corona foret, sed nos quoq; fulgeremus
Deuotæ flauæ uerticis exuniæ.
Vuidulum a' fletu cedentem ad templa deûm, me
Sydus in antiquis diua nouum posuit,
Virginis & sæui contingens nanq; leonis
Lumina Calistæ iuncta lycæoniæ.
Vertor in oasum, tardum dux ante booten',
Qui uix sero alto mergitur oceano.
Sed quanquam me nocte premunt uestigia diuûm
Luce autem canæ tethyi restitutor.
Pace tua fari hæc liceat rhamnusia uirgo,
Nanq; ego non ullo uera timore tegam,
Non si me infestis diserpant sydera dictis,

CATVL.

Conditæ quin ueri pectoris euoluiam,
Non his tam lætor rebus, quàm me abfore semper,
 Abfore me à dominæ uertice discrucior,
Qui cum ego, dum uirgo quondâ fuit omnibus expers
 Vnguentis una' millia multa bibi.
Nunc uos optato quas iunxit lumine teda
 Non prius unanimis corpora coniugibus
Tradite nudantes reiecta ueste papillas,
 Quam iucunda mihi munera libet onyx,
Vester onyx casto colitis quæ iura cubili.
 Sed quæ se impuro dedit adulterio,
Illius aura leuis bibat, & dona irrita puluis
 Nanq; ego ab indignis præmia nulla peto.
Sed magis o nuptæ semper concordia uestras
 Semper amor sedes incolat assiduus.
Tu uero regina tuens cum sydera, diuam
 Placabis festis luminibus venerem
Sanguinis expertem, non uotis esse tuam me,
 Sed potius largis effice muneribus.
Sydera cur iterent? utinam coma rega fiam,
 Proximus hydrochoi fulgeat Oarion.

AD IANVAM.

Dulci iucunda uiro, iucunda parenti,
 o Salue, teq; bona Iuppiter auctet ope
Ianua, quam Balbo dicunt seruisse benigne
 Olim, cum sedes ipse senex tenuit,
 Quamq; ferunt rursus uoto seruisse maligno,
 Postquam es proiecto facta marita sene,
 Dic agedum

Die age, dic nobis, quare mutata feraris
In dominum ueterem deseruisse fidem.
Non, ita Cecilio placeam, cui credita nunc sum,
Culpa mea est, quanquam dicitur esse mea.
Nec peccatum à me quisquam pote dicere quicquam,
Verum isthæc potius ianitor ipse facit,
Quin quacunq; aliquid reperitur non bene factum,
Ad me omnes clamant, ianua culpa tua est.
Non istuc satis est uno te dicere uerbo,
Sed facere, ut quiuis sentiat, & uideat.
Quod possum, nemo querit, nec scire laborat,
Nos uolumus uobis dicere, ne dubita.
Primum igitur uirgo quod fertur tradita nobis,
Falsum est, nanq; illam uir prior attigerat,
Languidior tenera cui pendens siccula beta,
Nunquam se mediam sustulit ad tunicam,
Sed pater illius nati uiolasse cubile
Dicitur, & miseram conscelerasse domum.
Sive quod impia mens cæco flagrabat amore,
Seu quod iners sterili semine natus erat.
Ne querendum aliunde foret nervosius illud,
Quod posset Tonam soluere uirgineam.
Egregium narras mira pietate parentem,
Qui ipse sui gnati minxerit in gremium.
Atqui non solum hunc se dicit cognitum habere
Brixia chinæa suppositum in specula,
Fauus quam molli percurrit flumine Mela,
Brixia Veronæ mater amata meæ,
Sed de Postumij, & Cornelij narrat amore,
Cum quibus illa malum fecit adulterium.

E

CATVL.

Dxerit hic aliquis, qui tu istæc ianua nosti,
Cui nunquam domini limine abesse licet?
Nec populum auscultare, sed huic suffixa tigillo
Tantum operire soles, aut aperire domum?
Sæpe illam audiui furtina uoce loquentem
Solam consilijs hæc sua flagitia,
Nomine dicentem, quos diximus, utpote, quæ mi
Nec speret linguam esse, nec auriculam.
Præterea ardebat quendam, quem dicere nolo
Nomine, ne tollat rubra supercilia.
Longus homo est, magnas cui lites intulit olim
Falsum mendaci uentre puerperium.

Ad Mallium.

Quod mihi fortuna, casuq; oppressus acerbo,
Conscriptum hoc lachrymis mittis epistolum,
Naufragum ut eiectum spumantibus æquoris undis
Subleuem, & a mortis limine restituam,
Quem neq; sancta Venus molli requiescere somno
Desertum in lecto cœlibe perpetitur,
Nec ueterum dulci scriptorum carmine musæ
Oblectant, cum mens anxia peruiulat,
Id gratum est mihi, me quouam tibi ducis amicum,
Muneraq; , & musarum hinc petis, & ueneris,
Sed tibi ne mea sint ignota incommoda Malli,
Neu me odisse putes hospitis officium,
Acipe ~~que~~s merse fortuna fluctibus ipse,
Ne amplius a misero dona beata petas.
Tempore quo primū uestis mihi tradita pura est,
Iucundum cum ætas florida uer ageret,

Multa satis lusi, non est dea nescia nostri,
Quæ dulcem curis miscet amaritiem.
Sed totum hoc studium luctu fraterna mihi mors
Abstulit, o misero frater adempte mihi,
Tu mea tu moriens fregisti commoda fratris,
Tecum una tota est nostra sepulta domus,
Omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
Quæ tuus in vita dulcis aiebat amor,
Cuius ego interitu tota de mente fugavi
Hæc studia, atq; omnes delicias animi.
Quare, quod scribis, Veronæ turpe Catullo
Esse, quod hic quisquis de meliore nota
Frigida deserto tepescit membra cubili,
Id Malli non est turpe, magis miserum est.
Ignoscas igitur, si, quæ mihi luctus ademit,
Hæc tibi non tribuo munera, cum nequeo.
Nam, quod scriptorū nō magna est copia apud me,
Hoc fit, quod Romæ uiuimus, illa domus,
Illa mihi sedes, illic mihi carpitur ætas,
Huc una è multis capsula me sequitur.
Quod cum ita sit, nolim statuas me mente maligna
Id facere, aut animo non satis ingenuo,
Quod tibi non utriusq; petiti copia facta est,
Vltro ego deferrem, copia si qua foret.
Non possum reticere deæ, qua Mallius in re
Inuenit, aut quantis inuenit officijs,
Ne fugiens seclis obliuiscens ætas
Illius hoc cæca nocte tegat studium.
Sed dicam uobis, uos porro dicite multis
Millibus, et facite hæc charta loquatur anus.

CATVL.

O mnibus inq; locis celebretur fama sepulti,
 Notescatq; magis mortuus, atq; magis,
 Ne tenuem texens sublimis aranea telam,
 Deserto in Mallij nomine opus faciat.
 Nam, mihi quam dederit duplex Amathútia curam,
 Satis, & in quo me corruerit genere,
 Cum tantum arderem, quantum trinacria rupes,
 Lymphaq; in ætæis mallia thermopylis,
 Mæsta nec assiduo tabescere lumina fletu
 Cessarent, tristiq; imbre madere genæ.
 Qualis in aerij pellucens uertice montis
 Riuus muscoso prosilit e lapide,
 Qui cum de prona præceps est ualle uolutus,
 Per medium densi transit iter populi,
 Dulce uiatori lasso in sudore leuamen,
 Cum grauis exustos æstus hiulcat agros,
 Ac uelut in nigro iactatis turbine nautis
 Lenius aspirans aura secunda uenit,
 Iam prece Pollucis, iam Castoris implorata,
 Tale fuit nobis Mallius auxilium.
 Is clausum lato patefecit limite campum,
 Isq; domum nobis, isq; dedit dominam,
 Ad quam communes exerceremus amores,
 Quo' mea se molli candida diua pede
 Intulit, & trito fulgentem in limine plantam
 Innixa, arguta constitit in solea,
 Coniugis ut quondam flagrans aduenit amore
 Protefilæam Laodamia domum,
 Incepta frustra non dum cum sanguine sacro
 Hostia cœlestis conciliaffet heros.

N il mihi tam ualde placeat Rhamnusia uirgo,
Quod temere inuitis suscipiatur heris,
Quam ieiuna pium desyderet ara cruorem,
Docta est amisso Laodamia uiro,
(Coniugis ante coacta nouum dimittere collum,
Quam ueniens una, atq; altera rursus hyems,
N octibus in longis auidum saturasset amorem)
Possit ut abrupto uiuere coniugio.
Quod sciant parcae non longo tempore abesse,
Si miles muros isset ad iliacos.
Nam tum Helenæ raptu primores argiuorum
Cœperat ad sese Troia cedere uiros,
Troia nefas, commune sepulchrum Europæ, Asiæq;
Troia uirum, & uirtutum omnium acerba cinis,
Quæ nempe & nostro letum miserabile fratri
Attulit, hei misero frater adempte mihi.
Hei misero fratri iucundum lumen ademptum,
Tecum una tota est nostra sepulta domus,
Omnia tecum una perierunt gaudia nostra,
Quæ tuus in uita dulcis alebat amor,
Quem nunc tam longe non inter nota sepulchra,
Nec propè cognatos compositum cineres,
Sed Troia obscæna, Troia infelice sepulchrum
Detinet, à nostro terra aliena solo,
Ad quam cum properans fertur simul undiq; pubes
Græca penetralis deseruisse focos,
Ne Paris abducta quuisque libera mœcha
Otia pacato degeret in thalamo.
Quo tibi tum casu pulcherrima Laodamia
Ereptum est uita dulcius, atq; anima

CATVL.

Coniugium, tanto te absorbens uortice amoris
 Aestus in abruptum detulerat barathrum,
Quale ferunt graij peneum propè cyllenæum
 Siatri emulsa pingue palude solum,
Quod quondam cæsis montis fodisse medullis
 Ausus falsiparens amphitryoniades,
Tempore quo certa stymphalia monstra sagittæ
 Perculit imperio deterioris heri,
Pluribus ut cæli tercretur ianua diuis,
 Hebe nec longa uirginitate foret.
Sed tuus altus amor barathro fuit altior illo,
 Quod diuûm dominum ferre iugum docuit.
Nam neq; tam carum confecto ætate parenti
 Vna caput feri nata nepotis alit,
Qui tum diuitis uix tandem inuentus auitis
 Nomen testatus intulit in tabulas,
Impia derisi gentilis gaudia tollens,
 Suscitât à cano uulturium capite.
Nec tantum niueo gauisa est ulla columbo
 Compar, seu quicquid dicitur improbius
Oscula mordenti semper decerpere rostro,
 Quantum præcipue multiuola est mulier.
Sed tu horum magnos uicisti sola furores,
 Vt semel es flauo conciliata uiro,
Aut nihil, aut paulo cui tu concedere digna,
 Lux mea se nostrum contulit in gremium,
Quam circuncursans huc illuc sæpe Cupido
 Fulgebat crocina candidus in tunica,
Quæ tamen & si uno non est contenta Catullo,
 Rara uerecundæ furta feremus heræ,

Ne nimium simus stultorum more molesti.
 Sæpe etiam Iuno maxima calicolum
Conugis in culpa flagrauit quotidiana,
 Noscens omniuoli plurima fūrta Iouis.
At qui nec diuis homines componer æquum est,
 Ingratum tremuli tolle parentis onus.
Nec tamen illa mihi dextra deducta paterna
 Fragrantem assyrio uenit odore domum,
Sed furtiua dedit nigra munnuscula nocte,
 Ipsius ex ipso dempta uiri gremio.
Quare illud satis est, si nobis id datur unis,
 Quo, lapide illa diem candidiore notet.
Hoc tibi, quod potui, confectum carmine munus
 Pro multis alijs redditur officijs,
Ne uestrum scabra tangat rubigine nomen
 Hæc atq; illa dies, atq; alia, atq; alia,
Huc addent diui quamplurima, quæ Themis olim
 Antiquis solita est munera ferre pijs.
Sitis felices & tu simul, & tua uita,
 Et domus ipsa, in qua lusimus, & domina,
Et qui principio nobis dominam dedit, a quo
 Sunt primo nobis omnia nata bona,
Et longe ante omnes mihi quæ me carior ipso est,
 Lux mea, qua uiua uiuere dulcæ mihi est.

In Rufum.

Noli admirari quare tibi foemina nulla
 Rufe uelit tenerum supposuisse femur.
Non si illam raræ labefactes munere uestis,
 Aut pelluciduli delitijs lapidis.
Lædit te quædam mala fabula, qua tibi fertur

E 4

CATVL.

Valle sub alarum trux habitare caper,
Hunc metuunt omnes, neq; mirū, nā mala ualde est
Bestia, nec qui cum bella puella cubet.

Quare aut crudelem nasorum interfice pestem,
Aut admirari desine, cur fugiunt.

De inconstantia foeminei amoris.

N ulli se dicat mulier mea nubere malle,
Quā mibi, non si se Iuppiter ipse petat.
Diat, sed mulier cupido quod dicat amanti,
In uento, & rapida scribere oportet aqua.

Ad Amicum.

S iqua uiro blanda est, cui mox sacer obstitit hircus,
Aut si quem merito tarda podagra secat,
A emulus iste tuus, qui uestrum exercet amorem,
Mirifice est actu nactus utrunq; malum,
N am quoties fuit, toties ulascitur ambos,
Illam affligit odore, ipse perit podagra.

Ad Lesbiam.

D iabas quondam solum te nosse Catullum
Lesbia, nec prae me uelle tenere Iouem.
D ilexi tum te, non tantum ut uulgus amicam,
Sed pater ut gnatos diligit, & generos.
N unc te cognoui quare & si impensius uror
Multo, ita me nec tu uilior, & leuior,
Q uis potis est inquis, quod amantem iniuria talis
Cogat amare magis, sed bene uelle minus?
O di, & amo, quare id faciam fortasse requiris,
Nescio, sed fieri sentio, & excrucior

In Ingratum.

D esine de quoquam quicquam bene uelle mereri,

AUT aliquem fieri posse putare tuum.

Omnia sunt ingrata, nihil fecisse benigne est,

Immo etiam tædet, tædet, obestq; magis,

Vt mihi, quem nemo grauius, nec acerbius urget,

Quàm modo, q me unū, atq; unicum amicū habuit.

In Gellium.

Gellius audierat patrum obiurgare, sorori

Siquis delicias diceret, aut faceret.

Hoc ne ipsi accideret, patrui perdespuit ipsam

Vxorem, & patrum reddidit Harpocratem,

Quod uoluit, fecit, nam, quanuis irrumet ipsum

Nunc patrum, uerbum non faciet patrus.

In Lesbiam.

Huc est mens deducta tua mea Lesbia culpa,

Atq; ita se officio perdidit ipsa suo,

Vt iam nec bene uelle queam tibi, si optima fias,

Nec desistere amare, omnia si facias.

Ad se ipsum.

Siqua recordanti benefacta priora uoluptas

Est homini, cum se cogitat esse pium,

Nec sanctam uiolasse fidem, nec fœdere in ullo

Diuū ad fallendos numine abusum homines,

Multa parata manent in longa ætate Catulle

Ex hoc ingrato gaudia amore tibi.

Nā quæcunq; homines bene cuiq; aut dicere possunt,

Aut facere, hæc à te dictaq; factaq; sunt,

Omnia quæ ingratae perierunt credita menti.

Quare te iam cur amplius excrucies?

Quin te animo affirmas, teq; instringisq; reducisq;

Et dūs inuitis desinis esse miser.

E S

CATVL.

Difficile est longum subito deponere amorem,
Difficile est, uerum hoc qua lubet, efficias.

Vna salus hæc est, hoc est tibi peruincendum,
Hoc facies, siue id non pote, siue pote.

O di, si uestrum est misereri, aut si quibus unquam
Extrema iam ipsa in morte tulistis opem,

Me miserum aspiciate, & si uitam puriter egi,
Eripite hanc pestem, perniciemq; mihi,

Quæ mihi subrepens imos, ut torpor, in artus,
Expulit ex omni pectore lætitiæ.

Non iam illud quæro, contra ut me diligat illa,
Aut, quod non potis est, esse pudica uelit,

Ipse ualere opto, & tetrũ hunc deponere morbum.
O di reddite mi hoc pro pietate mea.

Ad RUFUM.

Rufe mihi frustra, ac nequicq; cognite amico,
Frustra? immo magno cum pretio, atq; malo,

Sicine surrepsti, mea; intestina perurens,
Sic mi sero eripuisti omnia nostra bona,

Eripuisti heu heu nostræ crudele uenenum
Vitæ, heu heu nostræ pestis amicitie.

De GALLO.

Gallus habet fratres, quorum, est lepidissima coniux
Alterius, lepidus filius alterius.

Gallus homo est bellus, nam dulcers iungit amores,
Cum puero ut bello bella puella cubet.

Gallus homo est stultus, nec se uidet esse maritum,
Qui patruus patruum monstret adulterium.

Sed nunc id doleo, quod puræ impura puellæ
Suauiæ coniunxit spurcæ salina tua,

Verum id non impune feres, nam te omnia secla
Noscent, & quis sis fama loquetur anus.

De Lesbio.

Lesbius est pulcher, quid ni, quem Lesbia malit,
Quam te cum tota gente Catulle tua.

Sed tamen hic pulcher uendat cum gente Catullum,
Si tria amatorum suauia reppererit.

Ad Gellium.

Quid dicam Gelli, quare rosea ista labella
Hyberna fiant candidiora niue,

Mane domo cum exis, & cum te octaua quiete
E' molli longo suscitatur hora die,

Nescio quid certe est, an uere fama susurrat
Grandia te medijs tenta uorare uiri.

Sic certe est, clamant victoris rupta miselli
Illa demulso labra notata sero.

Ad Iuuentium

Nemo ne in tanto potuit populo esse Iuuenti
Bellus homo, quem tu diligere inciperes?

Præterquam iste tuus moribunda a sede Pisauri
Hospes, inaurata pallidior statua,

Qui tibi nunc cordi est, quem tu præponere nobis
Audes, At nescis quod facinus facias.

Ad Quintium.

Quanti si tibi uis oculos debere Catullum,
Aut aliud, siquid carius est oculis,

Eripere ei noli, multo quod carius illi
Est oculis, seu quod carius est oculis.

De Lesbiæ Marito.

Lesbia mi præsentem uiro mala plurima dicit,

CATVL.

Hoc illi fatuo maxima lætitia est,
Mule nihil sentis, si nostri oblita taceret,
 Sana esset, quod nunc garrit, & obloquitur,
Non solum meminit, sed quæ multo acrior est res,
 Irata est, hoc est uritur, & loquitur.

De Arrio.

Commoda dicebat, si quando commoda uellet
 Dicere, & hinc insidias Arrius insidias,
Et tum mirifice sperabat se esse locutum,
 Cum quantum poterat dixerat hinc insidias.
Credo sic mater, sic liber auunculus Eius,
 Sic maternus auus dixerat, atq; auia.
Hoc missò in Syriam requierant omnibus aures,
 Audibant eadem hæc leniter, & leuiter.
Nec sibi postilla metuebant talia uerba,
 Cum subito affertur nuntius horribilis.
Ionios fluctus, postquam illuc Arrius isset,
 Iam non Ionios esse, sed Hionios.

De Quintia, & Lesbia.

Quintia formosa est multis, mihi candida, longa,
 Recta est, hæc ego sic singula confiteor,
Totum illud formosa nego, nam nulla uenustas,
 Nulla in tam magno est corpore mica salis.
Lesbia formosa est, quæ cum pulcherrima tota est,
 Tum omnibus una omnes surripuit Veneres.

De suo in Lesbiam amore.

Nulla potest mulier tantum se dicere amatam
 Vere, quantum à me Lesbia amata mea est.
Nulla fides ullo fuit unquam fœdere tanta,

Quanta in amore suo ex parte reperta mea est.

In Gellium.

Quid facit is Gelli, qui cum matre, atq; sorore

Prurit, & abiectis perungit tunicis?

Quid facit is, patrum qui non sinit esse maritum?

Ecquid scis, quantum suscipiat sceleris?

Suscipit o' Gelli, quantum non ultima Tethys,

Non genitor nympharum abluat Oceanus.

Nam nihil est quicquam sceleris, quo prodeat ultra,

Non si demisso se ipse uoret capite.

De Gellio.

Gellius est tenuis, quidni, cui tam bona mater,

Tamq; ualens uiuat, tamq; uenusta soror,

Tamq; bonus patruus, tamq; omnia plena puellis

Cognatis, quare is desinat esse macer?

Qui ut nihil attingat, nisi quod fas tangere non est,

Quantum uis, quare sit macer, inuenies.

Nascatur magus ex Gelli, matrisq; nefando

Coniugio, & discat persicum aruspicium.

Nam magus ex matre, & gnato gignatur oportet,

Si uera est persarum impia relligio.

Gnatus ut accepto ueneretur carmine diuos,

Omentum in flamma pingue liquefaciens.

In Gellium.

Non ideo Gelli sperabam te mihi fidum

In misero hoc nostro perduto amore fore,

Quod te cognossem bene, constanterq; putarem

Haud posse a turpi mentem inhibere probro.

Sed neq; quod matrem, nec germanam esse uidebam

CATVL.

Hanc tibi, cuius me magnus edebat amor.
 Et quamuis tecum multo coniungerer usu,
 Non satis id causæ credideram esse tibi.
 Tu satis id duxti, Tantum tibi gaudium in omni
 Culpa est, in quacunq; est aliquid sceleris.

De Lesbica.

Lesbia mi dicit semper male, nec tacet unquam
 De me, dispeream me nisi Lesbica amat.
 Cui ego quasi eadem totidem mox deprecor illi
 Assidue, uerum dispeream nisi amo-

In Cæsarem.

Nil nimium studeo Cæsar tibi uelle placere,
 Nec scire utrum sis albus, an ater homo.
 Mentula mœchatur, mœchatur Mentula certe,
 Hoc est, quod dicunt, ipsa olera olla legit.

De Smyrna Cinnæ poetæ.

Smyrna mei Cinnæ nonam post deniq; missem
 Quam cœpta est, nonamq; edita post hyemem.
 Illia cum interca quingenta Hortensius uno

*

Smyrna cauas atracis penitus mittetur, ad undas
 Smyrnam incana diu sæcula peruoluent
 At Volusij annales Paduam morientur ad ipsam,
 Et laxas scombris sæpe dabunt tunicas.
 Parua mei mihi sunt cordi monimenta sodalis,
 At populus tumido gaudeat Antimacho.

Ad Caluum De Quintilia.

Si quicquam mutis gratum, acceptum ue sepulchris
 Accidere a' nostro Calue dolore potest,
 Quo desyderio ueteres renouamus amores,

Atq; olim missas flemus amicitias.

Certe non tanto mors immatura dolori est
Quintiliae, quantum gaudet amore tuo.

De Aemilio.

Non, ita me dii ament, quicquam referre putavi
Vtrum os an culum olfacerem Aemilio.

Nihil immundius hoc, nihil est immundius illo,
Verum etiam culus mundior, et melior.

Nam sine dentibus est, hoc dentes sesquipedales,
Gingivas uero Ploxemi habet ueteris.

Praeterea rictum, qualem defessus in aestu
Meientis mulae cunnus habere solet.

Hic futuit multas, et se facit esse uenustum,
Et non pistrino traditur, atq; Asino,

Quem si qua attingit, non illam posse putamus
Aegroti culum lingere carnificis?

Ad Victium.

In te si in quenquam dici pote putide Victi
Id quod uerbosis dicitur, et fatuis,

Ista cum lingua, si usus ueniat tibi, possis
Culos, et crepidas lingere carpatinas,

Si nos omnino uis omnes perdere Victi,
Dicat, omnino quod cupis efficies.

Ad Iuuentium.

Surripi tibi, dum ludis, mellite Iuuenti
Suauiolum dulci dulcius ambrosia,

Verum id non impune tuli, namq; amplius horam
Suffixum in summa me memini esse cruce,

Dum tibi me purgo, nec possum fletibus ullis
Tantillum uestrae demere saeuitiae.

CATVL.

Nam simul id factum est, multis diluta labella
 Absterſi guttis omnibus articulis,
 Ne quicquam nostro contractum ex ore maneret,
 Tanquam commistæ spurca salina lupæ.
 Præterea infesto miserum me tradere amori
 Non cessasti, omniq; excruciare modo,
 Ut mi ex ambrosia mutatum iam foret illud
 Suauiolum, tristi tristius helleboro.
 Quam quoniam poenam misero proponis amori,
 Nunquam iam posthac basia surripiam.

De Cœlio, & Quintio.

Cœlius Auphilenum, & Quintius Auphilenam
 Flos Veronensium depereunt iuuenum;
 Hic fratrem, ille sororem, hoc est, quod dicitur illud
 Fraternum uere dulcæ sodalitiū,
 Cui faueam potius Cœli? tibi, nam tua nobis
 Perspecta exigitur unica amicitia,
 Cum uesana meas torreret flamma medullas,
 Sis felix Cœli, sis in amore potens.

Inferiæ ad fratris tumultum.

Multas per gentes, & multa per æquora uectus
 Aduenio has miseras frater ad inferias,
 Ut te postremo donarem munere mortis,
 Et mutum ne quicquam alloquerer cinerem,
 Quandoquidem fortuna mihi tete abstulit ipsum,
 Heu miser indigne frater adempte mihi:
 Nunc tamen interea prisco, quæ more parentum
 Tradita sunt tristes munera ad inferias
 Accipe fraterno multum manantia fletu,
 Atq; in perpetuum frater aue, atq; uale.

Ad Cornelium.

Si quicquam tacite commissum est fido ab amico,
Cuius sit penitus nota fides animi,
Me unum esse inuenies illorum iure sacratum
Corneli, & factum me esse puta Harpocratem.

Ad Syllonem.

Aut sodes mihi redde decem sextertia Sylo,
Deinde esto quamuis sæuus, & indomitus,
Aut si te nummi delectant, desine quæso
Leno esse, atq; idem sæuus, & indomitus.

Ad Quendam de Lesbia.

Credis me potuisse meæ maledicere uitæ,
Ambobus mihi quæ carior est oculis,
Non potui, nec si possem, tam perditæ amarem,
Sed tu cum caupone omnia monstra facis.

In Mentulam.

Mentula conatur pimplæum scandere montem
Musæ furcillis præcipitem eijciunt.

De Puero, & præcone.

Cum Puero bello præconem qui uidet esse,
Quid credat nisi se uendere discipere.

Ad Lesbiam.

Si quicquam cupido, optantiq; obtigit unquam
Insperanti, hoc est gratum animo proprie
Quare hoc est gratum, nobis quoq; carius auro
Quod te restituis Lesbia mi cupido,
Restituis Cupido, atq; insperanti ipsa refers te,
O mihi cara magis candidiore nota
Quis me uno uiuit felicior? aut magis hac est
Optandus uita, dicere quis poterit?

CATVL.

In Siconium.

S iconi arbitrio populi tua cana senectus
Spurcata impuris moribus intereat,
Non equidem dubito, quin primum inimica bonorū
Lingua execta auido sit data uulturio,
Effossos oculos uoret atro gutture coruus,
Intestina canes, cætera membra lupi.

Ad Lesbiam.

I uendum mea uita mihi proponis amorem
Hunc nostrum inter nos, perpetuumq; fore.
Dij magni facite, ut uere promittere possit,
Atq; id sincere dicat, & ex animo,
Vt liceat nobis tota perducere uita
Aeternum hoc sanctæ fœdus amicitiae.

Ad Aufilenam.

A ufilena bonæ semper laudantur amicæ
Accipiunt pretium, quæ facere instituunt.
Tu quod promisti mihi, quod mentita, inimica es,
Quod nec das, nec fers, sæpe facis facinus.
Aut facere ingenuæ est, aut non promisse pudicæ
Aufilena fuit, sed data corripere.
Fraudando, efficitur plusquam meretricis auaræ,
Quæ sese toto corpore prostituit.

Ad Aufilenam.

A ufilena uiro contentam uiuere solo,
Nuptarum laus est laudibus eximijs,
Sed cuius quam uis potius succumbere fas est,
Quàm matrem fratres efficere ex patruo.

In Nasonem.

Multus homo es Naso, neq; tecum multus homo, sed
Descendis Naso, multus es & pathicus,

Ad Cinna.

Consule Pompeio primum duo Cinna sedebant
 Mœchilia, facti consule nunc iterum,
Manserunt duo, sed creuerunt millia in unum
 singula, fecundum semen adulterio.

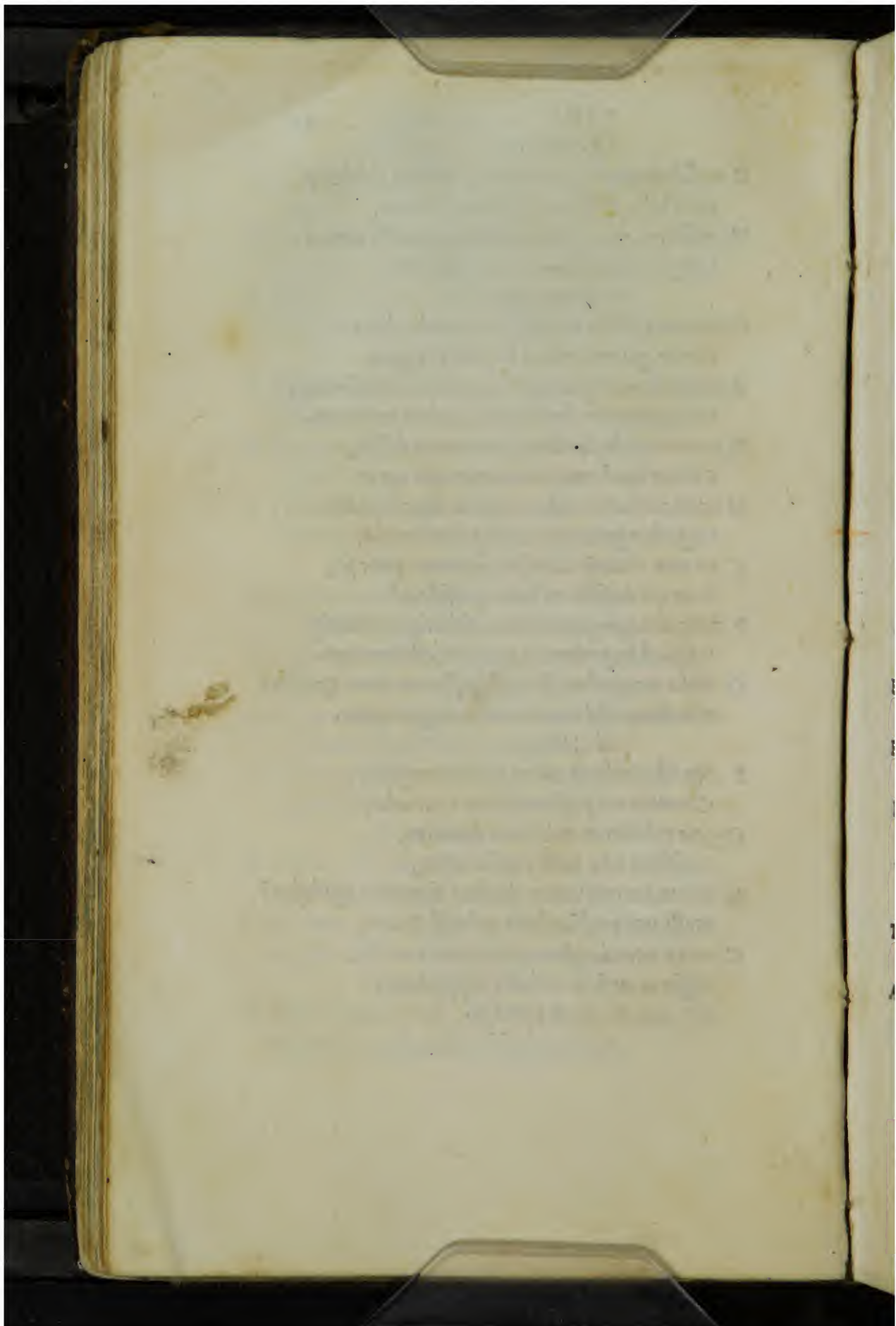
In Firmanum.

Firmanus salius non falso Mentula, diues
 Fertur, qui tot res in se habet egregias,
Aucupiu omne genus, pisces, prata, arua, ferasq;
 Nec quicquam fructus sumptibus exuperat.
Quare concedo sit diues, dum omnia desint,
 saltum laudemus, dum tamen ipse egeat.
Mentulam habet instar triginta iugera prati,
 Quadraginta arui, cætera sunt maria,
Cur non diuitijs Croesum superare potis sit,
 Vno qui in saltu tot bona possideat?
Prata, arua, ingentes syluas, saltusq; paludesq;
 Vsq; ad hyperboreos, & mare ad oceanum.
Omnia magna hæc sunt, tñ ut sint maxima & ultra
 Non homo, sed uere mentula magna nimis.

Ad Gellium.

Sæpe tibi studioso animo uenante requiris
 Carmina uti possem mittere Battiadæ,
Quers te lenirem, nobis neu conarere,
 Infestum telis icere muscæ caput,
Hunc uideo mihi nunc frustra sumptum esse laborē
 Gelli, nec nostras hinc ualuisse preces,
Contra nos tela ista tua euitamus amictu,
 Affixus nostris tu dabis supplicium.

FINIS.

43

ALBII TIBULLI EQVITIS RO-
MANI, LIBER PRIMVS.

Iuitias alius fuluo sibi conge-
rat auro,
d Et teneat culti iugera magna
soli,
Quem labor assiduus uicino
terreat hoste,
Martia cui somnos classica pulsa fugent.
M e mea paupertas uitæ traducat inertem,
Dum meus assiduo luceat igne focus.
I pse seram teneras maturo tempore uites
Rusticus, & facili grandia poma manu.
N ec spes destituat, sed frugum semper aceruos
Præbeat, & pleno pingua musta lacu.
N am ueneror, seu stipes habet desertus in agris,
Seu uetus in triuo florida ferta lapis.
E t quodcunq; mihi pomum nouus educat annus
Libatum agricolæ ponitur ante Deos.
F laua Ceres tibi sit nostro de rure corona
Spicea, quæ templi pendeat ante fores.
P omosisq; ruber custos ponatur in hortis,
Terreat ut sæna falæ Priapus aues.
V os quoq; felix quondam, nunc pauperis agri
Custodes fertis munera uestra lares.
T unc uitula innumeros lustrabat cæsa iuuenkos,
Nunc agna exigui est hostia parua soli.
A gna cadet uobis, quam circum rustica pubes
Clamet io messes, & bona uina date.

A A

TIB.

I am modo non possum contentus uiuere paruo,
 Nec semper longæ deditus esse uia,
S ed cænis æstiuos ortus uitare sub umbra
 Arboris ad riuos prætereuntis aquæ.
M ec tamen interdum pudeat tenuisse bidentem,
 Aut stimulo tardos increpuisse boues.
N on agnam'ue sinu pigeat, foetum'ue capellæ
 Desertum oblita matre referre domum.
A t uos, exiguo pecori, furesq; lupiq;
 Parate, de magno est præda petenda grege.
H ic ego, pastoremq; meum lustrare quotannis,
 Et placidam soleo spargere lacte Palem.
A dsitis diui, nec uos e' paupere mensa
 Dona, nec e' puris spernite fictilibus.
F ietilia antiquus primum sibi fecit agrestis
 Pocula, de sacali composuitq; luto.
N on ego diuitias patrum, fructusq; requiro,
 Quos tulit antiquo condita messis auo.
P arua seges satis est, satis est requiescere lecto,
 Salicet & solito membra leuare toro.
Q uam iuuat immites uentos audire cubantem,
 Et dominam tenero continuisse sinu,
A ut gelidas hybernus aquas cum fuderit auster,
 Securus somnos igne iuuante sequi.
H oc mihi contingat, sit diues iure, furorem
 Qui maris, & tristes ferre potest pluuias.
O quantum est auri pereat, potiusq; sinu aragdi,
 Quam fleat ob nostras ulla puella uias.
T e bellare decet terra Messala, mariq;
 Vt domus hostiles præferat exuias.

Meretinent uinctum formosæ uincta puellæ,
 Et sedeo duras ianitor ante fores.
Non ego laudari cupio mea Delia, tecum
 Dummodo sim, quæso se gnus, inersq; uocer.
Tespectem, suprema mihi cum uenerit hora,
 Et teneam moriens deficiente manu.
Flebis, & arfuro positum me Delia lecto,
 Tristibus & lachrymis oscula mista dabis.
Flebis, non tua sunt duro præcordia ferro
 Vincta, nec in tenero stat tibi corde silex.
Illo non iuuenis poterit de funere quisquam
 Lumina, non uirgo sicca referre domum.
Tu manes ne læde meos, sed parce solutis
 Crinibus, & teneris Delia parce genis.
Interea dum fata sinunt, iungamus amores,
 Iam ueniet tenebris mors adoperta caput.
Iam subrepet iners ætas, nec amare decebit,
 Dicere nec cano blanditias capiti.
Nunc leuis est tractanda Venus, dū frangere postes
 Non pudet, & rixas inferuisse iuuat.
Hic ego dux, milesq; bonus, uos signa, tubæq;
 Ite procul, cupidis uulnera ferte uiris.
Ferte & opes, ego composito securus æceruo
 Dites despiciam, despiciamq; famem.

ELEGIA II

a Dde merum, uinoq; graues compesce dolores,
 Occupet ut fessi lumina uicta sopor,
Neu quisquam multo persusum tempora baccho
 Excitet, infelix dum requiescit amans.
Nam posita est nostræ custodia sæna puellæ,

T I B.

Clauditur & dura ianua firma sera.

I anua difficilis dominæ te uerberet imber,
Te Iouis imperio fulmina missa petant.

I anua iam pateas uni mihi uicta querelis,
Nec furtim uerso cardine aperta sones.

Et mala siqua tibi dixit dementia nostra,
Ignoscas, capiti sint precor illa meo.

Te meminisse decet, quæ plurima uoce peregrī
Supplice, cum post florida ferta darem.

Tu quoq; ne timide custodes Delia falle,

*

Illa fauet, seu quis iuuenus noua limina tentat,
Seu referat fixo dente puella fores.

Illa docet furtim molli decedere lecto,
Illa pedem nullo ponere posse sono,

Illa uiro coram nutus conferre loquaces,
Blandaq; compositis addere uerba notis.

Nec decet hoc omnes, sed quos nec inertia tardat,
Nec uetat obscura surgere nocte timor.

En ego cum tenebris tota uagor anxius urbe,
Securum in tenebris me facit esse Venus,

Nec sinit occurrat quisquam, qui corpora ferro
Vulneret, aut rapta præmia ueste petat.

Quisquis amore tenetur, eat tutusq; sacerq;
Qualibet. Insidias non timuisse decet.

Non mihi pigra nocent hybernæ frigora noctis,
Non mihi, cum multa decidit imber aqua.

Non labor hic lædit, reseret modo Delia postes,
Et uocet ad digitum me taciturna sonum.

Parce luminibus, seu uir, seu foemina fias

Obuia.cælari uult sua furti Venus,
N eu strepitu terrete pedum,neu quærite nomen,
Neu propè fulgenti lumina ferte face.
S iquis & imprudens aspexerit,oculat ille,
Perq; deos omnes se meminisse neget.
N am fuerit quicunq; loquax,is sanguine natam,
Is Venerem e' rapido sentiet esse mari.
N ec tamen huic credet coniux tuus,ut mihi uerax
Pollicata est magico sagæ ministerio.
H anc ego de cælo ducentem sydera uidi,
Fulminis hæc rapidi carmine uertit iter.
H æc cantu,finditq; solum,manesq; sepulchris
Eliat,& tepido deuocat ossa rogo.
I am ciet infernas magico stridore cæternas,
I am iubet aspersas lacte referre pedem.
C um libet,hæc tristi depellit nubila cælo,
Cum libet,æstuo conuocat orbe niues.
S ola tenere malas Medæe dicitur herbas,
Sola feros Hecates perdomuisse canes.
H æc mihi composuit cantus,quæis fallere posses,
Ter cane,ter dictis despue carminibus.
I lle nihil poterit de nobis credere cuiquam,
Non sibi,si in molli uiderit esse sinu.
T u tamen abstineas alijs,nam cætera cernet
Omnia,de me uno sentiet esse nihil.
Q uid credam?nempe hæc eadem se dixit amores
Cantibus,aut herbis soluere posse meos.
E t me lustrauit tedis,& nocte serena
Concidit ad magicos hostia pulla deos.
N on ut totus abesset amor, sed mutuus esset

TIB.

Crabam, nec te posse cedere uelim.
Ferreus ille fuit, qui te cum posset habere,
 Maluerit prædas stultus, & arma sequi.
Ille licet ciliis uictas agat ante cætuas,
 Ponat & in capto martia castra solo,
Totus & argento contextus, totus & auro
 Infideat celeri conspiciendus equo,
Ipsæ boues, mea si tecum modo Delia possim
 Iungere, & insolito pascere monte pecus,
Et te dum liceat teneris retinere lacertis,
 Mollis, & inculta sit mihi somnus humo.
Quid tyrio recubare toro sine amore secundo
 Prodest, cum fletu nox uigilanda uenit?
Nam neq; tum plumæ, nec stragula picta soporem,
 Nec sonitus placidæ ducere posset aquæ,
Non Veneris magnæ uiolauit numina uerbo, *
 Et mea nunc pœnas impia lingua luit.
Non feror incestus sedes adijisse deorum.
 Sertaq; de sanctis diripuisse focis.
Non ego tellurem genibus perrepere supplex,
 Et miserum sancto tundere poste caput.
Non ego, si merui, dubitem procumbere templis,
 Et dare sacratis oscula luminibus.
At tu, qui lætus rides, mala nostra cauto.
 Mox tibi non uanus scæuiet ipse Deus.
Vidi ego qui iuuenum miseros lusisset amores,
 Post ueneris uinclis subdere colla senem.
Et sibi blanditias tremula componere uoce,
 Et manibus cænas fingere uelle comas.
Stare nec ante fores puduit, cæcæne puellæ

Andillam medio detinuisse foro.

Hunc puer, hunc iuuenis turba circumstetit arcta.

Despuit in molles & sibi quisq; sinus.

At mihi parce Venus, semper tibi dedita seruit
Mens mea, quid messes uris acerba tuas?

AD MESSALAM ELEGIA III.

i Bitis ægeas sine me Messala per undas,

O utinam memores ipse, cohorsq; mei.

Me tenet ignotis ægrum phæacia terris,

Abstineas auidas mors precor atra manus.

Abstineas mors atra precor, non hic mihi mater,

Quæ legat in mœstos ossa perusta sinus,

Non soror, asyrios cineri quæ dedat odores,

Et fleat effusus ante sepulchra comis,

Delia non usquam, quæ me cum mitteret urbe,

Dicitur ante omnes consuluisse deos.

Illa sacras pueri sortes per sustulit, illi

Rettulit e' triuis omnia certa puer,

Cuncta dabant reditum. tamen est deterrita nunq̃ -

Quin fletet nostras, respiceretq; uias.

Ipsè ego solator, cum iam mandata dedissem,

Quærebam tardas anxius usq; moras.

Aut ego sum causatus, aues dant omina dira,

Saturni sacram me tenuisse diem.

O quoties ingressus iter, mihi tristia dixi

Offensum in porta signa dedisse pedem.

Audeat inuito nequis discedere amore,

Aut sciat egressum se prohibente Deo.

Quid tua nunc Isis tibi Delia? quid mihi profunt

TIB.

Illa tua teties æra repulsa manu?
 Quid'ue pie, dum sacra colis, purèq; lauari
 Te memini, & puro secubuisse toro?
 Nunc dea, nunc succurre mihi, nam posse mederi
 Picta docet templis multa tabella tuis.
 Vt mea uotiuas persoluens Delia uoces
 Ante sacras lino tecta fores sedeat,
 Bisq; die resoluta comas tibi dicere laudes
 Insignis turba debeat in pharia.
 At mihi contingat patrios celebrare penates,
 Reddereq; antiquo menstrua thura lari.
 QUAM bene Saturno uiuebant rege prius, quàm
 Tellus in longis est patefacta uias.
 Non dum cœruleas pinus contempserat undas,
 Effusum uentis præbueratq; sinum,
 Nec uagus ignotis repetens compendia terris
 Presserat. externa nauita merce ratem.
 Illo non ualidus subiit iugæ tempore taurus,
 Non domito frenos ore momordit equus.
 Non domus ulla fores habuit, non fixus in agris,
 Qui regeret certis sinibus arua lapis,
 Ipsæ mella dabant quercus, ultroq; ferebant
 Obuia securis ubera lactis oues.
 Non acies, non ira fuit, non bella, nec enses
 Immiti sæuus duxerat arte faber.
 Nunc Ioue sub domino cædes, & uulnera semper,
 Nunc mare, nunc leti mille repente uia,
 Parce pater. timidum non me periuria terrent,
 Non dicta in sanctos impia uerba deos.
 Quod si fatales iam nunc expleuimus annos,

Fac lapis inscriptis stet super ossa notis.
Hic iacet immiti consumptus morte Tibullus,
Messalam terra dum sequiturq; mari.
Sed me quod facilis tenero sum semper amori,
Ipsa Venus campos ducet in elysios.
Hic choreæ, cantusq; uigent, passimq; uagantes
Dulce sonant tenui gutture carmen aues.
Fert cassiam non culta seges, totosq; per agros
Floret odoratis terra benigna rosis.
Ac iuuenum series teneris immista puellis
Ludit, & assidue praelia miscet amor.
Illic est cuiusq; rapax mors uenit amanti,
Et gerit insigni myrtea ferta coma.
At scelerata iacet sedes in nocte profunda
Abdita, quam circum flumina nigra sonant.
Thisiphoneq; impexa feros pro crimibus angues
Seuit, & huc illuc impia turba fugit.
Tum niger in turba serpentum Cerberus ore
Stridet, & æratas exultat ante fores.
Illic Iunonem tentare Ixionis Ausi
Versatur celeri noxia membra rota,
Porrectusq; nouem Tityus per iugera terræ,
Assiduas atro uiscere pascit aues.
Tantalus est illic, & circum stagna, sed acrem
Iam iam poturi deserit unda sitim,
Et Danaï proles, Veneris quod numina læsit,
In caua lethæas dolia portat aquas.
Illic sit quicumq; meos uiolauit amores,
Optauit lentas & mihi militias.
At tu casta precor maneat, sanctiq; pudoris

T I B.

Affideat custos sedula semper anus.
Hæc tibi fabellas referat, positaq; lucerna
 Deducat plena stamina longa colo.
Ac circa grauibus pensis affixa puella
 Paulatim somno fessa remittat opus.
Tunc ueniam subito, nec quisquã nuntiet ante,
 Sed uidear cælo missus adesse tibi.
Tunc mihi qualis eris longos turbata capillos
 Obuia nudato Delia curre pede.
Hoc precor hunc illum nobis aurora nitentem
 Luciferum roseis candida portet equis.

AD PRIAPVM ELEGIA IIII.

Sic umbrosa tibi contingant tecta Priape,
 Ne capiti soles, ne noceantq; nives,
 Quæ tua formosos cepit solertia? certe
 Non tibi barba nitet, non tibi culta coma est.
Nudus, & hybernæ productis frigora brumæ,
 Nudus & æstui tempora siata canis,
Sic ego, tum Bacchi respondit rustica proles
 Armatus curua sic mihi falce Deus.
Ofuge te teneræ puerorum credere turbæ,
 Nam causam iusti semper amoris habent.
Hic placet, angustis quod equum compefcit habenis,
 Hic placidam niueo pectore pellit aquam,
Hic quia fortis adest audacia, cepit, at illi
 Virgineus teneras stat pudor ante genas.
Sed ne te capiant, primo si forte negabit,
 Tædia, paulatim sub iugæ colla dabit.
Longa dies homini docuit parere leones,
 Longa dies molli saxa peredit aqua.

Annus in apricis maturat collibus uvas.
Annus agit certa lucida signa uice.
Nec iurare time. Veneris periuria uenti
Irrita per terras, & freta summa ferunt.
Gratia magna Ioui. uetuit pater ipse ualere,
Iurasset cupide quicquid ineptus amor.
Perq; suas impune sinit Dictynna sagittas
Affirmes, crines perq; Minerva suos.
At si tardus eris, errabis, transiet ætas
Quàm cito, non se gnīs stat, remeatq; dies.
Quàm cito purpureos deperdit terra colores,
Quàm cito formosas populus alta comas,
Quam iacet, infirmæ uenēre ubi fata senectæ,
Qui prior clæo est carcere missus equus.
Vidi iam iuuenem, premeret cum serior ætas,
Mœrentem stultos præterisse dies.
Cruceles diui. serpens nouus exiit annos.
Formæ non ullam fata dedere moram.
Solis æterna est Phœbo, Bacchoq; iuuenta.
Nam decet intonsus crinis utrunq; Deum.
Tu puero quodcunq; tuo tentare libebit
Cedas, obsequio plurima uincit amor.
Nec comes ire neges, quamuis uia longæ paretur,
Et canis arenti torreat arua siti.
Quamuis prætexens picta ferrugine cælum
Venturam admittat imbrifer arcus aquam.
Vel si cœruleas puppi uolet ire per undas,
Ipse leuem remo per freta pelle ratem.
Nec te pœniteat duros subisse labores,
Aut operi insuetas atteruisse manus.

T I B.

Nec, uelit insidijs altos si claudere ualles,
 Dum placeas, humeri retia ferre negent.
Si uolet arma, leui tentabis ludere dextra,
 Sæpe dabis nudum uincat ut ille latus,
Tunc tibi mitis erit, rapias tum cara licabit
 Oscula, pugnabit, sed tamen apta dabit.
Rapta dabit primo, post offeret ipse uolenti,
 Post etiam collo se implicuisse uolet.
Heu, male nunc artes miseras hæc secula tractant,
 Iam tener assuevit munera uelle puer.
Iam tu qui Venerem docuisti uendere primus
 Quisquis es, infelix urgeat ossa lapis.
Pieridas pueri, doctos & amate poetas,
 Aurea nec superent munera pieridas.
Carmines purpurea est Nisi coma, carmina ni sint,
 Ex humero Pelopis non nituisset ebur.
 Quem referent musæ, uiuet, dum robora tellus,
 Dum cælum stellas, dum uehet amnis aquas.
At qui non audit musas, qui uendit amorem,
 Idææ currus ille sequatur opis.
Et ter centenas erroribus expleat urbes,
 Et secet ad phrygios uilia membra modos.
Blandiis nult esse locum Venus ipsa, querelis
 supplicibus, miseris flentibus illa fauet.
Hæc mihi, quæ canerem Tityo Deus edidit ore,
 Sed Tityum coniux hæc meminisse uetat.
Pareat ille suæ. uos me celebrate magistrum,
 Quos male habet multa callidus arte puer.
Gloria cuiq; sua est, me, qui spernentur amantes,
 Consultent, cunctis ianua nostra patet.

Tempus erit, cum me ueneris praecepta ferentem
Deducat iuuenum sedula turba senem.

Eheu quàm Marathus lento me torquet amore.
Deficiunt artes, deficiuntq; doli.

Parce puer quæso, ne turbis fabula fiam.
Cum mea ridebunt uana magisteria.

ELEGIA V

Asper eram, & bene dissidium me ferre loquebar,
At mihi nunc longe gloria fortis abest.

Nanq; agor, ut per plana citus sola uerbere turbo,
Quem celer assueta uersat ab arte puer.

Vre ferum, & torque, libeat ne dicere quicquam
Magnificum posthac horrida uerba doma.

Parce tamen per te furtiui fœdera lecti
Per Venerem quæso, compositumq; caput.

Ille ego, cum tristi morbo defessa iaceres,
Te dicor uotis eripuisse meis.

Ipseq; ter circum lustraui sulfure puro,
Carminè cum magico præcinnisset anus.

Ipse procuraui, ne possent sæua nocere
Somnia, ter salsa deueneranda mola.

Ipse ego uelatus filo, tunicisq; solutis
Vota nouem Veneri nocte silente dedi.

Omnia persolui, fruitur nunc alter amore,
Et precibus felix utitur ille meis.

At mihi felicem uitam, si salua fuisses,
Fingebam demens, sed renuente Deo.

Rura colam, frugumq; aderit mea Delia custos,
Area dum messes sole calente teret.

Aut mihi seruabit plenis in linteribus uinas

TIB.

Pressa'q; ueloci candida musta pede,
 C onsuesset numerare pecus, consuesset amantis
 Garulus in dominae ludere uerna sinu.
 I lla deo sciet agricolae pro uitis unam,
 Pro segete spicas, pro grege ferre dapem,
 I lla regat cunctos, illi sint omnia curae.
 Et iunet in tota me nihil esse domo.
 H uc ueniet Messala meus, cui dulcia poma
 Delia selectis detrahet arboribus.
 E t tantum uenerata uirum hunc sedula curet,
 Huic paret, atq; epulas ipsa ministra gerat.
 H aec mihi fingebam, quae nunc caurusq; notusq;
 Iactat odoratos uota per armenios.
 S aepe ego tentavi curas depellere uino,
 At dolor in lachrymas uerterat omne merum.
 S aepe aliam tenui, sed iam cum gaudia adirem,
 Admonuit dominae, deseruiq; Venus.
 T unc me discedens deuotum foemina dixit,
 Et pudet, et narrat scire nefanda mea.
 N on facit hoc uerbis, facie, tenerisq; lacertis
 Deuouet, & flauis nostra puella comis.
 T alis ad aemonium nereis Pelaea quondam
 Vecta est frenato caerula pisce Thetis.
 H aec nocuere mihi quod adest huic diues amator
 Venit in exitium callida lena meum.
 S anguineas edat illa dapes, atq; ore cruenta
 Tristia cum multo pocula felle bibat.
 H anc uolitent animae circum sua fata querentes
 semper, & e' tectis strix uiolenta canat.
 I psa fame stimulante furens, herbasq; sepulchris

Quærat, & a sœuis ossa relicta lupis.
Currat & inguinibus nudus, ululetq; per urbes,
Post agat hanc triuijs aspera turba canum.
Eueniet, dat signa Deus, sunt numina amanti,
Sœuit & iniusta lege relicta Venus.
At tu quam primum sagæ præcepta rapacis
Desere, nam donis uincitur omnis amor.
Pauper erit præsto tibi, præsto pauper adibit
Primus, & in tenero fixus erit latere.
Pauper in angusto fidus comes agmine turbae,
Subijcetq; manus, efficietq; uiam.
Pauper ad occultos furtim deducet amicos,
Vinclaq; de nuceo detrahet ipse pede.
Heu canimus frustra, nec uerbis uicta patescit
Ianua, sed plena est percutienda manu.
At tu qui potior nunc es, mea furta caueto,
Versatur celeri fors leuis orbe rotæ,
Non frustra quidam iam nunc in limine perstat
Sedulus, ac crebro prospicit, ac refugit.
Et simulat transire domum, mox deinde recurrit
Solus, & ante ipsas excreat usq; fores.
Nescio quid furtiuus amor parat, utere quæso
Dum licet, in liquida nat tibi linter aqua.

ELEGIA VI

s Emper ut inducat, blandos offers mihi uultus,
Post tamen es mi sero tristis, & asper amor.
Quid tibi sœuitiæ mecum est? an gloria magna
Insidias homini composuisse Deum?
Iam mihi tenduntur casses, iam Delia furtim
Nescio quem tacita callida nocte fouet.

T I B.

I lla qdem tam multa negat, sed credere durum est,
 Sic etiam de me pernegat usq; uiro.
 I pse miser docui, quo posset ludere pacto
 Custodes, eheu nunc premor arte mea.
 F ingere tunc didicit causas, cur sola cubaret.
 Cardine tunc tacito uertere posse fores.
 T unc suatos, herbasq; dedi, quis liuor abiret,
 Quem facit impresso mutua dente Venus,
 A t tu fallacis coniux incaute puellæ,
 Me quoq; seruato, peccet ut illa nihil.
 N eu iuuenes celebret multo sermone cauto,
 Neue cubet lasso pectus aperta sinu.
 N eu te decipiat nutu, digitoq; liquorem
 Ne trahat, et mensæ ducat in orbe notas.
 E xibit quàm sæpe time, seu uisere dicet
 sacra bonæ maribus non adeunda deæ.
 A t mihi si credas, illam sequar unus ad aras,
 Tunc mihi non oculis sit timuisse meis.
 S æpe uelut gemmas eius, signumq; probarem
 Per causam memini me tetigisse manum.
 S æpe mero somnum peperit tibi, at ipse bibebam
 sobria supposita pocula uictor aqua.
 N on ego te lasi prudens, ignosce fatenti,
 Iussit amor. Contra quis ferat arma deos?
 I lle ego sum, nec me iam dicere uera pudebit,
 Instabat tota cui tua nocte canis.
 Quid tenera tibi coniunge opus, tua si bona nescis
 seruare? ah frustra clauis inest foribus.
 T e tenet, absentes alios suspirat amores,
 Et simulat subito condoluisse caput.

At mihi

At mihi seruandam credas, non sœua recuso
Verbera, detrecto non ego uincla pedum.
Tunc procul absitis quisquis colit arte capillos,
Effluit effuso cui toga lapsa sinu,
Quisquis & occurret ne possit crimen habere,
Stet procul, aut alia stet procul ante uia.
Sic fieri iubet ipse Deus, sic magna sacerdos
Est mihi diuino uaticinata sono.
Hæc ubi bellonæ motu est agitata, nec acrem
Flammam, non amens uerbera torta timet.
Ipsa bipenne suos cædit uiolenta lacertos,
Sanguineq; effuso spargit inulta deam.
Satq; latus præfixa ueru, stat saucia pectus,
Et cœnit euentus, quos dea magna monet.
Parce, quam custodit amor, uiolare puellam,
Ne pigeat magno post didicisse malo.
At tingerit, labentur opes, ut uulnere nostro
Sanguis, ut hic uentis, diripiturq; cinis.
Et tibi nescio quas dixit mea Delia pœnas
Si tamen admittas, sit precor illa leuis.
Non ego te propter parco tibi, sed tua mater
Me monet, atq; iras aurea uincit anus.
Hæc mihi te adducit tenebris, multoq; timore
Coniungit nostras clâm taciturna manus.
Hæc foribusq; manet noctu me affixa, proculq;
Cognoscit strepitus me ueniente pedum.
Vive diu mihi dulcis anus, proprios ego tecum
Sit modo fas, annos contribuisse uelim.
Te semper, natamq; tuam te propter amabo,
Quicquid agit sanguis est tamen illa tuus.

T I B.

S it modo casta doce, quamuis non uitta ligatos
 Impediat crines, nec stola longa pedes.
E t mihi sint duræ leges, laudare nec ullam
 Possum, quin oculos appetat illa meos.
E t siquid peccasse putat, ducorq; capillis
 Immerito, proprias proripiorq; uias.
N on ego te pulsare uelim, sed uenerit iste
 Si furor, optarim non habuisse manus.
N ec sæuosis casta metu, sed mente fideli
 Mutuus absenti te mihi seruet amor.
N am quæ fida fuit nulli, post uicta senectæ
 Ducit inops tremula stamina torta manu,
F irmaq; conductis adnectit licia telis,
 Tractaq; de niueo uellere dente putat.
H anc animo gaudente uident, iuuenumq; cæteruæ
 Commemorant merito tot mala ferre senem,
H anc Venus ex alto flentem sublimis olympo
 Spectat, & infidis quod sit acerba, monet.
H æc alijs male dicta cadant, nos Delia amoris
 Exemplum cæna sinus uterq; coma

E L E G I A VII

h Vnc cecinere diem paræ fatalia nentes
 Stamina non ulli dissoluenda Deo,
H unc fore aquitanas posset qui fundere gentes,
 Quem tremere fortis milite uictus Atax.
E uenere, novos pubes romana triumphos
 Vidit, & euinctos brachia capta duces.
A t te uictrices lauros Messala gerentem
 Portabat niueis currus eburnus equis.
N on sine me est tibi partus honos, tua bella pyrene

Testis, & oceani littora sanctonici.
Testis Arar, Rhodanusq; celer, magnusq; garumna,
Carmoti & flauī cœrula lymp̃ha liger.
At te Cidne canam, tacitis qui leuiter undis
Cœruleus placidis per uada serpis aquis,
Quantus & ætherio contingens uertice nubes
Frigidus intonsos taurus arat alicias.
Quid referam, ut uolitet crebras intacta per urbes
Alba palæstino sancta columba syro?
Vtq; maris uastum prospectet turribus æquor
Prima ratem uentis credere docta tyros.
Qualis & arentes cum findit sirius agros
Fertilis æstua Nilus abundet aqua.
Nile pater, qua nam possum te dicere causa,
Aut quibus in terris oculuisse caput?
Te propter nullos tellus tua postulat imbres,
Arida nec pluuiū supplicat herba Ioui.
Te canit, atq; suum proles miratur Osirim,
Barbara memphiten plangere docta bouem.
Primus aratra manu solerti fecit Osiris,
Et teneram ferro sollicitauit humum.
Primus inexpertæ commisit semina terræ,
Pomaq; non notis legit ab arboribus.
Hic docuit teneram palis adiungere uitem,
Hic uiridem dura cedere falce comam.
Illi iucundos primum matura saporēs
Expressa incultis uua dedit pedibus.
Ille liquor docuit uoces inflectere cantu,
Mouit & ad certos nescia membra modos.
Bacchus & agricolæ magno confecta labore

T I B.

Pectora tristitiæ dissolvienda dedit.

Bacchus & afflictis requiem mortalibus affert,
Crura licet dura compede pulsa sonent.

Non tibi sunt tristes curæ non luctus O syri,
Sed chorus, & cantus & levis, aptus amor.

Sed uarij flores, & frons redimita chorymbis,
Fusa sed ad teneros lutea palla pedes.

Et tyriæ uestes, & dulcis tibia cantu,
Et levis occultis conscia cista sacris.

Huc ades, & centum ludos, geniumq; choreis
Concelebra, & multo tempora funde mero.

Illius & nitido stillent unguenta capillo,
Et capite, & collo mollia ferta gerat,

Sic uenias hodierna tibi dum thuris honores
Liba & messopio dulcia melle feram.

At tibi subcreseat proles, quæ facta parentis
Augeat, & circa stet ueneranda senem.

Non taceam monimenta uia, quæ tuscula tellus,
Candidaq; antiquo detinet alba lare.

Nanq; opibus congesta tuis hic glarea dura
Sternitur hic apta iungitur arte silex.

Te canit agricola è magna cum uenerit urbe
Serus, inoffensum rettuleritq; pedem.

At tu natalis multos celebrande per annos
Candidior semper, candidiorq; ueni.

E L E G I A   V I I I

Non ego cælari possum, quid nutus amantis,

Quid ue ferant miti lenia uerba sono,

Nec mihi sunt sortes, nec conscia fibra deorum,

Præcinit euentus nec mihi cantus auis.

Ipsa Venus magico religatum brachia nodo
Perdocuit multis non sine uerberibus.
Desine dissimulare, Deus crudelius urit,
Quos uidet inuitos succubuisse sibi.
Quid tibi nunc molles prodest coluisse capillos,
Sæpeq; mutatas disposuisse comas?
Quid fido splendente comas ornare? quid ungues
Artificis docta subsecuisse manu?
Frusta iam uestes, frustra mutantur amictus,
Ansâq; compressos colligat arcta pedes.
Illa placet, quamuis inculto uenerit ore,
Nec nitidum tarda compserit arte caput.
Num te carminibus, num te pallentibus herbis
Deuouit tacito tempore noctis anus?
Cantus uicinis fruges traducit ab agris.
Cantus & iratæ detinet anguis iter.
Cantus, & e' curru lunam deducere tentat,
Et faceret, si non æra repulsa sonent.
Quid queror heu misero carmē nouisse? qd herbas?
Forma nihil magicis utitur auxilijs.
Sed corpus tetigisse nocet, sed longa dedisse
Oscula, sed femori conseruisse femur.
Nec tu difficilis puero tamen esse memento,
Persequitur pœnistristia facta Venus.
Munera nec poscas, det munera canus amator,
Ut foueat molli frigida membra sinu.
Carior est auro iuuenis, cui leuia fulgent
Ora, nec amplexus aspera barba terit.
Huic tu candentes humero suppone lacertos,
Et regum magnæ despiciantur opes.

TIB.

A t Venus inuenit puero concumbere furtim,
 Dum timet, & teneros conserit usq; sinus,
E t dare anhelanti pugnantibus humida linguis
 Oscula, & in collo figere dente notas.
N on lapis hanc, gemmaeq; inuant, quæ frigore sola
 Dormiat, & nulli sit capienda uiro.
H eu sero reuocatur amor, seroq; inuenta,
 Cum uetus infecit aena senectæ caput.
T um studiû formæ est, coma cum mutatur, ut annos
 Dissimulet uiridi cortice tincta nucis.
T ollere tunc cura est albos à stirpe capillos,
 Et faciem demptæ pelle referre nouam.
 At tu dum primû floret tibi temporis ætas,
 Vtere, non tardo labitur illa pede.
H eu Marathû torques, puero quæ gloria uicto est?
 Inueteres esto dura puella senes.
P arce precor tenero. non illi fontiat causa est,
 Sed nimius luteo corpora tingit amor.
V el miser absenti mœstus quàm sæpe querelas
 Coniicit, & lachrymis omnia plena madent.
Quid me spernis ait, poterat custodia falli,
 Ipse dedit cupidis fallere posse Deus.
N ota Venus furtina mihi est, ut lenis agatur
 Spiritus, ut nec dent oscula rapta sonum.
E t possum media quàm uis obrepere nocte,
 Et strepitu nullo clàm reserare fores.
Quid prosunt artes, miserum si spernit amantem,
 Et fugit ex ipso sæua puella toro?
V el cum pronittit subito, sed perfida fallit,
 Est mihi nox multis euigilanda modis.

Dum mihi uenturam fingo quodcunq; mouetur,
illius credo tunc sonuisse pedes.
Desistas lachrymare puer. non frangitur illa,
Et tua iam fletu lumina fessa tument.
Oderunt Pholoë (moneo) fastidia diui,
Nec prodest sanctis thura dedisse focis.
Hic Marathus quondam miseros ludebat amantes
Nescius ultorem post caput esse deum.
Saepe etiam lachrymis fertur risisse dolentis,
Et cupidum ficta detinuisse mora.
Nunc omnis odit fastus, nunc displicet illi
Quaecunq; opposita est ianua firma sera.
At te poena manet, nisi desinis esse superba,
Quam cupies uotis hunc reuocare diem.

ELEGIA IX.

Quid mihi, si fueras miseros læsurus amores;
Fœdera per diuos clām uiolanda dabas?
Ah miser, & si quis primo periuria cælat
Sera tamen tacitis poena uenit pedibus.
Parcite cœlestes, æquum est impune licere
Numina formosis lædere uestra semel.
Lucra petens habili tauros adiungit aratro,
Et durum terræ rusticus urget opus.
Lucra petituras freta per parentia uentis
Ducunt instabiles sydera certa rates.
Muneribus meus est captus puer, at Deus illa
In cinerem, & liquidas munera uertat aquas.
Iam mihi persoluet pœnas, puluisq; decorem
Detrahet, & uentis horrida ficta coma.
Vretur facies, urentur sole capilli.

T I B.

Deteret inuálidos, & uia longæ pedes.
 A dmonui quoties, auro ne pollue formam.
 Sæpe solent auro multa subesse mala,
 Diuitijs captus siquis uiolauit amorem,
 Aspera q; est illi, difficilis q; Venus.
 V re meum potius flamma caput, & pete ferro
 Corpus, & intorto uerbere terga seæ.
 N ec tibi cælanti fas sit peccare, paranti
 Sit Deus, occultos qui uetet esse dolos.
 I pse Deus tacito permisit lene ministro,
 Ederet ut multo libera uerba mero.
 I pse Deus somno domitos emittere uocem
 Iussit, & inuitos facta tegenda loqui.
 H æc ego dicebam, nunc me fleuisse loquentem,
 Nunc pudet ad teneros procubuisse pedes.
 T um mihi iurabas nullo te diuitis auri
 Pondere, non gemmis uendere uelle fidem,
 N on tibi si pretium campania terra daretur,
 Non tibi si Bacchi cura salernus ager,
 I llis eriperes uerbis mihi sydera cœli
 Lucere, & puras fluminis esse uias.
 Quin etiam flebas, at non ego fallere doctus
 Tergebam humentes credulus usq; genas.
 Quid facerem nisi & ipse fores in amore puellæ,
 Sit precor exemplo, sed leuis illa tuo.
 O quoties uerbis ne quisquam conscius esset,
 Ipse comes multa lumina nocte tuli.
 S æpe in speranti uenit tibi munere nostro,
 sed latuit clausas post adoperta fores.
 T um miser interij stulte confisus amari,

Nam poteram ad laqueos cautior esse tuos.
Quin etiam attonita laudes tibi mente canebam,
Et me nunc nostri, pieridumq; pudet.
Illa uelim rapida Vulcanus carmina flamma
Torreat, & liquida deleat amnis aqua.
Tu procul hinc absis, cui formam uendere curæ est,
Et pretium plena grande referre manu.
At te, qui puerum donis corrumpere es ausus,
Rideat assiduæ uxor inulta dolis.
Et cum furtiuo inuenem lassauerit usu,
Tecum interposita languida ueste cubet.
Sint externa tuo semper uestigia lecto,
Et pateat cupidis semper aperta domus.
Nec lasciuia soror dicatur plura bibisse
Pocula, uel plures emeruisse uiros.
Illam sæpe ferunt conuiuia ducere Baccho,
Dum rota luiferi prouocet orta diem.
Illa queat nullam melius consumere noctem,
Atq; operum uarias disposuisse uices.
At tua perdidit, nec tu stultissime sentis,
Cum tibi non solita corpus ab arte mouet.
Tu'ne putas illam pro te disponere crines?
Aut tenues densò pectore dente comas?
Ista hæc persuadet facies, auroq; lacertos
Vinciat, & tyrio prodeat apta sinu.
Non tibi sed inueni cuidam uult bella uideri,
Deuoneat pro quo remq; domumq; tuam,
Nec facit hoc uitio, sed corpora foeda podagra,
Et senis amplexus culta puella fugit.
Huc tamen accubuit noster puer, huc ego credam

T I B .

Cum trucibus uenerem iungere posse feris.

B landitiâs ne meas alijs tu uendere es ausus?

Tu'ne alijs demens oscula ferre mea?

Tunc flebis, cum me uinctum puer alter habebit,
Et geret in gremio regna superba tuo.

At tua tum me poena iunget, Veneri'q; merenti
Fixa notet cæsus aurea palma meos.

Hanc tibi fallaci resolutus amore Tibullus
Dedicat, & grata sis dea mente, rogat.

E L E G I A X.

Quam fuit, horrendos primus qui protulit enses?
Quam ferus, & uere ferreus ille fuit.

Tunc cædes hominum, generi tunc prælia nata,
Tunc breuior diræ mortis aperta uia est.

At nihil ille miser meruit, nos ad mala nostra
Vertimus in sæuas, quod dedit ille feras.

Diuitis hoc uitium est auri, nec bella fuerunt,
Faginus astabat cum scyphus ante dapes.

Non arces, non uallus erat, somnumq; petebat
Securus uarias dux gregis inter oues.

Tunc mihi uita foret, uulgi nec tristia nossem
Arma, nec audissem corde tremante tubam.

Nunc ad bella trahor, & iam quis forsitan hostis
Hæsuræ in nostro tela gerit latere.

Sed patrj seruate lares, aluistis & iidem
Cursarem uestros cum tener ante pedes.

Neu pudeat prisco uos esse è stipite factos,
Sic ueteris sedes incoluistis aui.

Tunc melius tenuere fidem, cum paupere cultu
Stabat in exigua ligneus æde Deus.

Hic placatus erat, seu quis libauerat unam,
Seu dederat sanctæ spicæ ferta comæ.
Atq; aliquis uoti compos liba ipsa ferebat,
Postq; comes purum filia parua fauim.
At nobis ærata lares depellite tela,
Hostiaq; e' plena rustica porcus hara.
Hunc pura cum ueste sequar, myrtoq; canistra
Vincta geram, myrto uinctus & ipse caput,
Sic placeam uobis, alius sit fortis in armis,
Sternat & aduersos Marte fauente duces.
Vt mihi potanti possit sua dicere facta
Miles, & in mensa pingere castra mero.
Quis furor est atram bellis accersere mortem?
Imminet, & tacito clàm uenit illa pedes,
Non seges est infra, non uinea culta, sed audax
Cerberus, & stygiæ nanita puppis aquæ.
Illic percussisq; genis, ustoq; capillo
Errat ad obscuros pallida turba lacus.
Quàm potius laudandus hic est, quem prole paratæ
Occupat in parua pigra senectæ casa.
Ipse suas sectatur oues, at filius agnos,
Et calidam fesso comparat uxor aquam.
Sic ego sim, liceatq; caput candescere canis,
Temporis & prisca facta referre senem.
Interea pax arua colat, pax candida primum
Duxit araturos sub iuga curua boues.
Pax aluit uites, & succos condidit unæ,
Funderet ut nato testa paterna merum.
Pace bidens, uomerq; uigent, at tristia duri
Militis in tenebris occupat arma situs.

T I B.

R ufticus e' lutoq; uehit male sobrius ipfo
 Vxorem plauftro, progeniemq; domum.
 S ed ueneris tunc bella calent, sciffosq; capillos
 Foemina per fractas conqueriturq; fores.
 F let teneras subtusa genas, sed uictor & ipse
 Flet sibi dementes tam ualuisse manus.
 A t lasciuus amor rixæ mala uerba ministrat,
 Inter & iratum lentus utrumque sedet.
 A h lapis est, ferrumq; , suam quicunq; puellam
 Verberat, e' cælo diripit ille Deos.
 S it satis e' membris tenuem perfcindere uestem,
 Sit satis ornatus diffoluisse comas,
 S it lachrymas mouisse satis quater ille beatus,
 Quo tenera irato flere puella potest.
 S ed manibus qui sæuus erit, scutumq; , sudemq;
 Is gerat, & miti sit procul à Venere.
 A t nobis pax alma ueni, spicamq; teneto,
 Perfluat & pomis candidus ante sinus.

F I N I S.

57

ALBII TIBULLI EQVITIS RO-
MANI, LIBER SECVNDVS.

q Visquis adest, valeat, fruges lu-
stramus, & agros,
Ritus ut à prisco traditus extat
auro.

Bacche ueni, dulcisq; tuis è cor-
nibus una

Pendeat, & spicis tempora cinge Ceres.

Luce sacra requiescat humus, requiescat arator,
Et graue suspensò uomere cesset opus.

Soluite uincla iugis, nunc ad præsepia debent
Plena coronato stare boues capite.

Omnia sint operata Deo, non audeat ulla
Lanificam pensis imposuisse manum,

Vos quoq; abesse procul iubeo discedat ab aris
Cui tulit externa gaudia nocte Venus.

Casta placent superis, pura cum ueste uenite,
Et manibus puris sumite fontis aquam.

Cernite, fulgentes ut eat sacer agnus ad aras,
Vinctaq; post olea candida turba comas.

Dij patrij purgamus agros, purgamus agrestes
Vos mala de nostris pellite limitibus.

Neu seges eludat messem fallacibus herbis,
Neu timeat celeres tardior agna lupos.

Tunc nitidus plenis confusus rusticus agris
Ingerat ardenti grandia ligna focò,

Turbâq; uernarum saturi bona signa coloni
Ludet, & ex uirgis extrahet arte casus.

T I B .

E uentura precor, uiden' ut felicibus extis
 Significet placidos nuntia fibra Deos?
N unc mihi fumosos ueteres proferte falernos
 Consulis, & chio soluite uincla cado.
V ina diem celebrent non festa luce madere
 Est rubor, errantes & male ferre pedes.
S ed bene Messalam sua quisq; ad pocula dicat,
 Nomen & absentis singula uerba sonent.
G entis aquitanae celebr Messala triumphis,
 Et magna intonsis gloria uictor ades.
H uc ades, aspira q; mihi dum carmine nostro
 Redditur agricolis gratia cœlitibus.
R ura cano, rurisq; Deos, his uita magistris
 Desuevit querna pellere glande famem,
I lli compositis primum docuere tigillis
 Exiguam uiridi fronde operire domum.
I lli etiam tauros primi docuisse feruntur
 Seruitium, & plaustro supposuisse rotam.
T unc uictus abiere feri, tunc consita pomus,
 Tunc bibit irriguas fertilis hortus aquas.
A urea tunc pressos pedibus dedit uua liquores,
 Mistaq; securo est sobria lymphæ mero.
R ura ferunt messes, calidi cum syderis æstus
 Deponit flauas annua terra comas.
R ure leuis uerno flores apis ingerit alueo,
 Compleat ut dulci sedula melle fauos.
A gricola assiduo primum satiatus aratro
 Cantauit certo rustica uerba pede,
E t satur arenti primum est modulatus auena
 Carmen, ut ornatos duceret ante Deos.

Agricola & minio suffusus Baccherubenti
Primus in experta duxit ab urbe choros,
Huic datus à pleno memorabile munus ouili
Dux pecoris hircus auxerat, hircus oves.
Rure puer uerno primum de flore coronam
Fecit, & antiquis imposuit laribus.
Rure etiam teneris curam exhibitura puellis
Molle gerit tergo lucida uellus ouis.
Hinc & faemineus labor est, hinc pensa, colusq;
Fusus & appposito pollice uersat opus.
Atq; aliqua assidue textrix operata Minervam
Cantat, & appulso tela sonat latere.
Ipse quoq; inter agros, interq; armenta Cupido
Natus, & indomitas dicitur inter equas.
Illic indocto primum se exercuit arcu.
Hei mihi quam doctas nunc habet ille manus.
Nec pecudes uelut ante petit, fixisse puellas
Gessit, & audaces perdomuisse uiros.
Hic iuueni detraxit opes, hic dicere iussit
Limen ad iratae uerba pudenda senem.
Hoc duce custodes furtim transgressa iacentes
Ad iuuenem tenebris sola puella uenit.
Et pedibus praetentat iter suspensa timore,
Explorat caecis cui manus ante uias.
Ah miseri, quos hic grauius Deus urget, at ille
Felix, cui placidus leuiter afflat amor.
Sancte ueni dapibus festis, sed pone sagittas
Et procul ardentes hinc precor abde faces.
Vos celebrem cantate Deum, pecoriq; uocate
Voce Palam, pecori clam sibi quisq; nocet,

TIB.

A ut etiam sibi quisq; palàm, nam turba iocosa
 Obstrepit, & phrygio tibia curua sono.
 L udit, iam nox iungit equos, currumq; sequuntur
 Matris lasciuo sydera fulua choro.
 P ostq; uenit tacitus fuluis circumdatus alis
 Somnus, & incerto somnia nigra pede.

ELEGIA II

d Ictamus bona uerba, uenit natalis ad aras,
 Quisquis ades, lingua uir, mulierq; faue.
 V rantur pia thura focis, urantur odores,
 Quos tener à terra diuite mittit arabs.
 I pse suos genius adsit uisurus honores,
 Cui decorent sanctas floreaserta comas.
 I llius è puro distillent tempora nardo,
 Atq; satur libo sit, madeatq; mero.
 A nnuat & Cherinthe tibi quodcunq; rogabis,
 En age quid cessas, annuit ille, roga.
 A uguror, uxoris fidos optabis amores,
 Iam reor hoc ipsos edidicisse deos.
 N ec tibi malueris, totum quæcunq; per orbem
 Fortis arat ualido rusticus arua boue,
 N ec tibi gemmarum quicquid felicibus undis
 Nasçitur, eoi qua maris unda rubet.
 V ota cadunt, utinam strepitantibus aduolet alis,
 Flauaq; coniugio uinçula portet amor.
 V inçula quæ maneant semper, dum tarda senectus
 Inducat rugas, inficiatq; comas.
 H uc ueniat natalis auis, prolemq; ministret,
 Ludat & ante tuos turba nouella pedes.

ELEGIA

- V**ra tenent Cornute meam, uillæq; puellam.
Ferreus est eheu quisquis in urbe manet,
Ipsa Venus latos iam nunc migravit in agros,
Verbaq; aratoris rustica discat amor.
O ego cum dominam aspicerem, quàm fortiter illic
Versarem ualido pingue bidente solum,
Agricolæq; modo curuum sectarer aratrum,
Dum subigunt steriles arua serenda boues.
Nec quereretur quod sol graues exureret artus,
Læderet aut teneras pustula rupta manus.
Pauit et Admeti tauros formosus Apollo,
Nec athara, intonsæ profuerunt ue comæ.
Nec potuit curas sanare salubribus herbis.
Quicquid erat medicæ uicerat artis amor.
Ipse deus solitus stabulis expellere uacuas,
Et potum pastas ducere fluminibus,
Et miscere nouo docuisse coagula lacte,
Lacteus & mustus obriguisset liquor.
Tunc sis cella leui detexta est uimine iunci,
Raraq; per nexus est uia facta sero.
Ah quoties illo uitulū gestante per agros
Dicitur occurrens erubuisse soror.
Ah quoties ausæ caneret dum ualle sub alta
Rumpere mugitu carmina docta boues.
Sæpe duces trepidis petiere ora cula rebus,
Venit & a templis irrita turba domum.
Sæpe horrere sacros doluit latona capillos,
Quos admirata est ipsa nouerat prius.
Quisquis inornatumq; caput, crinesq; solutos

T I B.

- Aspiceret, Phœbi quæreret ille comam.
Delos ubi nunc Phœbe tua est, ubi delphica Pythos?
 Nempe amor in parua te iubet esse casa.
Felices olim Veneri cum fertur aperte
 Servire æternos non puduisse Deos.
Fabula nunc ille est, sed cui sua cura puella,
 Fabula sit, manult, quàm sine amore Deus.
At tu quisquis is es, cui tristi fronte Cupido
 Imperat, ut nostra sint tua castra domo.
Ferrea non uenerem, sed prædam sæcula laudant,
 Præda tamen multis est operata malis.
Præda feras acies cinxit discordibus armis,
 Hinc cruor, hinc cædes, mors propiorq; uenit.
Præda uago iussit geminare pericula ponto,
 Bellica cum dubijs rostra dedit ratibus.
Prædator cupit immensos obsistere campos,
 Vt multo innumeram iugere pascat ouem.
Cui lapis externus curæ est, urbisq; tumultu,
 Portatur ualidis multa columna iugis.
Claudat & indomitum moles mare, lentus ut intra
 Negligat hybernas piscis adesse minas.
At tibi læta trahant samiae conuiuia testæ,
 Fictaq; cumana lubrica terra rota.
Eheu diuitibus uideo gaudere puellas,
 Iam ueniant prædæ, si Venus optat opes,
Vt mea luxuria Nemesis fluat, utq; per urbem
 Incedat donis conspicienda meis.
Illa gerat uestes tenues, quas fœmina coa
 Texuit, auratas disposuitq; uias.
Illi sint comites fusci, quos India torret,

Solis & admotis inficit ignis equis.

Illi selectos certent præbere colores

Africa puniceum, purpureumq; Tyros.

Nota loquor, regnum ipse tenet, quo sæpe cœgit
Barbara gypsatos ferre catasta pedes.

At, tibi dura seges, Nemesim quæ ducis ab urbe,
Persoluat nulla semina terra fide.

Et tu Bacche tener iucundæ consitor unæ,
Tu quoq; deuotos Bacche relinque lacus.

Haud impune licet formosas tribus agris
Abdere, non tanti sunt tua musta pater.

O ualeant fruges ne sint modo rure puellæ,
Glans alat, & prisco more bibantur aquæ.

Glans aluit ueteres, & passim semper amarunt,
Quid nocuit sulcos non habuisse satos?

Tum quibus aspirabat amor, præbebat aperte
Mitis in umbrosa gaudia ualle Venus,

Nullus erat custos, nulla exclusura dolentes
Ianua, si fas est, mos precor ille redi.

Ah pereant artes, & mollia iura colendi,

*

O utinam ueteri peragrantes more puellæ
Horrida uillosa corpora ueste tegant.

Nunc si clausa mea est, si copia rara uidendi,
Heu miserum laxam quid iuuat esse togam?

Ducite ad imperium dominæ, sulcabitur agros,
Non ego me uinclis, uerberibusq; nego.

ELEGIA IIII

5 Ic mihi seruitiū uideo, dominamq; paratam.
Iam mihi libertas illa paterna uale.

TIB.

- S eruitum sed triste datur, teneorq; catenis,
Et nunquam misero uincla remittit amor.
- E t seu quid merui, seu quid peccauimus, uxor,
Vxor, io remoue sæua puella faces.
- O ego ne possim tales sentire dolores,
Quàm mallem in gelidis montibus esse lapis,
- S tare uel insanis cautes obnoxia uentis,
Naufragi quam uasti tunderet unda maris.
- N unc et amara dies, et noctis amarior umbra est.
Omnia nam tristi tempora felle madent.
- N ec prosunt elegi, nec carminis author Apollo.
Illa cæua pretium flagitat usq; manu.
- I te procul musæ, si non prodestis amanti,
Non ego uos, ut sint bella canenda, colo.
- N ec refero solusq; uias, & qualis, ut orbem
Compleuit, uersis luna recurrat equis.
- A d dominam faciles aditus per carmina quæro.
Ite procul musæ, si nihil ista ualent.
- A t mihi per cædem, & facinus sunt dona paranda,
Ne iaceam clausam flebilis ante domum.
- A ut rapiam suspensa sacris insignia fanis,
sed Venus ante alios est uiolanda mihi.
- I lla malum facinus suadet, dominamq; rapacem
Dat mihi, sacrilegas sentiat illa manus.
- O pereat quicunq; legit uiridesq; smaragdos,
Et niueam tyrio murice tingit ouem.
- H ic dat auaritiæ causas, & cœa puellis
Vestis, & è rubro lucida concha mari.
- H æc fecere malas, hinc clauem ianua sentit,
Et cœpit custos liminis esse canis.

Sed pretium si grande feras, custodia uicta est,
Nec prohibent clauces, & cæcis ipse tacet.

Hæc quicunq; dedit formam cœlestis auaræ,
Quale bonum multis attulit ipse malis.

Hinc fletus, rixæq; sonant, hæc deniq; causa
Fecit, ut infâmus hic Deus esset amor.

At tibi, quæ pretio uictos excludis amantes,
Eripiant partas uentus, & ignis opes.

Quin tua tunc iuuenes spectent incendia læti,
Nec quisquam flammæ sedulus addat aquam,

Sed ueniet tibi mors, neq; erit, qui lugeat, ullus,
Nec qui det mœstas munus in exequias.

At bona, quæ nec auara fuit, centum licet annos
Vixerit, ardentem flebitur ante rogam.

Atq; aliquis senior ueteres ueneratus amores
Annua constructo ferta dabit tumulto,

Et bene discedens dicet, placideq; quiescas,
Terræq; securæ sit super ossa leuis.

Vera quidem moneo, sed prosunt quid mihi uera?
Illius est nobis lege colendus amor.

Quin etiam sedes iubeat si uendere auitas,
Ite sub imperium, sub titulumq; lares.

Quicquid habet Circe, quicquid Medea ueneni,
Quicquid & herbarum thessala terra gerit,

Et qd, ubi indomitis gregibus Venus afflat amores,
Hippomares cupida stillat ab inguine equæ.

Si modo me placido uideat Nemesis mea uultu,
Mille alias herbas misceat illa, bibam.

ELEGIA V.

p Hæbe fæne, nouus ingreditur tua tēpla sacerdos,

TIB.

Huc age cum cithara, carminibusq; ueni.
 Nunc te uocales impellere pollice chordas,
 Nunc precor ad laudes flectere uerba meas.
 Ipse triumphali deuinctus tempora lauro
 Dum cumulant aras, ad tua sacra ueni,
 Sed nitidus, pulcherq; ueni, nunc indue uestem
 Sepositam, longas nunc bene peste comas.
 Qualem te memorant Saturno rege fugato
 Victori laudes concinuisse Ioui.
 Tu procul euentura uides, tibi deditus augur
 Sat bene quid fati prouida cantet auis.
 Tuq; regis sortes, per te praesentit aruspex,
 Lubrica signauit cum Deus exta notis.
 Te duce Romanos nunquam frustrata Sibylla est,
 Abdita quæ senis fata canit pedibus.
 Prohebe sacras Messalinum sine tangere chartas
 Vatis, et ipse precor, quod canat illa, doce.
 Hæc dedit Aeneæ sortes, postquam ille parentem
 Dicitur, et captos sustinuisse lares.
 Hæc fore credebat Romam, cum mæstus ab alto
 Ilion, ardentes respiceretq; Deos.
 Romulus æternæ non dum formaucrât urbis
 Mœnia, consorti non habitanda Remo.
 Sed tunc pascebant herbosa palatia uaccæ,
 Et stabant humiles in Iouis arce casæ.
 Lacte madens illic suberat Pan ilicis umbram,
 Et facta agresti lignea falce Pales,
 Pendebatq; uagi pastoris in arbore notum
 Garula syluestri fistula sacra Deo.
 Fistula cui semper decrescit arundinis ordo,

Nam calamus cera iungitur usq; minor.
At qua uelabri regio patet, ire solebat
 Exiguus pulla per uada linter aqua.
Illa saepe gregis ditis placitura magistro
 Ad iuuenem festa est uecta puella die.
Cum qua fecundi redierunt munera ruris
 Caseus, & nivea candidus agnus ovis.

*

Impiger Aenea uolitantis frater amoris,
 Troiaque qui profugis sacra uehis ratibus,
Iam tibi laurentes assignat Iuppiter agros,
 Iam uocat errantes hospita terra lares.
Illic sanctus eris, cum te ueneranda Numici
 Unda Deum caelo miserit indigentem.
Ecce super fessas uolitat uictoria puppes,
 Tandem ad Troianos dina superba uenit.
Ecce mihi lucent rutulis incendia castris.
 Iam tibi praedico barbarae Turne necem.
Ante oculos laurens castrum, murusq; Lauini est,
 Albaq; ab Aescanio condita longae duce.
Te quoq; iam uideo Marti placitura sacerdos
 Ilia uestales deseruisse focos.
 Concubitusq; tuos furtim, uictasq; iacentes,
 Et cupidi ad ripas arma relictas Dei.
Carpite nunc tauri de septem montibus herbas
 Dum licet, hic magnae iam locus urbis erit.
Roma tuum nomen terris fatale regendis
 Qua sua de caelo prospicit arua Ceres,
 Quaq; patent ortus, & qua fluitantibus undis
 Solis anhelantes abluat amnis equos.

CC 4

TIB.

Troia quidem tunc se mirabitur, & sibi dicet
 Vos bene tam longam consuluisse uiam.
Vera cano, sic usq; sacras innoxia lauros
 Vescar, & æternum sit mihi uirginitas.
Hæc cecinit uates, & te sibi Phœbe uocauit,
 Iactauit fusas, & caput ante comas.
Quicquid Amalthea, quicquid Marpesia dixit,
 Heryphile Phæbo grata quod admonuit,
Quasq; albana sacras tyberis per flumina sortes
 Portarit, sicco perlueritq; sinu.
Hæc fore dixerunt belli mala signa cometen,
 Multus & in terras deplueritq; lapis.
Atq; tubas, atq; arma ferunt strepitantia cælo
 Audita, & lucos præcinnisse fugam.
Ipsam etiam solem defectum lumine uidit
 Iungere pallentes nubilus annus equos,
Et simulachra Deum lachrymas fuisse tepentes,
 Fataq; uocales præmouisse boues.
Hæc fuerant olim, sed tu iam mitis Apollo
 Prodigia indomitis merge sub æquoribus,
Vt succensa sacris crepitet bene laurea flammis,
 Omne quo felix, & sacer annus eat.
Laureus ubi bona signa dedit, gaudete coloni.
 Distendet spicis horrea plena Ceres.
Oblitus & musto feriet pede rusticus ungas,
 Dolia dum, magni deficiuntq; lacus.
At madidus Baccho sua festa parilia pastor
 Concanet, à stabulis tunc procul este lupi.
Ille leuis stipulæ solennis potus acruos
 Accendet flammis, transilietq; sacras.

Et factus matrona dabit, natusq; parenti
Oscula compressis auribus eripiet.
Nec tædebit auum paruo aduigilare nepoti,
Balbaq; cum puero dicere uerba senem.
Tunc operata Deo pubes discumbet in herba
Arboris antiquæ qua leuis umbra cadet.
Aut è ueste sacris tendent umbracula fertis
Vincta, coronatus stabit & ipse calix.
At sibi quisq; dapes, & festas extruct alte
Cespitibus mensas, cespitibusq; torum.
Ingeret hic potus iuuenis, male dicta puellæ
Postmodo quæ uotis irrita facta uelit.
Nam ferus ille suæ plorabit sobrius idem,
Et se iurabit mente fuisse mala.
Pare tua pereant arcus, pereantq; sagittæ
Phœbe, modo in terris erret inermis amor,
Ars bona, sed postquam sumpsit sibi tela Cupido,
Hei mihi quàm multis ars dedit illa malum,
Et mihi præcipue, taceo cum saucius annum,
Et faueo morbo, cum iuuat ipse dolor.
Vixq; cano Nemesim, sine qua uersus mihi nullus
Verba potest, iustos aut reperire pedes.
At tu (nam diuûm seruat tutela poetas)
Præmoneo uati parce puella sacro.
Vt Messalinum celebrem, cum præmia belli
Ante suos currus oppida uicta feret,
Ipsè gerens laurus, lauro deuinctus agrest
Miles io magna uoce triumphæ canet,
Tunc Messala meus pia det spectacula turbæ,
Et plaudat curru prætereunte pater.

T I B.

Annue, sic tibi sint intonsi Phœbe capilli,
Sic tua perpetuo sit tibi casta soror.

ELEGIA VI.

C Astra Macer sequitur, tenero quid fiet amor?
Sic comes, & collo fortiter arma gerat.
Et seu longa uirum terræ uia, seu uaga ducent
Aequora, cum telis ad latus ire uolet.
V re puer quæso tua qui ferus otia liquit,
Atq; iterum erronem sub tua signa uocat.
Quod si militibus parces, erit hic quoq; miles
Ipse, leuem galea, qui sibi potet aquam.
C astra peto, ualeatq; Venus, ualeantq; puellæ.
Et mihi sunt uires, & mihi facta tuba est.
Magna loquor, sed magnifice mihi magna locuto
Excutiunt clausæ fortia uerba fores.
I uraui quoties rediturum ad limina nunquam,
Cum bene iuraui, pes tamen ipse redit.
A cer amor fractas utinam tua tela sagittas,
Salicet extinctas, aspiciamq; faces.
Tu miserum torques, tu me mihi dira precari
Cogis, & insana mente nefanda loqui.
I am mala finissem leto, sed credula uitam
Spes fouet, & melius cras fore semper ait.
S pes alit agricolas, spes sulcis credit aratis
Semina, quæ magno fœnore reddat ager.
Hæc laqueo uolucres, hæc captat arundine pisces.
Cum tenues hamos abdidit ante abus.
S pes etiam ualida solatur compede uinctum,
Crura sonant ferro, sed canit inter opus.
S pes facilem Nemesim spondet mihi, sed negat illa,

Hei mihi ne uincas dura puella deam.
P arce per immatura tuæ precor ossa sororis.
sic bene sub tenera parua quiescat humo.
I lla mihi sancta est, illius dona sepulchro,
Et madefacta meis ferta feram lachrymis.
I llus ad tumulum fugiam, supplexq; sedebo,
Et mea cum muto fata querar cinere.
N on feret usq; suum te propter flere clientem,
Illius ut uerbis sis mihi dura ueto.
N e tibi neglecti mittant mala somnia manes,
Mœstaq; sopitæ stet soror ante torum.
Q ualis ab exælsa præceps delapsa fenestra
Venit ad infernos sanguinolenta lacus.
D esino, ne dominæ luctus renouentur acerbi.
Non ego sum tanti, ploret ut illa semel.
N ec lachrymis oculos digna est fœdare loquaces,
Lena nocet nobis, ipsa puella bona est.
L ena uetat miserum Phyrne, furtimq; tabellas
Occulto portans itq; reditq; sinus.
S æpe ego cum dominæ dulces à limine diro
Agnosco uoces, hæc negat esse domi.
S æpe ubi nox promissa mihi est, languere puellam
Nuntiat, aut aliquas extimuisse minas.
T unc morior curis, tunc mens mea perdita fingit,
Quis ue meam teneat, quot teneat ue modis,
T unc tibi lena precor diras satis anxia uimas,
Mouerit e' uotis pars quotacumq; deos.

FINIS.

ALBII TIBULLI EQVITIS RO-
MANI, LIBER TERTIVS.

Artis Romani festæ uenere calen-
dæ,
m Exoriens nostris hic fuit annus
auis,
Et uaga nunc certa discurrunt
undiq; pompa,
Perq; uias urbis munera, perq; domos
D icite pierides, quo nam donetur honore
seu mea, seu fallor, cara Neæra tamen.
C armine formosæ, pretio capiuntur auaræ,
Gaudeat, ut digna est, uersibus illa meis.
L utea sed niueum inuoluat membrana libellum,
Pumicet, & canas tondeat arte comas,
S ummaq; prætexat tenuis fastigia chartæ,
Indicet ut nomen littera facta tuum.
A tq; inter geminas pingantur cornua frontes,
Sic etenim comptum mittere oportet opus.
P er uos authores huius mihi carminis oro,
Castaliâq; umbram, pieriosq; lacus.
I te domum, cultumq; illi donate libellum
Sicut erat, nullus defluat inde color.
I lla mihi referat, si nostri mutua cura est,
An minor, an toto pectore deciderim.
S ed primum nympham largæ donate salute,
Atq; hæc submisso dicite uerba sono.
H æc tibi uir quondam, nunc frater casta Neæra
Mittit, & accipias munera parua, rogat.

Tēq; suis iurat caram magis esse medullis,
Sive sibi coniux, sive futura soror.

Sed potius coniux, huius spem nominis illi
Auferet extincto pallida ditis aqua.

ELEGIA II

q Vi primum caram iuueni, carumq; puellae
Eripuit iuuenem, ferreus ille fuit

Durus & ille fuit, qui tantum ferre dolorem,
Vivere & erepta coniuge qui potuit.

Non ego firmus in hoc, non hæc patientia nostro
Ingenio, frangit fortia corda dolor.

Nec mihi uera loqui pudor est, uitæq; fateri
Tot mala perpesæ tot superesse meæ.

Ergo ego cum tenuem fuero mutatus in umbram,
Candidaq; ossa super nigra fauilla teget,

Ante meum ueniat longos incompta capillos,
Et fleat ante meum mœsta Neæra rogem.

Sed ueniet caræ matris comitata dolore,
Mœreat hæc genero, mœreat illa uiro,

Pæfata ante meos manes, animamq; rogata,
Persusæq; pias ante liquore manus.

Pars quæ sola mei superabit corporis ossa
Incinctæ nigra candida ueste legent,

Et primum annoso spargent collecta lyæo,
Mox etiam niueo fundere lacte parent.

Post hæc carbaceis humorem tollere uentis,
Atq; in marmorea ponere sicca domo.

Ilic quas mittit diues panchaia merces,
Eoiq; arabes, diues & assyria.

Et nostri memores lachrymæ fundantur eodem

TIB.

Sic ego componi uersus in ossa uelim.
Sic tristem mortis demonstret littera causam,
 Atq; hæc in celebri carmina fronte notet.
Lygdamus hic situs est, dolor huic, & causa Neæra,
 Coniugis ereptæ causa perire fuit.

ELEGIA

III

Quid prodest cælum uotis impleſſe Neæra?
 Blandaq; cum multa thura dedisse precæ?
Non ut marmorei prodirem è limine tecti
 Insignis clara, conspicuusq; domo,
Aut ut multa mei renouarent iugera tauri?
 Et magnas messes terra benigna daret.
Sed tecum ut longæ sociarem gaudia uitæ,
 Inq; tuo caderet nostra senectæ sinu.
Tunc cum præmensæ defunctus tempora lucis
 Nudus lethæa cogerer ire rate.
Nam graue quid prodest pondus mihi diuitis auri,
 Aruaq; si findant pinguiæ mille boues?
 Quid'ue domus prodest phrygiæ innixa columnis,
 Tænare siue tuis, siue Chariste tuis?
Et nemora in domibus sacros imitantia lucos,
 Auratæq; trabes, marmoreumq; solum?
 Quid'ue in erythræo legitur quæ littore concha,
 Tinctaq; sydonio murice lana iuuat?
Et quæ præterea populus miratur in illis,
 Inuida quæ falso plurima uulgus amat.
Non opibus mentes homini, curæq; leuantur,
 Nam Fortuna sua tempora lege gerit.
Sit mihi paupertas tecum iucunda Neæra.
 Et sine te regum munera nulla uolo.

O niueam, quæ te poterit mihi reddere lucem.
 O mihi felicem terq; quaterq; diem.
 At si pro dulci reditu quæcunq; uouentur
 Audiat auersa non meus aure Deus.
 Nec me regna iuuant, nec lydius aurifer amnis,
 Nec quas terrarum sustinet orbis opes.
 Hæc alij cupiant, liceat mihi paupere cultu
 Securo cara coniuge posse frui.
 Adis, & timidus fæneas saturnia uotis,
 Et fæneas concha cypria uestigia tua.
 Aut si fata negant reditum, tristesq; sorores
 Stamina quæ ducunt, quæq; futura neunt,
 Me uocet in uastos amnes, nigramq; paludem
 Diues in ignaua luridus orcus aqua.

ELEGIA IIII

Id meliora ferant, nec sint insomnia uera,
 Quæ tulit hesternæ pessima nocte quies.
 Ite procul uani, falsumq; auertite uisum,
 Desinite in uotis quærere uelle fidem.
 Diui uera monent, uenturæ nuntia sortis,
 Vera monent thuscis exta probata uiris.
 Somnia fallaci ludunt temeraria nocte,
 Et pauidas mentes falsa timere iubent.
 Et uanum metuens hominum genus, omnia noctis
 Farre pio placant, & saliente sale.
 Et tamen, ut cunq; est, siue illi uera moneri,
 Mendaci somno credere siue uolent,
 Efficiat uanos noctis Lucina timores
 Et frustra immeritum pertimuisse uelit.
 Si mea nec turpi mens est obnoxia facto,

T I B .

Nec læsit magnos impia lingua Deos.

I am nox ætherium nigris emersa quadrigis
Mundum coeruleo lauerat amne rotas.

Nec me sopierat menti Deus utilis ægræ
Somnus, sollicitas deficiat ante domos.

Tandem cum summo Phœbus prospexit ab ortu,
Pressit languentis lumina sera quies,

Hic iuuenis casta redimitus tempora lauro
Est uisus nostra ponere sede pedem,

Non illo quicquam formosius ulla priorum
Aetas, humanum nec uidet illud opus.

Intonsi crines longa ceruice fluebant,
Stillabat tyrio myrtea rore coma.

Candor erat, qualem præfert latonia luna,
Et color in niueo corpore purpureus,

Ut iuueni primum uirgo deducta marito,
Inficitur teneras ore rubente genas.

Ut cum contexunt amaranthis alba puellæ
Lilia, & autumnio candida mala rubent.

Ima uidebatur talis illudere palla.
Nanq; hæc in nitido corpore uestis erat.

Artis opus raræ fulgens testudine & auro
Pendebat læua garula parte lyra.

Hanc primum ueniens plectro modulatus eburno
Felices cantus ore sonante dedit.

Sed postquam fuerant digiti cum uoce locuti,
Edidit hæc tristi dulcia uerba modo.

Salue cura Deum, Casto nam rite poetæ,
Phœbusq; , & Bacchus, pieridesq; fruunt.

Sed proles semeles Bacchus, doctæq; sorores
Dicere

Dicere non norunt, quid ferat hora sequens,
A t mihi fatorum leges, æuiq; futuri
E uentura pater posse uidere dedit.
Quare ego quæ dico non fallax accipe uates,
Quodq; Deus uero Cynthius ore ferat.
Tantum carat tibi, quantum nec filia matri,
Quantum nec cupido bella puella uiro,
Pro qua sollicitas cœlestia numina uotis,
Quæ tibi se curos non sinit ire dies,
E t cum te fusco somnus uelauit amictu,
Vanum nocturnis fallit imaginibus.
Carmenibus celebrata tuis formosa Neæra
Alterius manult esse puella uiri,
Diuersasq; suas agitat mens anxia curas,
Nec gaudet casta nupta Neæra domo.
A h crudele genus, nec fidum fœmina nomen,
A h pereat, didicit fallere si qua uirum.
Sed flecti poterit, mens est mutabilis illi.
Tu modo cum multa brachia tende fide.
Sæuus amor docuit dominæ fera uerba minantis,
Sæuus amor docuit uerbera posse pati.
M e quondam A dmeti niueas pauisse iuuenas,
Non est in uanum fabula ficta iocum,
Tunc ego nec cithara poteram gaudere sonora,
Nec similes chordis reddere uoce sonos,
Sed perlucenti cantus meditabar auena,
Ille ego Latonæ filius, atq; Iouis.
Nescit quid sit amor iuuenis, si ferre recusas
Immitem dominam, coniugumq; ferum.
E rgo ne dubita blandas adhibere querelas,

D D

T I B.

Vincuntur molli pectora dura prece.
 Quod si uera canunt sacris oracula templis,
 Hæc illi nostro nomina dicta refer.
 Hoc tibi coniugium promittit Delius ipse
 Felix, ac alium desine uelle uirum.
 Dixit, & ignauus defluxit corpore somnus.
 Ah ego ne possim tanta uidere mala.
 Nec tibi crediderim uotis contraria uota,
 Nec tantum crimen pectore inesse tuo.
 Nam te nec uasî genuerunt æquora ponti,
 Nec flammam uoluens ore chimæra fero.
 Nec canis anguinea redimitus terga cæterua,
 Cui tres sunt lingue, tergeminumq; caput,
 Scylla q; uirgineam canibus submista figuram.
 Nec te conceptam sæua leæna tulit.
 Barbaras nec scythiæ tellus, horrenda uel syrtis,
 Sed culta, & duris non habitanda domus.
 Et longe ante alios omnes mitissima mater,
 Isq; pater, quo non alter amabilior.
 Hæc Deus in melius crudelia somnia uertat,
 Et iubeat tepidos irrita ferre notos.

E L E G I A V

Os tenet hebruscis manat quæ fontibus unda
 Unda sub æstiuum non adeunda canem.
 Nunc autem sacris baiarum maxima lymphis,
 Cum se purpureo uere remittit humus.
 At mihi Persephone nigram denuntiat horam.
 Immerito iuueni parce nocere dea.
 Non ego tentavi nulli temeranda deorum
 Audax laudandæ sacra docere deæ,

Nec mea mortiferis infecit pocula succis
 Dexterâ, nec cuiquam certa uenena dedi.
 Nec nos sacrilegos templis admouimus ignes,
 Nec cor sollicitant facta nefanda meum.
 Nec nos insanæ meditantes iurgia lingue
 Impia in aduersos soluimus ora Deos.
 Et non dum cani nigros læsere capillos,
 Nec uenit tardo curua senectâ pede,
 N atalem primo nostrum uidere parentes
 Cum cecidit fato consul uterq; pari.
 Quid fraudare iuuat uitæ crescentibus uuis?
 Et modo nata mala uellere poma manu?
 Parcite, pallentes umbras quicunq; tenetis,
 Durâq; sortiti tertia regna Dei.
 E lysios olim liceat cognoscere campos,
 Lethæamq; ratem, cimeriosq; lacus.
 Cum mea rugosa pallebunt ora senectâ,
 Et referam pueris tempora prisca senex.
 Atq; utinam uano nequicquam terrear æstu,
 Languent ter quinos sed mea membra dies,
 Atq; mihi thuscæ celebrantur numina lymphæ,
 Et facilis lenta pellitur unda manu.
 Viuite felices, memores & uiuite nostri,
 Siue erimus, seu nos fata fuisse uelint,
 Interea nigras pecudes promittite diti,
 Et niuei lactis pocula mista mero.

ELEGIA VI

Andide liber ades, sic sit tibi mystica uitis
 Sic edera semper tempora uincta feras.

DD 2

TIB.

Aufer & ipse meum pariter medicando dolorem,
 Sæpe tuo cecidit munere victus amor.
Care puer madeant generoso pocula Baccho,
 Et nobis prona funde falerna manu.
Ite procul durum curæ genus, ite labores,
 Fulserit hic niueis delius alitibus.
Vos modo proposito dulces faueatis amici,
 Ne'ue neget quisquam me duce se comitem.
At si quis uini certamen mite recusat,
 Fallat eum tecto cara puella dolo.
Ille facit dites animos Deus, ille ferocem
 Contudit, & dominæ misit in arbitrium.
Armenias tigres, & fuluas ille leænas
 Vicit, & indomitis mollia corda dedit.
Hæc amor, & maiora uolet, sed poscite Bacchi
 Munera, quem uestrum pocula sicta iuuant.
Conuenit ex æquo, nec toruus liber in illos,
 Qui se, quiq; unâ uina iocosa colunt.
Iam uenit iratus nimium, nimiumq; seuerus,
 Qui timet irati numina magna bibat.
Quales his pœnas Deus hic, quantumq; minetur,
 Cadmææ matris præda cruenta docet.
Sed procul à nobis hic sit timor, illaq; si qua est
 Quid ualeat læsi sentiat ira Dei.
Quid precor ah demens, uenti temeraria uota
 Aeris & nubes diripienda ferant.
Quamuis nulla mei superest tibi cura Neæra,
 Sis felix, & sint candida fata tua.
At inos securæ reddamus tempora mensæ.
 Venit post multos una serena dies.

H ei mihi difficile est imitari gaudia falsa;
Difficile est tristi fingere mente iocum.
N ec bene mendaci risus componitur ore,
Nec bene sollicitis ebria uerba sonant.
Q uid queror infelix? turpes discedite curæ.
Odit lenæus tristia uerba pater.
G nosia Theseæ quondam periuria linguae
Fleuisti ignoto sola relicta mari.
S ic cecinit pro te doctus Minoi Catullus
Ingrati referens impia facta uiri.
V os ego nunc moneo felix, quicumq; dolore
Alterius disces posse carere tuo.
N ec uos aut capiant pendentia brachia collo,
Aut fallat blanda sordida lingua fide.
E t si perq; suos fallax iurauit ocellos,
Iunonemq; suam, perq; suam Venerem,
N ulla fides inerit. periuria ridet amantum
Iuppiter, & uentos irrita ferre iubet.
E rgo quid toties fallacis uerba puellæ
Conqueror, ite à me seria uerba precor.
Q uam uellem longas tecum requiescere noctes,
Et tecum longos peruigilare dies,
P erfida nec merito nobis, nec amica merenti
Perfida, sed quamuis perfida, cara tamen.
N aiada Bacchus amat, cessas o lente minister,
Temperet annosum martia lympa merum.
N on ego si fugiat, nostræ conuiuia mensæ
Ignotum cupiens uana puella torum
S ollicitus repetam tota suspiria nocte,
Tu puer & liquidum fortius adde merum,

TIB.

I andudum tyrio madefactus tempora nardo
 Debueram fertis implicuisse comas.
Ne tibi sit mea lux æque tam feruida cura,
 Vt uideo paucos ante fuisse dies.
Si quicquam tota commisi stulta iuuenta,
 Cuius me fatear penitusse magis,
Hesternam quàm te solum quod nocte reliqui
 Ardorem cupiens dissimulare meum.

ALBII TIBULLI EQVITIS RO-
 MANI, LIBER QVARTVS.

E Messala canam, quanquam
 mea cognita uirtus
 Terret, ut infirmæ ualeant sub
 sistere uires,
 Incipiam tamen à meritis, si car-
 mina laudes
 Deficiant, humiles tantis sim con-
 ditor actis.

Nec tua te præter chartis intexere quisquam
Facta queat, dictis, ut non maiora supersint.
Est nobis uoluisse satis, nec munera parua
Respueris, etiam Phæbo gratissima dona
Cres tulit, et cunctis Baccho incundior hospes
Icarus, ut puro testantur sydera cælo,
Erigoneq; canisq; neget ne longior ætas.
Quin etiam Alades Deus ascensurus olympum
Lætæ molorqueis posuit uestigia terris,
Parnaq; cælestes pacauit mæta, nec illis

S emper inaurato taurus cadit hostia cornu.
H ic quoq; sit gratus parvus labor, ut tibi possim
I nde alios, aliosq; memor componere uersus.
A lter dicat opus magni mirabile mundi,
Q ualis in immenso descenderit aere tellus,
Q ualis & in curuum pontus confluxerit orbem,
E t uagus è terris qua surgere nititur aer,
H uic & contextus passim fluat igneus æther,
P endentiq; super claudantur, ut omnia cælo.
A t quodcunq; meæ poterunt audere camœnæ,
S eu tibi par poterunt, seu quod spes abnuuit ultra
S iue minus, certeq; cœnent minus, omne mouemus
H oc tibi, ne tanto careat mihi nomine charta.
N am, quāquam antiquæ gentis superet tibi laudes,
N on tua maiorum contenta est gloria fama,
N ec quæris quid qua iudex sub imagine dicat,
S ed generis priscos contendis uincere honores
Q uam tibi maiores maius decus ipse futuris.
A t tua non titulus capiet sub nomine facta,
A eterno sed erunt tibi magna uolumina uersu,
C onuenientq; tuas cupidi componere laudes
V ndiq; quiq; cœnent uincto pede, quiq; soluto.
Q uers potius certamen erit, sim uictor in illis,
V t nostrum tantis inscribam nomen in actis.
Q uisq; tibi maiora gerit castris'ue, foro'ue,
N ec tñ hinc, aut hinc, tibi laus maior'ue, minor'ue,
I usta pari premitur ueluti cum pondere libra
P rona, nec hac plus parte sedet, nec surgit ab illa.
Q ualis inæquatum siquando onus urget utrinque
I nstabilis natat alterno depressior orbe.

T I B.

N am seu diuersi fremat inconstantia vulgus,
 N on alius sedare queat, seu iudicis ira
 S it placanda, tuis poterit mitescere uerbis.
 N on Pylos aut Itacæ tantos genuisse feruntur
 N estora, uel parua magnum decus urbis Vlysses,
 V ixerit ille senex quamuis, dum terna per orbem
 S ecula fertilibus titan decurrerit horis.
 I lle per ignotas audax errauerit urbes,
 Q ua maris extremis tellus includitur undis,
 N am cyconumq; manus aduersis reppulit armis,
 N on ualuit cyclops coeptos auertere cursus,
 C essit & ætneæ neptunius incola rupis
 V icta maroneo fœdatus lumina baccho.
 V exit & æolios placidum per neræa uentos,
 I ncultos adiit lestrygonas, antiphatenq;
 N obilis artacæ gelidos quos irrigat unda,
 S olum nec doctæ uerterunt pocula Circes.
 Q uamuis illa foret solis genus, apta uel herbis,
 A ptaq; uel cantu ueteres mutare figuras.
 C immerion etiam obscuras accessit ad oras,
 Q uæis nunquam candente dies apparuit ortu,
 S ue super terras Phœbus, seu curreret infra
 V idit ut inferno Plutoni subdita regna.
 M agna Deum proles leuibus discurreret umbris.
 P ræterijtq; cita sirenum littora puppi.
 I llum tergeminae nantem confinia mortis
 N ec scyllæ sæuo conteruit impetus orbe,
 C um canibus rapidas inter freta serperet undas,
 N ec uiolenta suo consumpsit more charybdis,
 V el si sublimis fluctus consurgeret imo,

V el si interrupto nudaret gurgite pontum,
N on uiolata uagi sileantur pascua solis.
N on amor, & fecunda atlantidos arua Calypsus
F inis & errorum misero phæacia tellus,
A tq; hæc seu nostras inter sunt cognita terras,
F abula siue nouum dedit his erroribus orbem,
S it labor illius tua dum fecundia maior.
N am te non alius belli tenet aptius artes,
Q ua deceat tutam castris deducere fossam,
Q ualiter aduersos hosti defigere nervos.
Q uem'ue locum ducto melius sit claudere uallo,
F ontibus ut dulces erumpat terra liquores.
V t facilisq; tuis aditus sit, & arduus hosti,
L audis & assiduo uigeat certamine miles.
Q uis tardam'ue sudem melius, celerem'ue sagittam
I ecerit, aut lento perfrigerit obuia pilo.
A ut quis equum celerem'ue arcto compefcere freno
P ossit, & effusas tardo permittere habenas,
I nq; uicem modo directo contendere cursu,
S eu libeat curuo melius contendere gyro,
P arma seu quos dextra uelit, seu læua tueri,
S iue hac, siue illac grandis uenit impetus hastæ,
A mplius aut signata cita loca tangere funda,
I am simul audacis ueniunt certamina Martis;
A duersisq; parant acies concurrere signis,
T unc tibi non desit, faciem componere pugnae,
S eu sit opus quadratum acies consistat in agmun,
R ectus inæquatis decurrat frontibus ordo,
S eu libeat duplicem, seu iunctum cernere Martem;
D extraq; ut leuum teneat, dextrumq; sinistra

TIB.

Miles, sitq; duplex gemini uictoria casus.
 At non per dubias errant mea carmina laudes.
 Nam bellis experta cano, testis mihi uictæ
 Fortis iapigia miles, testis quoq; fallax
 Pannonius, gelidas passim disiectus in alpe
 Testis arupinus, & pauper natus in armis.
 Quem si quis uideat uetus ut non fregerit ætas,
 Terna minus pyliæ miretur secula famæ,
 Nanq; senex longæ peragit dum secula uitæ
 Centum fecundos titan renouauit annos,
 Ipse tamen uelox celerem super edere corpus
 Audet equum, ualidisq; sedet moderator habenis,
 Te duce non alias conuersus terget domator
 Libera romanæ subiecit colla catenæ.
 Nec tamen his contentus eris, maiora peractis
 Instant, compertum est ueracibus ut mihi signis,
 Quers amthæonius nequeat certare Melampus.
 Nam modo fulgentem tyrio sub tegmine uestem
 Indueras, oriente die duce fertilis anni
 Splendidior liquidis cum sol caput extulit undis,
 Et fera discordes tenuerunt flamina uenti,
 Curua nec assuetos egerunt flumina cursus,
 Quin rapidum placidis etiam mare constitit undis,
 Vlla nec aerias uolucris perlabitur auras,
 Nec quadrupes densas depascitur aspera syluas
 Quin largita tuis sunt multa silentia uotis.
 Iuppiter ipse leui uectus per inania curru
 Affuit, & cælo uicinum liquit olympum,
 Intentaq; tuis precibus se præbuit aure,
 Cunctaq; ueracæ capite annuit additus aris.

Lætior eluxit structos super ignis acervos.
Quin hortante Deo magnis insistere rebus
Inape, non ydem tibi sunt, alijsq; triumphis,
Non te vicino remorabitur obuia Marte
Gallia, nec latis audax Hispania terris.
Nec fera rhetæo tellus obsessa colono.
Nec qua uel Nilus, uel regia lympha diaspes
Profluit, aut rapidus Cyri dementia Gindes,
Cretæis ardens aut unda Caystria campis.
Nec qua regna uago Tomyris finiuit Araxe,
Impia nec sæuis celebrans conuiuia mensis.
Ultima uianus Phæbo tenet arua padæus,
Quaq; hebrus, tanaisq; getas rigat, atq; mosinos,
Quid moror? oceanus ponto qua continet orbem,
Nulla tibi aduersis regio sese offeret armis.
Te manet inuictus romano marte britanus,
Teq; interiecto mundi pars altera sole.
Nam arcinuso consistit in aere tellus,
Et quinq; in partes totos disponitur orbes,
Atq; duæ gelido uastantur frigore semper,
Illic et densa tellus absconditur umbra,
Et nulla incepto perlabitur unda liquore,
Sed durata riget densam in glaciemq; , niuemq; ,
Quippe ibi nonnunquam titan super ingerit ortus,
At media est Phæbi semper subiecta calori,
Seu propior terris æstiuum fertur in orbem.
Seu celer hybernas properat decurrere lucas
Non ergo pressa tellus consurgit aratro,
Nec frugem segetes præbent, nec pabula terræ.
Non illic colit arua Deus, Bacchus'ue, Ceres'ue,

T I B.

N ulla nec exustas habitant animalia partes.
 F ertilis hanc interposita est, interq; rigentes,
 N estraq; & huic aduersa solo pars altera nostro,
 Q uas similes utrinq; tenens uicinia coeli
 T emperat alter & alterius uires neqat aer.
 H inc placidus nobis per tempora labitur annus.
 H ic & colla iugo didicit summittere Taurus,
 E t lenta excelsos uitis conscendere ramos.
 T ondeturq; seges maturos annua partus,
 E t ferro tellus, pontus confinditur ære.
 Q uin etiam structis exurgunt oppida muris.
 E rgo ubi præclaros poscent tua facta triumphos,
 S olus utroq; idem diceris magnus in orbe.
 N on ego, sum satis ad tantæ præconia laudis
 I pse mihi non si præscribat carmina Phæbus.
 E st tibi qui possit magnis se acingere rebus
 V algius, æterno propior non alter Homero.
 L anguida non noster peragit labor otia, quamuis
 F ortuna (ut mos est illi) me aduersa fatiget.
 N am mihi cum magnis opibus domus alta niteret,
 C ui fuerant flauiditantes ordine sulci,
 H orrea foecundis indeficientia mensis,
 C uiq; pecus denso pascebant agmine colles,
 E t domino satis, & nimium furiq; lupoq;
 N unc desyderium superest. nam cura nouatur,
 C um memor acitos semper dolor admonet annos.
 S ed licet asperiora cadant, spolierq; relictis,
 N on te deficient nostræ memorare camænae,
 N ec solum tibi pierij tribuentur honores,
 P ro te uel rapidas ausim maris ire per undas,

A duersis hyberna licet tumeant freta uentis,
Pro te uel solus densis obistere turmis,
Vel paruum aetnae corpus committere flammæ,
Sum quodcunq; tuum est, nostri si paruula cura.
Sit tibi quanta libet. si sit modo, non mihi regna
Lydia, non magni potior sit fama Gylippi,
Posse me letas nec mallem mittere chartas,
Quod tibi si uersus noster totus ue minus ue,
Vel bene si notus, summo uel mœret in ore
Nulla mihi statuent finem te fata canendi.
Quin etiam in ea tunc tumulus cum texerit ossa,
Seu matura dies fato properat mihi mortem,
Longa manet seu uita, tamen mutata figuram,
Seu me finget equum rigidos percurrere campos
Doctum, seu tardi pecoris sim gloria taurus,
Sive ego per liquidum uolucris uehar aera pennis
In quencunq; hominem me longa receperit ætas,
Inceptis de te subtexam carmina chartis.

LAUS SVLPITIAE AD MARTEM.

Sulpitia est tibi culta tuis Mars magne calêdis,
 spectatum è cœlo, si sapias, ipse ueni.
Hoc Venus ignoscet, at tu uiolente caueto,
 Ne tibi miranti turpiter arma cadant.
Illius ex oculis cum uult exurrere diuos,
 Accendit geminas lampadas acer amor;
Illam quicquid agit, quoquo uestigia mouit,
 Componit furtim, subsequiturq; decor.
Seu soluit crines, fufis decet esse capillis,
 Seu compsit, comptis est ueneranda comis.
Vrit seu tyria uoluit procedere palla.

T I B.

Vrit seu nivea candida ueste uenit.

T alis in aeterno felix Vertunus olympo,
Mille habet ornatus, mille decenter habet.

S ola puellarum digna est, cui mollia caris
Vellera det succis bis madefacta tyros,

P ossideatq; metit quicquid bene olentibus aruis
Cultor odoratae diues arabs segetis,

E t quascunq; niger rubro de littore conchas
Proximus cois colligit indus aquis.

H anc uos pierides festis cantate calendis,
Et testudinea Phoebe superbe lyra.

H oc solenne sacrum multos celebretur in annos,
Dignior est uestro nulla puella choro.

SVLPITIA AD CHERINTHVM.

P Arce meo iuueni, seu q; bona pascua campis,
Seu colis umbrosi denia montis aper,

N ectibi sit duros acuisse in pectora dentes,
In columem custos hunc mihi seruet amor.

S ed procul abducit uenandi Delia cura.

O pereant syluae, deficientq; canes.

Q uis furor est, quæ mens densos indagine colles
Claudentem, teneras ledere uelle manus?

Q uid ue iuuat furtim latebras intrare ferarum?
Candidaq; hamatis crura notare rubis?

S ed tamen, ut tecum liceat Cherinthe uagari,
Ipsa ego per montes retia torta feram.

I psa ego uelocis quæram uestigia cerui,
Et demam celeri ferrea uincla cani.

T unc mihi tunc placeant syluae, si lux mea tecum
Arguar ante ipsas concubuisse plagas.

Tunc ueniat licet ad casses, illæsus abibit,
 Ne Veneris cupida gaudia turbet aper.
Tunc sine me sit nulla Venus, sed lege Dianæ
 Caste puer castæ retia tende manu.
Et quæcunq; meo furtim subrepat amori,
 Inadat in sænas diripienda feras.
At tu uenandi studium concede parenti,
 Et celer in nostros ipse recurre sinus.

AD PHOEBVM.

Huc ades, & teneræ morbos expelle puellæ,
 Huc ades intonsa Phœbe superbe coma.
Crede mihi propera, nec te iam Phœbe pigebit
 Formosæ medicas applicuisse manus.
Effice ne macies pallentes occupet artus;
 Neu notet informis pallida membra color.
Et quodcunq; mali est, & quicquid triste timemus,
 In pelagus rapidis euehat amnis aquis.
Sancte ueni, tecumq; feras quicunq; saporis,
 Quicunq; & cantus corpora fessa leuant.
Neu iuuenem torque, metuit qui fata puellæ,
 Votaq; pro domina uix numeranda facit.
Interdum uouet, interdum quod langueat illa,
 Dicit in æternos aspera uerba Deos.
Pone metum Cherinthe, Deus non lædit amantes.
 Tu modo semper ama, salua puella tibi est.
Nil opus est fletu, lachrymis erit aptius uti,
 Si quando fuerit tristior illa tibi.
At nunc tota tua est, te solum candida secum
 Cogitat, & frustra credula turba sedet.
Phœbe fave, laus magna tibi tribuetur in uno

T I B.

Corpore seruato restituisse duos.

I am cēleber, iam lētus eris, cum debita reddet
Certatim sanctis lētus uterq; focis.

T unc te felicem dicet pia turba deorum.
Optabunt artes & sibi quisq; tuas.

AD CHERINTHVM.

e st q te Cherinthe dies dedit hic mihi sanctus
Atq; inter festos semper habendus erit,

T e nascente nouum parca cecinere puellis
seruitium, & dederunt regna superba tibi.

V ror ego ante alias, iuuat hoc Chirinthe quod uror
si tibi de nobis mutuus ignis adest.

M utuus adsit amor, tua per dulcissima furti,
Perq; tuos oculos, per geniumq; rogo.

M ane geni, cape thura libens, uotisq; faucto,
si modo cum de me cogitat, ille ualet.

Q uod si forte alios iam nunc suspirat amores,
Tunc precor infidos sancte relinque focos.

N ec sis nunc iniusta Venus, uel seruiat æque
vinctus uterq; tibi, uel mea uincla leua.

S ed potius ualida teneamur uterq; cathena,
Nulla queat posthac quam soluisse dies.

O ptat idem iuuenis, quod nos, sed tutius optat.
Nam pudet hæc illum dicere uerba palam.

A t tu natalis quoniam Deus omnia sentis,
Annue, quid refert clam'ue, palam'ue roget?

AD IVNONEM.

n Atalis Iuno sanctos cape thuris æternos,
Quos tibi dat tenera docta puella manu.

T ota tibi est hodie, tibi se lætissima compsit,
Staret

Staret ut ante tuos conspicienda focos.

Illa quidem ornandi causas tibi diua relegat,
Est tamen occulte cui placuisse uelit.

At tu sancta faue, ne nos duellat amantes,
Sed inueni quæso mutua uincla para.

Sic bene compones ulli non ille puellæ
seruire, aut cuiquam dignior illa uiro.

Nec possit cupidos uigilans deprehendere custos,
Fallendiq; uias mille ministret amor.

Annue, purpureaq; ueni perlucida palla,
Ter tibi sit libo, ter dea casta mero.

Precipit & natæ mater studiosa, quod optat,
Illa aliud tacita iam sua mente rogat.

Vritur, ut celeres urunt altaria flammæ,
Nec liceat quamuis sana fuisse uelit.

Sit inueni gratæ, adueniet cum proximus annus,
Hic idem uotis iam uetus adsit amor.

AD VENEREM.

t Andem uenit amor, qualem texisse pudori
Quàm nudasse alicui sit mihi fama magis.

Exorata meis illum Cytherea amœnis
Attulit in nostrum, deposuitq; sinum.

Exoluit promissâ Venus mea gaudia, narret,
Dicatur siquis non habuisse suam.

Non ego signatis quicquam mandare tabellis
Ne legat id nemo quàm meus ante uelim,

Sed peccasse inuat uultus componere famæ,
Tædet cum digno digna fuisse ferar.

AD MESSALAM.

i Nuius natalis adest, qui rure molesto,

EE

TIB.

Et sine Cherintho tristis agendus erit.
Dulcius urbe quid est? an uilla sit apta puellis,
 Atq; aretino frigidus amnis agro?
Iam nimium Messala mei studiose quiescas.
 Non tempestuæ sæpe propinque uiæ.
Hic animum, sensusq; meos abducta relinquo,
 Arbitrio quamuis non sinis esse meo.

DE NATALI DIE.

Scis iter ex animo sublatum triste puellæ
 Natali Romæ non sinit esse suo.
Omnibus ille dies nobis natalis agatur,
 Qui nec opinanti nunc tibi forte uenit.

AD SVLPITIAM

Gratum est securus multum qd̄ iā mihi de me
 Permittis subito ne male inepta cadam.
Sit tibi cura togæ potior, pressumq; quasillo
 Scortum, quàm Serui filia Sulpitia.
Solliciti sunt pro nobis quibus illa dolori est,
 Nec credam ignoto maxima cura toro.

AD CHERINTHVM.

Est'ne tibi Cherinthe tuæ placature puellæ,
 Qui mea nunc uexat corpora fessâ calor.
Ahego non aliter tristes euincere morbos
 Optarim, quàm te sic quoq; uelle putem.
Nam mihi quid prosit morbos euincere? quid tu
 Nostra potes læto pectore ferre mala?
Ne tibi sit mea lux æque tam feruida cura,
 Vt uideor paucos ante fuisse dies,
Si quicquam tota commisi stulta iuuenta
 Cuius me fatear poenituisse magis,

Hesternam quàm te solum, quod nocte reliqui
Ardorem cupiens dissimulare meum.

AD AMICAM.

N Vlla tuum titulis subducat fœmina lectum
Hoc primum iuncta est fœdere nostra uenus.

Tu mihi sola places, nec iam te præter in urbe
Formosa est oculis ulla puella meis,

Atq; utinam posses uni mihi bella uideri.
Displiceas alijs, sic ego tutus ero.

N il opus inuidia est, procul absit gloria vulgi,
Qui sapit, in tacito gaudeat ille sinu.

Sic ego secretis possum bene uiuere syluis,
Qua nulla humano sit uia trita pede.

Tu mihi curarum requies, tu nocte uel atra
Lumen, & in solis tu mihi turba locis.

Nunc licet è coelo mittatur amica Tibullo
Mittetur frustra, deficietq; Venus.

Hæc per sanctæ tuæ Iunonis numina iuro,
Quæ sola ante alios est tibi magna Deos.

Quid facio demens? heu cui mea pignora credo
Iuravi stulte prodeat iste timor.

Nunc tu fortis eris, nunc tu me audacius ures,
Hoc peperit misero garula lingua malum.

Iam faciam quodcunq; uoles, tuus usq; manebo,
Nec fugiam notæ seruitium dominæ.

Sed Veneris sanctæ considam uinctus, ad aras,
Hæc notat iniustos, supplicibusq; fauet.

DE INFAMIA SVÆ PVELLÆ.

Vmor ait crebro nostram peccare puellam,
Nunc ego me surdis auribus esse uelim.

TIB.

Crimina non hæc sunt nostro sine facta dolore.

Quid miserum torques, rumor acerbe tace.

EPITHAPHION TIBULLI.

E quoq; Virgilio comitem non æqua Tibulle:

Mors iuuenem campos misit ad elysios,

Ne foret, aut elegis molles qui fleret amores,

Aut caneret forti regna bella pede.

FINIS.

O. NASONIS ELEGIA DEFLENS
TIBULLI IMMATVRAM
M O R T E M.

m Emmona si mater, mater plorauit Achillem,
Et tangunt magnas tristia fata deas,
F lebilis indignos elegia solue capillos,
Ah nimis ex uero nunc tibi nomen erit.
I lle tui uates operis, tua fama Tibullus
Ardet in extracto corpus inane rogo,
E ac puer Veneris fert euersamq; pharetram,
Et fractos arcus, & sine luce facem.
A spice, demissis ut eat miserabilis alis,
Pectoraq; infesta tundat aperta manus.
E xapiunt lachrymas sparsi per colla capilli,
Oraq; singultu concutiente sonant.
F ratris in Aeneae sic illum funere dicunt
Egressum castris pulcher Iule tuis.
N ec minus est confusa Venus moriente Tibullo,
Quam iuueni rupit cum ferus inguen aper.
A t sacri uates, & diuum cura uocatur,
Sunt etiam qui nos numen habere putent.
S ciliat omne sacrum mors importuna profanat,
Omnibus obscuras inicit illa manus.
*Q*uid pater Ismario, quid mater profuit Orphee?
Carmine quid uictas obstupuisse feras?
E t Linum in syluis idem pater edidit altis,
Dicitur inuicta concanuisse lyra.
A spice maeniden, a quo ceu fonte perenni
Vatum pierys ora rigantur aquis,

TIB.

Nunc quoq; summa dies nigro summersit auerno,
 Effugiunt auidos carmina sola rogos.
Durat opus uatum Troiani fama laboris,
 Tardaq; nocturno tela retexta dolo,
Sic Nemesis longum, sic Delia nomen habebit,
 Altera cura recens, altera primus amor.
Quid nos sacra iuuant, qd nos Aegyptia profunt
 sistra, quid in uacuo secubuisse toro?
Cum rapiant male facta bonos, ignoscite fasso,
 sollicitor nullos esse putare deos.
Vine tamen moriture pius, cole sacra colentem,
 Mors grauis a' templis in caua busta trahet.
Carminibus confide bonis, iacet ecce Tibullus,
 Vix manet è toto parua quod urna capit,
Tè ne sacer uates flammæ rapuere rogales?
 Pectoribus pasci nec timuere tuis?
Aurea sanctorum potuissent templa deorum
 Vrere, quæ tantum sustinuerunt nefas,
Auertit uultus Erycis, quæ possidet arces.
 Sunt quoq; qui lachrymas continuisse negant.
Sed tamen hoc melius, quàm si phæacia tellus
 Ignotum uili supposuisset humo,
Hic certe manibus fugientes pressit ocellos
 Mater, & in cineres ultima dona tulit,
Hic soror in partem misera cum matre doloris
 Venit inornatas dilaniata comas,
Cumq; tuis sua iunxerunt Nemesisq; priorq;
 Oscula, nec solos desituere rogos,
Delia discedens felicius inquit amata
 sum tibi, uixisti dum tuus ignis eram.

Cui Nemesis, quid ais tibi sunt mea damna dolori?

Me tenuit moriens deficiente manu,

Si tamen e' nobis aliquid nisi nomen & umbra

Restat, in elysia ualle Tibullus erit.

Obuius huic uenies edera iuuenilia cinctus

Tempora cum Caluo docte Catulle tuo.

Tu quoq; si falsum est temerati crimen amici

Sanguinis atq; animæ prodige Galle tuæ,

His comes umbra tua est, si qua est mō corporis umbra

Hausisti numeros culte Tibulle pios.

Ossa quietæ precor tuta requiescere in urna,

Et sit humus cineri non onerosa tuo.

79
SEX. PROPERTII AVRELII NAV-
TAE ELEGIARVM LIBER PRIMVS.

AD TVLLVM.

.I.

.I. Diana

Ynthia prima suis miserum me
cepit ocellis ⁊

2 occhietti.

Contactum nullis ante cupidini
bus,

Tum mihi constantis deiecit lu-
mina fastus,

rimore

superbia

Et caput impositis pressit amor pedibus, *im to paro il carnefic*
D onec me docuit castas odisse puellas

Improbis, ⁊ nullo uiuere consilio,

E t mihi iam toto furor hic non deficit anno,

Cum tamen aduersos cogor habere deos.

2 reor

M imalion nullos fugiendo Tulle labores
sœuitiam duræ contudit Iasidos.

Asolata Pca

N am modo parthenis amens errabat in antris,

monte

Ibat ⁊ hirsutas ille uidere feras.

I lle etiam psiler percussus uulnere rami

pro telu

Saucius arcadijs rupibus ingemuit,

E rgo uelocem potuit domuisse puellam,

Tantum in amore preces, ⁊ bene facta ualent,

I n me tardus amor nonnullas cogitat artes,

1 d. et age more

Nec meminit notas (ut prius) ire uias.

A t uos deductæ quibus est fallacia lunæ, *in uita i mar*

Et labor in magicis sacra piare focis,

E n agedum dominæ mentem conuertite nostræ,

Et facite illa meo palleat ore magis,

a

PROPER.

moie
Tunc ego crediderim uobis, & sydera, & amnes
 Posse citius ducere carminibus.
Et uos, qui sero lapsus reuocatis amici,
 Quærite non sani pectoris auxilia.
Fortiter & ferrum, seuos patiemur & ignes,
 Sit modo libertas, quæ uelit ira loqui.
Ferte per extremas gentes, & ferte per undas
 Quæ non ulla meum foemina norit iter.
Vos remanete, quibus facili Deus annuet aure,
 Sitis & in tuto semper amore pares.
In me nostra Venus noctes exercet amaras,
 Et nullo uacuis tempore deficit amor.
Hoc moneo uitate malum, sua quæque moretur
 Cura, neque assueto mutet amore locum.
 Quod si quis monitis tardas aduerterit aures,
 Heu refert quanto uerba dolore mea.

AD CYNTHIAM.

*ipse d. uenit
 in arbori*
Quid inuadit ornato procedere uita capillo,
 Et tenuis cœa ueste mouere sinus?
Aut quid oronthea crines persfundere myrrha?
 Teque peregrinis uendere muneribus?
Naturaque decus mercato perdere cultu,
 Nec sinere in proprijs membra nitere bonis?
Crede mihi non ulla tuæ medicina figura est.
 Nudus amor formæ non amat artificem,
Aspice quos summittat humus formosa colores,
 Et ueniant ederae sponte sua melius,
Surgat & in solis formosius arbutus antris,
 Et sciat indociles currere lymphas uias,
Littora natiuis pellucunt picta lapillis,

Et uolucres nulla dulcius arte canunt.
 Non sic leucippus succendit Castora phœbe,
 Pollucem cultu non Thelaira soror,
 Non Idæ, & cupido quondam discordia Phœbo
 Eueni patrijs filia litoribus,
 Nec phrygium falso traxit candore maritum
 Aucta externis Hippodamia rotis,
 Sed facies aderat nullis obnoxia gemmis,
 Qualis apelleis est color in tabulis,
 Non illis studium uulgo conquirere amantes.
 Illis ampla satis forma pudicitia.
 Non ego nunc uereor, ne sim tibi uilior istis,
 Vni siqua placet culta puella sat est.
 Cum tibi præsertim Phœbus sua carmina donet,
 Aoniamq; libens Calliopea lyram,
 Vnica nec desit iucundis gratia uerbis,
 Omnia quæq; Venus, quæq; Minerva probat,
 His tu semper eris nostræ gratissima uitæ
 Tædia dum miseræ sint tibi luxuriæ.

AD CYNTHIAM

q Valis Thesea iacuit cedente carina
 Languida desertis gnoscia litoribus
 Qualis & accubuit primo cepheia somno
 Libera iam duris cotibus Andromede,
 Nec minus assiduus edonis fessa choreis
 Qualis in herbofo concidit appidano,
 Talis uisa mihi mollem spirare quietem,
 Cynthia non certis nixa caput manibus,
 Ebria cum multo traherem uestigia baccho,
 Et quaterent sera nocte facem pueri,

Apollo

Marsia Legit

pauentor.
Aurora

scop

PROPER.

Hanc ego, non dum etiam sensus deperditus omnes
 Molliter impresso conor adire toro,
Et quamvis duplici correptum ardore iuberent
 Hac amor, hac liber, durus uterq; Deus,
Subiecto leuiter positam tentare lacerto,
 Osculaq; admota sumere, & arma manu,
Non tamen ausus eram dominæ turbare quietem
 Expertæ metuens iurgia sæuitiæ,
Sed sic intentis hærebam fixus ocellis
 Argus ut ignotis cornibus inachidos.
Et modo soluebam nostra de fronte corollas,
 Ponebamq; tuis Cynthia temporibus,
Et modo gaudēbam lapsos formare capillos,
 Nunc furtina cauis poma dabam manibus,
Omniaq; ingrato largibar munera somno,
 Munera de prono sæpe uoluta sinu.
Et quoties raro duxti suspiria motu,
 Obstupui uano credulus auspicio,
Nequa tibi insolitos portarent uisa timores,
 Ne'ue quis inuitam cogeret esse suam,
Donec diuersas percurrrens luna fenestras,
 Luna moraturus sedula luminibus,
Compositos leuibus radijs patefecit ocellos,
 Sic ait in molli fixa toro cubitum,
Tandem te nostro referens iniuria lecto,
 Alterius clausis expulit è foribus,
Nanq; ubi longa meæ consumpsi tempora noctis,
 Languidus exactis hæc mihi syderibus,
Outinam tales perducas improbe noctes,
 Me miseram quales semper habere iubes,

Nam modo purpureo fallebam stamine somnum,
 Rursus & Orpheæ carmine fessa lyrae,
 Interdum grauius mecum deserta querebar
 Externo longas sæpe in amore moras,
 Dum me iucundis lapsam sopor impulit alis.
 Illa fuit lachrymis ultima cura meis.

AD BASSVM.

q Vid mihi tam multas laudando Basse puellas
 Mutatum domina cogis abire mea?
 Quid me non pateris uitæ quodcunq; sequetur,
 Hoc magis assueto uiuere seruitio?
 T u licet Antiopæ formam nycteidis, & tu
 Spartanae referas laudibus Hermionæ,
 E t quas cunq; tulit formosi temporis ætas,
 Cynthia non illas nomen habere sinat.
 N e dum si leuibus fuerit collata figuris,
 Inferior duro iudice turpis eat,
 H æc sed forma mei pars est extrema furoris,
 Sunt maiora, quibus Basse perire iuuat,
 I ngenius color, & in multis decus artibus, & quæ
 Gaudia sub tacita dicere ueste libet.
 Quo magis, & nostros contendis soluere amores,
 Hoc magis accepta fallit uterq; fide,
 N on impune feres, sciet hæc insana puella,
 Et tibi non tacitis uocibus hostis erit,
 N ec tibi me post hæc committet Cynthia, nec te
 Quæret, erit tanti criminis illa memor,
 E t te circum omnes alias irata puellas
 Deferet, heu nullo limine carus eris.
 N ullas illa suis contemnet fletibus aras,

PROPER.

Et quicumq; sacer, qualis ubiq; lapis,
Non ullo grauius tentatur Cynthia damno,
 Quam sibi cum rapto cessat amore Deus,
Precipue nostri maneat sic semper adoro,
 Nec quicq; ex illa, quod querar, inueniam.

AD AEMVLVM SVVM GALLVM.

i Nuide tu tandem uoces compeſce moleſtas,
 Et ſine nos curſu, quo ſumus, ire pares.
Quid tibi uiſ inſane meos ſentire furorẽ?
 Infelix properas ultima noſſe mala,
Et miſer ignotos ueſtigia ferre per ignes,
 Et bibere e' tota toxica Theſſalia.
Non eſt illa uagus ſimilis collata puellis,
 Molliter irarſci non ſolet illa tibi,
Quod ſi forte tuus non eſt contraria uotis,
 At tibi curarum millia quanta dabit.
Non tibi iam ſomnos, non illa relinquet ocellos
 Illa feros animis alligat una uiros.
Ah mea contemptus quoties ad limina curres,
 Cum tibi ſingultu fortia uerba cadent,
Et tremulis mœſtus orietur ſletibus horror,
 Et timor in formem ducet in ore notam,
Et quaecunq; uoles fugient tibi uerba querenti,
 Nec poteris qui ſis, aut ubi noſſe miſer,
Tum graue ſeruitium noſtræ cogere puellæ
 Diſcere, & excluſum quid ſit abire domum.
Nec iam pallorem toties mirabere noſtrum,
 Aut cur ſim toto corpore nullus ego.
Nec tibi nobilitas poterit ſuccurrere amanti.
 Neſcit amor priſcis cedere imaginibus,

Quod si parua tuæ dederis uestigia culpæ,
Quàm cito de tanto nomine rumor eris.
Non ego tum potero solatia ferre roganti,
Cum mihi nulla mei sit medicina mali,
Sed pariter miseri socio cogemur amore
Alter in alterius mutua flere sinu.
Quare quid possit mea Cynthia desine Galle
Querere, non impune illa rogata uenit.

AD TVLLVM.

Non ego nūc hadriæ uereor mare noscere tecū
Tulle, neq; ægeo ducere uela salo,
Cum quo riphæos possim conscendere montes,
Vltiusq; domos uadere memnonias,
Sed me complexæ remorantur uerba puellæ,
Mutatoq; graues sæpe colore preces,
Illa mihi totis argutat noctibus ignes,
Et queritur nullos esse relictæ deos,
Illa meam mihi iam se denegat, illa minatur,
Quæ solet irato tristis amica uiro.
His ego non horam possum durare querelis.
Ah pereat, si quis lentus amare potest.
An mihi sit tanti doctas cognoscere Athenas,
Atq; Asiæ ueteres cernere diuitias?
Vt mihi deducta faciat conuitia puppi
Cynthia, et insanis ora notet manibus?
Osculaq; opposito dicat sibi debita uento,
Et nihil infido durius esse uiro,
Tu patrui meritis conare anteire secures,
Et uetera oblitis iura refer socijs,
Nam tua non ætas unquam seruiuit amori,

PROPER.

Semper at armatæ cura fuit patriæ,
Et tibi non unquam nostros puer iste labores
 Afferat, & lachrymis omnia nota meis,
Me sine, quem semper uoluit fortuna iacere,
 Hanc animam extremæ reddere nequitia.
Multi longinquo periere in amore libenter,
 In quorum numero me quoq; terra tegat.
Non ego sum laudi, non natus idoneus armis,
 Hanc me militiam fata subire uolunt.
At tu seu mollis qua tendit Ionia, seu qua
 Lydia Pactoli tingit aratra liquor,
Seu pedibus terras, seu pontum carpere remis
 Ibis, & accepti pars eris imperij,
Tum tibi si qua mei ueniet non immemor hora,
 Viuere me duro sydere certus eris.

AD PONTICVM POETAM.

Cum tibi cadmeæ dicuntur Pontice Thebæ,
 Armaq; fraternæ tristia militiae,
Atq; ita sim felix primo contendis Homero,
 Sint modo fata tuis mollia carminibus,
Nos ut consuemus, nostros agitamus amores,
 Atq; aliquid duram querimus in dominam,
Nec tantum ingenuo, quantum seruire dolori
 Cogor, & ætatis tempora dura queri.
Hic mihi conteritur uitæ modus, hæc mea fama est,
 Hinc cupio nomen carminis ire mei.
Me laudent doctæ solum placuisse puellæ
 Pontice, & iniustas sæpe tulisse minas.
Me legat assidue post hæc neglectus amator,
 Et prosint illi cognita nostra mala,

Te quoq; si certo puer hic concusserit arcu,
 Quod nolim nostros cuiolasse deos,
Longe castra tibi, longe miser agmina septem
 Flebis, in aeterno surda iacere situ,
Et frustra cupies mollem componere uersum,
 Nec tibi subiciet carmina serus amor.
Tunc me non humilem mirabere saepe poetam,
 Tunc ego romanis praeferar ingenijs,
Nec poterunt iuuenes nostro reticere sepulchro,
 Ardoris nostri magne poeta iaces,
Tu came nostra tuo contemnas carmina fistu.
 Saepe uenit magno faenore tardus amor.

AD CYNTHIAM.

Et V'ne igitur demens? nec te mea cura moratur?
 An tibi sum gelida uilior illyria?
Et tibi iam tanti quicumq; est iste, uidetur,
 Vt sine me uento quolibet ire uelis?
Tu'ne audire potes uesani murmura ponti?
 Fortis & in dura naue iacere potes?
Tu pedibus teneris positas sulcare pruinas?
 Tu potes insolitas Cynthia ferre niues?
O utinam hybernæ duplicentur tempora brumæ,
 Et sit incers tardis nauita uergilijs,
Nec tibi tyrrhena soluatur funis arena,
 Ne'ue inimica meas eleuet aura preces.
Atq; ego non uideam tales subsidere uentes,
 Cum tibi prouectas auferet unda rates,
Et me defixum uacua patiaris arena
 Crudelem infesta saepe uocare manu,

PROPER.

Sed quocunq; modo de me periura mereris,
 Sit Galathea tuæ non aliena uisæ,
Vt te felici uectam per cœrula remo,
 Accipiat placidis Oricos æquoribus,
Nam me non ullæ poterunt corrumpere tedæ,
 Quin ego uita tuo limine uerba querar.
Nec me deficiet nautas rogare citatos,
 Dicite quo portu clausa puella mea est,
Et dicam atracijs licet hæc confidat in oris,
 Et licet heleis, illa futura mea est,
Hic erit, hic iurata manet, rumpantur iniqui,
 Vicinus, assiduas non tulit illa preces.
Falsa licet cupidus deponat gaudia liuor,
 Destitit ire nouas Cynthia nostra uias.
Illi carus ego, & per me carissima Roma
 Dicitur, & sine me dulcia regna negat,
Illa uel angusto mecum requiescere lecto,
 Et quocunq; modo maluit esse mea,
 Quam sibi dotata regnum uetus Hippodamiae,
 Et quas Elis opes ante pararat equis,
 Quamuis magna daret, quamuis maiora daturus,
 Non tamen illa meos fugit auara sinus,
Hanc ego non auro, non indis flectere conchis,
 sed potui blandi carminis obsequio.
Sunt igitur musæ, neq; amanti tardus Apollo,
 Quers ego fretus amo, Cynthia rara mea est.
Nunc mihi summa licet contingere sydera plantis,
 siue dies, seu nox uenerit, illa mea est,
Nec mihi riuales certos subducet amores.
 Ista meam norit gloria canticum.

AD PONTICVM SVVM.

d Icebam tibi uenturos irrisor amores,
Nec tibi perpetuo libera uerba fore,
Ecce iaces, supplexq; uenis ad iura puellæ,
Et tibi nunc quæuis imperat emptæ modo.
Non me chaoniæ uincant in amore columbæ
Dicere quos iuuenes quæq; puella domet,
Me dolor, & lachrymæ merito fecere peritum,
Atq; utinam posito dicar amore rudis.
Quid tibi nunc misero prodest graue dicere carmen?
Aut amphonice mœnia flere lyræ?
Plus in amore ualet Mimnermi uersus Homero.
Carmina mansuetus lenia querit amor.
I quaeso, & tristes istos depone libellos,
Et cæne quod quæuis nosse puella uelit.
Quid si non esset facilis tibi copia? nunc tu
Insanus medio flumine quæris aquam.
Nec dum etiam palles, uero nec tangeris igni,
Hæc est uenturi prima fauilla mali.
Ium magis armenias cupies accedere tigres,
Et magis infernæ uincula nosse rotæ,
Quam pueri toties arcum sentire medullis,
Et nihil iratæ posse negare tuæ.
Nullus amor cuiquam facilius ita præbuit alas,
Ut non alterna presserit ille manu.
Nec te decipiat, quod sit satis illa parata,
Acrius illa subit Pontice si qua tua est.
Quipe ubi non liceat uacuos seducere ocellos,
Nec uigilare alio nomine cedat amor,
Qui non ante patet donec manus attigit ossa,

PROPER.

Quisquis es assiduas ausuge blanditias.
I llis & filices, & possunt cedere quercus,
Nedum tu possis spiritus iste levis.
Quare si pudor est, quamprimum errata fateri.
Dicere quo pereas sæpe in amore iuuat.

AD GALLVM.

O Iucunda quies, primo cum testis amori
Affueram uestris conscius in lachrymis.
O noctem meminisse mihi iucunda uoluptas,
O quoties uotis illa uocanda meis,
Cum te complexa morientem Galle puella,
Vidimus & longa ducere uerba mora
Quamuis labentis premeret mihi somnus ocellos,
Et medijs cœlo luna ruberet equis,
Non tamen a' uestro potui secedere lusu,
Tantus in alternis uocibus ardor erat,
Sed quoniam non es ueritus concedere nobis,
Accipe commissæ munera lætitiæ.
Non solum uestros didici reticere dolores,
Est quiddam in nobis maius amice fide.
Possum ego diuisos iterum coniungere amantes,
Et dominæ tardas possum aperire fores,
Et possum alterius curas sanare recentis,
Nec levis in uerbis est medicina meis,
Cynthia me docuit semper quæcunq; petenda,
Quæq; cauenda forent, non nihil egit amor.
Tu caue ne tristi cupias pugnare puellæ,
Ne'ue superba loqui, ne'ue tacere diu,
Neu siquid petit, ingrata fronte negaris,
Neu tibi pro uano uerba benigna cadant.

Irritata uenit, quando contemnitur illa,
Nec meminit iustas ponere læsa minas,
At quo sis humilis magis, & subiectus amori,
Hoc magis effecto sæpe fruarè bono.
Is poterit felix una remanere puella,
Qui nunquam uacuo pectore liber erit.

AD CYNTHIAM

Ecce quid te medijs cœssantem Cynthia Baijs
Qua iacet herculeis semita littoribus?
Et modo thesproti mirantem subdita regno
Proxima misenis æquora nobilibus,
Nostri cura subit memores adducere noctes,
Ecquis in extremo restat amore locus?
An te nescio quis simulatis ignibus hostis
Sustulit è nostris Cynthia carminibus?
Atq; utinam mage te remis confisa minutis
Parnula lucrina cymba moretur aqua.
Aut teneat clausam tenui tentantis in unda
Alternæ facilis cedere lympa manu,
Quam uacet alterius blandos audire susurros
Molliter in tacito littore compositam,
Vt solet amoto labi custode puella
Perfida communes nec meminisse deos,
Non quia perspecta non est mihi cognita fama,
Sed quod in hac omnis parte timetur amor.
Ignosces igitur, siquid tibi triste libelli
Attulerint, nostri culpa timoris eris.
An mihi non maior caræ custodia matris?
Aut sine te uitæ cura sit ulla meæ?
Tu mihi sola domus, tu Cynthia sola parentes,

PROPER.

Omnia tu nostræ tempora lætitiæ,
S en tristis ueniam, seu contra lætus amicis,
 Quicquid ero, dicam Cynthia causa fuit.
T u modo quamprimum corruptas desere Baias,
 Multis ista dabunt littora dissidium,
L ittora quæ fuerant castis inimica puellis.
 Ah pereant Baiæ crimen amoris aquæ.
 Conqueritur poeta propter baianū secessum Cynthia
 ab amore suo abalienatam esse.
q Vid mihi desidiæ non cessas fingere crimen,
 Quod faciat nobis conscia Roma moram.
T am multa illa meo diuisa est millia lecto,
 Quantum hispanis veneto dissidet eridano.
N ec mihi consuetos amplexu nutrit amores
 Cynthia, nec nostra dulcis in aure sonat,
O lim gratus eram non illo tempore cuiquam
 Contigit, ut simili posset amare fide
I nuidiæ fuimus, num me Deus obruit? an quæ
 Lecta prometheus diuidit herba iugis?
N on sum ego, qui fueram, mutat uia longa puellas.
 Quantus in exiguo tempore fugit amor.
N unc primum longas solus cognoscere noctes
 Cogor, et ipse meis auribus esse grauis.
F elix qui potuit præsentis flere puellæ.
 Non nihil aspersis gaudet amor lachrymis.
A ut si despectus potuit mutare calores,
 Sunt quoq; translato gaudia seruitio.
M i neq; amare aliâ, neq; ab hac discedere fas est.
 Cynthia prima fuit, Cynthia finis erit.

AD GALLVM

t V quod sæpe soles, nostro letabere casu

Galle, quod abrepto solus amore uacem.
A t non ipse tuas imitabor perfide uoces,
Fallere te nunquam Galle puella uelit,
D um tibi deceptis augetur fama puellis,
Certus, & in nullo quæris amore moram,
P erditus in quadam tardis pallescere curis,
Incipis, & primo lapsus adire gradu.
H æc erit illarum contenti poena doloris,
Multarum miseras exigit una uices,
H æc tibi uulgares istos compescet amores,
Nec noua quærendo semper amicus eris,
H æc ego non rumore malo, non augure doctus,
Vidi ego me quæso teste negare potes?
V idi ego te toto uinctum languescere collo,
Et flere iniectis Galle diu manibus,
E t cupere optatis animam deponere uerbis,
Et quæ deinde meus cælat amice pudor.
N on ego complexus potui diducere uestros,
Tantus erat demens inter utrosq; furor.
N on sic æmonio salmonida mistus enipheo
Tænarius facili pressit amore Deus,
N ec sic cœlestem flagrans amor Herculis Heben
Sensit in ætæis gaudia prima iugis,
V na dies omnis potuit præcurrere amantes,
Nam tibi non tepidas subdidit illa faces,
N ec tibi præteritos passa est succedere fastus,
Nec finet abduci, te tuus ardor ager.
N ec mirum cum sit Ioue digna, & proxima Leda,
Et Leda partu gratior una tribus,
I lla sit inachijs, & blandior heroinis,
I lla suis uerbis cogat amare Iouem,

PROPER.

Tu uero quoniam semel es periturus amore,
Vtere, non alio limine dignus eras.
Quæ tibi sit felix quoniam nouus incidit error,
Et quodcunq; uoles una sit ista tibi.

AD TVLLVM.

t V licet abiectus tyberina molliter unda
Lesbia mentorio uina bibas opere,
Et modo tam celeres mireris currere lyntres,
Et modo tam tardas sinibus ire rates,
Et nemus omne satas intendat uertice syluas,
Vrgetur quantis caucassus arboribus,
Non tamen ista meo ualeant contendere amori.
Nescit amor magnis cedere diuitijs.
Nam siue optatam mecum trahit illa quietem,
Seu facili totum ducit amore diem,
Tunc mihi pactoli ueniunt sub tecta liquores,
Et legitur rubris gemma sub æquoribus,
Tum mihi cessuros spondent mea gaudia reges
Quæ maneant, dum me fata perire uolent,
Nam quis diuitijs aduerso gaudet amore?
Nulla mihi tristi præmia sunt uenere,
Illa potest magnas heroum infringere uires,
Illam etiam duris mentibus esse dolor,
Illa neq; arabium metuit transcendere limen
Nec timet ostrino Tulle subire toro,
Et miserum toto iuuenem uersare cubili.
Quid releuant uarijs serica textilibus?
Quæ mihi dum placata aderit, non ulla uerebor
Regna, uel Alcioni munera despicere.

Ad Cynthiam.

AD CYNTHIAM.

S Aepe ego multa tuæ leuitatis damna timebã,
Hac tamen excepta Cynthia perfidia.
Aspice me quanto rapiat fortuna periclo,
Tu tamen in nostro lenta timore uenis,
Et potes externos manibus componere crines,
Et longa faciem quærere desidia.
Nec minus eois pectus uariare lapillis,
Vt formosa nouo quæ parat ire uiro,
At non sic ithaca digressu mota Calypso
Desertis olim fleuerat æquoribus.
Multos illa dies incompertis mœsta capillis
sederat iniusto multa locuta salo,
Et quamuis nunquam posthac uisura dolebat,
Illa tamen longe conscia lætitiæ,
Alphesibœa suos ulta est pro coniuge fratres,
Sanguinis & cari uincula rupit amor,
Nec sic Aesoniden rapientibus anxia uentis
Hypsipyle uacuo constitit in thalamo.
Hypsipyle nullos post illos sensit amores,
Vt semel æmonio tabuit hospitio,
Coniugis Euadne miseros elata per ignes,
Occidit arguæ fama pudiciæ,
Quarum nulla tuos potuit conuvertere mores,
Tu quoq; uti fieres nobilis historia,
Desine iam reuocare tuis periuria uerbis
Cynthia, & oblitos parce mouere Deos,
Audax ah nimium nostro dolitura periclo,
Siquid forte tibi durius inciderit,
Multa prius uasto labentur flumina ponto,

PROPER.

Annus & inuertas duxerit ante uices,
 Quam tua sub nostro mutetur pectore cura,
 Sis quodcunq; uoles, non aliena tamen,
 Quam uen mihi uiles isti uideantur ocelli,
 Per quos saepe mihi credita perfidia est.
 Hos tu iurabas, siquid mentita fuisses,
 Ut tibi suppositis exciderent manibus,
 Et contra magnum potes hos attollere solem?
 Nec tremis admissae conscia nequitiae?
 Quis te cogebat multos pallere colores,
 Et fletum inuitis ducere luminibus?
 Quers ego nunc pereos similes moniturus amantes,
 O nullis tutum credere blanditijs.

VERBA IANVAE CONQUERENTIS.

q Vae fueram magnis olim patefacta triumphis
 Ianua tarpeiae nota pudicitiae,
 Cuius inaurati celebrarunt limina currus
 Captorum lachrymis humida supplicibus,
 Nunc ego nocturnis potorum saucia rixis
 Pulsata indignis saepe queror manibus.
 Et mihi non desunt turpes pendere corollae,
 Semper & exclusis signa iacere facies,
 Nec possum infamis dominae defendere noctes
 Nobilis obscenistradita carminibus,
 Nec tamen illa suae reuocatur parcere famae
 Turpior, & seculi uiuere luxuria,
 Has inter grauibus cogor deslere querelis
 Supplicis a' longistris hor excubijs.
 Ille meos nunquam patitur requiescere postes
 Arguta referens carmina blanditia,

Ianua uel domina penitus crudelior ipsa,
Quid mihi tam duris clausa taces foribus?
Cur nunquam referata meos admittis amores,
Nescia furtiuas reddere mota preces?
Nulla'ne finis erit nostro concessa dolori?
Turpis & in tepido limine somnus erit?
Me medix noctes, me sydera plena iacentem,
Frigidaq; eoo me dolet aura gelu,
Tu sola humanos nunquam miserata dolores,
Respondes tacitis mutua ardinibus,
Outinam traiecta caua mea uocula rima,
Percussas domine uertat in auriculas.
Sit licet & saxo patientior illa sicano,
Sit licet & ferro durior, & chalybe,
Non tamen illa suos poterit compescere ocellos,
Surget & inuitis spiritus in lachrymis.
Nunc iacet alterius felici nixa lacerto,
At mea nocturno uerba cadunt Zephyro.
Sed tu sola mei tu maxima causa doloris
Victa meis nunq ianua muneribus.
Te non ulla mea læsit petulantia linguae,
Quæ solet irato dicere uerba loco,
Vt me tam longa rauum patiare querela,
Sollicitas triuio peruiigare moras,
At tibi sæpe nouo deduxi carmina uersu,
Osculaq; impressis nixa dedi gradibus,
Ante tuos quoties uerti me perfida postes,
Debitaq; occultis uota tuli manibus.
Hæc ille, & siquæ miseri nouistis amantes,
Et matutinis obstrepat alitibus,

PROPER.

Sic ego nunc dominae uitijs, & semper amantis
Fletibus aeterna differor inuidia.

AD CYNTHIAM DE MARIS

TEMPESTATE.

Et merito, quoniam potui fugisse puellam,
Nunc ego desertas aloquor halcyonas.

Nec mihi Cassiope solito uisura carinam,
Omniaq; ingrato littore uota cadunt.

Quinetiam absenti profunt tibi Cynthia uenti,
Aspice quam saeuas increpat aura minas.

Nulla ne placata ueniet fortuna procellae,
Haecine parua meum funus arena teget?

Tu tamen in melius saeuas conuerte querelas.
Sat tibi sit poenae nox, & iniqua uada.

An poteris siccas mea fata reponere ocellis?
Ossaq; nulla tuo nostra tenere sinu?

Ah pereat quicumq; rateris, & uela parauit
Primus, & inuito gurgate fecit iter.

Non ne fuit melius dominae peruincere mores?
Quamuis dura, tamen rara puella fuit,

Quam sic ignotis circumdata littora syluis
Cernere, & optatos quaerere tyndaridas?

Illic si qua meum sepelissent fata dolorem,
Ultimus & posito staret amore lapis,

Illa meo caros donasset funere crines
Molliter, & tenera poneret ossa rosa,

Illa meum extremo clamasset puluere nomen,
Vt mihi non ullo pondere terra foret.

At uos aequoreae formosa Doride natae
Candida felici soluite uela noto,

Si quando uestras labens amor attigit undas,
Mansuetis socio parcite littoribus.
Solutus lamentatur de fastu Cynthia, ac leuitate.
Hic certe deserta loca, & taciturna querenti,
Et uacuum Zephyri possidet aura nemus.
Hic licet occultos proferre impune dolores,
Si modo sola queant saxa tenere fidem.
Vnde tuos primum repetam mea Cynthia fastus?
Quod mihi das flendi Cynthia principium?
Qui modo felices inter numerabar amantes,
Nunc in amore tuo cogor habere notam.
Quid tantum merui? quæ te mihi carmina mutant?
An noua tristitia causa puella tuæ?
Sic mihi te referas leuis, ut non altera nostro
Limine formosos intulit ulla pedes.
Quamuis multa tibi dolor hic meus aspera debet,
Non ita sæua tamen uenerit ira mea,
Vt tibi sim merito semper furor, & tua flendo
Lumina deiectis turpia sint lachrymis,
An quia parua damus mutato signa calore?
Et non ulla meo clamat in ore fides?
Vos eritis testes, si quos habet arbor amores,
Fagus, & arcadio pinus amata Deo.
Ah quoties teneras resonant mea uerba sub umbras,
Scribitur & uestrus Cynthia corticibus.
An tua quod peperit nobis iniuria curas,
Quæ solum tacitis cognita sunt foribus?
Omnia consueui timidus perferre superbæ
Iussa, neq; arguto facta dolore queri,
Pro quo diuini fontes, & frigida rupes,

PROPER.

Et datur inculto tramite dura quies,
 Et quodcumq; meae possunt narrare querelae,
 Cogor ad argutas dicere solus aues,
 Sed qualiscumq; es, resonent tibi Cynthia sylvae,
 Nec deserta tuo nomine saxa uacent.

AD CYNTHIAM.

Non ego nunc tristes uereor mea Cynthia manes,
 Nec moror extremo debita fata rogo,
 Sed ne forte tuo careat mihi funus amore,
 Hic timor est ipsis durior exequiis,
 Non adeo leuiter noster puer haesit ocellis,
 Ut meus oblito puluis amore uacet,
 Illic phylacides incundae coniugis heros
 Non potuit caecis immemor esse locis,
 Sed cupidus falsis attingere gaudia palmis,
 Thessalis antiquam uenerat umbra domum,
 Illic quicquid ero semper tua dicar imago,
 Traicit & sati littora magnus amor,
 Illic formosae ueniant chorus heroinae,
 Quas dedit arguis dardana praeda uiris,
 Quarum nulla tua fuerit mihi Cynthia forma
 Gravior, & tellus hoc ita iusta sinat.
 Quamuis te longae remorentur fata senectae,
 Cara tamen lachrymis ossa futura meis,
 Quae tu uiua mea possis sentire fauilla,
 Tum mihi non ullo mors sit amara loco,
 Quam uereor ne te contempto Cynthia busto,
 Abstrahat e' nostro puluere iniquus amor,
 Cogit, & inuitam lachrymas siccare cadentes.
 Flectitur assiduus certa puella minis.

Quare, dum licet, inter nos lætemur amantes.

Non satis est ullo tempore longus amor.

AD GALLVM.

Hoc pro continuo te Galle monemus amore

Id tibi ne uacuo defluat ex animo,

Sæpe imprudenti fortuna occurrit amanti

Crudelis Minyis dux erit Ascanius,

Est tibi non infra speciem, non nomine dispar

Thiodamantheo proximus ardor Hylæ,

Nunc tu siue leges umbrosæ flumina syluæ,

Siue aniena tuos tinxerit unda pedes,

Siue gigantea spatiabere littoris ora,

Siue ubicunq; uago fluminis hospitio,

Nympharum cupidus semper defende rapinas,

Non minor ausonijs est amor in dryadis.

Ne tibi sit durum montes, & frigida saxa

Galle, neq; expertos semper adire lacus,

Quæ miser ignotis error perpeffus in oris

Herculis indomito fleuerat Ascanio.

Nanq; ferunt olim Pagasæ naualibus argon

Egressam longe phasidos isse uiam,

Et iam præteritis labentem athamantidos undis

Mysorum scopulis applicuisse ratem.

Hic manus heroum placidis ut constitit oris,

Mollia composita littora fronde tegit,

At comes inuicti iuuenis processerat ultra

Raram sepositi quærere fontis aquam,

Hunc duo sectati fratres aquilonia proles,

Hunc super & Zethes, hunc super & Calais,

Oscula suspensis instabant carpere palmis,

b 4

PROPER.

Oscula & alterna ferre supina fuga,
 Ille sub extrema pendens secluditur ala,
 Et uolucres ramo submouet insidias.
 Iam pandioniae cesset genus Orithyiae.
 Ab dolor ibat Hylas, ibat Hamadryas hinc:
 Hic erat argenti Phlegre sub uertice montis
 Grata domus nymphis humida tynnuacis.
 Quam supra nulli pendebant debita curae
 Roscida desertis poma sub arboribus,
 Et circum irriguo surgebant lilia prato
 Candida purpureis mista papaueribus,
 Quae modo decerpens tenero pueriliter ungui,
 Proposito florem praetulit officio,
 Et modo formosis incumbens nescius undis
 Errorem blandis tardat imaginibus,
 Tandem haurire parat demissis flumina palmis
 Innixus dextro plena trahens humero,
 Cuius ut accensae dryades candore puellae,
 Miratae solitos destituere choros.
 Prolapsum leuiter faali traxere liquore,
 Tum sonitum rapti corpore fecit Hylas,
 Cui procul Alcides iterat responsa, sed illi
 Nomen ab extremis fontibus aura refert.
 His o Galle tuos monitis seruabis amores
 Formosum nymphis credere usus Hylam.
 In Gallum hoc epicediolum cantatum est.
 V, qui consortem properas euadere casum,
 Miles ab hetruscis saucius aggeribus,
 Quid nostro gemitu turgentia lumina torques?
 Pars ego sum uestrae proxima militiae,

*S*ic te seruato ut possint gaudere parentes.

*H*æc soror acta tuus sentiat e' lachrymis,
*G*allum per medios ereptum Cæsaris enses,
 Effugere ignotas non potuisse manus,
*E*t quicumq; super dispersa inuenerit ossa
 Montibus hetruscis, hæc sciat esse mea.

AD TVLLVM DE PATRIA SVA.

*q*uæ valis, & unde genus, q' sint mihi Tulle penates
 Quæris pro nostra semper amicitia.

*S*i perusina tibi patriæ sunt nota sepulchra
 Italiae duris funera temporibus,
*C*um Romana suos egit discordia cives
 Sit mihi præcipue puluis hetrusca dolor,
*T*u proiecta mei perpeffa es membra propinqui.
 Tu nullo miseri contegis ossa solo,
*P*roxima supposito contingens vmbria campo
 Me genuit terris fertilis uberibus.

SEX. PROPERTII AVRELII NAVTAE
 ELEGIARVM LIBER SECVNDVS.

AD MECOENATEM.

Væritis unde mihi toties scriban-
 tur amores,
*q*uæ unde meus ueniat mollis in ora li-
 ber,
 Non hæc Calliope, non hæc mihi
 cantat Apollo,
 Ingenium nobis ipsa puella facit.

PROPER.

S iue togis illam fulgentem incedere cois,
 Hoc totum e' coa ueste uolumen erit,
S eu uidi ad frontem sparsos errare capillos,
 Gaudet laudatis ire superba comis,
S iue lyrae carmen digitis percussit eburnis,
 Miramur facies ut premat arte manus,
S eu cum poscentes somnus declinat ocellos,
 Inuenio causas mille poeta nouas,
S eu nuda erepto mecum luctatur amictu,
 Tunc uero longas condimus illiadas,
S eu quicquid fecit, siue est quodcunq; locuta,
 Maxima de nihilo nascitur historia.
 Quid mihi si tantum Mecænas fata dedissent,
 Vt possem heroas ducere in arma manus?
N on ego titanas canerem, non ossan olympo
 Impositum ut cœli pelion esset iter,
N on ueteres Thebas, nec pergama nomen Homeri,
 Xerxis & imperio bina coisse uada.
R egna'ue prima Remi, aut aïos Carthagini altæ;
 Cymbrorumq; minas, & bene facta mari,
B ellaq; resq; tui memorarem Cæsaris, & tu
 Cæsare sub magno cura secunda fores.
N am quoties Mutinam, aut auilia busta philippos,
 Aut canerem sicula classica bella fugæ,
E uersosq; focos antiquæ gentis etruscæ,
 Et Ptolemææ littora apta Phari,
A ut canerem Aegyptum, & nilum, cum tractus in urbem
 Septem captiuus debilis ibat aquis,
A ut regum auratis circundata colla catenis,
 Actiaq; in sacra currere rostra uia,

Te mea musa illis semper contexeret armis,
Et sumpta, & posita pace fidele caput
Theseus infernis, superis testatur Achilles
Hic Ixioniden, ille Menætiaden.
Sed neq; phlegæos Iouis, Enceladiq; tumultus
Intonet angusto pectore Callimachus.
Nec mea conveniunt duro præcordia versu
Cæsaris in phrygos condere nomen avos.
Nauita de ventis, de tauris narrat arator,
Enumerat miles vulnere, pastor oves.
Nos contra angusto versamus prælia lecto,
Qua pote quisq; in ea conterat arte diem.
Laus in amore mori, laus si datur altera in uno
Posse frui, fruar o solus amore meo.
Si meminî, solet illa leues culpæ puellas,
Et totam ex Helena non probat Iliada.
Seu mihi sint tangenda nouerçæ pocula Phædræ,
Pocula priuigno non nocitura suo,
Seu mihi circæo pereundum est gramine, siue
Colchis colchiacis urat ahena focis,
Vna meos quoniam prædata est fœmina sensus,
Ex hac ducentur funera nostra domo.
Omnès humanos sanat medicina dolores.
Solut amor morbi non amat artificem,
Tarda philoctetæ sanauit crura Machaon,
Phœniacis Chiron lumina Phyllyrides,
Et Deus extinctum crescis Epidaurius herbis
Restituit patrijs androgeona focis,
Mysus & hæmonia iuuenis, qua cuspide vulnus
Senferat, hac ipsa cuspide sensit opem.

PROPER.

Hoc si quis uitium poterit mihi demere, solus
 Tantalea poterit tradere poma manu,
Dolia uirginis idem ille replerit urnis,
 Ne tenera assidua colla grauentur aqua,
Idem caucasea soluet de rupe Promether
 Brachia, & à medio pectore pellet auem,
 Quandoq; igitur uitam mea fata reposcent,
 Et breue in exiguo marmore nomen ero,
Mecenas nostræ spes inuidiosa inuentæ,
 Et uitæ, & morti gloria iusta meæ,
Si te forte meo ducet uia proxima busto,
 Effeda cælatis siste britana iugis,
Taliaq; illachrymans mutæ iace uerba fœuillæ,
 Huc misero fatum dura puella fuit.

CYNTHIAE PVLLAE LAVDES.

Liber eram, & uacuo meditabar uiuere lecto,
 At me composita pace fefellit amor.
Cur hæc in terris facies humana moratur?
 Iuppiter ignosco pristina furtiva tua.
Fulua coma est, longæq; manus, & maxima toto
 Corpore, & incedit uel Ioue digna soror,
Aut cum dulichias Pallas spatatur ad aras
 Gorgonis anguiferæ pectus operta comis,
 Qualis & Ischomache lapithæ genus Heroine
 Centauris medio grata rapina mero.
Mercurioq; Sais fertur Bæbeidos undis
 Virgineum primo composuisse latus,
Cedite iam diuæ quas pastor uiderat olim,
 Idæis tunicam ponere uerticibus.
Hanc utinam faciem nolit mutare senectus,

Et si cum aë secula uatis aget.

ADVERSVM SE

q Vi nullum tibi dicebas iam posse nocere,
 Hæsiſti, cecidit ſpiritus ille tuus,
 Vix unum potes infelix requieſcere meſem,
 Et turpis de te iam liber alter erit,
 Quærebam ſicca ſi poſſit piſcis arena,
 Nec ſolitus ponto uiuere toruus aper,
 A ut ego ſi poſſem ſtudijs uigilare ſeueris.
 Differtur, nunquam tollitur ullus amor.
 Nec me tam facies, quamuis ſit candida, cepit,
 Lilia non domina ſint magis alba mea,
 Et mæotica nix minio ſi certet hiberno,
 Vtq; roſæ puro lacte natant folia,
 Nec de more comæ per leuia colla fluentes,
 Non oculi geminae ſydera noſtra faces,
 Nec ſiqua arabio lucet bombyce puella,
 Non ſum de nihilo blandus amator ego,
 Quantum quod poſito formosæ ſaltat iaccho
 Egit ut euantes dux Ariadna choros,
 Et quantum æolio cum tentat carmina plectro
 Par aganippeæ ludere docta lyræ,
 Et ſua cum antiquæ committit ſcripta Corinnæ,
 Carminaq; Erinnæ non putat æqua ſuis,
 Num tibi naſcenti primis mea uita diebus
 Aridus argutum ſternuit omen amor.
 Hæc tibi contulerunt cœleſtia munera diui,
 Hæc tibi ne matrem forte dediffe putes,
 Non non humani ſunt partus talia dona,
 Iſta decem meſes non peperere bona,

PROPER.

Gloria Romanis una es tu nata puellis
 Romana accumbens prima puella Ioui,
Nec semper nobiscum humana cubilia uises,
 Post Helenam hæc terris forma secunda redit,
Hac ego non mirer si flagret nostra iuuentus,
 Pulchrius hac fuerat Troia perire tibi.
Olim mirabar, quod tanti in pergama belli
 Europæ, atq; Asiæ causa puella fuit,
Nunc Pari tu sapiens, & tu Menelae fuisti,
 Tu quia poscebas, tu quia lentus eras.
Digna quidem facies, pro qua uel obiret Achilles,
 Vel Priamus, belli causa probanda fuit.
Siquis uult fama tabulas anteire uetustas,
 Hic dominam exemplo ponat in ante meam,
Sive illam hesperijs, siue illam ostendit eojs,
 Vret & eos, uret & hesperios.
His saltem ut tenear iam finibus, aut mihi si quis
 Acris ut moriar, uenerit alter amor,
Ac ueluti primo taurus detrectat aratra,
 Post uenit assueto mollis ad arua iugo,
Sic primo iuuenes trepidant in amore feroces,
 Dehinc domiti post hæc æqua, & iniqua ferunt.
Turpia perpeffus nates est uincla Melampus
 Cognitus Iphicli subripuisse boues,
Quem non lucra magis Pero formosa cœgit
 Mox amithaonia nupta futura domo.

AD AMANTEM.

Multa prius dominæ delicta queraris oportet,
 Sæpe roges aliquid, sæpe repulsus eas,
Et sæpe immeritos corrumpas dentibus unguis,

Et crepitum dubio suscitet ira pede,
N equicquam persusa meis unguenta capillis
Ibat, & expenso planta morata gradu,
N on hic herba ualet, non hic nocturna citeis,
Non per Medæe gramina cocta manus,
Quippe ubi nec causas, nec apertos cernimus ictus,
Vnde tamen ueniant tot mala, cæca uia est,
N on eget hic medicis, non lectis mollibus æger,
Huic nullum cœli tempus, & aura nocet,
A mbulat, & subito mirantur funus amici,
Sic est incertum quicquid habetur amor.
N am cui non ego sum fallaci præmia uati?
Quæ mea non decies somnia uersat anus?
H ostis si quis erit nobis, amet ipse puellas,
Gaudeat in puero si quis amicus erit,
T ranquillo tuta descendit flumine cymba.
Quid tibi tam parui littoris unda nocet?
A lter sæpe uno mutat præcordia uerbo,
Altera uix ipso sanguine mollis erit.

AD CYNTHIAM

h Oc uerum est tota te ferri Cynthia Roma,
Et non ignota uiuere nequitia,
H oc merui sperare, dabis mihi perfida pœnas,
Et nobis aquilo Cynthia uentus erit.
I nueniam tamen è multis fallacibus unam,
Quæ fieri nostro carmine nota uelit,
N ec mihi tam duris insultet moribus, & te
Vellit, heu sero flebis amata diu.
N unc est ira recens, nunc est discedere tempus,
Si dolor abfuerit, crede redibit amor,

PROPER.

Non ita carpathiæ uariant aquilonibus undæ,

Nec dubio nubes uertitur atra noto,

Quam facile irati uerbo mutantur amantes,

Dum licet, iniusto subtrahe colla iugo.

Nec tu non aliquid, sed prima nocte dolebis.

Omne in amore malum (si patiare) leue est.

At tu per dominæ Iunonis dulcia iura

Parce tuis animis uita nocere tibi.

Non solum taurus ferit uncis cornibus hostem,

Verum etiam instanti læsa repugnat ouis,

Nec tibi periuro scindam de corpore uestes,

Nec mea præclusas fregerit ira fores,

Nec tibi connexos iratus carpere crines

Nec duris ausim lædere pollicibus.

Rusticus hæc aliquis tam turpia prælia quærat,

Cuius non edere circumiere caput.

Scribam igitur quod non unquam tua deleat ætas,

Cynthia forma potens, Cynthia uerba leuis.

Crede mihi quamuis contemnas murmura famæ,

Hic tibi pallori Cynthia uersus erit.

AD EANDEM.

Non ita complebant ephyreæ Laidos ædes,

Ad cuius iacuit græcia tota fores,

Turba menandreæ fuerat nec Thaidos olim

Tanta, in qua populus lusit Erichthonius,

Nec quæ deletas potuit componere Thebas

Phyrne, tam multis facta beata uiris.

Quin etiam falsos fingis tibi sæpe propinquos,

Oscula nec desunt, qui tibi iure ferant.

Me inuicem facies pictæ, me nomina lædunt,

Me tener

Me tener in cunis, & sine uoce puer,
Me lædet, si multa tibi dabit oscula mater,
Me soror, & cum qua dormis amica simul.
Omnia me lædent, timidus sum, ignosce timori,
Et miser in tunica suspicor esse uirum.
His olim (ut fama est) iuitijs ad prælia uentum est,
His troiana uides funera principijs.
Aspera centauros eadem dementia iussit
Frangere in aduersum pocula Pirithoum.
Cur exempla petam grauium? tu criminis auctor
Nutritus duro Romule lacte Lupæ,
Tu rapere intactas docuisti impune Sabinas,
Per te nunc Romæ quidlibet audet amor.
Felix Admeti coniux, & lectus Vlyssis,
Et quæcunq; uiri foemina limen amat.
Templa pudicitiae quid opus statuisse puellis,
Si cuius nuptæ quidlibet esse licet?
Quæ manus obscænas depinxit prima tabellas,
Et posuit casta turpia uisa domo,
Illa puellarum ingenuos corrumpit ocellos,
Nequitiaq; suæ noluit esse rudes.
Ah gemat in terris ista qui protulit arte
Iurgia sub tacita condita lætitia.
Non istis olim uariabant tecta figuris,
Cum paries nullo crimine pictus erat.
Sed non immerito uelauit Aranea faxum,
Et mala desertus occupat herba deos.
Quos igitur tibi custodes, quæ limina ponam,
Quæ nunquam supra pes inimicus eat?
Nam nihil inuitæ tristis custodia prodest,

PROPER.

Quam peccare pudet, Cynthia tuta sat est.
Vxor me nunquam, nunquam me ducet amica,
Semper amica mihi, semper & uxor eris.

AD CYNTHIAM.

g Ausa est certe sublatam Cynthia legem,
Qua quondam edicta, flemus uterq; diu,
N i nos diuideret, quamuis diducere amantes
Non queat inuitos Iuppiter ipse duos.
A t magnus Cæsar, sed magnus Cæsar in armis,
Deuictæ gentes nil in amore ualent.
N am citius paterer caput hoc discedere collo,
Qua'm possem nuptæ perdere in ore facès.
A n ego transirem tua limina clausa maritus
Respicens udis perdita luminibus?
A h mea tum qualers caneret tibi Cynthia cantus
Tibia, funesta tristior illa tuba.
V nde mihi patrijs natos præbere triumphis?
Nullus de nostro sanguine miles erit.
Quod si uera meæ comitarem castra puellæ,
Non mihi sat magnus Castoris iret equus.
H inc etenim tantum meruit mea glorianomen,
Gloria ad hybernos lata Boristenidas.
T u mihi sola places, placeam tibi Cynthia solus.
Hic erit & patrio sanguine pluris amor.

AD AMICVM.

e ripitur nobis iam pridem atra puella,
Et tu me lachrymas fundere amice uetas?
N ullæ sunt inimiciæ, nisi amoris, acerbæ.
Ipsam me iugula, lenior hostis ero.

P ossum ego in alterius positam spectare lacerto?
Nec mea dicetur, quæ modo dicta mea est?
O mnia uertuntur, certe uertuntur amores.
Vinceris, aut uincas, hæc in amore rota est.
M agni sæpe duces, magni cecidere tyranni,
Et Thebæ steterant, altaq; Troia fuit.
M unera quanta dedi, uel qualia carmina feci,
Illa tamen nunquam ferrea dixit, amo.
E rgō iam multos nimium temerarius annos,
Improba qui tulerim teq; tuamq; domum.
E t quando ire tibi liber sum uisus? an usq;
In nostrum iacies uerba superba caput?
S ic igitur prima moriere ætate Properti,
Sed morere, interitu gaudeat illa tuo.
E xagitet nostros manes, sectetur & umbras,
Insultetq; rogis, calcet & ossa mea.
Q uid non Antigones tumulto bæotius hæmon?
Corruit ipse suo saucius ense latus.
E t sua cum miserae permiscuit ossa puellæ,
Qua sine thebanam noluit ire domum.
S ed non efficies, mecum moriaris oportet,
Hoc eodem ferro stillet uterq; cruor.
Q uamuis ista mihi mors est inhonesta futura,
Mors inhonesta quidem, tu moriere tamen.
I lle etiam abrepta desertus coniuge Achilles
Cessare in tectis pertulit arma sua.
V iderat ille fugæ tractos in littore Achiuos
Feruere & hectorea dorica castra face.
V iderat informem multa Patroclon arena
Porrectum, & sparsas cæde iacere comas.

PROPER.

O mnia formosam propter Briseïda passus,
 Tantis in crepto sævit amore dolor.
 At postquam sera captiua est reddita poena,
 Fortem illum hæmonijs Hectora traxit equis.
 Inferior multo cum sim uel Marte, uel armis,
 Mirum si de me iure triumphat amor.

AD AMICAM DE RIVALI.

i ste quod est, ego sæpe fui, sed fors & in hora
 Hoc ipso eiecto carior alter erit.
 Penelope poterat bis denos salua per annos
 Viuere, tam multis fœmina digna procis,
 Coniugium falsa poterat differre Minerva,
 Nocturno soluens texta diurna dolo.
 Visura & quamuis nunquam speraret Vlysses,
 Illum expectando facta remansit anus.
 Nec non exanimum amplexens Briseis Achillem
 Candida uesana uerberat ora manu.
 Et dominum lauit mœrens captiua cruentum,
 Appositum fluijs in Simœonta uadis,
 Fœdauitq; comas, & tanti corpus Achillis,
 Maximaq; in parua sustulit ossa manu,
 Cum tibi nec Peleus aderat, nec cœrula mater,
 Scyria nec uiduo Deidamia uiro,
 Tunc igitur ueris gaudebat græcia natis,
 Tunc etiam felix inter & arma pudor.
 At tu non una potuisti nocte uacare
 Impia, non unum sola manere diem.
 Quin etiam multo duxisti pocula luxu,
 Forsitan & de me uerba facere mala.

Hic etiam petitur, qui te prius ipse reliquit.

Di faciant isto capta fruare viro.

Hæc mihi nota tuam propter suscepta salutem,

Cum capite hoc stygiæ iam peteretur aquæ,

Et lectum flentes circumstaremus amici,

Hic ubi tum (pro' dū) perfida, quis'ne fuit?

Quid si longinquos retinerer miles ad indos?

Aut mea si staret navis in oceano?

Sed vobis facile est uerba, & componere fraudes,

Hoc unum didicit fœmina semper opus.

Non sic incerto mutantur flamine Syrtes,

Nec folia hyberno tam tremefacta noto,

Quàm cito fœminea non constat fœdus in ira,

Sive ea causa grauis, sive ea causa leuis.

Nunc quoniam ista tibi placuit sententia, cedam,

Tela precor pueri fuge acuta magis.

Fuge certantes, atq; hanc mihi soluite uitam.

Sanguis erit vobis maxima palma meus.

Sydera sunt testes, & matutina pruina,

Et furtim misero ianua aperta mihi,

Tene nihil in uita nobis acceptius unquam,

Nunc quoq; eris, quamuis sis inimica mihi.

Nec domina ulla meo ponet uestigia lecto,

Solus ero, quoniam non licet esse tuum.

Atq; utinam, si forte pios eduximus annos,

Ille uir in medio fiat amore lapis.

Non ob regna magis diris cedere sub armis

Thebani media non sine matre duces,

Quàm mihi si media liceat pugnare puella,

Mortem ego non fugiam, morte subire tua.

PROPER.

AD MVSAM.

Iam tempus lustrare alijs Heliconæ choreis,
 Et campum hæmonio iam dare tempus equo.
Iam libet & fortes memorare ad prælia turmas,
 Et romana mei dicere castra ducis.
 Quod si deficient vires, audacia certe
 Laus erit in magnis, & uoluisse sat est.
Aetas prima canat ueneres, extrema tumultus.
 Bella canam, quando scripta puella mea est.
Nunc uolo subducto grauior procedere vultu.
 Nunc aliam citharam me mea musa docet.
Surge anima ex humili iam carmine, sumite vires
 Pierides magni nunc erit oris opus.
Iam negat Euphrates equitem post terga tueri
 Parthorum, & Crassos se tenuisse dolet.
India quin Auguste tuo dat colla triumpho,
 Et domus intactæ te tremit Arabiæ.
Et si qua extremis tellus se subtrahit oris,
 Sentiet illa tuas postmodo uicta manus.
Hæc ego castra sequar uates tua castra canendo,
 Magnus ero, seruent hunc mihi fata diem.
Vt caput in magnis, ubi non est tangere, signis
 Ponitur hic imos ante corona pedes.
Sic nos nunc inopes laudis conscendere carmen
 Pauperibus sacris uilia thura damus.
Non dū etiam ascræos norunt mea carmina fontes,
 Sed modo Permessi flumine lauit amor.

AD CYNTHIAM.

Scribant de te alijs, uel sis ignota, licebit,
 Ludet, qui sterili semina ponit humo.

O mnia (crede mihi) tecum uno munera lecto
Auferet extremi funeris atra dies.
E t tua transibit contemnens ossa uiator,
Nec dicet, anis hic docta puella fuit.

DE AMORE.

q Vicinꝫ ille fuit, puerum qui pinxit Amorem,
Nón ne putas miras hunc habuisse manus?
I s primum uidit sine sensu uiuere amantes,
Et leuibꝫ curis magna perire bona.
I dem non frustra uentosas addidit alas,
Fecit & humano corde uolare Deum,
S ciliçet alterna quoniam iactamur in unda,
Nostráq; non ullis permanet aura locis.
E t merito hamatis manus est armata sagittis,
Et pharetra ex humero gnosa utroq; sonat
A nte ferit quoniam, tuti quàm cerninus hostem,
Nec quisquam ex illo uulnere sanus abit.
I n me tela manent, manet & puerilis imago,
Sed certe pennas perdidit ille suas.
E uolat è nostro quoniam de pectore nusquam,
Assiduusq; meo sanguine bella gerit.
Quid tibi iucundum sicis habitare medullis?
Si puer es, alio' traice tela tua.
I ntactos isto satius tentare ueneno,
Non ego, sed tenuis uapulat umbra mea,
Q uam si perdidideris, quis erit, qui talia cantet?
Hæc mea musa leuis gloria magna tua est,
Q uæ caput, & digitos, & lumina nigra puellæ,
Et canit, ut soleant molliter ire pedes.

PROPER.
AD CYNTHIAM.

Non tot achæmenijs armantur susa sagittis,
Spicula quot nostro pectore fixit amor.
Hic me tam graciles uetuit contemnere musas,
Iussit & ascræum sic habitare nemus.
Non ut pieriæ quercus mea uerba sequantur,
Aut possim ismaria ducere ualle feras,
Sed magis ut nostro stupefiat Cynthia uersu.
Tunc ego sim inachio notior arte Lino.
Non ego sum formæ tantum mirator honestæ,
Nec siqua illustres fœmina iactat auos.
Me iuuat in gremio doctæ legisse puellæ,
Auribus & puris scripta probasse mea.
Hæc ubi contigerint, populi confusa ualet
Fabula, nam domina iudice tutus ero.
Quod si forte bonas ad pacem uerterit aures,
Possum inimicitias tunc ego ferre Iouis.
Quandocunq; igitur nostros mors claudet ocellos,
Accipe quæ serues funeris acta mei.
Nec mea tunc longa spatietur imagine pompa,
Nec tuba sit fati uana querela mei,
Nec mihi tunc fulcro sternatur lectus eburno,
Nec sit in attalico mors mea nixa toro.
Desit odoriferis ordo mihi lancibus, adsint
Plebei parua funeris exequiæ.
Sat sit magna mei, si tres sint pompa libelli,
Quos ego Persephonæ maxima dona feram.
Tu uero nudum pectus lacerata sequêris,
Nec fueris nomen lassâ uocare meum.

O sculâq; in gelidis pones suprema labellis
Cum dabitur syrio munere plenus onyx.
D e inde ubi suppositus cinerem me fecerit ardor,
Accipiat manes paruula testa meos.
E t sit in exiguo laurus superaddita busto,
Quæ tegat extincti funeris umbra locum.
E t duo sint uersus, qui nunc iacet arida puluis,
Vnius hic quondam seruus amoris erat.
N ec minus hæc nostri notis cet fama sepulchri,
Quàm fuerant phœbii busta cruenta uiri.
T u quoq; si quando uenies ad fata, memento
Hoc iter, ad lapides cæna ueni memores.
I nterea cæue sis nos aspernata sepultos,
Non nihil ad uerum conscia terra sapit.
A tq; utinam primis animam me ponere cinis
Iussisset quæuis de tribus una soror.
N am quo tam dubiæ seruetur spiritus horæ,
Nestoris est uisus post tria secla cinis.
S i tam longæuæ minuisse fata senectæ
Gallicus iliadis miles in aggeribus,
N on ille Antilochi uidisset corpus humati,
Diceret aut o' mors cur mihi sera uenis?
T u tamen amisso nonnunquam flebis amico.
Fas est præteritos semper amare uiros.
T estis qui niueum quondam percussit Adonim
Venantem idalio uertice durus aper.
I llis formosum fleuisse paludibus, illuc
Diceris effusa tu Venus isse coma.
S ed frustra multos reuocabis Cynthia manes,
Nam mea quid poterunt ossa minuta loqui?

PROPER.

LAETATUR POTITVS AMICA.

N on ita dardanio gauisus Atrida triumpho est,
 Cum caderent magnæ Laomedontis opes,
N ec sic errore exacto lætatus Vlysses,
 Cum tetigit caræ littora dulichiae,
N ec sic Electra suum saluum cum aspexit Orestē,
 Cuius falsa tenens fleuerat ossa soror,
N ec sic incolumem Minois Thesëa uidit
 Dædaleum lino cum duce rexit iter,
 Quanta ego præterita collegi gaudia nocte.
 Immortalis ero si altera talis erit.
A t dum demissis supplex cervicibus ibam,
 Dicebar siat uilior esse lacu.
N ec mihi iam fastus opponere quærit iniquor,
 Nec mihi ploranti lenta sedere potest.
A tq; utinam non tam sero mihi nota fuisset
 Conditio, cineri nunc medicina datur.
A nte pedes cæcis lucebat semita nobis,
 Salicet insano nemo in amore uidet.
H oc sensi prodesse magis, contemnite amantes,
 Sic hodie ueniet, siqua negauit heri.
P ulsabant alij frustra, dominamq; uocabant,
 Mecum habuit positum lenta puella caput.
H æc mihi deuictis potior uictoria Parthis,
 Hæc spolia, hæc reges, hæc mihi currus erunt.
M agna ego dona tua figam Cytherea columna,
 Taleq; sub nostro nomine carmen erit.
H as pono ante tuas tibi diua Propertius ædes,
 Exuias tota nocte receptus amans.
N unc ad te mea lux ueniet mea littora nauis

Seruata, an medijs sidat onusta uadis?
Et si forte aliqua nobis mutabere culpa,
Vestibulum iaceam mortuus ante tuum.

NARRAT VOLVPTATES SVAS.

O' Me felicem, nox o' mihi candida, & o' tu
Lectule delitijs facte beate meis,
Quàm multa apposita narramus uerba lucerna,
Quantaq; sublato lumine rixa fuit.
Nam modo nudatis mecum est luctata papillis,
Interdum tunica duxit operta moram.
Illa meos somno lassos patefecit ocellos
Ore suo, & dixit siaine lente iaces?
Quàm uario amplexu mutamus brachia, quantum
Oscula sunt labris nostra morata tuis.
Non inuat in cæco uenerem corrumpere motu,
Si nescis, oculi sunt in amore duces.
Ipse Paris nuda fertur perijsse Lacena,
Cum Menelaëo surgeret e' thalamo.
Nudus & Endymion Phæbi cepisse sororem
Dicitur, & nudæ concubuisse deæ.
Quod si pertendens animo uestita cubaris,
Scissa ueste meas experiere manus.
Quin etiam si me ulterius prouexerit ira,
Ostendes matri brachia læsa tuæ.
Nec dum inclinatæ prohibent te ludere mammæ,
Viderit hæc, siquam iam peperisse pudet.
Dum nos fata sinunt oculos satiemus amore,
Nox tibi longa uenit, nec reditura dies.
Atq; utinam hærentes sic nos uincire æthæna
Velles, ut nunquam solueret ulla dies.

PROPER.

Exemplo iunctæ tibi sint in amore columbæ,
 Masculus & totum foemina coniugium.
Errat qui finem uestani quærit amoris.
 Verus amor nullum nouit habere modum.
Terra prius falso partu deludet arantes,
 Et citius nigros sol agitabit equos,
Fluminaq; ad caput incipient reuocare liquores,
 Aridus & siccus gurgite piscis erit,
 Quàm possim nostros aliò transferre calores,
 Huius ero uiuus, mortuus huius ero.
 Quod mihi si tecum tales concedere noctes
 Illa uelit, uitæ longus & annus erit.
Si dabit hæc multas, siam immortalis in illis.
 Nocte una quiuus uel Deus esse potest.
 Qualem si cuncti uellent decurrere uitam,
 Et pressi multo membra iacere mero,
Non ferrum crudele esset, neq; bellica nauis,
 Nec nostra actiacum uerteret ossa mare,
Nec toties proprijs arcum oppugnata triumphis
 Lassa foret crines soluere Roma suos.
Hæc certe merito poterunt laudare minores.
 Læserunt nullos pocula nostra deos.
Tu modo dum licet hunc fructum ne desere uitæ,
 Omnia si dederis, oscula pauca dabis.
At ueluti folia arentes liquere corollas,
 Quæ passim calathis strata natare uides.
Sic nobis qui nunc magnum speramus amantes
 Forsitan includet crastina fata dies.

AD CYNTHIAM.

P Rator ab illyricis uenit modo Cynthia terris

Maxima præda tibi, maxima cura mihi.
Non potuit saxo uitam posuisse cerauno.
Ah Neptune tibi qualia dona darem.
Nunc sine me plena fiunt conuiuia mensa,
Nunc sine me tota ianua nocte patet.
Quare si sapias, oblatas ne desere messes,
Et stolidam pleno uellere carpe pecus.
Deinde ubi consumpto restabit munere pauper,
Dic alias iterum nauiget illyrias.
Cynthia non sequitur fascēs, nec curat honores,
Semper amatorum ponderat illa sinus.
At tu nunc nostro Venus o' succurre dolori,
Rumpat ut assiduis membra libidinibus.
Ergo muneribus quibus mercatur amicam.
Iuppiter, indigna merce puella perit.
Semper in oceanum mittit me quærere gemmas,
Et iubet ex ipsa tollere dona Tyro.
Atque utinam Romæ nemo esset diues, & ipse
Straminea posset dux habitare casa,
Nunquam uenales essent ad munus amicæ,
Atque una fieret cæna puella domo.
Non quia septenas noctes seiuncta cubaris,
Candida tam fædo brachia fusa uiro,
Non qui peccatis testor te, sed quia uulgo
Formosis leuitas semper amica fuit.
Barbarus excussis agitat uestigia lumbis,
Et subito felix nunc mea regna tenet.
Aspice quid donis Eriphyle inuenit amaris,
Arserit & quantis nupta Creusa malis.
Nulla'ne sedabit nostros iniuria fletus?

PROPER.

An dolor hic uitij nescit abesse suis?
 T ot iam abiere dies, cum me nec cura theatri,
 Nec tetigit campi, nec mea musa iuuat.
 A h pudeat certe, pudeat, nisi forte quod aiunt,
 Turpis amor surdis auribus esse solet.
 C erne ducem, modo qui fremitu compleuit inani
 Actia damnatis æquora militibus.
 H unc infamis amor uersis dare terga carinis
 Iussit, & externo quærere in orbe fugam.
 C æsar's hæc uirtus, & gloria Cæsaris hæc est,
 Illa, qua uicit, condidit arma manu.
 S ed quas cunq; tibi uestes, quoscunq; smaragdos,
 Quos u'e dedit flauo lumine Chrysolithos,
 H æc uideam rapidas in uanum ferre procellas,
 Quæ tibi terra uelim, quæ tibi fiet aqua.
 N on semper placidus periuros ridet amantes
 Iuppiter, & surda negligit aure preces.
 V idist'n' toto sonitus percurrere cælo?
 Fulminaq; ætheria desiluisse domo?
 N on hæc Pleiades faciunt, neq; aquosus Orion,
 Nec sic de nihilo fulminis ira cadit.
 P eriuras tunc ille solet punire puellas,
 Deceptus quoniam fleuit & ipse Deus.
 Q uare ne tibi sit tanti sidonia uestis,
 Ut timeas quoties nubilus auster erit.

DE EXCLVSIONE.

m Entiri noctem, promissis ducere amantem,
 Hoc erit infectas sanguine habere manus.
 H orum ego sum uates, quoties desertus amaras
 Expleui noctes fractus utroq; toro,

Vel tu tanta lea moueare ad flumina sorte,
 Vt liquor arenti fallat ab ore sitim,
Vel tu si sypnios licet admirere labores,
 Difficile ut toto monte uoluet onus.
Durius in terris nihil est quod uiuat amante,
 Nec modo, si sapias, quod minus esse uelis.
Quem modo felicem inuidia admirante ferebant,
 Nunc decimo adnatior uix ego quoque die.
Nunc iacere è duro corpus iuuat impii saxo,
 Sumere & in nostras trita uenena manus.
Nunc licet in triuijs siata requiescere luna,
 Aut per rimosas mittere uerba fores.
Quod quamuis ita sit, dominam mutare atuebo,
 Tum flebit, cum mi senserit esse fidem.

AD CYNTHIAM.

a s fiduæ multis odium peperere querelæ.
 Frangitur in tacito fœmina sæpe uiro.
Siquid uidisti, semper uidisse negato,
 Aut siquid doluit forte, dolere nega.
Quid si iam canis ætas mea candeat annis?
 Et faceret scissas languida ruga genas?
At non Tithoni spernens Aurora senectam
 Desertum eoa passa iacere domo est.
Illum sæpe suis decedens fouit in ulnis,
 Quàm prius adiunctos sedula lauit equos.
Illum ad uicinos cum amplexa quiesceret Indos,
 Maturos iterum est quæsta redire dies.
Illa Deos currum conscendens dixit iniquos,
 Inuitum & terris præstitit officium,
Cum maiora senis Tithoni gaudia uiui.

PROPER.

Quam grauis amisso Memnone luctus erat.
 Cum sene non puduit talem dormire puellam,
 Et canæ toties oscula ferre comæ.
 At tu etiam iuuenem odisti me perfida, cum sis
 Ipsa anus haud longæ curua futura die.
 Quin ego diminuo curam, quod sæpe Cupido
 Huic malus esse solet, cui bonus ante fuit.
 Nunc etiam infectos demens imitare Britanos,
 Ludis & externo tincta nitere caput.
 Vt natura dedit, sic omnis recta figura.
 Turpis romano belgicus ore color.
 Illi sub terris fiant mala multa puellæ,
 Quæ mentita suas uertit inepta comas.
 De me mi certe poteris formosa uideri.
 Mi formosa satis, si modo sæpe uenis.
 An si cœruleo quædam sua tempora fūco
 Tinxerit, iacirco cœrula forma bona est?
 Cum tibi nec frater, nec sit tibi filius ullus,
 Frater ego, & tibi sim filius unus ego.
 Ipse tuus semper tibi sit custodia lectus,
 Nec nimis ornata fronte sedere uelis.
 Credam ego, narranti noli committere famæ.
 Et terram rumor transilit, & maria.

AD CYNTHIAM.

Et si me inuito discedis Cynthia Roma,
 Lætor quod sine me deuia rura colis.
 Nullus erit castis iuuenis corruptor in agris,
 Qui te blanditijs non sinat esse probam.
 Nulla neq; ante tuas orietur rixa fenestras,
 Nec tibi clamatæ somnus amarus erit.

Sola

Sola eris, & solos spectabis Cynthia montes,
Et pecus, & fines pauperis agricolæ.

Illuc te nulli poterunt corrumpere ludi,
Fanaq; peccatis plurima causa tuis.

Illuc assidue tauros spectabis arantes,
Et uitem docta ponere falce comas,

Atq; ibi rara feres inculto thura sacello,
Hædus ubi agrestes corruet ante focos.

Protinus & nuda choreas imitabere sura,
Omnia ab externo sint modo tuta uiro.

Ipse ego uenabor, iam nunc me sacra Diana
Suscipere, & Veneri ponere uota inuat.

Inapiam captare feras, & reddere Pinu
Cornua, & audaces ipse monere canes.

Non tamen, ut uastos ausim tentare Leones,
Aut celer agrestes comminus ire suos.

Hæc igitur mihi sit lepores audacia molles
Exapere, & stricto figere auem calamo,

Qua formosa sua Clitumnus flumina luco
Integit, & niueos abluit unda boues.

Tu quoties aliquid conabere uita, memento
Venturum paucis me tibi luciferis.

Sic me nec solæ poterunt auertere syluæ,
Nec uaga muscosis flumina fusa iugis,

Quin ego in assidua mutem tua nomina lingua,
Absentis nemo non nouisse uelit.

AD CYNTHIAM

Quid flet abducta grauius Briseïde? quid flet
Anxia captiua tristius Andromacha?

Quid uenæ mea de fraude Deos insana fatigas?

d

102   P R O P E R .

Quid quereris nostram sic cecidisse fidem?
 N on tam nocturna uolucris funesta querela
     Attica cecropijs obstrepit in folijs,
 N ec tantum Niobe bis sex ad busta superba
     Sollicito lachrymans defluit a' Sipylo.
 M e licet æratis astringant brachia nodis,
     Sint mea uel Danaës condita membra domo,
 I n te ego & æratas rumpam mea uita cæthenas,
     Ferratam Danaës transiliamq; domum.
 D e te quodcunq; ad surdas mihi dicitur aures,
     Tu modo ne dubita de grauitate mea.
 O ssa tibi iuro per matris, & ossa parentis,
     Si fallo, cinis heu sit mihi uterq; grauis.
 M e tibi ad extremas mansurum uita tenèbras,
     Ambos una fides, auferet una dies.
 Q uod si nec nomen, nec me tua forma teneret,
     Posset seruitium mite tenere tuum.
 S eptima iam plenæ deducitur orbita Lunæ,
     Cum de me, & de te compita nulla tacent.
 I nterea nobis nonnunquam ianua mollis,
     Nonnunquam lecti copia facta tui,
 N ec mihi muneribus nox ulla est emptæ beatæ,
     Quicquid eram hoc animi gratia magna tui.
 C um te tam multi peterent, tu me una petisti.
     Possum ego naturæ non meminisse tuæ?
 I unc me uel tragicæ uexetis Erinnyes, & me
     Inferno damnes Aeacæ iudicio,
 A tq; inter Tityi uolucres mea penna uagetur,
     Tumq; ego Sisyphio saxa labore geram.
 N ec tu supplicibus me sis uenerata tabellis,

Vltima talis erit, quæ mea prima fides.
Hoc mihi perpetuo ius est, quod solus amator.
Nec cito desisto, nec temere incipio.

AD CYNTHIAM DE PANTHO.

A quantum de me Panthi tibi pagina finxit,
Tantum illi Pantho non sit amica Venus.
Sed tibi iam uideor Dodonæ uerior augur,
Vxorem ille tuus pulcher amator habet.
Tot noctes periere, nihil pudet, aspice tantat
Liber, tu nimium credula sola iaces.
Et nunc inter eos tu sermo es, te ille superbus
Dicit se inuito sæpe fuisse domi.
Dispeream si quicquam aliud, quàm gloria de te
Quæritur, has laudes ille maritus habet.
Colchida sic hospes quondam decepit Iason.
Eiecta est, tenuit nanq; Creusa domum.
Sic à dulichio iuuenes est elusa Calypsó.
Vidit amatorem pandere uela suum.
Ah nimium faciles aurem præbere puellæ.
Discite desertæ non temere esse bonæ.
Huic quoq; qui restat, iam pridem quæritur alter,
Experta in primo stulta cauere potest.
Nos quocunq; loco, nos omni tempore tecum
Siue ægra pariter, siue ualente sumus.

AD DEMOPHONTEM.

Scis here mi multas pariter placuisse puellas,
Scis mihi Demophóon multa uenire mala.
Nulla meis frustra lustrantur compita plantis,
O nimis exitio nata theatra meo.
Sine aliquis molli deducat candida gestu

PROPER.

Brachia, seu uarios incinit ore modos.

Interea nostri quærunt sibi vulnus ocelli,
Candida non tecto pectore siqua sedet.

Sive uagi crines puris in frontibus errant,
Indicat quos medio uertice gemma tenet.

Quæ si forte aliquid uultu mihi dura negarit,
Frigida de tota fronte cadebat aqua.

Quæris Demophoon cur sim tam mollis in omnes.

Quod quæris qua re non habet ullus amor?

Cur aliquis sacris laniat sua brachia culeris?
Et phrygis insanos cæditur ad numeros?

Vnicuique dedit uitium natura creato,
Me Fortuna aliquid semper amare dedit.

Me licet et Thamyra cantoris fata sequantur,
Nunquam ad formosas inuide cæcus ero.

Sed tibi si exiles uideor tenuatus in artus,
Falleris, haud unquam est culta labore Venus.

Percontere licet, sæpe est experta puella
Officium tota nocte ualere meum.

Iuppiter Alcmenæ geminas requieuerat arctos,
Et cælum noctu bis sine rege fuit,

Nec tamen iarco languens ad fulmina uenit.
Nullus amor uires eripit ipse suas.

Quid cum e' complexu Briseidos iret Achilles,
Num fugere minus thessala tela Phryges?

Quid ferus Andromachæ lecto cum surgeret Hector,
Bella mycenæ non timuerat rates?

Ille uel hic classes poterat, uel perdere muros,
Hic ego Pelides, hic ferus Hector ego.

Aspice uti cælo modo sol, modo luna ministret,

Sic etiam nobis una puella parum est.
Altera me cupidus teneat, foueatq; lacertis,
 Altera, siquando est, non sinat esse locum.
Aut si forte irata meo sit facta ministro,
 Vt sciat esse aliam, quæ uelit esse mea.
Nam melius duo defendunt retinacula nauem,
 Tutius et geminos anxia mater alit.
Aut si es dura, nega, sin es non dura, uenito.
 Quid iuuat in nullo pondere uerba loqui?
Hic unus dolor est ex omnibus acer amanti,
 Speranti subito siqua uenire negat.
Quanta illum toto uersant suspiria lecto,
 Cur recipi, cum non nouerit, illa uetat,
Et rursum puerum quærendo audita fatigat,
 Quem quæ scire timet, quærere plura iubet.

DE AMORIS SERVITUTE.

Cui fuit indocti fugienda hæc semita vulgi,
 Ipsa petita lacu nunc mihi dulcis aqua est.
Ingenuus quisquam alterius dat munera seruo,
 Vt commissa suæ uerba ferat domina?
Et quærit toties, quæ nam nunc porticus illam
 Integrit? et campo quo mouet illa pedes?
Deinde ubi pertuleris, quos dicit fama labores
 Hercules, ut scribat muneris et quid habes?
Cernere uti possis uultum custodis auari,
 Captus et immunda sæpe latere casa.
Quam care semel in toto nox uertitur anno.
 Ah pereant, siquos ianua clausa iuuat.
Contra reiecto quæ libera uadit amictu,
 Custodum et nullo septa timore, placet,

PROPER.

Cui sæpe immundo sacra conteritur uia sotto,
Nec sinit esse moram, si quis adire uelit.
Differet hæc nunquam, nec poscet garula, quæ te
Astrictus ploret sæpe dedisse pater.
Nec dicet timeo, propera iam surgere quæso,
Infelix hodie uir mihi rure uenit.
Et quas Euphrates, et quas mihi misit Orontes
Me capiant, nolim furta pudica tori.
Libertas quoniam nulli iam restat amanti.
Nullus liber erit, si quis amare uolet.

DE CYNTHIA IN AEMVLVM.

V loqueris, cum sit iam toto fabula libro,
Et tua sit toto Cynthia lecta foro.
Cui non his uerbis aspergat tempora sudor?
Aut pudor ingenuus, aut reticendus amor?
Quod si tam facilis spiraret Cynthia nobis,
Non ego nequitia dicerer esse caput.
Nec sic per totam infamis traducerer urbem,
Vreret et quamuis nomine, uerba darem.
Quare ne tibi sit mirum me quærere uiles:
Parcius infamant. num tibi causa leuis?
Et modo Pauonis caudæ flabella superbæ,
Et manibus dura frigus habere pila,
Et cupit iratum talos me poscere eburnos,
Quæq; nitent sacra uilia dona uia.
Ah peream, si me ista mouent dispendia, sed me
Fallaci dominæ iam pudet esse iocum.
Hoc erat in primis, quod me gaudere iubebas?
Tam te formosam non pudet esse leuem?
Vna, aut altera nox non dum est in amore peracta,

Et dicor lecto iam grauis esse tuo.

Me modo laudabas, & carmina nostra legebas.

Ille tuus pennas tam cito uertit amor.

Contendat mecum ingenio, contendat & arte,

In primis una discat amare domo.

Si libitum tibi erit, lernæas pugnet ad hydras,

Et tibi ab hesperio mala dracone ferat.

Tetra uenena libens, & naufragus ebibat undas,

Et nunquam pro te deneget esse miser.

Quos utinam in nobis uita experiare labores,

Iam tibi de timidis iste proteruius erit.

Qui nunc se in tumidum iactando uenit honorem,

Dissidium uobis proximus annus erit.

At me non ætus mutabit tota Sibyllæ,

Non labor Alcide, non niger ille dies.

Tu mea compones, & dices ossa Properti

Hæc tua sunt, eheu tu mihi certus eras.

Certus eras eheu, quamuis nec sanguine auito

Nobilis, & quamuis non ita diues eras.

Nil ego non patiar, nunquam me iniuria mutat,

Ferre ego formosam nullum onus esse puto.

Credo ego non paucos ista perüsse figura,

Credo ego, sed multos non habuisse fidem.

Paruus dilexit spatio Minoida Theseus.

Phyllida Demophoon, hospes uterq; malus.

Iam tibi Iasonia nota est Medea carina,

Et modo seruato sola relicta uiro.

Dura est, quæ multis simulatum fingit amorem,

Et se plus uni siqua parare potest.

Noli nobilibus, noli conferre beatis.

PROPER.

Vix uenit extremo qui legit ossa die,
I i tibi nos erimus, sed tu potius precor, ut me
 Demissis plangas pectora nuda comis.

AD CYNTHIAM.

Nica nata meo pulcherrima cura dolori
 Excludit quoniam fors mea sæpe, ueni.
I sta meis fiet notissima forma libellis
 Calue tua uenia, pace Catulle tua.
Miles depositis annosus secubat armis;
 Grandæuiq; negant ducere aratra boues,
Putris & in uacua requiescit nauis arena,
 Et uetus in templo bellica parma uacat.
At me ab amore tuodeducet nulla senectus,
 Siue ego Tithonus, siue ego Nestor ero.
Non'ne fuit satius duro seruire tyranno?
 Et gemere in tauro sæue Perylle tuo?
Gorgonis & satius fuit obdurescere uultu?
 Caucasias etiam si pateremur aues?
Sed tamen obscura teritur rubigine mucro
 Ferreus, & paruo sæpe liquore filex.
At nullo dominae teritur sub limine amor, qui
 Restat, & immerita sustinet aure minas.
Vltro contemptus rogat, & petasse fatetur
 Læsus, & inuitis ipse redit pedibus.
Tu quoq; qui pleno fastus assumis amore,
 Credule, nulla diu fœmina pondus habet.
An quisquam in medijs persoluit uota procellis?
 Cum sæpe in portu fracta carina natet?
Aut prius infecto deposcit præmia cursu
 Septima quàm metam triuerit arte rota?

Mendaces ludunt flatus in amore secundi,
    siqua uenit serò, magna ruina uenit.
Tu tamen interea, quamuis te diligat illa,
    In tacito cohibe gaudia clausa sinu.
Nanq; in amore suo semper sua maxima cuiq;
    Nescio quo pacto uerba nocere solent.
Quamuis te persæpe uocet, semel ire memento,
    Inuidiam quod habet, non solet esse diu.
Et si secla forent antiquis grata puellis,
    Essem ego quod nunc tu, tempore uincor ego.
Non tamen ista meos mutabunt secula mores.
    Vnus quisq; sua nouerit ire uia.
At uos, qui officia in multos reuocatis amores,
    Quantum sic cruciat lumina uestra dolor.
Vidistis pleno teneram candore puellam,
    Vidistis fuscò, dulcis uterq; color.
Vidistis quandam argua prodire figura,
    Vidistis nostras, utraq; forma rapit.
Illaq; plebeio, uel sit sandycis amictu,
    Hæc, atq; illa mali uulneris una uia est.
Cum satis una tuis insomnia portet ocellis,
    Vna sit & cuius fœmina multa mala.
    Ad Cynthiam de somnio naufragij.
Uidi ego te in somnis fracta mea uita carina
    Ionio lassas ducere rore manus,
Et quæcunq; in me fueras mentita, fateri,
    Nec iam humore graues tollere posse comas.
Qualem purpureis agitauit fluctibus Hellen,
    Aurea quam molli tergore uexit ouis.
Quam timui ne forte tuum mare nomen haberet,

PROPER.

Atq; tua labens nauita fletet aqua.
 Quæ tum ego Neptuno, quæ tum cum Castore fratri,
 Quæq; tibi excepi, tum Dea Lencothœ.
 At tu uix primas extollens gurgite palmas,
 Sæpe meum nomen iam peritura uocas.
 Quod si forte tuos uidisset Glaucus ocellos,
 Esset Ionij facta puella maris.
 Et tibi præ inuidia Nereides increpitarent,
 Candida Nisee, cœrula Cymothœ,
 Sed tibi subsidio Delphinum currere uidi,
 Qui puto arioniam uexerat ante lyram.
 Iamq; ego conabar summo me mittere saxo,
 Cum mihi discussit talia uisa metus.
 Nunc admirentur, quod tam mihi pulchra puella
 Seruiat, & tota dicat in urbe potens.
 Non, si Cambyse redeant, & flumina Croesi,
 Dicat de nostro surge poeta toro.
 Nam mea cum recitat, dicit se odisse beatos,
 Carmina. tam sancte nulla puella colit.
 Multum in amore fides, multum constantia prodest.
 Qui dare multa potest, multa & amare potest.
 Seu mare per longum mea cogitet ire puella,
 Hanc sequar, & fidos unaaget aura duos.
 Vnum littus erit sopitis, unaq; tecto
 Arbor, & ex una sæpe bibemus aqua.
 Et tabula una duos poterit componere amantes,
 Prora cubile mihi, seu mihi puppis erit.
 Omnia perpetiar, sæuus licet urgeat Eurys,
 Velaq; in incertum frigidus Auster agat.
 Quicumq; & uenti miserum uexastis Vlysses,

Et Danaūm euboico littore mille rates,
 Et qui mouisset duo littora, cum rudis Argūs
 Duxerat ignoto missa columba mari.
 Illa meis tantum non unquam desit ocellis,
 Incendat nauem Iuppiter ipse licet.
 Certe iisdem nudi pariter iactabimur oris,
 Me licet unda ferat, te modo terra tegat.
 Sed non Neptunus tanto crudelis amori,
 Neptunus fratri par in amore Ioui,
 Testis Amymone latites cum ferret in aruis
 Compressa, et Lernæ pulsa tridente palus.
 Iam Deus amplexu uotum persoluit, at illi
 Aurea diuinas urna refudit aquas.
 Crudelem et Boream rapta Orithyia negauit.
 Hic Deus et terras, et maria alta domat.
 Crede mihi nobis mitescet Scylla, nec unquam
 Alternante uorans uasta Charybdis aqua.
 Ipsaque sydera erunt nullis obscura tenebris.
 Purus et Orion, purus et Hædus erit.
 Quod mihi si ponenda tuo sit corpore uita,
 Exitus hic nobis non inhonestus erit.

QVOD INCERTA HORA MORTIS

a Tuos incertam mortales funeris horam
 Queritis, et qua sit mors aditura uia.
 Queritis et cælo Phœnicum inuenta sereno,
 Quæ sit stella homini commoda, quæque mala.
 seu pedibus Parthos sequimur, seu classe Britanos,
 Et maris, et terræ cæca pericla uia.
 Rursus et obiectum fletis capiti esse tumultum,
 Cum Maiors dubias miscet utrinque manus.

PROPER.

Praeterea domibus flammam, domibusq; ruinam,
 Neu subeant labris pocula nigra tuis.
Solus amans nouit quando periturus, & aqua
 Morte, neq; hic Boreæ flabra, neq; arma timet.
Iam licet & stygia sedeat sub arundine remex,
 Cernat & infernae trista uela ratis,
Si modo clamantis reuocauerit aura puellæ,
 Concessum nulla lege redibit iter.
 Ad Iouem pro amica egrotante.
i Vppiter affectæ tandem miserere puellæ,
 Tam formosa tuum mortua crimen erit.
Venit enim tempus, quo torridus æstuat aer,
 Incipit & siccò feruere terra cane.
Sed non tam ardoris culpa est, neq; crimina cœli,
 Quàm toties sanctos non habuisse Deos.
Hoc perdit miseras, hoc perdidit ante puellas,
 Quicquid iurarunt uentus, & unda rapit.
Num sibi collatam doluit Venus? illa peræque
 Præ se formosis inuidiosa Dea est.
An contempta tibi Iunonis templa pelasgæ?
 Palladis aut oculos ausa negare bonos?
Semper formosæ non nostis parcere uerbis.
 Hoc tibi lingua nocens, hoc tibi forma dedit.
Sed tibi uexatæ per multa pericula uitæ,
 Extremo uenit mollior hora die.
Iò uersa caput primos muguerat annos,
 Nunc Dea, quæ Nili flumina uacua bibit.
Inò etiam prima terras ætate uagata est,
 Hanc miser implorat nauita Leucothöen,
Andromede monstribus fuerat deuota marinis

Hæc eadem Persei nobilis uxor erat.
Calisto arcadios errauerat urſa per agros,
Hæc nocturna ſuo ſydere uela regit.
Quod ſi forte tibi properarint fata quietem,
Illa ſepulturæ fata beata tuæ.
Narrabis ſemele quo ſit formoſa periclo,
Credet & illa ſuo docta puella malo.
Et tibi Mæonidas, interq; Heroidas omnes
Primus erit nulla non tribuente locus.
Nunc ut cunq; potes fato gere ſauia morem,
Et Deus, & durus uertitur ipſe dies.
Hoc tibi uel poterit coniux ignoſcere Iuno.
Frangitur & Iuno, ſiqua puella perit.
Deficiunt magico torti ſub carmine Rhombi,
Et iacet extincto Laurus aduſta foco.
Et iam luna negat toties deſcendere cælo,
Nigraq; funeſtum condidit omen annus.
Vna ratis fati noſtros portabit amores
Coerula ad infernos ueliſicata lacus.
Si non unius, quaſo miſerere duorum.
Vinam, ſi uiuet, ſi cadet illa, cadam.
Pro quibus optatis ſacro me carmine damno,
Scribam ego, per magnum eſt ſalua puella Iouem.
Ante tuosq; pedes illa ipſa adoperta ſedebit,
Narrabitq; ſedens longa pericla ſua.
Hæc tua Perſephone maneat clementia, nec tu
Perſephones coniux ſæuior eſſe uelis.
Sunt apud infernos tot millia formoſarum,
Pulchra ſit in ſuperis ſcilicet una locis.
Vobiſcum eſt Iope, uobiſcum candida Tyro,

PROPER.

Vobiscum Europe, nec proba Pasiphæe,
 Et quot Troia tulit, uetus et quot Achaia formas,
 Et Phœbi, et Priami diruta regna senis,
 Et quæcunq; erat in numero Romana puella,
 Occidit, has omnes ignis auarus habet.
 Nec forma æternum, aut cuiq; est fortuna perennis,
 Longius, aut propius mors sua quæq; manet.
 Tu quoniam es mea lux magno demissa periclo,
 Munera Dianæ debita redde choro,
 Redde etiam excubias diuæ nunc, ante iuuentæ.
 Votiuas noctes & mihi solue decem.

AD CYNTHIAM.

Hæsterna mea lux cum potus nocte uagarer,
 Nec me seruorum duceret ulla manus,
 O buia nescio quot pueri mihi turba minuta
 Venerat, hos uetuit me numerare timor,
 Quorum alij faculas, alij retinere sagittas,
 Pars etiam uisa est uincta parare mihi.
 Sed nudi fuerant, quorum lasciuior unus
 Arripite hunc inquit, nam bene nostis eum.
 Hic erat, hunc mulier nobis irata reliquit,
 Dixit, & in collo iam mihi nodus erat.
 Hic alter iubet in medium propellere, & alter
 Intereat qui nos non putat esse Deos.
 Hæc te non meritum totas expectat in horas,
 At tu nescio quas quæris inepte fores.
 Quæ cum sidoniæ nocturna ligamina mitræ
 Soluerit, atque oculos mouerit illa graues,
 Afflabunt tibi non Arabum de gramine odores,
 Sed quos ipse suis fecit amor manibus.

P arcite iam fratres, iam certos spondet amores,
Et iam ad mandatam uenimus ecce domum.

A tq; ita me iniecto duxerunt rursus amictu,
I nunc, & noctes disce manere domi.

M ane erat, & uolui si sola quiesceret illa
Visere, at in lecto Cynthia sola fuit.

O bstupui, non illa mihi formosior unquam
Visa, neq; ostrina cum fuit in tunica.

I bat & in casta narratum somnia ueste,
Neu sibi, ne'ue mihi quæ noctura forent.

T alis uisa mihi somno demissa recenti.

Heu quantum per se candida forma ualet.

Q uid tu matutinus ait speculator amicæ,
Me similem uestris moribus esse putas?

N on ego tam facilis, sat erit mihi cognitus unus,
Vel tu, uel si quis uerior esse potest.

A pparent non ulla toro uestigia presso,
Signa uoluptatis non iacuisse duos.

A spice ut in toto nullus mihi corpore surgat
Spiritus, admissio notus adulterio.

D ixit, & opposita propellens suauia dextra,
Profilit in laxa nixa pedem solea.

S ic ego tam sancti custode recludor amoris,
Ex illo felix nox mihi nulla fuit.

AD EANDEM.

q uo' fugis ah demens, nulla est fuga, tu licet usq;
Ad Tanaim fugas usq; sequetur amor.

N on si pegaseo uertêris in aere dorso,
Nec tibi si Persei mouerit ala pedes,

V el si te sectæ rapiant talaribus auræ,

PROPER.

Nil tibi Mercurij proderit alta uia.
Instat semper amor supra caput, instat amanti,
 Et grauis ipse super libera colla sedet.
Excubat ille acer custos, & tollere nunquam
 Te patietur humo lumina capta semel.
Et iam si pecces, Deus exorabilis ille est,
 Si modo praesenters uiderit esse preces.
Ista senes licet accusent conuiuia duri,
 Nos modo propositum uita teramus iter.
Illorum antiquis onerentur legibus aures,
 Hic locus est, in quo tibia docta sones,
 Quae non iure uado Mæandri iacta natasti,
 Turpia cum faceret Palladis ora tumor.
Nunc iam dura paras, Phrygias nunc ire per undas,
 Et petere hyrcani littora nota maris,
Spargereq; alterna communes caede penates,
 Et ferre ad patrios praemia dira lares.
Vna contentum pudeat me uiuere amica.
 Hoc si crimen erit, crimen amoris erit.
Min nemo obijciat, libeat tibi Cynthia mecum
 Roscida muscosis antra tenere iugis.
Illic aspicias scopulis haerere sorores,
 Et canere antiqui dulcia furtiva Iouis,
Vt semel est combustus, ut est deperditus Io,
 Deniq; ut ad Troiae tecta uolarit auis.
Quod si nemo extat, qui uicerit alitis arma,
 Communis culpæ cur reus unus agor?
Nec tu uirginibus reuerentia moueris ora,
 Hic quoq; num nescit quid sit amare chorus?
Si tamen Oeagri quædam compressa figura
 Bistonij

Bistonis olim rupibus accubuit.

Hic ubi me prima statuent in parte choreæ,
Et medius docta cuspide Bacchus erit,
Tum capiti sacros patiar pendere corymbos,
Nam sine te nostrum non ualet ingenium.

AD CYNTHIAM.

Quæris cur ueniam tibi tardior? aurea Phœbi
Porticus à magno Cæsare aperta fuit.
Tantum erat in speciem pœnis digesta columnis,
Inter quas Danaï foemina turba senis.
Hic equidem Phœbo uisus mihi pulchrior ipso
Marmoreus tacita carmen hiare lyra,
Atq; aram circum steterant armenta Myronis
Quattuor artificis uiuida signa boues.
Tum medium claro surgebat marmore templum,
Et patria Phœbo citius Ortygia.
Auro solis erat supra fastigia currus,
Et ualvæ libyæ nobile dentis opus.
Altera deiectos Parnassi uertice Gallos,
Altera mœrebat funera tantalidos.
Deinde inter matrem Deus ipse, interq; sororem
Pythius in longa carmina ueste sonat.

AD EANDEM.

Qui uidet, is peccat, qui non te uiderit, ergo
Non cupiet, facti crimina lumen habet.
Nam quid Prænests dubias o' Cynthia sortes?
Quid petis æci mœnia Thelegoni?
Cur ue te in Herculeum deportant effeda Tybur?
Appia cur toties te uia ducit anum?
Hoc utinam spatium loci, quocunq; uagaris

PROPER.

Cynthia, sed tibi me credere turba uetat,
Cum uidet acensis deuotam currere tedis
 In nemus, & triuiæ lumina ferre Deæ.
Silicet umbrosis sordet Pompeia columnis
 Porticus aulæis nobilis attaliciis,
Et creber pariter platanis surgentibus ordo,
 Flumina sopito quæq; Marone cadunt.
Et leuiter nymphis tota crepitantibus urbe,
 Cum subito Triton ore recondit aquam,
Falleris, ista tui furtum uia monstrat amoris,
 Non urbem demens, lumina nostra fugis.
Nil agis, insidias in me componis inanes.
 Tendis iners docto retia nota mihi.
Sed de me minus est, famæ iactura pudicæ
 Tanta tibi miseræ, quanta mereris, erit.
Nuper enim de te nostras me lædit ad aures
 Rumor, & in tota non bonus urbe fuit.
Sed tu non debes inimicæ credere linguae.
 Semper formosis fabula pœna fuit.
Non tua deprenso damnata est fama ueneno,
 Testis erit puras Phæbe uidere manus.
Sin autem longo nox una, aut altera lusu
 Consumpta est, non me crimina parua mouent.
Tyndaris externo patriam mutauit amore,
 Et sine decreto est uiua reducta domum.
Ipsa Venus quamuis corrupta libidine Martis,
 Nec minus in cælo semper honesta fuit.
 Quamuis Ida Parin pastorem dicat amasse,
 Atq; inter pecudes accubuisse Deam.
Hoc et Hamadryadum spectauit turba sororum,

Sileniq; senes, & pater ipse chori,
Cum quibus idæo legisti poma sub antro
Supposita exapiens naica dona manu.
An quisquam in tanto stuprorum examine quærit,
Cur hæc tam diues, quis dedit? unde dedit?
O nimium nostro felicem tempore Romam,
Si contra mores una puella facit.
Hæc eadem ante illam impune & Lesbia fecit,
Quæ sequitur, certe est inuidiosa minus.
Qui quærit Tacios ueteres, durosq; Sabinos,
Hic posuit nostra nuper in urbe pedem,
Tu prius & fluctus poteris siatire marinos,
Altaq; mortali deligere astra manu,
Quàm facere, ut nostræ nolint peccare puellæ.
Is mos Saturno regna tenente fuit,
Et cum Deucalionis aquæ fluxere per orbem,
Et post antiquas Deucalionis aquas.
Dic mihi quis potuit lectum seruare pudicum?
Quæ Dea cum solo uiuere sola Deo?
Vxorem quondam magni Minois (ut aiunt)
Corrupit torui candida forma bouis.
Nec minus ærato Daniæ circumdata muro,
Non potuit magno casta negare Ioui.
Quod si tu graias, seu si imitata latinas,
Semper uiue meo libera iudicio.

AD CYNTHIAM.

et Ristia iam redeunt iterum solennia nobis,
Cynthia iam noctes est operata decem.
Atq; utinam Nilo percat quæ sacra tepente
Misit matronis Inachis ausonijs.

PROPER.

Quæ Dea tam cupidos toties diuisit amantes,
 Quæcunq; illa fuit, semper amara fuit.
 Tu certe Iouis occultis in amoribus Io
 Sensisti multas quid sit inire uias,
 Cum te iussit habere puellam cornua Iuno,
 Et pecoris duro perdere uerba sono.
 Ah quoties quernis læsisti frondibus ora,
 Mansisti stabulis abdita pasta tuis.
 An quoniam agrestem detraxit ab ore figuram
 Iuppiter, iccirco facta superba Dea es?
 An tibi non satis est fuscis Aegyptus alumnis,
 Cur tibi tam longa Roma petita uia est?
 Quid'ue tibi prodest uiduas dormire puellas?
 Sed tibi (crede mihi) cornua rursus erunt.
 Aut nos e' nostra te sœua fugabimus urbe,
 Cum Tyberi Nilo gratia nulla fuit.
 At tu, quæ nostro nimium placata dolore es,
 Noctibus his uacui ter faciamus iter.
 Non audis? et uerba sinis mea ludere, cum iam
 Flectant icarij sydera tarda boues.
 Lenta bibis, mediæ nequeunt te frangere noctes,
 An non dum est talos mittere lassâ manus?
 Ah pereat quicunq; meracis repperit uuas,
 Corruptiq; bonas nectare primus aquas.
 Icare cecropijs merito iugulate colonis,
 Pampineus nosti quàm sit amarus odor.
 Tu quoq; o' Eurition uino centaure peristi,
 Nec non ismario tu Polypheme mero.
 Vino forma perit, uino corrumpitur ætas,
 Vino sæpe suum nescit amata uirum.

Me miserum, ut multo nihil es mutata lyao,
Iam bibe, formosa es, nil tibi uina nocent.
Cum tua præpendent demissa in pocula ferta,
Et mea deducta carmina uoce legis,
Largius effuso madeat tibi mensa falerno,
Spumet & aurato mollius in calice.
Nulla tamen lecto recipit se sola libenter,
Est quiddam, quod uos quærere cogat amor.
Semper in absentes felicior æstus amantes,
Elevat assiduos copia longa uiros.

AD LYNCEVM POETAM.

Cur quisquam faciæ dominæ iam credat amico?
Sic erepta mihi penè puella mea est.
Expertus dico, nemo est in amore fidelis.
Formosam raro non sibi quisq; petit.
Polluit ille Deus cognatos, soluit amicos,
Et bene concordēs tristia ad arma uocat.
Hospes in hospitium Menelao uenit adulter.
Colchis & ignotum non ne secuta uirum est?
Lyncæu tunc meam potuisti tangere curam?
Perfide non ne tuæ tunc cecidere manus?
Quid si non constans illa, & tam certa fuisset?
Posset & in tanto uiuere flagitio?
Tu mihi uel ferro pectus, uel perde ueneno,
A' domina tantum te modo tolle mea.
Te socium uitæ, te corporis esse licebit,
Te dominum admitto rebus amice meis,
Lecto te solum, lecto te deprecor uno.
Riualem possum non ego ferre Iouem.
Ipse meas solus (quod nil est) æmulor umbras

PROPER.

Stultus, quod stulto sæpe timore tremo.
Vna tamen causa est, qua crimina tanta remitto,
 Errabant multo quod tua uerba mero.
Sed nunquam uitæ me faller ruga seueræ.
 Omnes iam norunt, quàm sit amare bonum.
Lyncæus ipse meus seros insanit amores.
 Solum te nostros lætor adire Deos.
Quid tua socraticis tibi nunc sapientia libris
 Proderit? aut rerum dicere posse uias?
Aut quid cretæi tibi profunt carmina lecta?
 Nil iuuat in magno uester amore senex.
Tu satius memorem musis imitare Philetam,
 Et non inflati somnia Callimachi.
Nam rursus licet ætoli referas Acheloi
 Fluxerit ut magno factus amore liquor,
Atq; etiam, ut phrygio fallax mæandria campo
 Errat, & ipsa suas decipit unda uias,
Qualis & Adrastus fuerit uocalis Arion,
 Tristis ad Archemori funera uictor equus,
Non amphiareæ profunt tibi fata quadrigæ,
 Aut capanei grata ruina Ioui.
Desine & Aeschyleo componere uerba cothurno,
 Desine, & ad molles membra resolve toros.
Inape iam angusto uersus includere torno,
 Inq; tuos ignes dure poeta ueni.
Tu non Antimacho, non tutior ibis Homero.
 Despicit & magnos recta puella Deos.
Sed non ante grauis taurus succumbit aratro,
 Cornua quàm ualidis hæserit in laqueis.
Nec tu tam duros per te patieris amores,

Trux tamen à nobis ante domandus eris.
Harum nulla solet rationem quærere mundi,
Nec cur fraternis luna laboret equis,
Nec si post stygias aliquid restauerit undas,
Nec si consulto fulmina missa tonent.
Aspice me cui parua domi fortuna relicta est,
Nullus & antiquo Marte triumphus aui,
Vt regnem mistas inter conuiua puellas.
Hoc ego quod tibi nunc eleuor ingenio.
Me iunget æternis positum languere corollis
Quem tetigit iactu certus ad ossa Deus.
Actia Virgilium custodis littora Phœbi,
Cæsaris & fortes dicere posse rates,
Qui nunc Aeneæ troiani suscitât arma,
Iactâq; Lauinis moenia littoribus.
Cedite romani scriptores, cedit Grai.
Nescio quid maius nascitur Iliade.
Tu canis umbrosi subter pineta Galei
Thyrsin, & attritis Daphnin arundinibus,
Vtq; decem possint corrumpere mala puellam,
Missus & impressis hœdus ab uberibus.
Felix qui uiles pomis mercaris amores,
Huic licet ingratae Tityrus ipse canat.
Felix intactum Corydon qui tentat Alexim
Agricolæ domini carpere delicias.
Quamuis ille sua lassus requiescat auena,
Laudatur faalers inter Hamadryadas.
Tu canis ascræi ueteris præcepta poetæ,
Quo seges in campo, quo uiret una iugo.
Tale facis carmen docta testudine, quale

PROPER.

Cynthius impositis temperat articulis.
 Non tamen hæc ulli uenient ingrata legenti
 Siue in amore rudis, siue peritus erit.
 Nec minor his animis, aut si minor ore cænorus
 Anseris indocto carmine cæssit olor.
 Hæc quoq; perfecto ludebat Iasone Varro,
 Varro Leucadiæ maxima flamma suæ.
 Hæc quoq; lasciui cantarunt scripta Catulli,
 Lesbica quævis ipsa notior est Helena.
 Hæc etiam docti confessa est pagina Calui,
 Cum caneret miseræ funera Quintiliæ.
 Et modo formosa quàm multa Lycoride Gallus
 Mortuus inferna uulnera lauit aqua.
 Cynthia quin etiam uersu laudata Properti,
 Hos inter si me ponere fama uolet.

SEX. PROPERTII AVRELII
 NAVTAE ELEGIARVM
 LIBER TERTIVS.

Allimachi manes, & tui sacra
 Philetæ
 In uestrum quæso me finite ire
 nemus.
 Primus ego ingredior puro de
 fonte sacerdos
 Itala per graios orgia ferre choros.
 Dicite quo pariter carmen tenuastis in antro,
 Quo'ne pede ingressi, quam'ue bibistis aquam.
 Ah ualeat Phœbum quicumq; moratur in armis.

Exactus tenui pumice uersus eat,
Quo me fama leuat terra sublimis, & a' me
Nata coronatis musa triumphat equis,
Et mecum in curru parui uectantur amores,
Scriptorumq; meas turba secuta rotas.
Quid frustra missis in me certatis habenis?
Non datur ad musas currere lata uia.
Multi Roma tuas laudes annalibus addent,
Qui finem imperij Bactra futura canent,
Sed quod pace leges, opus hoc de monte sororum
Detulit intacta pagina nostra uia.
Mollia Pegasides uestro date ferta poetæ.
Non faciet capiti dura corona meo.
At mihi quod uiuo detraxerat inuida turba,
Post obitum duplici fœnore reddet honos.
Omnia post obitum fingit maiora uetustas,
Maius ab exequiis nomen in ora uenit.
Nam quis equo pulsas abiegnosceret arces?
Fluminaq; hæmonio comminus isse uiro?
Idæum Simóenta Iouis cunabula parui
Hectora per campos ter maculasse rotas?
Diphobūq; Helenūq; & Polydamantas in armis.
Qualencunq; Parin uix sua nosset humus.
Exiguo sermone fores nunc Ilium, & tu
Troia bis ætæi numine capta Dei.
Nec non ille tui casus memorator Homerus
Posteritate suum crescere sensit opus.
Mæq; inter seros laudabit Roma nepotes.
Illum post cineres auguror esse diem.
Nec mea contempto lapis indicet ossa sepulchro,

PROPER.

Provisum est Lycio uota probante Deo.

C arminis interea nostri redeamus in orbem,

Gaudeat ut solito tacta puella sono,

O rpheu te tenuisse feras, & conata dicunt

Flumina treicia detinuisse lyra.

S axa Cytheronis Thebas agitata per artem

Sponte sua in muri membra coisse ferunt.

Quin etiam Polypheme fera Galatea sub Aetna,

Ad tua rorantes carmina flexit equos.

M iremur nobis & Baccho, & Apolline dextro,

Turba puellarum si mea uerba colit.

Quod non tænariis domus est mihi fulta columnis,

Nec camera auratas inter eburna trabes,

N ec mea phæacias æquant pomaria sylvas,

Non operosa rigat martius antra liquor,

A t musæ comites, & carmina cara legenti,

Et defessa choris Calliopea meis.

F ortunata meo siqua es celebrata libello,

Carmina erunt formæ tot monimenta tuæ.

N am neq; Pyramidum sumptus ad sydera ducti,

Nec Iouis elei cælum imitata domus,

N ec mausolei diues fortuna sepulchri

Mortis ab extrema conditione uacat,

A ut illis flamma, aut imber subducat honores,

Annorum aut ictu pondera uicta ruent.

A t non ingenio quæsitum nomen ab æuo

Excidet. ingenio stat sine morte decus.

PROPERTII SOMNIVM.

¶ I sus eram molli recubans Heliconis in umbra

Bellerophontei qua fluit humor equi.

R eges Alba tuos, & regum facta tuorum
Tantum operis nervus hiscere posse meis,
P aruaq; tam magnis admoram fontibus ora,
Vnde pater sitiens Ennius ante bibit,
E t cecinit Curios fratres, & horatia pila,
Regiaq; æmilia uecta trophæa rate,
V ictricesq; moras Fabij, pugnamq; sinistram
Cannensem, & uersos ad pia uota Deos,
H annibalemq; lares romana sede fugantes,
Anseris & tutum uoce fuisse Iouem,
C um me castalia specularis ex arbore Phœbus
Sic ait aurata nixus ad antra lyra,
Q uid tibi cum tali demens est flumine? quis te
Carminis heroi tangere iussit opus?
N on hic ulla tibi speranda est fama Properti.
Mollia sunt paruis prata terenda rotis,
V t tuus in scamno iactetur sæpe libellus,
Quem legat expectans sola puella uirum.
C ur tua præscripto seuecta est pagina gyro?
Non est ingenij cymba grauanda tui.
A lter renus aquas, alter tibi radat arenas,
Tutus eris, medio maxima turba mari est.
D ixerat, & plectro sedem mihi monstrat eburno,
Qua noua muscoso semita facta solo est.
H ic erat affixis uiridis spelunca lapillis,
Pendebantq; cauis tympana pumicibus,
E rgo musarum, & Sileni patris imago
Fictilis, & calami Pan tegræ tui.
E t Veneris dominæ uolucres mea turba columbæ
Tingunt gorgæneo punica rostra lacu.

PROPER.

Diuersæq; nouem sortitæ rura puellæ
 Exercent teneras in sua dona manus,
Hæc ederas legit in thyrsos, hæc carmina nernis
 Aptat, & illa manu textit utraq; rosam,
E' quarum numero me contigit una dearum
 (Vt reor) a facie Calliopea fuit.
Contentus niueis semper uectabere cygnus,
 Nec te fortis equi ducet ad arma sonus.
Nil tibi sit rauco prætoris classica cornu
 Flere, nec aonium cingere marte nemus,
Aut quibus in campis mariano prælia signo
 Stent, & teutonicis Roma refringat opes.
Barbarus aut sæuo persusus sanguine Rhenus
 Saucia moerenti corpora uectet aqua.
Quipe coronatos alienum ad limen amantes,
 Nocturnæq; canes ebria signa fugæ,
Vt per te clausas sciat excantare puellas,
 Qui uolet austeros arte ferire uiros.
Talia Calliope, lymphisq; a fonte petitis
 Ora philetæ nostra rigauit aqua.

DESCRIPTIO TRIUMPHI.

Roma Deus Cæsar dices meditatur ad Indos,
 Et freta gemmiferi findere classe maris.
Magna uiri merces parat ultima terra triumphos,
 Tigris, & Eufrates sub tua iura fluent.
Sera sed Ausonijs ueniet prouincia uirgis.
 Assuescent Latio parthæ trophæa Ioni.
Ite agite expertæ bello date lintea proræ,
 Et solitum armigeri ducite munus equi,
Omnia fausta cano. Crassos, cladesq; piate,

Itē, & Romanæ consulite historiae.

Mars pater, & sacrae fatalia lumina Vestæ

Ante meos obitus sit precor illa dies,

Qua uideam spolijs oneratos Cæsaris axes

Ad vulgi plausus sæpe resistere equos.

Inq; sinu caræ nixus spectare puellæ

Incipiam, & titulis oppida capta legam.

Tela fugacis equi, & brachati militis arcus,

Et subter captos arma sedere duces.

Ipsa tuam prolem serua Venus, hoc sit in æuum,

Cernis ab Aenea quod superesse caput.

Pæda sit hæc illis, quorum meruere labores.

Mi sat erit media plaudere posse uia.

AD AMICAM IRATAM.

Pacis amor Deus est, pacē ueneramur amātes,

Stant mihi cum domina prælia dura mea.

Nec tamen inuiso pectus mihi carpitur auro,

Nec bibit e' gemma diuite nostra sitis.

Nec mihi mille iugis campania pinguis aratur,

Nec miser æra peto classe Corinthe tua.

O prima infelix fingenti terra Prometheo,

Ille parum cauti pectoris egit opus,

Corpora disponens, mentem non uidit in arte.

Recta animi primum debuit esse uia.

Nunc maris in tantum uentis iactamur, & hostem

Querimus, atq; armis nectimus arma noua.

Haud ullas portabis opes Acherontis ad undas,

Nudus ad infernas stulte uehêre rates.

Victor cum uictis pariter miscebitur umbris,

Consule cum Mario capte Iugurtha sedes.

PROPER.

Lydus dulichio non distat Cræsus ab Hyro,
 Optima mors, parca quæ uenit apta die.
Me iuuat in prima coluisse Heliconâ iuuenta,
 Musarumq; choris implicuisse manus.
Me iuuat & multo mentem uincere lyæo,
 Et caput in uerna semper habere rosa.
Atq; ubi iam Venerem grauis interceperit ætas,
 Sparserit integras alba senectâ comas,
Tum mihi naturæ libeat perdiscere mores,
 Quis Deus hanc mundi temperet arte domum.
Qua uenit exoriens, qua deficit, unde coactis
 Cornibus in plenum menstrua Luna redit.
Vnde salo superant uenti, quid flamine captet
 Eurus, & in nubes unde perennis aqua.
Sit uentura dies, mundi quæ subruat arcæ.
 Purpureus pluuias cur bibit arcus aquas.
Aut cur perrhebi tremuere cacumina Pîndi,
 Solis & atratis luxerit orbis equis.
Cur serus uersare boues, & plaustra Bootes,
 Pleiadam spisso cur coit igne chorus.
Cur ne suos fines altum non exeat æquor,
 Plenus & in partes quattuor annus eat.
Sub terris sint iura Deûm, & tormenta gigantum,
 Thysiphones atro si furit angue caput.
Aut alcmeoniæ furia, aut iciunia Phinei,
 Num rota, num scopuli, num sitis inter aquas,
Num tribus infernum custodit faucibus antrum
 Cerberus, & Tityo iugera pauca nouem.
An ficta in miseras descendit fabula gentes,
 Et timor aut ultra quàm rogus esse potest.
Exitus hic uitæ superest mihi. uos, quibus arma

Grata magis, Crassi signa referte domum.

AD LYGDAMVM.

d Ic mihi de nostra, quæ sentis uera puella,
 Sic tibi sint dominae Lygdame dempta iugr.
 D um me lætitia tumefactum fallis inani,
 Hæc referens, quæ me credere uelle putas.
 O mnis enim debet sine uano nuntius esse,
 Maioremq; timens seruus habere fidem.
 N unc mihi, si qua tenes, ab origine dicere prima
 Incipe, suspensis auribus ista bibam.
 S icine eam incompertis uidisti flere capillis?
 Illius ex oculis multa cadebat aqua?
 N ec speculum strato uidisti Lygdame lecto?
 Ornabat nineas nulla ue gemma manus?
 A c mœstam teneris uestem pendere lacertis?
 Scriniaq; ad lecti clausa iacere pedes?
 T ristis erat domus, & tristes sua pensa ministra
 Carpebant, medio nebat & ipsa loco,
 H umidaq; impressa sicabat lumina lana,
 Rettulit & querulo iurgia nostra sono.
 H æc te teste mihi promissa est Lygdame merces?
 Est pœnæ seruo rumpere teste fidem.
 I lle potest nullo miseram me linquere facto?
 Aequalem nulla dicere habere domo?
 G audet me uacuo solam tabescere lecto.
 Si placet insultet Lygdame morte mea.
 I mproba non uicit me moribus illa, sed herbis.
 Staminea Rhombi ducitur ille rota.
 I llum turgentis ranæ portenta rubetæ,

PROPER.

Et lecta ex sectis anguibus ossa trahunt,
 Et strigis inuentæ per busta iacentia plumæ,
 Cinctaq; funesto lanea uitta uiro.
 Si non uana canunt mea somnia Lygdame, testor
 Pœna erit ante meos sera, sed ampla pedes.
 P uiris & in uacuo texetur aranea lecto,
 Noctibus illorum dormiet ipsa Venus.
 Quæ tibi si ueris animis est quæsta puella,
 Hac eadem rursus Lygdame curre uia,
 Et mea cum multis lachrymis mandata reporta,
 Iram non fraudes esse in amore meo.
 Me quoq; consimili impositum torquerier igni,
 Iurabo & bis sex integer esse dies.
 Quod mihi si tanto felix concordia bello
 Extiterit, per me Lygdame liber eris.

DE MORTE PETI OB AVARITIAM.

e Rgo sollicitæ tu causa pecunia uitæ es,
 Per te immaturum mortis adimus iter,
 Tu uitij hominum crudelia pabula præbes,
 Semina curarum de capite orta tuo,
 Tu Petum ad Pharios tendentem lintea portus
 Obruis insano terq; quaterq; mari.
 Nam dum te sequitur, primo miser excidit æuo,
 Et noua longinquis piscibus esca natat,
 Et mater non iusta piæ dare debita terræ,
 Nec pote cognatos inter humare rogos.
 Sed tua nunc uolucres adstant super ossa marinæ,
 Nunc tibi pro tumultu Carpathium omne mare.
 Infelix Aquilo raptæ timor Orithyïæ
 Quæ spolia ex illo tanta fuisse tibi?

Ant

A ut quidnam fracta gaudes Neptune cetrina?
 Portabat sanctos alueus ille viros.
P ete quid aetatem numeras? quid cetrā natanti
 Mater in ore tibi est? non habet unda Deos.
N am tibi nocturnis ad saxa ligata procellis
 Omnia de trito vincula fune cadunt.
S unt Agamemnonias testantia littora curas,
 Qua notat Argini poena minantis aquae.
H oc iuvene amisso, classem non soluit Atrides,
 Pro qua mactata est Iphigenia mora.
R eddite corpus humo, positaq; ingurgite uita
 Petum sponte tua uilis arena tegas.
E t quoties Peti transibit nauta sepulchrum,
 Dicat, & audaci tu timor esse potes.
I te rates curuae, & leti quoq; texite causas.
 Ista per humanas mors uenit acta manus,
T erra parum fuerat, terris adiecinus undas,
 Fortunae miseras auximus arte uidas.
A nchora te teneat, quem non temere penates?
 Quid meritum dicas, cui sua terra parum est?
V entorum est quodcunq; paras, haud ulla cetrina
 Consenuit fallit portus & ipse fidem.
N atura insidians pontum substravit auaris.
 Ut tibi succedat, uix semel esse potest.
S axa triumphales fregere capharea puppes,
 Naufragi cum uasto Graecia tracta salo est.
P aulatim socium iacturam fleuit Ulysses,
 In mare cui soli non ualuere doli.
 Quod si contentus patrio boue uerteret agros,
 Verbaq; duxisset pondus habere mea,

PROPER.

V iueret ante suos dulcis conuiuia penates,
 Pauper & in terra nil ubi flere potest.
N on tulit hic Petus stridorem audire procellæ,
 Et duro teneras lædere fune manus,
S ed thic ethalamo, aut oricia terebintho
 Et fultum pluma uersicolore caput.
H uic fluctus uiuo radicatus abstulit unguis,
 Et miser inuisam traxit hiatus aquam.
H unc paruo ferri uidit nox improba ligno,
 Petus ut occideret tot coiere mala.
F lens tamen extremis dedit hæc mandata querelis,
 Cum moribunda niger clauderet ora liquor.
D i maris ægæi, quos sunt penes æquora uenti,
 Et quæcunq; meum de grauat unda caput,
Q uo' rapitis miseros primæ lanuginis annos?
 Attulimus longas in freta uasta manus.
A h miser halcyonum scopulis affigitur acutis.
 In me cœruleo fuscina sumpta Deo est.
A t saltem Italiæ regionibus euehat æstus.
 Hoc de me sat erit, si modo matris erit.
S ubtrahit hæc fantem torta uertigine fluctus,
 Vltima quæ Peto noxq; diesq; fuit.
O centum æquoræ Nereo genitore puellæ,
 Et tu materno tacta dolore Thetis,
V os decuit lasso supponere brachia mento,
 Non poterat uestras ille grauare manus.
A t tu sæue Aquilo nunquam mea uela uidebis.
 Ante fores dominæ condar oportet iners.

AD CYNTHIAM.

d Vlciis ad externas fuerat mihi rixa lucernas

Vocis & insane tot male dicta tuæ,
Cum furibunda mero mensam propellis, & in me
Proijcis insana cymbia plena manu.
Tu uero nostros audax invade capillos,
Et mea formosis unguibus ora nota,
Tu minutare oculos subiecta exurere flamma,
Fac mea rescisso pectora nuda sinu,
Ni mirum ueri dantur mihi signa caloris,
Nam sine amore graui foemina nulla dolet.
Quæ mulier grauida iactat conuitia lingua,
Et Veneris magnæ uoluitur ante pedes,
Custodum gregibus circum se stipat euntem,
Seu sequitur medias, mænas ut acta, uias,
Seu timidam crebro dementia somnia terrent,
Seu miseram in tabula picta puella mouet.
His ego tormentis animi sum uerus aruspex,
Nam didici certo sæpe in amore notas.
Non est certa fides, quam non iniuria uersat.
Hostibus eueniat lenta puella meis.
In morso æquales uideant mea uulnera collo,
Me doceat liuor mecum habuisse meam.
Aut in amore dolere uolo, aut audire dolentem,
Siue meas lachrymas, siue uidere tuas,
Tecta supercilijs siquando uerba remittis,
Aut tua cum digitis scripta silenda notas.
O Di ego quæ nunquam pungunt suspiria somnos.
Semper in iratam pallidus esse uelim.
Dulcior ignis erat Paridi cum grata per arma
Tyndaridi poterat gaudia ferre suæ.
Dum uincunt Danaï, dum restat barbarus Hector,

PROPER.

Ille Helenæ in gremio maxima bella gerit.
Aut tecum, aut pro te mihi cum rivalibus arma
Semper erunt, in te pax mihi nulla placet.
Gaude quod nulla est æque formosa, doleres
Siqua foret, nunc sis iure superba licet.
At tibi qui nostro tendisti retia lecto
Sit socer, æternum nec sine matre domus,
Cui nunc siqua data est furandæ copia noctis,
Infensa illa mihi, non tibi amica dedit.

AD MECOENATEM.

Mecoenas eques hetrusco de sanguine regum
Intra fortunam qui cupis esse tuam,
Quid me scribendi tam uastum mittis in æquor?
Non sunt apta meæ grandia uela rati.
Turpe est quod neque as capiti committere pondus,
Et pressum inflexo mox dare terga genu.
Omnia non pariter rerum sunt omnibus apta,
Fama nec ex æquo ducitur ulla iugo.
Gloria Lysippo est animosa effingere signa,
Exactis calamis se mihi iactat equis.
In Veneris tabula summam sibi ponit Apelles,
Parrhasius parua uindicat arte locum.
Argumenta magis sunt Mentoris addita formæ.
At Myos exiguum flectit acanthus iter.
Phidias signo se Iuppiter ornat eburno,
Praxitelem parius uindicat arte lapis.
Sunt quibus eleæ concurrit palma quadrigæ,
Sunt quibus in celeres gloria nata pedes.
Hic satius ad pacem, hic castrensibus utilis armis.
Naturæ sequitur semina quisq; suæ.

A t tua Mecænas uitæ præcepta recepî,
Cogor & exemplis te superare tuis.
C um tibi romano dominas in honore secures,
Et liceat medio ponere iura foro,
V el tibi Medorum pugnaces ire per hostes,
Atq; onerare tuam fixa per arma domum,
E t tibi ad effectum uires det Cæsar, & omni
Tempore tam faciles insinuentur opes,
P arcis, & in tenues humilem te colligis umbras.
Velorum plenos subtrahis ipse sinus.
C rede mihi magnos æquabunt ista Camillos
Indicia, & uenies tu quoq; in ora uirum.
C æsarîs & sumæ uestigia iuncta tenebis.
Mecænatîs erunt uera trophæa fides.
N on ego uel fera tumidum mare findo ærina,
Tota sub exiguo flumine nostra mora est.
N on flebo in cineres arcem sedisse paternos
Cadmi, nec semper prælia clade pari,
N ec referam scæas, & pergama Apollinîs arces
Et Danaum decimo uere redisse rates,
M ænia cum graio neptunia pressit aratro
Victor palladiæ ligneus artis equus.
I nter Callimachi sat erit placuisse libellos,
Et æuinisse modis cœ poetæ tuis.
H æc curant pueros, hæc curant scripta puellas,
Mêq; Deum clament, & mihi sacra ferant.
T e duce uel Iouis arma cœnam, cœloq; minantem
Cæum, & phlegreâs Oromedonta iugis,
C elsq; romanis decerpta palatia tauris
Ordîar, & cæso mœnia firma Remo,

PROPER.

E ductosq; pares syluestri ex ubere reges,
 Crescet & ingenium sub tua iussa meum,
P rosequar et currus utroq; ab littore ouantes
 Parthorum, astutæ tela remissa fugæ,
C astraq; Pelusi romano subruta ferro,
 Antoni; graues in sua fata manus.
 Mollis tu cœptæ fautor cape lora iumentæ,
 Dextraq; immisis da mihi signa rotis.
H oc mihi Mecœnas laudis concedis, et a te est,
 Quod ferar in partes ipse fuisse tuas.

DE NATALI AMICAE SVAE.

M irabar quid nam misissent mane catmœnæ
 Ante meum stantes sole rubente torum,
N atalis nostræ signum misere puellæ,
 Et manibus faustos ter crepuere sonos.
T ranseat hic sine nube dies, stent aëre uenti,
 Ponat et in sicco molliter unda minas.
A spiciam nullos hodierna luce dolentes,
 Et Niobe lachrymas suppressat ipse lapis.
H alcyonum positis requiescant ora querelis,
 Increpet absumptum nec sua mater Itym.
T uq; o cæra mihi feliciabus edita pennus
 Surge, & poscentes iusta precare Deos.
A c primum pura somnum tibi discute lymphæ,
 Et nitidas presso pollice finge comas,
D ein qua primum oculos cœpisti ueste Properti,
 Indue, nec uacuum flore relinque caput,
E t pete, qua polles, ut sit tibi forma perennis,
 Inq; meum semper stent tua regna caput,
I nde coronatas ubi thure piaueris aras,

Luxerit & tota flamma secunda domo,
 S it mensæ ratio, noxq; inter pocula currat,
 Et crocino nares murrheus ungit Onyx.
 T ibia nocturnis succumbat rauca choreis,
 Et sint nequitiae libera uerba tue,
 D ulciaq; ingratos adimant conuiuia somnos,
 Publica uicinae perstrepat ara uia.
 S it fors & nobis talorum interprete iactu,
 Quem grauibus pennis uerberet ille puer.
 C um fuerit multis exacta trientibus hora,
 Noctis & instituet sacra ministra Venus,
 A nnuia soluamus thalamo, & solennia nostro,
 Natalisq; tui sic peragamus iter.
 Fœminas imperare amantibus.
 q Vid mirare meam si uersat fœmina uitam?
 Et trahit addictum sub sua iura uirum?
 C riminaq; ignaui capitis mihi turpia fingis,
 Quod nequeam fracto rumpere uincla iugo.
 V enturam melius præfagit nauita mortem,
 Vulneribus didicit miles habere metum.
 I sta ego præterita iactaui uerba iuuenta.
 Tu nunc exemplo disce timere meo.
 C olchis flagranters adamantina subiuga tauros
 Egit, & armigera prælia sæuit humo,
 C ustodisq; feros clausit serpentis hiatus,
 Iret ut æsonias aurea lana domos.
 A usa ferox ab equo quondam oppugnare sagittis
 Mæotis Danaûm Penthesilea rates.
 A urea cui postquam nudauit cassida frontem,
 Vicit victorem candida forma uirum.

PROPER.

Omphale in tantum formæ processit honorem
 Lydia gygæo tincta puella lacu,
Vt qui pacato statuisset in orbe columnas
 Tam dura traheret mollia pensa manu.
Persarum statuit Babylona semiramis urbem,
 Vt solidum cocto tolleret aggere opus,
Et duo in aduersum misit per moenia currus
 Ne possent tacto stringere ab axe latus,
Duxit & Eufraten medium qua condidit arces,
 Iussit & imperio surgere Bactra caput,
Nam quid ego heroas, qd raptum in crimine diuos?
 Iuppiter infamat seq; suamq; domum.
 Quid modo quæ nostris opprobria uexerit armis,
 Et famulos inter fœmina trita suos?
Coniugis obscæni pretium romana poposcit
 Mœnia, & addictos in sua regna patres.
Noxia Alexandrina dolis aptissima tellus,
 Et toties nostro Memphi cruenta malo,
Tres ubi Pompeio detraxit arena triumphos.
 Tolle nulla dies hanc tibi Roma notam.
Issent phlegræo melius tibi funera campo,
 Vel tua si socero colla daturus eras,
Silicet incesti meretrix regina Canopi
 Vna philippeo sanguine adusta nota.
Ausa Ioui nostro latrantem opponere Anubim,
 Et Tyberim Nili cogere ferre minas,
Romanamq; tubam crepitanti pellere sistro,
 Baridos & contis rostra liburna sequi,
Fcedaq; tarpeio Canopea tendere saxo
 Ira dare statuas inter, & arma mari.

Quid nunc Tarquini fractas iuuat esse secures,
 Nomine quem simili uita superba notat?
Si mulier patienda fuit, cape Roma triumphum,
 Et longam Augusto salua precare diem.
Fugisti tamen in timidi uaga flumina Nili.
 Accipere tuæ romula uincla manus.
Brachia spectauit sacris admorsa colubris,
 Et trahere occultum membra soporis iter.
Non hæc Roma fuit tanto tibi ciue uerenda
 Dixit, & assiduo lingua sepulta mero.
Septem urbs alta iugis, toto quæ præsidet orbi,
 Fœmineas timuit territa Marte minas.
Hannibalis spolia, & uicti monimenta siphacis,
 Et Pyrrhi ad nostros gloria fracta pedes,
Curius expletis statuit monimenta lacunis.
 At Decius misso prælia rupit equo.
Coclitis abscissos testatur semita pontes,
 Et cui cognomen Coruus habere dedit.
Hæc Di condiderant, hæc Di quoque mœnia seruant.
 Vix timeat saluo Cæsare Roma Iouem.
Nunc ubi scipiadae classes? ubi signa Camilli?
 Aut ubi pompea bosphora capta manu?
Leuat diuis uersas acies memorabit Apollo,
 Tantum operis belli sustulit una dies,
At tu siue petes portus, seu nauita linques,
 Cæsaris in toto sis memor ionio.

AD POSTHVMVM DE GALLA.

Posthume plorantem potuisti relinquere Gallam?
 Miles & Augusti fortia signa sequi?
Tanti ne ulla fuit spoliati gloria parthi,

PROPER.

Ne faceres Galla multæ rogante tua?
Si fas est omnes pariter pereatis auari,
 Et quisquis fido prætulit arma toro.
Tu tamen iniecta tectus uesane lacerna
 Potabis galea fessus Araxis aquam.
Illa quidem interea fama tabesct inani,
 Hæc tua ne uirtus fiet amara tibi,
Neue tua medæ lætentur cæde sagittæ,
 Ferreus aurato neu cataphractus equo,
Neue aliquid de te flendum referatur in urna,
 Sic redeunt, illis qui cecidere locis.
Ter quater in casta felix ò Posthume Galla,
 Moribus his alia coniuge dignus eras.
 Quid faciet nullo munita puella timore,
 Cum sit luxuriæ Roma magistra tuæ?
Sed securus eas, Gallam non munera uincunt,
 Duritiæq; tuæ non erit illa memor.
Nam quocunq; die sanum te fata remittent,
 Pendebit collo Galla pudica tuo.
Posthumus alter erit miranda coniuge Vlysses,
 Non illi longæ tot nocere moræ,
Castra decē annorū, et Ciconū mons, I smara, Calpe,
 Exusta q; tuæ mox Polypheme genæ,
Et Circe fraudes lotosq; herbæq; tenaces,
 Scyllaq; et alternas scissa Charybdis aquas,
Lampties ithacis uerubus mugisse iuuenços,
 Pauerat hos Phæbo filia Lampetie,
Et thalamum æææ flentis fugisse puellæ,
 Totq; hycemis noctes, totq; nataſſe dies,
Nigrantesq; domos animarum intraſſe ſilentum,

Sirenum surdo remige adisse lacus,
E t ueteres arcus leto renouasse procorum,
Errorisq; sui sic statuisse modum,
N ec frustra, quia casta domi persederat uxor.
Vinat Penolopes Lælia Galla fidem.

DE AVARITIA PVELLARVM.

q uæritis unde auidis nox sit pretiosa puellis.
Et uenerem exhaustæ damna querantur opes,
C erte equidem tantis causa est manifesta ruinis,
Luxuriæ nimium libera facta uia est.
I nda cauis aurum mittit fornica metallis,
Et uenit è rubro concha eryana salo,
E t Tyros ostrinos præbet cadmea colores,
Cinnamon & multi pastor odoris arabs.
H æc etiam clausas expugnant arma pudicas,
Quæq; terunt fastus Icarioni tuos.
M atrona incedit census induta nepotum,
Et spolia opprobrij nostra per ora trahit.
N ulla est poscendi, nulla est reuerentia dandi.
Aut si qua est, pretio tollitur ipsa mora.
F elix eois lex funeris una maritis,
Quos aurora suis rubra colorat equis.
N anq; ubi mortifero iacta est fax ultima lecto,
V xorum fufis stat pia turba comis,
E t certamen habent leti, quæ uina sequatur
Coniugium. pudor est non licuisse mori.
A rdent uictrices, & flammæ pectora præbent,
Imponuntq; suis ora perusta uiris.
H ic genus infidum nuptarum, hic nulla puella
Nec fida Euadne, nec pia Penelope.

PROPER.

Felix agrestum quondam pacata iuuentus,
 Dinitiae quarum messis, & arbor erant.
Illis pompa fuit decussa cydonia ramo,
 Et dare puniceis plena canistra rubis,
Nunc uiolas tondere manu, nunc mista referre
 Lilia, uirgineos lucida per calathos,
Et portare suis uestitas frondibus uñas,
 Aut uariam plumæ uersicoloris auem.
His tum blanditiis furtina per antra puellæ
 Oscula syluicolis emptæ dedere uiris,
Atq; hinuli pellis totos operibat amantes,
 Altaq; nativo creuerat herba toro,
Pinus & incumbens latas circumdabat umbras,
 Nec fuerat nudas pœna uidere deas.
Corniger Idæi uacuam pastoris in aulam
 Dux Aries saturas ipse reduxit oues.
Diq; deaq; omnes, quibus est tutela per agros,
 Præbebant uestris uerba benigna focis.
Et leporem quicumq; uenis uenaberis hospes,
 Et si forte meo tranbite quæris auem,
Et me Pana tibi comitem de rupe uocato,
 Siue petas calamo præmia, siue cane.
At nunc desertis cessant sacraria lucas,
 Aurum omnes uicta iam pietate colunt.
Aurea nunc uere sunt secula, plurimus auro
 Venit honos. auro conciliatur amor.
Auro pulsa fides, auro uenalia iura,
 Aurum lex sequitur, mox sine lege pudor.
Torrida sacrilegum testantur lumina Brennum,
 Dum petit intonsi pythia regna Dei,

At mons laurigero concussus uertice duras
 Gallica Parnassi sparsit in arma niues,
Et scelus accepto thracis Polymnestoris auro
 Nutrit in hospitio non Polydore pio.
Tu quoq; ut auratos gereres Eriphyla lacertos,
 Dilapsis nusquam est Amphiaraus equis.
Proloquar, atq; utinam patriæ sim uerus aruspex,
 Frangitur ipsa suis Roma superba bonis.
Certa loquor, sed nulla fides, neq; enim Ilia quondã
 Verax pergæis mænas habenda malis.
Sola Parim phrygiæ fatum componere, sola
 Fallacem patriæ serpere dixit equum.
Ille furor patriæ fuit utilis, ille parenti,
 Experta est ueros irrita lingua Deos.

Ad Sparten de ludis Laconicis.

Multa tuæ sparte miramur iura palæstræ,
 Sed mage uirginei tot bona gymnasiū,
 Quod non infames exercet corpore laudes
 Inter luctantes nuda puella uiros,
Cum pila uelocis fallit per brachia iactus,
 Increpat & uersi clauis adunca trochī,
Puluerulentaq; ad extremas stat foemina metas,
 Et patitur duro uulnera Pancratio,
Nunc ligat ad cæstum gaudentia brachia loris,
 Missile nunc disci pondus in orbe rotat,
Gyrum pulsat equis, niueum latus ense reuincat,
 Virgineumq; cauo protegit ære caput,
Qualis Amaſonidum nudatis bellicæ mammis
 Thermodoonteis turba lauatur aquis,
Et modo Taygeti crines aspersa pruina

PROPER.

Sectatur patrios per iuga longa canes.
Qualis et Eurota Pollux et Castor arenis,
 Hic victor pugnis, ille, futurus equis,
Inter quos Helene nudis capere arma papillis
 Fertur, nec fratres erubuisse Deos.
Lex igitur spartana uetat secedere amantes,
 Et licet in triuijs ad latus esse sua,
Nec timor, aut ulla est clausa tutela puellae,
 Nec grauis austeri poena cauenda uiri.
Nullo praemisso, de rebus tute loquaris
 Ipse tuis, longae nulla repulsa morae.
Nontyriae uestes errantia lumina fallunt,
 Est neq; odoratae cura molesta domi.
At nostra ingenti uadit circumdata turba,
 Nec digitum angusta est inferuisse uia,
Nec quae sint facies, nec quae sint uerba rogandi
 Inuenias, caecum uersat amator iter.
Quod si iura fores, pugnasq; imitata Laconum,
 Carior hoc esses tu mihi Roma bono.

AD CYNTHIAM DE LYCINNA.

Sic ego non ullos iam norim in amore tumultus,
 Nec ueniat sine te nox uigilanda mihi,
Vt mihi praetextae pudor est uelatus amictu,
 Et data libertas noscere amoris iter,
Illa rudes animos per noctes conscia primas
 Imbuit, heu nullis capta Lycinna datis.
Tertius, haud multo minus est, cum ducitur annus,
 Vix memini nobis uerba coisse decem.
Cuncta tuus sepeliuit amor, nec foemina post te
 Vlla dedit collo dulcia uincla mero.

Testis erit Dirce tam uero crimine sæua
Nycteos Antiopen accubuisse Lyco.
Ah quoties pulchros traxit regina capillos,
Molliaq; immixtos fixit in ora manus.
Ah quoties famulam pensis oneravit iniquis,
Et caput in dura ponere iussit humo.
Sæpe illam immundis passa est habitare tenebris.
Vilem ieiunæ sæpe negavit aquam.
Iuppiter Antiopæ nusquam succurris habenti
Tot mala corrumpit dura cæthena manus.
Si Deus es, tibi turpe tuam seruire puellam.
Innocet Antiopæ quem nisi uincta Iouem?
Sola tamen, quæcunq; aderant in corpore uires,
Regales manicas rupit utraq; manu,
Inde Cytheronis timido pede currit in arces.
Nox erat, & sparsò triste cubile gelu,
Sæpe uago Asopi sonitu permota fluentis
Credebat dominæ pone uenire pedes,
Et durum Zethum, et lachrymis Amphionæ mollem
Experta est stabulis mater abacta suis.
Ac ueluti magnos cum ponunt æquora motus,
Eurus in aduersos desinit ire notos,
Littore sic tacito sonitus rarefcit arenæ,
Sic cecidit inflexo lapsa puella genu.
Sera tamen pietas, natis est cognitus error.
Digne Iouis natos qui tuear senex,
Tu reddis pueris matrem, pueriq; trahendam
Vinxerunt Dirce sub truci ora bouis.
Antiopæ cognosce Iouem, tibi gloria Dirce
Ducitur in multis mortem habitura locis.

PROPER.

P rata cruentantur Zeti, uictorq; canebat
 Peana Amphion rupe Aracynthe tua.
A t tu non meritam parcas uexare Lycinnam.
 Nescit uestra ruens ira referre pedem.
F abula nulla tuas de nobis concitet aures,
 Te solam & lignis funeris ustus anem.

DE IMPERIO AMICAE.

N ox media, et dñæ mihi uenit epistola nostræ,
 Tybure me missa iussit adesse mora,
C andida qua geminas ostendunt culmina turres,
 Et cecidit in patulos lymphæ aniena lacus.
Q uid faciam? obductis committam me ne tenebris?
 Ut timeam audaces in mea membra manus?
A t si hæc distulero nostro mandata timore,
 Nocturno fletus sæuior hoste mihi.
P eccaram semel, & totum sum pulsus in annum.
 In me mansuetas non habet illa manus.
N ec tamen est quisquam, sacros qui lædat amantes,
 Scyronis media si licet ire uia.
Q uisquis amator erit, scythicis licet ambulet oris,
 Nemo adeo, ut noceat, barbarus esse uolet.
I una ministrat iter, demonstrant astra salebras.
 Ipse amor accensas percutit ante faces.
S æua canum rabies morsus auertit hianters,
 Huic generi quouis tempore tuta uia est.
S anguine tam paruo quis enim spargatur amantis
 Improbis? exclusis fit comes ipsa Venus.
Q uod si certa meos sequerentur funera casus,
 Talis mors pretio uel sit emenda mihi,
A fferet huc unguenta mihi, fertisq; sepulchrum
 Ornabit

Ornabit custos ad mea busta sedens.
Di faciant, mea ne terra locet ossa frequenti,
 Qua facit assiduo tramite vulgus iter.
Post mortem tumuli sic infamantur amantum.
 Me tegat arborea deuia terra coma,
Aut humet ignotæ cumulus uallatus arenæ.
 Non iuuat in media nomen habere uia.

AD BACCHVM.

Nunc ò Bacche tuis humiles aduoluimur aris,
 Da mihi pacato uela secunda pater,
Tu potes insanæ ueneris compescere fastus,
 Curarumq; tuo fit mediana mero.
Per te iunguntur, per te soluantur amantes.
 Tu uitium ex animo dilue Bacche meo,
Te quoq; enim non esse rudem testatur in astris
 Lyncabus in cœlum uecta Ariadna tuis.
Hoc mihi, quod ueteres custodit in ossibus ignes,
 Funera sanabunt uel tua uina malum.
Semper enim uacuos nox sobria torquet amantes,
 Spesq; timorq; animo uersat utroq; modo.
Quod si Bacche tuis per feruida tempora donis
 Acer situs erit somnus in ossa mea,
Ipse seram uites, pangamq; ex ordine colles,
 Quos carpent nullæ me uigilante feræ,
Dum modo purpureo spument mihi dolia musto,
 Et nona pressantes inquinet uua pedes.
Quod superest uitæ, per te, et tua cornua, uinam,
 Virtutisq; tuæ Bacche poeta ferar.

PROPER.

D iam ego maternos ætnæo fulmine partus,
 Indicat Nysæis arma fugata choris,
V esanumq; noua nequicquam in uite Lycurgum
 Pentheos in triplices funera grata greges,
C urnaq; tyrrhenos delphinum corpora nautas
 In uada pampinea dissiluisse rate,
E t tibi per mediam beneolentia flumina Naxon,
 Vnde tuum potant naxia turba merum.
C andida laxatis onerato colla corymbis
 Cinget bassaricas lydia mitra comas.
L euis odorato ceruix manabit oliuo,
 Et series nudos ueste fluente pedes.
M ollia dircae pulsabunt tympana Thebæ.
 Capripedes calamo Panes hiant canent,
V ertice turrigero iuxta Dea magna Cybellæ
 Fundet ad idæos Cymbala rauca choros.
A nte fores templi crater antisitis auro
 Libatum fundens in tua sacra merum.
H æc ego non humili referam memoranda cothurno,
 Qualis pindarico spiritus ore tonat.
T u modo seruitio uacuum me siste superbo,
 Atq; hoc sollicitum uince sopore caput.

MORTEM ESSE INEVITABLEM

c Lausus ab umbroso qua ludit pontus Averno
 Humida Baiarum stagna tepentis aquæ,
 Qua iacet & Troiæ tubicen Misenus arena,
 Et sonat Herculeo structa labore uia,
H ic ubi mortales dextra cum quæreret urbes,

Cymbala Thebano concrepuere Deo,
A t nunc inuisa magno cum crimine Baiae,
Quis deus in uestra constitit hostis aqua?
H is pressus stygias uultum demisit in undas,
Errat & in uestro spiritus ille lacu.
Quid genus, aut uirtus, aut optima profuit illi
Mater, & amplexum Caesaris esse focos?
A ut modo tam pleno fluitantia uela theatro,
Et per maternas omnia gesta manus?
O cedit, & misero steterat uigesimus annus,
Tot bona tam paruo clausit in orbe dies.
I nunc, tolle animos, & tecum finge triumphos,
Stantiaq; in plausum tota theatra inuent,
A t tlicas supera uestes, atq; omnia magnis
Gemmae sint ludis, ignibus ista dabis.
S ed tamen huc omnes, huc primus, & ultimus ordo,
Est mala, sed cunctis ista terenda uia est.
E xoranda canistria sunt latrantia colla.
Scandenda est torui publica cymba senis.
I lle licet ferro cautus se condant, & aere,
Mors tamen inclusum protrahit inde caput.
N irea non facies, non uis exenit Achillem,
Croesum aut Pactoli quas parit humor opes.
H ic olim ignaros luctus populauit Achiuos,
Atridae magno cum stetit alter amor.
A t tibi nauta, pias hominum qui traicis umbras,
Huc animae portent corpus inane tuae,
Qua sicula uictor telluris Claudius, & qua
Caesar ab humana cessit in astra uia.

PROPER.

De mulierum incontinentia.

o Bujatur toties a te mihi nostra libido,
 Crede mihi, uobis imperat illa magis.
 V os ubi contempti rupistis frena pudoris,
 Nescitis captæ mentis habere modum.
 F lamma per incensas citius sedetur aristas,
 Fluminaq; ad fontis sint reditura caput,
 E t placidum Syrtes portum, & bona littora nautis
 Præbeat hospitio sæua Malea suo,
 Quàm possit uestros quisquam reprehendere cursus,
 Et rapidæ stimulos frangere nequitie.
 T estis cretæi fastus quæ passa iuueni
 Induit abiegnæ cornua falsa boni,
 T estis thessalico flagrans salmonis Enipeo,
 Quæ uoluit liquido tota subire Deo.
 C rimen & illa fuit patria succensa senecta
 Arboris in frondes condita Myrrha nouæ.
 N am quid Medæ referam, quo tempore matris
 Iram natorum cæde piavit amor?
 Quid'ue Clytemnestræ, propter quam tota Mycenis
 Infamis stupro stat Pelopea domus?
 T uq; ò minoa uenundata Scylla figura
 Tondens purpurea regna paterna coma,
 H anc igitur dotem uirgo desponderat hosti.
 Nisè tuas portas fraude reclusit amor.
 A t uos innuptæ felicius urite tedas,
 Pendet cretæa tracta puella rate.
 N on tamen iminerito Minos sedet arbiter ora,
 Victor erat, quamuis æquus in hoste fuit.

c Redis eum iam posse tuæ meminisse figuræ,
Vidisti a' lecto quem dare uela tuo?
*D*urus, qui lucro potuit mutare puellam.
Tantis'ne in lachrymis Africa tota fuit?
*A*t tu stulta Deos, tu fingis inania uerba,
Forsitan ille alio pectus amore terit.
*E*st tibi forma potens, sunt castæ Palladis artes,
splendidaq; a' docto fama refulget auo.
*F*ortunata domus, modo sit tibi fidus amicus,
Fidus ero, in nostros curre puella toros.
*T*u quoq; qui æstuos spatiosius exigis ignes,
Phæbe moraturæ contrahe lucis iter.
*N*ox mihi prima uenit, primæ data tempora noctis.
Longius in primo Luna morare toro.
*F*œdera sunt ponenda prius, signandaq; iura,
Et scribenda mihi lex in amore nouo.
*H*æc amor ipse suo constringit pignora signo,
Testis sydereæ torta corona Deæ,
*Q*uam multæ ante meus cedant sermonibus horæ,
Dulcia quàm nobis concitet arma Venus.
*N*anq; ubi non certo uincitur fœdere lectus,
Non habet ultores nox uigilanda Deos,
*E*t quibus imposuit, soluit nox uincla libido.
Contineant nobis omnia prima fidem.
*E*rgo qui pactas in fœdera ruperit aras,
Pollueritq; nouo sacra marita toro,
*I*lli sint quicunq; solent in amore dolores,
Et caput argutæ præbeat historiæ,

PROPER.

Nec flenti dominae patefiant nocte fenestrae.
Semper amet, fructu semper amoris egens.

AD CYNTHIAM.

m Agnū iter ad doctas proficisci cogor Athenas,
Vt me longa graui soluat amore uia.
C rescit enim assiduæ spectando cura puellæ,
Ipse alimenta sibi maxima præbet amor.
O mnia sunt tentata mihi, quacunq; fugari
Possit, at ex omni me premit ipse Deus.
V ix tamen aut semel admittit, cum sæpe negauit,
Seu uenit, extremo dormit amica toro.
V num erit auxilium mutatis Cynthia terris.
Quantum oculis, animo tam procul ibit amor.
N unc agite o' socij propellite in æquora nauem,
Remorumq; pares ducite sorte uices,
I ungiteq; extremo felicia lintea malo,
Nam liquidum nautis aura secundat iter.
R omanæ turres, & uos ualeatis amici,
Qualiscunq; mihi tuq; puella uale.
E rgo ego nunc rudis Adriaci uehar æquoris hospes,
Cogar & undisonos nunc prece adire Deos.
D einde per Ionium uectus cum fessa lechæo
Sedarit placida uela phæelus aqua.
Q uod superest, sufferte pedes, properate laborem
Isthmos qua terris arcet utrinq; mare.
I nde ubi Piræi capient me littora portus,
Scandam ego Theseæ brachia longa uicæ.
I llic uel studijs animum emendare Platonis

Incipiam, aut hortis docte Epicure tuis,
 Persequar aut studiū linguæ, Domosthenis arma,
 Librorumq; tuos docte Menandre sales,
 Aut certe tabulæ capient mea lumina pictæ,
 Siue ebore exactæ, seu magis ære manus,
 Aut spatia annorum, aut longa intervalla profundū
 Lenibunt tacito vulnere nostra sinu.
 Sen moriar fato non turpi fractus amore,
 Atq; erit illa mihi mortis honesta dies.

AD TVLLVM.

f Rigida tam multos placuit tibi Cyzicus annos
 Tulle propontiaca qua fluit isthmus aqua,
 Dindymus, & sacra fabricata inuenta Cybellæ,
 Raptorisq; tulit quæ uia Ditis equos.
 Si te forte iuuant Helles hathamantidos urbes,
 Et desyderio Tulle mouere meo,
 Tu licet aspicias cœlum omne Atlanta gerentem,
 Sectaq; perseæ Phorcydos ora manu,
 Geryonæ stabula, & luctantum in puluere signa
 Herculis Antæiq; Hesperidumq; choros,
 Tuq; tuo colchon propellas remige Phasin,
 Peliacæq; trabis totum iter ipse legas,
 Qua rudis argoæ natat inter saxa columba
 In faciem proræ pinus adacta nouæ,
 Et qua Gygei uisenda est ora Caistri,
 Et qua septenas temperat unda uias,
 Omnia romanæ cedent miracula terræ,
 Natura hic posuit quicquid ubiq; fuit.

PROPER.

Armis apta magis tellus, quàm commoda noxæ.
 Famam Roma tuæ non pudet historiæ.
Nam quantum ferro, tantum pietate potentes
 Stamus, uictrices temperat ira manus.
Hic Anio tyburte fluis, Clitumnus ab umbro
 Tramite, & æternum Martius humor opus.
Albanus lacus & socij Nemorensis abunda,
 Potaq; Pollucis lymphæ salubris equo.
At non squamoso labuntur uentre cerastæ,
 Itala portentis nec fuit una nouis.
Non hic Andromedæ resonant pro matre cithenæ,
 Nec tremis ausonias Phœbe fugate dapes,
Nec cuiquam absentis arserunt in caput ignes,
 Exitium nato matre parante suo.
Pentheæ non sæuæ uenantur in arbore Bacchæ,
 Nec soluit Danaas subdita cernua rates.
Cornua nec ualuit curuare in pellice Iuno,
 Aut faciem turpi dedecorare boue.
Arboreasq; cruces scinus, & non hospita graijs
 Saxa, & curuatas in sua fata trabes.
Hæc tibi Tulle parens, hæc est pulcherrima sedes.
 Hic tibi pro digna gente petendus honos.
Hic tibi ad eloquium ciues, hic ampla nepotum
 Spes, & uenturæ coniugis aptus amor.

DE TABVLIS PERDITIS.

Ergo tam doctæ nobis periere tabellæ,
 Scripta quibus pariter tot periere bona.
Has quondam nostris manibus detriuerat usus,
 Qui non signatas iussit habere fidem,

I llæ iam sine me norant placare puellas,
Et quædam sine me uerba diserta loqui.
N on illas fixum citras effecerat aurum,
Vulgari buxo sordida cera fuit.
Q ualescunq; mihi semper mansere fideles,
Semper & effectus promeruerunt bonos.
F orsitàn hæc illis fuerant mandata tabellis
Ira scior quoniam es lente moratus heri.
A n tibi nescio quæ uisa est formosior? an tu
Non bona de nobis crimina ficta iacis?
A ut dixit uenies hodie, cessauimus una,
Hospitium tota nocte parauit amor,
E t quæcunq; dolens reperit non stulta puella
Garula, cum blandis ducitur hora dolis.
M e miserum his aliquis rationem scribit auari,
Et ponit duras inter ephemeridas.
Q uas si quis mihi rettulerit, donabitur auro.
Q uis pro diuitijs ligna retenta uelit?
I puer & citus hæc aliqua propone columna,
Et dominum Exquilij scribe habitare tuum.

AD CYNTHIAM SUPERBIENTEM.

falsa est ista tuæ mulier fiducia formæ
Olim oculis nimium facta superba meis,
N oster amor tales tribuit tibi Cynthia laudes,
Versibus insignem te pudet esse meis.
M istam te uaria laudauit sæpe figura,
Vt quod non esses, esse putaret amor,
E t color est toties roseo collatus eoo,
Cum tibi quæsitus candor in ore foret.

PROPER.

Quod mihi non patrij poterant auertere amisi,
 Eluere aut uasto thessala saga mari,
 Hæc ego non ferro, non igne coactus, ex ipsa
 Naufragus ægæa uerba fatebor aqua,
 Corruptus sæuo ueneris torrebar aheni,
 Victus eram uersas in mea terga manus.
 Eæt coronatæ portum tetigere carinæ.
 Traiectæ Syrtes, anchora iacta mihi est.
 Nunc demum uasto fessi resipiscimus æstu,
 Vulneraq; ad sanum nunc coiere mea,
 Mens bona siqua Dea es, tua me in sacraria dono.
 Exciderent surdo tot mea uota Ioui.

AD AMICAM.

U Ius eram positus inter conuiuia mensis,
 Et de me poterat quilibet esse loquax,
 Quinq; tibi potui seruire fideliter annos.
 Vngue meam morso sæpe querere fidem.
 Nil moueor lachrymis, ista sum captus ab arte.
 Semper ab insidijs Cynthia flere soles.
 Flebo ego discedens, sed fletum iniuria uincit,
 Tu bene conueniens non sinis esse iugum.
 L imina iam nostris ualeant lachrymantia uerbis,
 Nec tamen irata ianua fracta manu.
 At te cælatis ætas grauis urgeat annis,
 Et ueniat formæ ruga sinistra tuæ.
 V ellere cum cupies albos à stirpe capillos
 A speculo rugas increpitante tibi,
 Exclusa inq; uicem fastus patiare superbos,
 Et quæ fecisti, facta queraris anus.
 Has tibi fatales recinit mea pagina diras,
 Euentum formæ disce timere tuæ.

SE X. PROPERTII AVRELII NAVTAE
ELEGIARVM LIBER QVARTVS.

DE VRBE ROMA.

h Oc quodcunq; uides hospes quam
maxima Roma est,
Ante phrygem Aeneam collis, &
herba fuit.
Atq; ubi nauali stant sacra pala-
tia Phæbo,

Euandri profugæ procubuerunt boues.
F istilibus creuere deis hæc aurea templa.
Non fuit opprobrio facta sine arte casa,
T arpeiusq; pater nuda de rupe tonabat,
Et Tyberis nostris aduena bubus erat.
Quo gradibus domus ista Remi se sustulit olim,
Vnus erat fratrum maxima regna focus.
C uria, prætextu quæ nunc nitet alta senatu,
Pellitos habuit rustica corda patres.
B uicina cogebat priscos ad uerba quirites.
Centum illi in prato sæpe senatus erat,
N ec sinuosa cauo pendebant uela theatro.
Pulpita solennis non oluere crocos.
N ulli cura fuit externos quærere diuos,
Cum tremere patrio pendula turba sacro,
A nnuq; accenso celebrare palilia fœno,
Qualia nunc curto lustra nouantur equo.
V esta coronatis pauper gaudebat asellis,
Ducebant macræ uilia sacra boues.
P arua saginati lustrabant compita porci,
Pastor & ad calamos exta litabat ouis,

PROPER.

Verbera pellitus setosa mouebat arator,
 Vnde licens Fabius sacra luperus habet.
Nec rudis infestis miles radiabat in armis,
 Miscebant uستا praelia nuda sude.
Prima galceritus posuit prætoria Lygmon,
 Magnaq; pars Tacio rerum erat inter oues.
Hinc ticiens, Ramnesq; uiri, Luceresq; coloni.
 Quattuor hinc albos Romulus egit equos.
Quipe suburbanæ parua minus urbe Bouillæ
 Et qui nunc nulli, maxima turba Gabij,
Et stetit Alba potens albæ suis omine nata,
 Hac ubi fidenas longe erat ire uias.
Nil patrium nisi nomen habet Romanus alumnus,
 Sanguinis altricem nunc pudet esse lupam.
Huc melius profugos misisti Troia penates,
 O quali uecta est Dardana puppis aue.
Iam bene spondebant tunc omina, quod nihil illam
 Læserat abiegni uenter apertus equi.
Cum pater in nati tremulus ceruice pependit,
 Et uerita est humeros urere flamma pios,
Tunc animi uenere Decij, Brutiq; secures,
 Vexit ~~et~~ ipsa sui Cæsaris arma Venus,
Arma resurgens portans uictricia Troiæ,
 Felix terra tuos cepit Iule Deos,
Si modo auernalis tremulæ cortina Sibyllæ
 Dixit auentino rura pianda Remo,
Aut si pergamæ sero rata carmina uatis
 Longæuum ad Priami uera fuere caput.
Vertite equum Danai, male uincitis. ilia tellus
 Viuet, ~~et~~ huic aneri Iuppiter arma dabit.

O ptima nutricum nostris Lupa maria rebus,
Qualia creuerunt moenia lacte tuo.
M aenia nanq; pio conor disponere uersu,
H ei mihi quod nostro est paruus in ore sonus.
S ed tamen exiguo quodcunq; e' pectore riuui
Fluxerit, hoc patriæ seruiat omne meæ.
E nnius hirsuta cingat sua dicta corona,
Mi folia ex edera porrige Bacche tua,
V t nostris tumefacta superbiat Vmbria libris,
Vmbria Romani patria Callimachi.
S candentes si quis cernet de uallibus arces,
Ingenio muros æstimet ille meo.
R oma faue, tibi surgit opus, date candida ciues
Omina, & inceptis dextera cantet aus.
S acra, diesq; canam, & cognomina prisca locorum,
H as meus ad metas sudet oportet equus.
Q uo' ruius imprudens uage dicere facta Properti.
Non sunt a' dextro condita fila colo.
A ærsis lachrymis cantus, auersus Apollo
Poscis ab inuita uerba pigenda lyra.
C erta feram certis authoribus, aut ego uates,
Nescius ærata signa mouere pila.
M e creat Architæ soboles Babylonius Horops
Horon, & a' proauo ducta Conone domus.
D i mihi sunt testes, non degenerasse propinquis,
Inq; meis libris nil prius esse fide.
N unc pretium fecere Deos, & fallitur auro
Iuppiter obliquæ signa iterata rotæ,
F elicesq; Iouis stellas, Martisq; rapacis,
Et graue Saturni sydus in omne caput,

PROPER.

Quid moueant pisces, animosq; signa Leonis,
 Lotus & hesperia quid Capricornus aqua,
 Dicitur Troia cades, & troica Roma resurges,
 Et maris, & terræ longa sepulchra cadam.
 Dixi ego cum geminos produceret Arria natos,
 Illa dabat natis arma uetante Deo,
 Non posse ad patrios sua pila referre penates,
 Nempe meam firmant nunc duo busta fidem,
 Quippe Luperus equi dum saucia protegit ora,
 Heu sibi prolapsus non bene cauit equo.
 Gallus at in castris dum credita signa tuetur,
 Concidit ante aquilæ rostra cruenta suæ,
 Fatales pueri duo funera matris auaræ.
 Vera sed inuito contigit ista fides.
 Idem ego cum Cynaræ traheret Lucina dolores,
 Et facerent uteri pondera lenta moram,
 Iunonis uotum facite impetrabile dixi,
 Illa parit, libris est data palma meis.
 Hoc neq; arenosum libyci Iouis explicat antrum,
 Aut sibi commissos fibra locuta Deos,
 Aut si quis motas cornicis senserit alas,
 Umbra q; nec magicis mortua prodit aquis,
 Aspicenda uia est cæli, uersusq; per astra
 Trames, & ab Ionis quinque petenda fides.
 Exemplum graue erit Calchas, namq; Aulide soluit
 Ille bene hærentes ad pia saxa rates.
 Idem Agamemnoniæ ferrum ceruice puellæ
 Tinxit, & Atrides uela cruenta dedit.
 Nec rediere tamen Danai. tu diruta fletum
 Supprime, & euboicos respice Troia sinus.

N amplius ultores sub noctem porrigit ignes,
Et natat ex unguis Græcia pressa tuis,
Victor Oilide rape nunc, et dilige uatem.
Quam uetat auelli ueste Minerva sua.
Hactenus historiae, nunc ad tua deus hor astra,
Incipe tu lachrymis æquus adesse nouis.
Vmbria te notis antiqua penatibus edit,
Mentior an patriæ tangitur ora tuæ?
Qua nebulosa cauo rorat Menania campo,
Et lacus æstuiis intepet umber aquis,
Scandentisq; axis consurgit uertice murus,
Murus ab ingenio notior ille tuo,
Ossaq; legisti non illa ætate legenda
Patris, et in tenues cogeris ipse lares.
Nam tua cum multi uersarent rura iuuenta,
Abstulit ex cultas perticæ tristis opes.
Mox ubi bulla rudi demissa est aurea collo,
Matris et ante Deos libera sumpta toga,
Tum tibi pauca suo de carmine dictat Apollo,
Et uetat insano uerba tonare foro.
Et tu finge elegos fallax opus, hæc tua castra,
Scribat ut exemplo cætera turba tuo.
Militiam Veneris blandis patiere sub annis
Et Veneris pueris utilis hostis eris,
Nam tibi uictrices, quas cunq; labore parasti,
Eludat palmas una puella tuas,
Et bene cum fixum mento discussserit uncum,
Nil erit hoc, rostro te premet ansa suo,
Illius arbitrio noctem, lucemq; uidebis,
Gutta quoq; ex oculis non nisi iussa cadet.

PROPER.

Nec mille excubiæ, nec te signata iuuabunt
 Limina, persuasæ fallere rima sat est.
Nunc tua uel medijs puppis luctetur in undis,
 Vel licet armatis hostis inermis eas,
Vel tremefacta cæuo tellus deducat hiatum,
 Ottipedis cancri terga sinistra time.

FABVLA VERTVNNI.

q Vid mirare meas tot in uno corpore formas?
 Acipe Vertunnu signa paterna Dei.
Thuscus ego, Thuscis orior, nec poenitet inter
 Prælia uolsinos deseruisse focos.
Nec me turba iuuat, nec templo lætor eburno.
 Romanum satis est posse uidere forum.
Hac quondam Tyberinus iter faciebat, & aiunt
 Remorum auditos per uada pulsa sonos,
At postquam ille suis tantum concessit alumnis,
 Vertunnu uerso dicor ab amne Deus,
Seu quia uertentis fructum percepimus anni,
 Vertunni rursus credidit esse sacrum.
Prima mihi uariat liuentibus uua racemis,
 Et coma lactenti spica fruge tumet,
Hic dulces cerasos, hic autumnalia pruna
 Cernis, & æstiuo mora rubere die.
Insitor hic soluit pomosa uota corona,
 Cum pirus inuito stipite mala tulit.
Mendax fama nocet, alius mihi nominis index,
 De se narranti tu modo crede Deo.
Opportuna mea est cunctis natura figuris
 In quancunq;

In quancunq; uoles uerte, decorus ero,
I ndue me cois, fiam non dura puella,
Meq; uirum sumpta quis neget esse togæ?
D a falcem, & torto frontem mihi comprime fœno,
Iurabis nostra gramina secta manu.
A rma tuli quondam, & memini, laudabar in illis,
Corbis & imposito pondere, messor eram.
S obrius ad lites, at cum est imposita corona,
Clamabis capiti uina subisse meo.
C inge caput mitra, speciem sũrabor Iacchi,
Furabor Phœbi, si modo plectra dabis.
C assibus impositis uentor, sed arundine sumpta
Faunus plumoso sum Deus aucupio.
E st etiam aurigæ species Vertunnius, & eius
Traiçat alterno qui leue pondus equo.
S uppetat hoc pisces calamo prædabor, & ibo
Mundus demissis institor in tunicis.
P astorem ad baculum possum curare, uel idem
Serpiculis medio puluere ferre rosam,
N am qd ego adiçiam, de quo mihi maxima fama est,
Hortorum in manibus dona probata meis?
C æruleus cucumis, tumidoq; cucurbita uentre
Me notat, & iunco brassica uincta leui.
N ec flos ullus hiat pratis, quin ille decenter
Impositus fronti langueat ante meæ.
A t mihi quod formas unus uertebat in omnes,
Nomen ab euentu patria lingua dedit.
A t tu Roma meis tribuisti præmia Thuscis,
Vnde hodie uicus nomina Thuscus habet,
T empore quo socijs uenit Lycomedius armis,

h

PROPER.

Atq; Sabina feri contudit arma Taci,
Vidi ego labentes acies, & tela caduca,
 Atq; hostes turpi terga dedisse fugæ.
Sed facias diuûm sator, ut Romana per æuum
 Transeat ante meos turba togata pedes.
Sex superant uersus, te, qui ad uadimonia curris,
 Non moror, hæc spatius ultima meta meis.
Stipsis acernus eram properanti falce dolatus,
 Ante Numam grata pauper in urbe Deus,
At tibi Mamuri formæ cælator ahenæ
 Tellus artifices ne terat osca manus,
Qui me tam docilis potuisti fundere in usus,
 Vnum opus est, operi non datur unus honos.
 Epistola Arethusæ ad Lycotam.
Hac Aréthusa suo mittit mandata Lycotæ,
 Cum toties absis, si potes esse meus.
Si qua tamen tibi lecturo pars oblita deerit,
 Hæc erit e' lachrynis facta litura meis,
Aut si qua incerto fallit te littera tractu,
 Signa meæ dextræ iam morientis erunt.
Te modo uiderunt iteratos Bactra per ortus,
 Te modo munito sericus hostis equo,
Hyberniq; Gætæ, pictoq; Britania curru,
 Vstus & eoa discolor indus aqua.
Hæc ne marita fides, & pactæ sunt mihi noctes,
 Cum rudis urgenti brachia uicta dedi?
Quæ mihi deductæ fax omen prætulit, illa
 Traxit ab euerso lumina nigra rogo.
Et stygio sum sparsa lacu, nec recta capillis
 Vittæ data est, nupsi non comitante Deo.

- Omnibus heu portis pendent mea noxia uota.
Texitur hæc castris quarta lacerna tuis.
Occidat, immerita qui carpsit ab arbore uallum,
Et struxit querulas rauca per ossa tubas.
Dignior obliquo funem qui torqueat ocno,
Aeternusq; tuam pascat asselle famem.
Dic mihi num teneros urit lorica lacertos?
Num grauis imbelles atterit hasta manus?
Hæc noceant potius, quam dentibus ulla puella
Det mihi plorandas per tua colla notas.
Diceris & macie uultum tenuasse, sed opto
E' desyderio sit color iste meo.
At mihi cum noctes induxit uesper amaras,
Siqua relictæ iacent, osculor arma tua,
Tum queror in toto non sidere pallia lecto,
Lucis & authores non dare carmen aues.
Noctibus hybernæ castrensia pensa laboro,
Et Tyria in gladios uellera secta suos.
Et disco qua parte fluat uincendus Araxes.
Quot sine aqua partus millia currat equus.
Cogor & e' tabula pictos ediscere mundos,
Qualis & hæc docti sit positura Dei,
Quæ tellus sit lenta gelu, quæ putris ab æstu
Ventus in Italiam, qui bene uela ferat.
Assidet una soror, curis & pallida nutrix
Peierat hybernæ temporis esse moras.
Felix Hippolite nuda tulit arma papilla,
Et textit galea barbara molle caput.
Romanis utinam patuissent castra puellis;
Essem militiæ sarana fida tuæ.

PROPER.

Nec me tardarent Scythiæ iuga, cum pater altas
 Africus in glaciem frigore nectit aquas.
Omnis amor magnus, sed aperto in coniuge maior.
 Hanc Venus, ut uiuat, uentilat ipsa facem.
Nam mihi quo pœnis tibi purpura fulgeat ostris,
 Crystallusq; tuas ornet aquosa manus,
Omnia surda tacent, rarisq; assueta calendis,
 Vix aperit clausos una puella lares.
Grauidos, & catulae uox est mihi grata querentis,
 Illa tui partem uendicat una tori.
Flore sacella tego, uerbenis compita uelo,
 Et crepat ad ueteres herba Sabina focos,
Sive in finitimo gemuit stans noctua tigno,
 Seu uoluit tangi parca lucerna mero,
Illa dies ornis cædem denuntiat agnis,
 Succinctæq; calent ad noua lucra popæ.
Ne precor ascensis tanti sit gloria Baëtris,
 Raptæue odorato carbasa lina duca,
Plumbea cum tortæ sparguntur pondera fundæ,
 Subdolus & uersis increpat arcus equis.
Sed tua sit domitis parthe telluris alumnis
 Pura triumphantis hasta sequatur equos.
Incorrupta mei conserva fœdera lecti,
 Hac ego te sola lege redisse uelim,
Armaq; cum tulero portæ uotiuæ Capenæ,
 Subscribam saluo grata puella uiro.

FABVLA TARPEIAE.

t Arpeium nemus, & Tarpeia turpe sepulchrū

Fabor, & antiqui limina capta Iouis.
Lucus erat felix ederoso conditus antro,
Multaq; natiuis obstrepit arbor aquis,
Syluani ramosa domus, quo dulcis ab æstu
Fistula poturas ire iubebat oues.
Hunc Tacus fontem uallo præcingit æerno,
Fidaq; suggesta castra coronat humo,
Quid tum Roma fuit, tubicen uicina Curetis,
Cum quateret lento murmure saxa Iouis?
Atq; ubi nunc terris dicuntur iura subactis,
Stabant romano pila Sabina foro.
Murus erant montes, ubi nunc est curia septa,
Bellicus ex illo fonte bibebat equus.
Hinc Tarpeia Deæ fontem libauit, at illi
Urgebat medium fictilis urna caput.
Et satis una malæ potuit mors esse puellæ,
Quæ uoluit flammæ fallere Vesta tuas.
Vidit arenosis Tacum perludere campis,
Pictaq; per flauas arma leuare iubas.
Obstupuit regis facie, & regalibus armis,
Interq; oblitæ excidit urna manus.
Sæpe illa immeritæ causata est omina Lunæ,
Et sibi tingendas dixit in amne comas.
Sæpe tulit blandis argentea lilia nymphis,
Romula ne faciem læderet hasta Taci.
Dumq; subit primo capitolia nubila fumo,
Rettulit hirsutis brachia secta rubis,
Et sua Tarpeia residens, ita fleuit ab arce
Vulnera uicino non patienda Ioui.
Igne castrorum, & Tacæ prætoria turmæ,

PROPER.

Et formosa oculis arma Sabina meis,
O utinam ad uestros sedeam captina penates,
 Dum captina mei conspicer esse Taci.
R omani montes, & montibus addita Roma,
 Et valeat probro Vesta pudenda meo.
I lle equus ille meos in castra reponet amores,
 Cui Tacus dextras collocat ipse iubas.
 Quid mirum in patrios Scyllam sæuisse capillos?
 Candida q; in sæuos inguina uersa canes?
P rodita quid mirum fraterni cornua monstri,
 Cum patuit lecto stamine torta uia?
 Quantum ego sum Ausonijs crimen factura puellis
 Improbæ uirgineo lecta ministra focæ.
P allados extinctos si quis mirabitur ignes,
 Ignoscat, lachrymis spargitur ara meis.
C ras (ut rumor ait) tota pugnabitur urbe,
 Tu cape spinosi roscida terga iugi.
L ubrica tota uia est, & perfida, quippe tacentes
 Fallaci cælat limite semper aquas.
O utinam magicæ nossem cantamina musæ,
 Hæc quoq; formoso lingua tulisset opem.
T e toga picta decet, non quem sine matris honore
 Nutrit inhumane dura papilla Lupæ.
S ic hospes patiare tua regina sub aula
 Dos tibi non humilis prodita Roma uenit.
S in minus, at raptæ ne sint impune Sabine,
 Me rape, & alterna lege repende uices.
C ommissas acies ego possum soluere, nuptæ
 Vos medium palla fœdus inite mea.
A ddehymenæe modos, tubicem fera murmura conde,

Credite uestra meus molliet armatorus.
Et iam quarta canit uenturam buccina lucem,
Ipsaq; in oceanum sydera lapsa cadunt.
Experiar somnum, de te mihi somnia quæram,
Fac uenias oculis umbra benigna meis.
Dixit, & incerto permisit brachia somno
Nescia nefarijs accubuisse nouis.
Nam Vesta iliaca felix tutela fauillæ
Culpam alit, & plures condit in ossa faces.
Illa ruit qualis celerem propè Thermodoonta,
Strymonis abscisso fertur aperta sinu.
Vrbi festus erat, dixere palilia patres.
Hic primus cœpit mœnibus esse dies.
Annua pastorum conuiuia lusus in urbe
Cum pagana madent fercula diuitijs,
Cumq; super raros fœni flammantis acervos
Traijcat immundas ebria turba dapes.
Romulus excubias decreuit in otia solui,
Atq; intermissa castra silere tuba.
Hoc Tarpeia suum tempus rata, conuenit hostem,
Pacta ligat, pactis ipsa futura comes.
Mons erat ascensu dubius, festoq; remissus.
Nec mora uocales occupat ense canes.
Omnia præbebant somnos, sed Iuppiter unus
Decreuit pœnis inuiolare tuis.
Prodiderat portæq; fidem, patriamq; iacentem;
Nubendiq; petit, quem uelit ipsa, diem,
At Tacius neq; enim sceleri dedit hostis honorem,
Nube ait, & regni scande cubile mei.
Dixit, & ingests comitum super obruit armis,

PROPER.

Hæc uirgo officijs dos erat apta tuis,
A' duce Tarpeio mons est cognomen adeptus,
O uigil iniustæ præmia sortis habes.

AD LENAM.

t Erra tuū spinis obducāt Lena sepulchrum,
Et tua, quod non uis, sentiat umbra sitim,
N ec sedeant cineri manes, & Cerberus ultor
Turpia ieiuno terreat ossa sono,
D octa uel Hippolytum Veneri mollire negantem,
Concordiꝫ toro pessima semper auis,
P enelopen quoq; neglecto rumore mariti
Nubere lasciuo cogeret Antinoo.
I lla uelit, poterit magnes non ducere ferrum,
Et uolucris nidis esse nouerca suis,
Q uippe & collinas ad fossam mouerit herbas,
Stagnaꝫ currenti diluerentur aqua.
A udax cantatæ leges imponere Lunæ,
Et sua nocturno fillere terga lupo.
P offet & intentos astu cædere maritos.
Cornicum immeritas eruit ungue genas,
C onsuluitꝫ striges nostro de sanguine, & in me
Hippomanes foetæ semina legit equæ.
E xornabat opus uerbis æu blanda perurat,
Saxosamꝫ terat sedula culpa uiam,
S i te eoa iuuat, Doro tantumꝫ aurea ripa,
Et quæ sub Tyria concha superbit aqua,
E urypilꝫ placet coæ textura Mineruæ,
Sectæꝫ ab attalicas putria signa toris,

Seu quam palmiferae mittunt uenalia Thebæ,
Murrheæq; in parthis pocula cocta focis,
Sperne fidem, prouolue Deos, mendacia uincant.
Cedant damnosæ iura pudicitiae.
Et simulare uirum pretium facit. utere causis.
Maior dilata nocte recurret amor.
Si tibi forte comas uexauerit utilis ira,
Post modo mercatu pace premendus erit.
Deniq; ubi amplexu Venerem promiseris empto;
Fac similes pueros Isidis esse dies.
Ingerat apriles Iole tibi, tundat Amycle
Natalem maius idibus esse tuum.
Supplex ille sedet, posita tu scribe cathedra
Quidlibet has artes si pauet ille, tenes.
Semper habe morsus circa tua colla recentes,
Litibus alternis quos putet esse datos.
Non te Medæe delectent probra sequacis,
Nempe tulit fastus ausa rogare prior,
Sed potius mundi Thais pretiosa Menandri,
Cum ferit astutos comica moecha Getas.
In mores te uerte uiri, si cantica iactat,
I comes, & uoces ebria iunge tuas.
Ianitor ad dantes uigilet, si pulset inanis
Surdus in obductam somniet usq; seram.
Nec tibi displiceat miles modo factus amor,
Nauta nec attrita si ferat æra manu,
Aut quorum titulus per barbara colla pependit,
Cælati medio cum saliere foro.
Aurum spectato, non quæ manus afferat aurum.
Versibus auditis quid nisi uerba feres?

PR O P E R .

Qui uersus, coe dederit nec munera uestis,
 Ipsius tibi sit surda sine arte lyra.
Dum uernat sanguis, dum rugis integer annus,
 Vtere nequis eat liber amore dies.
Vidi ego odorati uictura rosaria Poësti
 Sub matutino coëta iacere noto.
His animos nostræ dum uersat Acanthis amicæ,
 Per tenues ossa sunt numerata cutes.
Sed cape torquatæ Venus o' regina columbæ,
 Ob meritum ante tuos guttura secta focos.
Vidi ego rugoso tussim concrescere collo,
 Sputa'q; per dentes ire cruenta cauos,
Atq; animam in tegetes putrem expirare paternas.
 Horruit argenti pocula curua focos.
Exequiæ fuerant rari furtina capilli
 Vincula, & immundo pallida mitra situ,
Et canit in nostros nimis ex perrecta dolores,
 Cum fallenda meo pollice claustra forent.
Sit tumultus lenæ curto uetus amphora collo.
 Urgeat hunc supra uis caprifice tua.
Quisquis amas, scabris hoc bustum cedito saxis,
 Mistaq; cum saxis addito uerba mala.

De Pugna ætiaci navali.

S Acra facit uates, sint ora fauentia sacris,
 Et cadat ante meos icta iuuenta focos,
Cera phileteis certet romana corymbis,
 Et cyrenæas urna minister aquas,
Costum molle date, & blandi mihi thuris honores,

Terq; focum arca laneus orbis eat.
S pargite ne lymphis, carmenq; recentibus aris.
Tibia mygdoniis libet eburna cadis.
I te procul fraudes, alio sint aëre noxæ,
Pura nouum uati laurea mollit iter.
Musa Palatini referemus Apollinis ædem,
Res est Calliope digna fauore tuo.
Cæsaris in nomen ducuntur carmina, Cæsar
Dum canitur, quæso Iuppiter ipse uaces.
Est Phæbi fugiens Athamana ad littora portus,
Qua sinus Ionæ murmura condit aquæ,
Aethia Iuleæ pelagus monimenta carinæ
Nautarum uotis non operosa uia.
Huc mundi coiere manus, stetit æquore moles
Pinea, nec remis æqua fauebat auis.
Altera classis erat tenero damnata Quirino,
Pilaq; foeminea turpiter apta manu.
Hinc augusta ratis plenis Iouis omine uelis,
Signaq; iam patriæ uincere docta suæ.
Tandem acies geminos Nereus lunarat in arcus,
Armorum & radijs picta tremebat aqua,
Cum Phœbus linquens stantem se uindice Delon,
Nam tulit iratos mobilis una notos,
Astitit Augusti puppem super, & noua flāma
Luxit in obliquam ter sinuata facem.
Non ille attulerat crines in colla solutos,
Aut testudineæ carmen inerme lyrae,
Sed quali aspexit Pelopeium Agamemnona uultu,
Egessitq; auidis Dorica castra rogis,
Aut qualis flexos, soluit Pythona per orbes.

PROPER.

Serpentem, imbelles quem timuere lyra.
Mox ait o' longa mundi seruator ab Alba
 Auguste, hec toris cognite maior auis,
Vince mari, iam terra tua est, tibi militat arcus,
 Et fauet ex humeris hoc onus omne meis.
Solue metu patriam, quæ nunc te uindice freta,
 Imposuit proræ publica uota tuæ,
 Quam nisi defendes, murorum Romulus augur
 Ire palatinas non bene uidit aues.
Et nimium remis audent prope turpe latinis
 Principe te fluctus regia uela pati.
Nec te quod classis centenis remiget alis
 Terreat, inuito labitur illa mari,
 Quodq; uehunt proræ centaurica saxa minante,
 Tigna caua, & pictos experiare metus.
Frangit, & attollit uires in milite causa,
 Quæ nisi iusta subest, excutit arma pudor.
Tempus adest, committe rates, ego temporis author
 Ducam laurigera iulia rostra manu.
Dixerat, & pharetræ pondus consumit in arcus.
 Proxima post arcus Cæsaris hasta fuit.
Vincit Roma, fide Phœbi, dat foemina poenas,
 Sceptra per ionias fracta uehuntur aquas.
Et pater Idalio miratus Cæsar ab astro.
 Sum Deus, & nostri sanguinis ista fides.
Prosequitur cantu Triton, omnesq; marinæ
 Plauserunt circa libera signa Deæ.
Illa petit Nilum cymba male nixa fugaci,
 Hoc unum iussu non moritura die.
Di melius, quantus mulier foret una triumphus

Ductus erat per quas ante Iugurthaias.

Actus hinc traxit Phœbus monumenta, quod eius
Vna decem uicit missa sagitta rates.

Bella satis cœni, citharam iam poscit Apollo
Victor, & ad placidos exiit arma choros.

Candida nunc molli subeant conuiuia luco,
Blanditiæq; fluant per mea colla rosæ,

Vinæq; fundantur prælis elisa falernis,
Terq; lauet nostras spiciat ciliis comas.

Ingenium potis irriter musa poetis.
Bacche soles Phœbo fertilis esse tuo.

Ille paludosos memoret seruire Sicambros,
Cepheam hic Meroen, fuscaq; regna canat,

Hic referat serò confessum foedere parthum,
Reddat signa Remi, mox dabit ipse sua.

Sive aliquid pharetris Augustus parat eois
Differat in pueros ista trophæa suos.

Gaude Crasse, nigras siquid sapis inter arenas,
Ire per Eufraten ad tua busta licet.

Sic noctem patera, sic ducam carmine, donec
Iniiciat radios in mea uina dies.

AD CYNTHIAM.

Sunt aliquid manes, letum non omnia finit,
Lucidaq; euictos effugit umbra rogos.

Cynthia nanq; meo uisa est incumbere fulcro,
Murmur ad extremæ nuper humata uicæ.

Cum mihi ab exequiis somnus penderet amoris,
Et quereretur lecti frigida regna mei,

PROPER.

- E osdem habuit secum, quibus est elata capillos
Eosdem oculos, lateri uestis adusta fuit.
- E t solitum digito beryllon adederat ignis,
Summaq; letheus triuerat ora liquor,
- S pirantersq; animos, & uocem misit. at illi
Pollicibus fragiles increpuere manus.
- P er fide nec cuiquam melior sperande puellæ.
In te iam uires somnus habere potest?
- I am'ne tibi exciderant uigilantis furti suburræ,
Et mea nocturnis trita fenestra dolis.
- P er quam demisso quoties tibi fune pependi
Alternæ ueniens in tua colla manu.
- S æpe Venus triuio commissa est pectore misto,
Fecerunt tepidas pallia nostra uias.
- F æderis heu tacti cuius fallacia uerba
Non audituri diripere noti.
- A t mihi non oculos quisquam inclinauit euntes,
Vnum impetrassem te reuocante diem.
- N ec crepuit fixa me propter arundine custos,
Læsit & obiectum tegula curta caput.
- D eniq; quis nostro curuum te funere uidit?
Atram quis lachrymis incaluisse togam?
- S i piquit portas ultra procedere, at illuc
Iussisses lectum lentius ire meum.
- C ur uentos non ipse rogis ingrate petisti?
Cur nardo flammæ non oluere meæ?
- H oc etiam graue erat nulla mercede hyacinthos
Iniicere, & fracto busta piare cado.
- L ygdamus uratur, candescat lamina uernæ.
Sensi ego, cum insidijs pallida uina bibi.

A ut Nomas arcanas tollat uersuta salinas.

Dicet damnatas ignea testa manus,

Quæ modo per uiles inspecta est publica noctes,

Hæc nunc aurata cyclade signat humum.

E t grauiora rependit iniquis pensa quasillis,

Garula de facie siqua locuta mea est,

N ostraq; quod Petale tulit ad monimenta corollas,

Codicis immundi uincula sentit anus.

C editur & Lalage tortis, suspensa capillis

Per nomen quoniam est ausa rogare meum.

T e patiente meæ conflauit imaginis aurum.

Ardent e' nostro dotem habitura rogo.

N on tamen insector, quamuis mereare, Properti.

Longa mea in libris regna fuere tuis.

I uro ego fatorum nulli reuocabile carmen,

Tergeminusq; canis sic mihi molle sonet,

M e seruasse fidem si fallo, uipera nostris

Sibilet in tumultis, & super ossa cubet.

N am gemina est sedes turpem sortita per amnem,

Turbaq; diuersa remigat omnis aqua.

V na Clytemnestra stuprum uehit, altera Cressæ

Portat mentitæ lignea monstra bouis.

E æ coronato pars altera parte phaselo

Mulcet ubi elysias aura beata rosas.

Q uam numerosa fides, qua quæritur unda Cybelles,

Mitratisq; sonant lydia plectra choris,

A ndromedeq; & Hypermestre sine fraude maritæ

Narrant historiæ pectora nota suæ.

H æc summa æternis queritur linere cæthenis

Brachia, nec meritas frigida saxa manus.

PROPER.

N arrat Hypermestrae magnum ausas esse sorores
 In scelus, hoc animum non ualuisse suum.
S ic mortis lachrymis uitae sanamus amores.
 Caelo ego perfidiae crimina multa tuae.
S ed tibi nunc mandata damus, si forte moueris,
 Si te non totum Chloridos herba tenet,
N utrix in tremulis nequid desyderet annis,
 Parthenie patuit, nec tibi auara fuit.
D elitiaeque meae Latris, cui nomen ab usu est,
 Ne speculum dominae porrigat illa nouae.
E t quoscunque meo fecisti nomine uersus,
 Vre mihi laudes desine habere meas.
P elle ederam tumulo, mihi quae pugnante corymbo
 Mollia contortis alligat ossa comis.
R amosis Anio qua pomifer incubat aruis,
 Et nunquam Herculeo numine pallet ebur,
H oc carmen media dignum me scribe columna,
 Sed breue quod currens uector ab urbe legat.
H ac Tyburnia iacet aurea Cynthia terra.
 Accessit ripae laus Aniene tuae,
N ec tu sperne pijs uenientia somnia portis,
 Cum pia uenerunt somnia pondus habent.
N octe uagae ferimur. nox clausas liberat umbras,
 Errat et abiecta Cerberus ipse sera.
L uce iubent leges letheae ad stagna reuerti.
 Nos uehimur, uectum nauta recenset onus.
N unc te possideant aliae, mox sola tenebo.
 Mecum eris, et natis ossibus ossa teram.
H ac postquam querula mecum sub uoce peregit,
 Inter complexus excidit umbra meos.

De Cynthia.

LIB. IIII 143
DE CYNTHIA, ET DRACONE.

d Iſce quid ex glias hac nocte fugarit aquoſas,
Cum uicina meis turba cucurrit agris,
L annuum annosi uetus eſt tutela Draconis,
Hic ubi tartareæ non perit hora moræ,
Q uæ ſacer abripitur cæco deſcenſus hiatu,
Q uæ penetrat uirgo, tale iter omne caue.
I eiuni ſerpentis honos cum pabula poſcit
Annua, & ex ima ſibila torquet humo.
T alia demiffæ pallent ad ſacra puellæ,
Cum temere anguino creditur ore manus.
I lle ſibi admotas à uirgine corripit eſcas.
Virginis in palmis ipſa caniſtra tremunt.
S i fuerint caſtæ, redeunt in colla parentum,
Clamantq; agricolæ, fertilis annus erit.
H uc mea deſenſis auecta eſt Cynthia mannis
Cauſa fuit Iuno, ſed mage cauſa Venus.
A ppia dic quæſo, quantum te teſte triumphum
Egerit effuſis per tua ſaxa rotis,
T urpis in arcana ſonuit cum rixa taberna,
Si ſine me, famæ non ſine labe meæ.
S pectaculum ipſa ſedens primo temone pependit,
Auſa per impuros frena mouere locos,
S erica nam taceo uolſi carpenta nepotis,
Atq; armillatos colla moloſſa canes,
Q ui dabit immundæ uenalia ſarta ſagina,
Vincet ubi erasas barba pudenda genas.
C um fieret noſtro toties iniuria lecto,
Mutato uolui caſtra mouere toro.

PROPER.

Deprehensum Propertium cum Phyllide,
 & Theia amica à Cynthia, uapu
 laßeq; ab ea omnes uehe-
 menter.

Phyllis auentinae quædam est uicina Dianæ
 Sobria grata parum, cum bibit omne decet.
Altera Tarpeios est inter Theia lucos
 Candida, sed potæ non satis unus erit.
His ego constitui noctem lenire uocatis,
 Et uenere ignota furta nouare mea.
Vnus erat tribus in secreta lectulus herba.
 Quæris concubitus? inter utranq; fui.
Lygdamus ad Cyathos. utriq; æstua suppellex.
 Et methymnæi grata salina meri.
Nile tuus tibicen erat coralifera Phyllis,
 Et facilis spargi munda sine arte rosa.
Nanus & ipse suos breuiter concretus in artus
 Iactabat truncas ad cæua buxa manus,
Sed neq; suppletis constabat flamma lucernis,
 Decidit inq; suos mensa supina pedes,
Me quoq; per talos uenerem quærente secundos,
 Semper damnosi subsiluisse canes,
Cantabant surdo, nudabant pectora cæco
 Lanuuij ad portas heu mihi solus eram,
Cum subito rauci sonuerunt cardine postes,
 Et leuia ad primos murmura facta lares,
Nec mora cum totas resupinat Cynthia ualuas
 Non operosa comis, sed furibunda decens.
Pocula mi digitos inter cecidere remissos,

- Palluerantq; ipso labra soluta mero.
Fulminat illa oculis, & quantum foemina saeuit,
Spectaculum capta nec minus urbe fuit.
Phyllidos iratos in uultum coniugat ungues
Territa uicinas Theia clamat aquas.
Lumina sopitos turbant elata quirites,
Omnis & insana semita nocte sonat.
Illas direptisq; comis, tunicisq; solutis
Excipit obscurae prima taberna uiae.
Cynthia in exuijs gaudet, uictrixq; recurrit,
Et mea peruersa sauciat ora manu,
Imponitq; notam collo, morsuq; cruentat,
Praecipueq; oculos, qui meruere, ferit.
Atq; ubi iam nostris lassauit brachia plagis,
Lygdamus ad plutei fulcra sinistra iacens
Exiuit, geniumq; meum prostratus adorat.
Lygdame nil potui, tecum ego captus eram.
Supplicibus palmis cum demum ad foedera ueni,
Cum uix tangendos praebuit illa pedes,
Atq; ait, admissae si uis me ignoscere culpae,
Accipe quae nostrae formula legis erit.
Tu neq; Pompeia spatia bere cultus in umbra,
Nec cum lasciuum sternet arena forum.
Colla caue inflectas ad summum obliqua theatrum,
Aut lectica tuae sudet aperta morae.
Lygdamus in primis omnis mihi causa querelae
Veneat, & pedibus uincula bina trahat.
Indixit leges, respondi ego, legibus utar.
Riserat imperio facta superba dato.
Dein quemcunq; locum externae tetigere puellae

PROPER.

Sufficit, & pura limina tergit aqua.
I mperat & totas iterum mutare lacernas,
 Terq; meum tetigit sulfuris igne caput.
A tq; ita mutato per singula pallia lecto,
 Respondi & toto solvimus arma toro.

De Hercule & Morte Caci.

A mphitryoniades qua tempestate iuuenctos
 Egerat a' stabulis o' Erythræa tuus,
V enit ad inuictos pecorosa palatia montes,
 Et statuit fessos fessus & ipse boues,
 Qua uelabra suo stagnabant flumine, quaq;
 Nauta per urbanas uelificabat aquas.
S ed non infido manserunt hospite Caco
 Incolumes, furto polluit ille locum.
I ncola Cacus erat, metuendo raptor ab antro
 Per tria partitos qui dabat ora sonos.
H ic ne certa forent manifestæ signa rapinæ,
 Aversos cauda traxit in antra boues.
N ec sine teste Deo, firem sonuere iuuencti,
 Furis & implacidas diruit ira fores.
M ænatio iacuit pulsus tria tempora ramo
 Cacus, & Alcides sic ait, ite boues,
H erculis ite boues nostræ labor ultime clauæ,
 Bis mihi quæsitæ, bis mea præda boues,
A ruq; mugitu sancite boaria longo.
 Nobile erit Romæ pascha nostra forum.
D ixerat, & siccato torret sitis ora palato,
 Terraq; non ullas foeta ministrat aquas.

Sed procul inclusas audit ridere puellas.
 Lucus ab umbroso fecerat orbe nemus,
Fœmineæ loca clausa Deæ, fontesq; piandos,
 Impune & nullis sacra relecta uiris,
Deuiæ puniceæ uelabant limina uittæ,
 Putris odorato luxerat igne casa,
Populus & longis ornabat frondibus ædem,
 Multaq; cantantes umbra tegebat aues.
Huc ruit in siccam congesto puluere barbam,
 Et iacit ante fores uerba minora Deo,
Vos precor o lucis sacro quæ luditis antro,
 Pandite defessis hospita uestra uiris,
Fontis egens erro, circaq; sonantia lymphis,
 Et caua suscepto flumine palma sat est.
Auidistis ne aliquem, tergo qui sustulit orbem?
 Ille ego sum, Alcidem terra recepta uocat.
Quis facta herculeæ non audit fortia clauæ?
 Et nunquam adnatas irrita tela feras?
Atq; uni stygias hominum luxisse tenebras
 Accipite hæc, fesso uix mihi terra patet.
Quod si Iunoni sacrum faceretis amaræ,
 Non clausisset aquas ipsa nouerca suas,
Sin aliquam uultusq; meus, setæq; leonis
 Terrent, & libycæ sole perusta coma,
Idem ego sidonia feci seruilia palla
 Officia, & lydo pensa diurna colo,
Mollis & hirsutum cepit mihi fascia pectus,
 Et manibus duris apta puella fui.
Talibus Alcides, at talibus alma sacerdos
 Puniceo canas stamine uincta comas,

PROPER.

P arce oculis hospes, luctuq; abscede uerendo,
Cede agendum, & tuta limina linque fuga,
I nterdicta uiris metuenda lege piatur,
Qua se summoti uindicta ara casa,
M agnam Tiresias aspexit Pallada uates,
Fortia dum posita gorgone membra lauat.
D i tibi dent alios fontes, hæc lympa puellis
Aula secreti liminis una fuit.
S ic anus. ille humeris postes concussit opacos.
Nec tulit iratam ianua clausa sitim.
A t postquam exhausto iam flumine uicerat æstum,
Ponit uix siccis tristia iura labris.
A ngulus hic mundi nunc me mea fata trahentem
Accipit, hæc fesso uix mihi terra patet.
M axima quæ gregibus deuota est ara repertis,
Ara per has inquit, maxima facta manus,
H æc nullis unquam pateat ueneranda puellis;
Herculis eximij ne sit inulta sitis.
S ancte pater salue, cui iam fauet aspera Iuno,
Sancte uelis libro dexter inesse meo.
N unc quoniam manibus purgatum sanxerat orbẽ,
Sic sanctum tacitæ composuere cures.

Quare Iupiter, Feretrius dictus.

N unc Iouis incipiam causas aperire Feretri,
Armaq; de duabus trina recepta tribus,
M agnum iter ascendo, sed dat mihi gloria uires.
Non inuat ex facili lecta corona ingo.
I mbuis exemplum primæ tu Romule palmæ

Huius, & ex unius plenus ab hoste redis,
T em pore quo portas Ceninum Acrona petentem
Victor in euer sum cuspide fundis equum.
A cron Hercules Cenina ductor ab arce
Roma tuis quondam finibus horror erat.
H ic spolia ex humeris ausus sperare Quirini,
Ipse dedit, sed non sanguine siata suo.
H unc uidit ante cauas uibrantem spicula turres
Romulus, & uotis occupat ante ratis.
I uppiter hæc hodie tibi uictima corruet Acron,
Vouerat, & spoliū corruit ille Ioui.
V rbis, uirtutisq; parens sic uincere sūeuit,
Qui tulit aprico frigida castra lare,
I dem eques, & frenis, idem fuit aptus aratri.
Et galea hirsuta compta lupina iuba.
P icta nec inducto fulgebat parma Pyropo.
Præbebant cæsi baltea lenta boues.
C ossus at insequitur ueientis cæde Tolunni,
Vincere cum uicior posse laboris erat.
N ec dum ultra Tyberim belli sonus, ultima præda
Nomentum, & captæ iugera pauca Coræ,
E t Veij ueteres & uos tum præda fuistis,
Et uestra posita est aurea sella foro,
N unc intra muros pastoris bucina lenti
Cantat, & in uestris ossibus arua metunt.
F orte super portæ dux Veius astitit arcem,
Colloquiumq; sua fretus ab urbe dedit.
D umq; Aries murum cornu pulsabat aheno,
Vineaq; inductum longa tegebat opus,
C ossus ait forti melius concurrere campo.

PROPER.

Nec mora fit, plano sistit uterq; gradu.
Di latias iungere manus, desecta Tolunni
 Cervix, Romanos sanguine lauit equos.
Claudius a' Rheno traiectos arcuit hostes,
 Belgica cum uasti parma relata ducis.
Virdomari genus hic Rheno iactabat ab ipso
 Nobilis erectis fundere gesa rotis.
Illi uirgatis iaculantis ab inguine brachis
 Torquis ab incisa decedit uncta gula.
Nunc spolia in templo tria condita. causa feretri,
 Omne quod certo dux ferit ante ducem,
Seu quia uicta suis humeris hæc arma ferebant,
 Hinc feretri dicta est ara superba Iouis.

AD PAVLVM.

desine Paule meū lachrymis urgere sepulchrum,
 Panditur ad nullas ianua nigra preces.
Cum semel infernas intrarunt funera leges,
 Non exorato stant adamante uicæ,
Te licet orantem fuscæ Deus audiat aulæ,
 Nempe tuas lachrymas littora surda bibent.
Vota mouent superos, ubi portitor æra recepit,
 Obserat herbosos lurida porta rogos.
Sic mœstæ cecinere tubæ, cum subdita nostrum
 Detraheret lecto fax inimica caput,
 Quid mihi coniugum Pauli? quid currus auorum
 Profuit? aut famæ pignora tanta meæ?
Num minus inimites habuit Cornelia Parcas?
 Et sum quod digitis quinque leuatur onus.

Damnatae noctes, & uos uada lenta paludes,
Et quaecunq; meos implicat unda pedes,
Immatura licet, tamen huc non noxia ueni.
Det pater hic umbræ mollia iura meæ,
Aut si quis posita iudex sedet Aeacus urna,
In mea sortita iudicet ossa pila,
Assideant fratres iuxta minoia sella,
Eumenidum intento turba seuera foro.
Sisyphæ mole uaces, taceant Ixionis orbes,
Fallax tantaleo corripere liquor.
Cerberus & nullas hodie petat improbus umbras,
Et iaceat tacita lapsa cathena sera.
Ipsa loquor pro me (si fallor) pæna sororum
Infelix humeros urgeat urna meos.
Sicuti fama fuit per auita trophæa decori.
Aera Numantinos regna loquuntur auos.
Altera maternos exequat turba Libones,
Et domus est titulis utraq; fulta suis.
Mox ubi iam facibus cessit prætexta maritis,
Vinxit & acceptas altera uitta comas,
Iungor Paule tuo sic discessura cubili,
In lapide hoc uni nupta fuisse legar.
Testor maiorum cineres tibi Roma colendos,
Sub quorum titulis Africa tonsa iaces,
Et Persen proauui simulantem pectus Achillis,
Quiq; tuas proauus fregit Achille domos,
Me neq; censuræ legem mollisse, nec ulla
Labe mea nostros erubuisse focos.
Non fuit exuijs tantis Cornelia damnum.
Quin & erat magnæ pars imitanda domus,

PROPER.

Nec mea mutata est ætas, sine crimine tota est.
 Viximus insignes inter utranq; facem.
 Mi natura dedit leges à sanguine ductas,
 Ne possim melior iudicis esse metu.
 Quælibet austeras de me ferat urna tabellas,
 Turpior assensu non erit ulla meo.
 Vel tu, quæ tardam mouisti fune Cybellem,
 Claudia turritæ rara ministra Deæ,
 Vel cui commissos cum Vesta reposceret ignes.
 Exhibuit uiuos carbasus alba focos.
 Nec te dulce caput mater scribonia læsi,
 In me mutatum, quid nisi fata uelis?
 Maternis laudor lachrymis, urbisq; querelis,
 Desleta & gemitu Cæsaris ossa mea.
 Ille sua nata dignam uixisse sororem
 Increpat, & lachrymas uidimus esse Deo.
 Et tamen emerui generosos uestis honores,
 Nec mea de sterili facta rapina domo.
 Te Lepide, & te Paule meum post fata leuamen.
 Condita sunt uestro numina nostra sinu.
 Vidimus & fratrem sellam geminasse curulem,
 Consule quo facto tempore raptæ soror.
 Filia tu speciem censuræ nacta paternæ
 Fac teneas unum nos imitata uirum.
 Et serie fulate genus, mihi cymba uolenti
 Soluitur aucturis tot mea fata malis.
 Hæc est foeminei merces extrema triumphî,
 Laudat ubi emeritum libera fama rogum.
 Nunc tibi commendo communia pignora natos,
 Hæc cura & cineri spirat iniusta meo.

F ungere maternis uicibus pater, illa meorum
Omnis erit collo turba ferenda tuo.
O scula cum dederis tua flentibus, adijce matris.
Tota domus coepit nunc onus esse tuum.
E t siquid doliturus eris sine testibus illis,
Cum uenient, sicis oscula falle genis.
S at tibi sunt noctes, quas de me Paule fatiges,
Somniâq; in faciem credita sæpe meam.
A tq; ubi secretò nostra ad simulachra loqueris,
Ut responsuræ singula uerba iace.
S eu tamen aduersum mutarit Ianua lectum,
Sederit & nostro cauta noueratore,
C oningium pueri laudate, & ferte paternum.
Capta dabit uestris moribus illa manus.
N ec matrem laudate nimis. collata priori
Vertet in offensas libera uerba suas.
S eu memor ille mea contentus manserit umbra,
Et tanti cineres duxerit esse meos,
D iscite uenturam iam nunc sentire senectam,
Coelibis ad curas, nec uacet ulla uia.
Q uod mihi detractum est, uestros accedat ad annos,
Prole mea Paulum sic inuat esse senem.
E t bene habet, nunquam mater lugubria sumpsi,
Venit in exequias tota ceterua meas.
C ausa perorata est, flentes me surgite testes,
Dum pretium uitæ grata rependit humus.
M oribus & coelum patuit, sim digna merendo,
Cuius honoratis ossa uehuntur aquis.

F I N I S.

5824378

A B C D E
AA BB CC DD EE
a b c d e f g h i

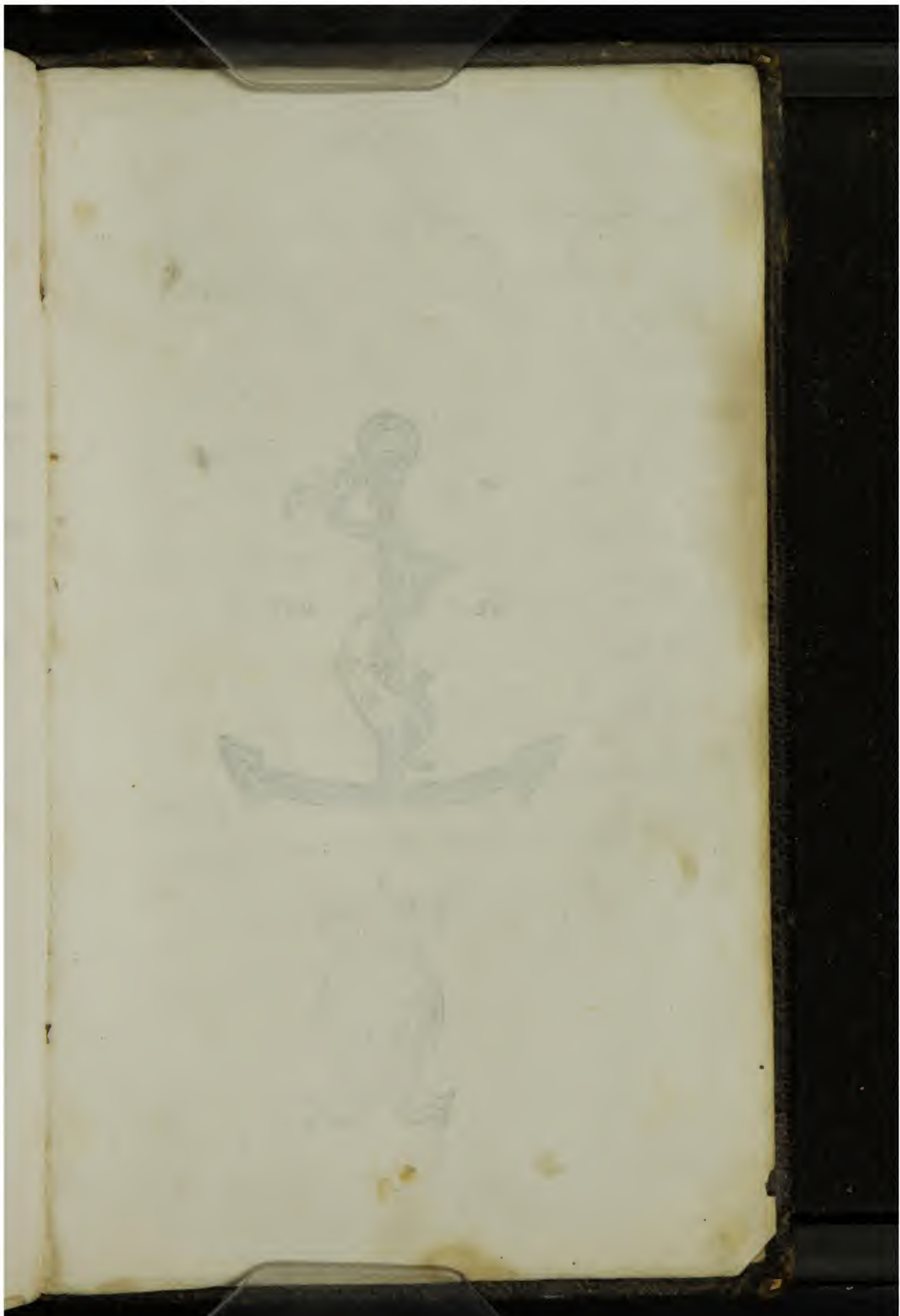
Omnes sunt quaterniones præter E quinternionem,
& EE duernionem.

VENETIIS IN AEDIBVS ALDI, ET
ANDREAE SOCERI MENSE
MARTIO. M. D. XV.

NEC SINE PRIVILEGIO, VT
IN CAETERIS.

Si caput est, currit:
Ventre coniunge, uolabit:
Adde pedem, redolet:
Et sine uentre, bibas.

Si caput Muscatum
Muscatum
S. in Vinea
III

III

